

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. birželio 16 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2021/0154(NLE)

9894/21
ADD 1

ECOFIN 603
CADREFIN 294
UEM 159
FIN 472

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2021 m. birželio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 321 final
Dalykas:	Pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo dėl Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 321 final.

Priedama: COM(2021) 321 final

Bruselis, 2021 06 16
COM(2021) 321 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

**pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo
dėl Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo
patvirtinimo**

{SWD(2021) 146 final}

PRIEDAS

1 SKIRSNIS. EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PLANE NUMATYTOS REFORMOS IR INVESTICIJOS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

A. 1 KOMPONENTAS. Nacionalinė sveikatos tarnyba

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiamos kelios problemos, su kuriomis šiuo metu susiduria Portugalijos sveikatos priežiūros sistema ir kurios susijusios su dabartiniais ir kintančiais sveikatos priežiūros poreikiais ir susijusiomis išlaidomis. Pirma, Portugalijos neigiamos demografinės tendencijos, kurioms būdingas spartesnis senėjimas ir su tuo susiję ilgalaikės priežiūros poreikiai, sutampa su kintančiais ligų modeliais, didėjančia lėtinių ir degeneracinių ligų našta, taip pat vis labiau didėja sergamumas keliomis ligomis vienu metu. Antra, Portugalijoje vis dar yra didelis išvengiamas mirtingumas ir palyginti nedidelis sveiko gyvenimo metų skaičius sulaukus 65 metų. Trečia, yra galimybių daugiau dėmesio skirti sveikatos ugdymui ir ligų prevencijai, kartu sprendžiant sveikatos priežiūros paslaugų susiskaidymo ir prieigos prie sveikatos priežiūros spragų problemą. Ketvirta, mokėjimai savo lėšomis už sveikatos priežiūrą yra vieni didžiausių ES, o finansinė sveikatos priežiūros našta, apie kurią pranešta, yra palyginti didelė. Galiausiai Portugalijos nacionalinės sveikatos tarnybos finansinė padėtis kelerius metus sudėtinga. Visų pirma Portugalijoje vyriausybė nuolat gelbėja valstybines lignonines, nes jai nepavyko išvengti sisteminio ligoninių įsiskolinimo ciklo, turėjusio šalutinį poveikį tiekimo grandinės santykiams.

Pagrindinis komponento tikslas – stiprinti Portugalijos nacionalinės sveikatos tarnybos reagavimo į demografinius ir epidemiologinius pokyčius šalyje, terapines ir technologines naujoves bei didėjančios sveikatos priežiūros paklausos ir susijusių išlaidų tendenciją reagavimo pajėgumus. Šiuo tikslu šiuo komponentu siekiama sustiprinti pagrindinį pirminės sveikatos priežiūros paslaugų vaidmenį bendroje nacionalinės sveikatos tarnybos struktūroje, išplėsti ilgalaikės ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugų mastą ir padidinti veiksmingumą užbaigiant valstybinių ligoninių valdymo modelio reformą ir spartinant sveikatos priežiūros paslaugų skaitmeninimą.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl bendros išlaidų kontrolės stiprinimo, išlaidų efektyvumo ir tinkamo biudžeto sudarymo, daugiausia dėmesio skiriant ilgalaikiam įsiskolinimų ligoninėse mažinimui (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), taip pat konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl sveikatos sistemos atsparumo didinimo ir vienodų galimybių naudotis kokybiškomis sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugomis užtikrinimo (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

A.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r01. Pirminės sveikatos priežiūros reforma

Svarbiausias reformos tikslas – sustiprinti pagrindinį pirminės sveikatos priežiūros paslaugų vaidmenį tenkinant gyventojų sveikatos poreikius bendroje nacionalinės sveikatos tarnybos struktūroje. Tuo tikslu reforma siekiama įgyvendinti šešis prioritetus: i) stiprinti gebėjimus atlikti atrankinę patikrą ir ankstyvąją diagnostiką, t. y. dažniausių patologijų; ii) stiprinti pirminės sveikatos priežiūros reagavimo pajėgumus sukuriant iniciatyvesnius sveikatos centrus, kuriuose būtų išplėstas paslaugų portfelis ir intervencijos sritys ir kurie būtų labiau integruoti į kitus sveikatos priežiūros lygmenis, taip pat priderinant procesus prie kiekvieno naudotojo individualių ypatybių ir susijusio gyvenimo būdo, mažinant didelį klinikinės praktikos (įskaitant ambulatorinio gydymo receptą) įvairovę, gerinant klinikinę kreipimąsi tarp įvairių sveikatos priežiūros lygmenų ir siekiant didesnio veiksmingumo ribojant paslaugų dubliavimą arba neveiksmingos, netinkamos ar mažos vertės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą; iii) ištaisyti regionų ir vietos skirtumus, susijusius su pirminės sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūra ir įranga; iv) remti bendruomeninius atsakus ir kurti paramos vartotojams ir jų šeimoms programas, geriau įtraukiant piliečius ir bendruomenes, be kita ko, užbaigiant centrinės valdžios institucijų atsakomybės už sveikatos apsaugą perdavimą vietos valdžios institucijoms; v) gerinti sveikatos priežiūros darbuotojų įgūdžius, stiprinti daugiadalykį kolektyvinį darbą ir didinti profesionalų, įskaitant specialistus, skaičių; ir vi) įgyvendinti nacionalinės sveikatos tarnybos skaitmeninę pertvarką ir išnaudoti jos potencialą modernizuoti ir supaprastinti naudojamą sveikatos priežiūros paslaugomis. Vykdamas šią reformą bus sudarytos geresnės pagrindinės sąlygos susijusioms investicijoms į pirminės sveikatos priežiūros paslaugas.

Reformą sudaro kelių teisinių ir reguliavimo priemonių įgyvendinimas siekiant: i) išplėsti sveikatos centrų grupių atsakomybę ir intervencijos taikymo sritį, taip pat jas sudarančių funkcinių vienetų tipologiją; ii) peržiūrėti funkcinių vienetų organizavimo ir veikimo teisinę tvarką, taip pat paskatų, kurios turi būti suteikiamos juos sudarantiems elementams, sistema; iii) parengti rizikos stratifikacijos priemonę siekiant remti klinikinį valdymą sveikatos centrų grupių funkcinuose vienetuose; ir iv) užbaigti atsakomybės sveikatos srityje perdavimą iš centrinės valdžios į vietos valdžios institucijas.

Su reformos įgyvendinimu susijusios tarpinės ir siektinos reikšmės pasiekiamos iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r02. Psichikos sveikatos reforma

Svarbiausias šios reformos tikslas – gerinti psichikos sveikatą Portugalijoje. Tuo tikslu reforma vykdoma pagal penkias intervencijos kryptis: i) deinstitutionalizuoti psichiatrijos ligoninėse arba socialinio sektoriaus įstaigose gyvenančius pacientus; ii) užbaigti nacionalinę vietos psichikos sveikatos paslaugų aprėptį stacionarinės, ambulatorinės ir bendruomenės priežiūros srityse; iii) išplėsti nacionalinį integruotos nuolatinės priežiūros tinklą, daugiausia dėmesio skiriant psichikos sveikatai; iv) reorganizuoti teismo ekspertizės psichiatrijos paslaugas; ir v) įgyvendinti regioninius demencijai skirtus sveikatos planus.

Konkrečiai, reformą sudaro galiojančio Psichikos sveikatos įstatymo, kuriuo nustatomi bendrieji psichikos sveikatos politikos principai Portugalijoje ir reglamentuojamas privalomas psichikos sutrikimų turinčių asmenų internavimas, ir Psichikos sveikatos įstatymo, kuriame nustatomi pagrindiniai psichikos sveikatos paslaugų organizavimo, valdymo ir vertinimo principai, peržiūra. Be kita ko, šiose teisinėse nuostatose daromi šie pakeitimai: i) į teisės aktus įtraukti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos principus; ir ii) didinti vietos psichikos sveikatos paslaugų autonomiją ir patikimą valdymą sukuriant integruotus atsakomybės centrus. Vykdam šią reformą bus sudarytos geresnės pagrindinės sąlygos susijusioms investicijoms į psichikos sveikatos priežiūros paslaugas.

Su reformos įgyvendinimu susijusios tarpinės reikšmės pasiekiamos iki 2023 m. kovo 31 d.

Reforma RE-r03. Valstybinių ligoninių valdymo modelio reformos užbaigimas

Svarbiausias reformos tikslas – padidinti nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninių veiksmingumą. Tuo tikslu ja siekiama: i) reformuoti viešųjų ligoninių organizavimą ir vidaus valdymą; ii) pertvarkyti ligoninių tinklą pagal pajėgumų planavimą paslaugų paklausos ir žmogiškųjų išteklių pasiūlos bei infrastruktūros požiūriu; iii) geriau suderinti su kitais nacionalinės sveikatos tarnybos elementais, t. y. pirminės ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugomis, taip pat palaikomosios slaugos ir integruotos nuolatinės priežiūros tinklais; iv) sveikatos priežiūros specialistų ir tarpinių struktūrų įtraukimą į valstybinių ligoninių valdymą; ir v) sutelkti dėmesį į realius piliečių sveikatos ir gerovės poreikius.

Ligoninių valdytojų veiklos vertinimo objektyvūs rodikliai įtraukiami į valdymo sutartis, įvertinant viešųjų ligoninių paslaugų kokybę ir finansinę padėtį. Tai padeda užtikrinti suderinamumą su vyriausybės sveikatos politikos prioritetais ir nuspėjiamiau valdyti ligoninių išteklius, o savarankiškumas derinamas su griežtesne stebėseną ir atskaitomybę. Pertvarkytų valdymo sutarčių įgyvendinimas turi būti laipsniškas ir nustatomas pagal prioritetus, atsižvelgiant į viešųjų ligoninių veiksmingumo lygį, mastą ir geografinį pasiskirstymą. Be to, turi būti sustiprintas Sveikatos ir Finansų ministerijų stebėsenos vaidmuo siekiant užtikrinti integruotą ir nuoseklų požiūrį į ligoninių veiklos rezultatų vertinimą ir laiku ištaisyti nukrypimus nuo patvirtintų biudžetų.

Be to, siekiant dar labiau didinti efektyvumą, stiprinamas centralizuotas pirkimas, visų pirma atsižvelgiant į neseniai atlikto nepriklausomo vertinimo rekomendacijas. Visų pirma centralizuotai perkama medicinos įranga ir prietaisai. Be to, planuojama pagerinti viešųjų ligoninių vidaus valdymą, visų pirma įsteigiant integruotus atsakomybės centrus ir įgyvendinant rezultatais grindžiamą atlygio tvarką, taikomą su tokiais centrais susijusiems padaliniais. Su tuo susijęs visiško skyrimo į nacionalinę sveikatos tarnybą sveikatos priežiūros specialistams režimo įsigaliojimas.

Be to, ši priemonė apima ligoninių tinklo pertvarkymo iniciatyvas, kad būtų užtikrintas geresnis paslaugų susiejimas. Visų pirma toliau plėtojami hospitalizavimo namuose sprendimai, siekiant teikti stacionariosios sveikatos priežiūros paslaugas paciento namuose, glaudžiai bendradarbiaujant su pirminės sveikatos priežiūros tarnybomis, nacionaliniu integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų tinklu, socialiniu sektoriumi ir vietos bendruomenėmis. Be to, turi būti stiprinami nacionalinės sveikatos tarnybos laboratorijų pajėgumai diagnozuoti infekcines ligas ir didinamas intensyvosios medicininės priežiūros pajėgumas.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C01-i01. Pirminės sveikatos priežiūros paslaugos su daugiau atsakymų

Šių investicijų tikslas – plėsti pirminės sveikatos priežiūros paslaugas ir stiprinti pagrindinį pirminės sveikatos priežiūros paslaugų vaidmenį tenkinant gyventojų sveikatos poreikius bendroje nacionalinės sveikatos tarnybos struktūroje. Investicijos grindžiamos pirminės sveikatos priežiūros paslaugų reforma.

Investicijos apima šias iniciatyvas:

- Pirma, keliomis mažesnėmis investicijomis gerinama galimybė naudotis pirminės sveikatos priežiūros paslaugomis, gerinama jų kokybė ir veiksmingumas, tokiu būdu prisidedant prie atrankinės patikros programų nacionalinės aprėpties užbaigimo ir stiprinant ankstyvo diagnozavimo gebėjimus. Jos apima tikslus: i) išplėsti atrankinę vėžio, įskaitant kolorektalinį ir gimdos kaklelio vėžį, patikrą visuose sveikatos centruose; ii) išplėsti atrankinę diabetinės retinopatijos patikrą visuose sveikatos centruose; iii) visiems sveikatos centrams suteikti galimybę išmatuoti C reaktyvųjį baltymą; iv) aprūpinti sveikatos centrų grupes spirometrais astmos, lėtinės obstrukcinės plaučių ligos ir rūkymo ankstyvai diagnostikai, stebėsenai ir gydymui užtikrinti; v) aprūpinti sveikatos priežiūros padalinius *Holter* ir ambulatorinio kraujospūdžio stebėjimo įranga; vi) išplėsti konsultacijas dėl diabeto į visas sveikatos priežiūros centrų grupes; vii) patvirtinti individualius pacientų, sergančių kompleksinėmis ligomis ir daugeliu ligų vienu metu, priežiūros planus; viii) nustatyti siuntimo specializuotoms paslaugoms protokolus populiariausiose sveikatos priežiūros srityse, t. y. oftalmologijos, otorinolaringologijos, ortopedijos ir urologijos srityse; ir ix) sukurti integruotą informacinę sistemą, kuri palengvintų pacientų siuntimą iš vieno sveikatos priežiūros lygmens į kitą.
- Antra, kitomis mažesnėmis investicijomis siekiama išplėsti sveikatos centrų grupių intervencijos sritis, tokiu būdu didinant tokio sveikatos priežiūros lygmens reagavimo pajėgumus ir stiprinant medicinos specialybių pasiūlą, stiprinant specializuotą ir komandinį darbą sveikatos padaliniuose. Konkrečiai, jos apima: i) stomatologijos biurų įrengimą sveikatos priežiūros centruose; ii) integruotų diagnostikos centrų (įskaitant bent rentgeno tyrimus ir klinikinę analizę) įdiegimą sveikatos centrų grupėse; iii) reabilitacijos paslaugų kūrimą sveikatos centruose (tinkamos fizinės erdvės ir reabilitacija, tarpdisciplininės ir tarpdalykinės komandos); iv) visų sveikatos centrų aprūpinimą įranga (pirmosios pagalbos maišais, defibriliatoriais ir gyvybinių rodiklių stebėjimo prietaisais), kad būtų galima kvalifikuotai reaguoti į kritines situacijas (taikyti pagrindines gyvybės palaikymo priemones); ir v) programos impulso didinimą, kad būtų sumažintas netinkamas naudojimas skubios medicinos pagalbos paslaugomis ir (arba) tam užkertamas kelias.
- Trečia, kitomis mažesnėmis investicijomis numatoma atnaujinti sveikatos centrų infrastruktūrą ir įrangą, didinti energijos vartojimo efektyvumą, užtikrinti pacientų ir specialistų prieinamumą, kokybę, patogumą ir saugos sąlygas ir pritaikyti juos prie naujų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelių. Tai, be kita ko, apima: i) 100 naujų sveikatos priežiūros centrų statybą; ii) 326 sveikatos priežiūros įstaigų atnaujinimą arba pritaikymą siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą, laikytis nenumatytų atvejų planų ir užtikrinti prieinamumą, sanitarinę saugą ir patogumą; iii) sveikatos priežiūros įrangos tobulinimą.

- Ketvirta, papildomos mažesnės investicijos sutelkiamos į artumo priemonių stiprinimą, daugiausia dėmesio skiriant priežiūrai namuose ir bendruomenėje, intervencijoms, susijusioms su gyventojais, kuriems kyla didžiausia rizika, ir deinstitutionalizavimo bei ambulatorinės priežiūros skatinimui. Konkrečiai, jos apima: i) elektra varomų transporto priemonių teikimą sveikatos priežiūros centrams, kad jie galėtų teikti priežiūros paslaugas namuose; ii) mobiliųjų įrenginių skaičiaus išplėtimą, įtraukiant mažo tankio regionus; iii) techninių sąlygų sudarymą sveikatos priežiūros centrams, kad jie galėtų nuotoliniu būdu teikti konsultacijas ir stebėti lėtines ligas, pvz., širdies nepakankamumą; iv) bendruomeninės priežiūros padalinių ir integruotos nuolatinės priežiūros grupių stiprinimą; v) bendruomenių grupių, kurios padėtų sveikatos centrų grupėms teikti palaikomąją slaugą, kūrimą; ir vi) psichosocialinių intervencijos programų, skirtų bendroms psichikos ligoms (depresijai ir nerimui) gydyti sveikatos centrų grupėse, kūrimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i02. Nacionalinis integruotos nuolatinės priežiūros tinklas ir nacionalinis palaikomosios slaugos tinklas

Investicijų tikslas – išplėsti nacionalinius palaikomosios slaugos ir integruotos nuolatinės priežiūros tinklus, susijusius tiek su gydymu ligoninėje, tiek su ambulatoriniu gydymu, taip pat su priežiūra namuose. Investicijos paremtos nacionalinės neįgaliųjų įtraukties strategijos reforma, pateikta 3 komponente „Socialinis atsakas“, ir yra Portugalijos deinstitutionalizavimo strategijos dalis ir bendras siekis atsižvelgti į šalyje matomas nepalankias demografines tendencijas.

Investicijas sudaro struktūrizuota ir laipsniškai įgyvendinama programa, pagal kurią viešojo, socialinio ar privačiojo sektorių projektų vykdytojams teikiama finansinė parama, siekiant: i) išplėsti nacionalinį integruotos nuolatinės priežiūros tinklą 5 500 lovų, sukuriant 275 naujus 20 lovų modulius (esamuose arba naujuose skyriuose); ii) įsteigti 20 dienų skyrių, kad būtų skatinamas savarankiškumas ir būtų galima stebėti 500 ambulatorinių pacientų; iii) sukurti 50 integruotos nuolatinės priežiūros namuose grupių, kad būtų galima suteikti pagalbą 1 000 pacientų namuose (įskaitant įrangą ir elektra varomas transporto priemones); iv) išplėsti integruotų psichikos sveikatos priežiūros priemonių taikymą 1 000 vietų 50 gyvenamųjų vietų ir socialinių ir profesinių skyrių (parama naujų reagavimo priemonių kūrimui arba esamų reagavimo priemonių plėtrai); v) įsteigti iki 100 vietų 10 psichikos sveikatos priežiūros namuose paramos grupių (parama numatyta grupių veiklai būtiniams materialiniams ištekliams ir elektra varomoms transporto priemonėms įsigyti); vi) išplėsti nacionalinį palaikomosios slaugos tinklą 20 palaikomosios stacionariosios mažo sudėtingumo slaugos įstaigų, skirtų 400 pacientų; ir vii) sukurti iki 100 vietų 10 bendruomenės palaikomosios slaugos komandose (parama numatyta komandų veiklai būtiniams materialiniams ištekliams ir elektra varomoms transporto priemonėms įsigyti).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C01-i03. Psichikos sveikatos reformos užbaigimas ir demencijos strategijos įgyvendinimas

Investicijų tikslas – remti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų reformos įgyvendinimą, taip prisidedant prie nacionalinės sveikatos tarnybos gebėjimų psichikos sveikatos srityje plėtos ir stiprinimo.

Investicijas sudaro papildomos dalinės investicijos į priemones, struktūras ir žmogiškuosius išteklius, t. y.: i) apgyvendinimo paslaugų kūrimas bendruomenėje, kad būtų galima deinstitucionalizuoti psichiatrijos ligoninėse arba socialiniame sektoriuje gyvenančius pacientus, kurie negauna naudos iš nacionalinio integruotos nuolatinės priežiūros tinklo, įskaitant 500 psichikos sveikatos priežiūros vietų nacionaliniame psichikos sveikatos integruotos nuolatinės priežiūros tinkle; ii) statyti keturis stacionarius padalinius bendrosiose ligoninėse, panaikinant ūmų apgyvendinimą psichiatrinėse ligoninėse; iii) sukurti 15 integruotų atsakomybės centrų, kad būtų įveiktos kliūtys, trukdančios teikti sveikatos priežiūros paslaugas ne ligoninėje, užtikrinant didesnę autonomiją ir atskaitomybę; iv) renovuoti 20 esamų vietos psichikos sveikatos priežiūros įstaigų; v) sudaryti 40 bendruomenės psichikos sveikatos grupių; vi) teismo ekspertizės psichiatrijos paslaugų perprojektavimui, plėtimui ir atnaujinimui; ir vii) rengti informuotumo didinimo ir mokymo veiksmus siekiant „sukurti pacientų kelius“ demencijos atmainų kontekste.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C01-i04. Įranga naujoms ligoninėms Seišalyje, Sintroje ir Rytų Lisabonoje

Investicijų tikslas – aprūpinti planuojamas naujas Seišalio, Sintros ir Rytų Lisabonos ligonines, taip stiprinant ligoninių tinklą ir stacionariosios sveikatos priežiūros paslaugas tankiai apgyvendintame regione, kuriame sveikatos priežiūros paslaugų paklausa yra didelė. Taip siekiama užtikrinti geresnes sąlygas didelei gyventojų daliai naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir prisidėti prie nelygybės mažinimo ir socialinės sanglaudos regione.

Investicijas sudaro įrangos, kuri bus įdiegta naujose ligoninėse Seišalyje, Sintroje ir Rytų Lisabonoje, pirkimas, įskaitant: i) klinikinę, medicininę ir aukštųjų technologijų įrangą; ii) bendroji įranga, įskaitant specializuotus baldus; ir iii) kompiuterinę įrangą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i05-RAM. Madeiros regioninės sveikatos tarnybos stiprinimas

Šių investicijų tikslas – įgyvendinti Madeiros autonominio regiono regioninės sveikatos sistemos strateginį planą ir Regioninę psichikos sveikatos skatinimo strategiją.

Investicijas sudaro dvi mažesnės investicijos. Pirma, ji apima mažesnes investicijas, skirtas regioniniam integruotos nuolatinės priežiūros tinklui plėsti, plėtoti ir tobulinti, be kita ko, didinant vietų skaičių visose jų tipologijose, laikantis deinstitucionalizavimo principo, bendradarbiaujant su privačiu ir socialiniu sektoriais, taip pat vietovėse, kurioms būdingas didesnis demografinis senėjimas ir (arba) mažiau išvystyti pajėgumai. Antra, tai taip pat apima mažesnes investicijas, kuriomis siekiama stiprinti reagavimo pajėgumus psichikos sveikatos ir demencijos atmainų, susijusių su senėjimu, srityje, įskaitant ligoninių ir pirminės sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūros ir įrangos atnaujinimą, naujų vietų hospitalizavimui namuose ir dienos ligoninių paslaugoms suteikimą ir bendruomenės psichikos sveikatos grupių steigimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C01-i06. Perėjimas prie skaitmeninės sveikatos priežiūros

Šiuo investicijų tikslu siekiama pašalinti kliūtis, trukdančias pereiti prie skaitmeninių technologijų nacionalinėje sveikatos tarnyboje, įskaitant tinkamos techninės ir programinės įrangos, kuria galėtų naudotis sveikatos priežiūros darbuotojai, stoką, stiprinti nacionalinės

sveikatos tarnybos informacinių sistemų standartizavimą ir gerinti naudotojų patirtį bei prieigą prie duomenų.

Investicijas sudaro keturios mažesnės investicijos. Pirma, siekiant pagerinti paslaugų kokybę ir nacionalinės sveikatos tarnybos kompiuterinių sistemų atsparumą, gerinamas sveikatos duomenų tinklas, palengvinamas duomenų naudojimas sprendimų priėmimo pagalbinėse sistemose, užtikrinamas skirtingų informacinių sistemų sąveikumas ir atitinkamų saugumo principų laikymasis. Antra, piliečių ir sveikatos priežiūros padalinių bendravimas supaprastinamas, standartizuotas ir skaitmeninamas elektroninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, į piliečius orientuota platforma ir nuotolinės sveikatos priemonėmis, kad būtų padidintos galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Trečia, sveikatos priežiūros specialistams prieinamos modernizuotos ir sąveikios priemonės (pvz., nuotolinio stebėjimo ir nuotolinės reabilitacijos platformos ir sistemos, kuriomis gerinamas duomenų perkeliamumas tarp pirminės sveikatos priežiūros įstaigų, ligoninių ir integruotos nuolatinės priežiūros įstaigų) ir atitinkami mokymai skaitmeninių įgūdžių srityje. Ketvirta, turi būti skatinamas klinikinių įrašų skaitmeninimas, siekiant vykdyti veiklą, skirtą nacionalinės sveikatos tarnybos veiklos rezultatams stebėti.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C01-i07-RAM. Madeiros regioninės sveikatos tarnybos skaitmeninimas

Šių investicijų tikslas – skatinti Madeiros regioninės sveikatos tarnybos skaitmeninimą diegiant skaitmenines technologijas sveikatos priežiūros paslaugų kokybei ir veiksmingumui gerinti ir suteikiant daugiau galių sveikatos priežiūros specialistams ir piliečiams.

Investicijas sudaro kelios mažesnės investicijos, įskaitant: i) skaitmeninių technologijų diegimas siekiant remti pacientų stebėjimą, nuotolines sveikatos priežiūros paslaugas ir nuotolinę piliečių sveikatos padėties stebėseną; ii) stiprinti skaitmenines technologijas ir dirbtinį intelektą epidemiologinės priežiūros tikslais; iii) sveikatos skaitmeninimo didinimas ir informacinių sistemų sąveikumo gerinimas; iv) gerinti piliečių prieigą prie informacijos ir paslaugų sveikatos srityje skaitmeninėmis priemonėmis; ir v) mokyti piliečius ir suinteresuotąsias šalis naudotis skaitmeniniais sveikatos ištekliais sveikatos srityje.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C01-i08-RAA. Skaitmeninė ligoninė Azorų salose

Investicijų tikslas – didinti sveikatos priežiūros paslaugų pasiūlą ir užtikrinti geresnes galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis Azorų salose, skaitmeninant regionines sveikatos priežiūros paslaugas.

Investicijas sudaro kiekvieno piliečio elektroninių sveikatos įrašų sukūrimas, informacinių sistemų sąveikumo didinimas, kad sveikatos priežiūros specialistai galėtų keistis klinicine informacija, sveikatos priežiūros prieinamumo labiausiai izoliuotose salose be ligoninės gerinimas vykdant nuotolinės medicinos konsultacijas ir aprūpinimas reikiama technine įranga, programine įranga ir informacinėmis sistemomis.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C01-i09. Visuotinė aktyvaus gyvenimo paramos sistema

Investicijų tikslas – skatinti fizinę ir emocinę gerovę Portugalijoje didinant žemą fizinio aktyvumo praktikos lygį šalyje ir prisidedant prie geresnės ligų prevencijos ir neužkrečiamųjų ligų naštos valdymo.

Investicijas sudaro: i) nacionalinė kampanija ir technologinė platforma fiziniam aktyvumui skatinti, kuria plečiamos piliečių žinios apie reguliaraus fizinio aktyvumo naudą bet kokio amžiaus žmonėms, rekomenduojami pratimai atsižvelgiant į jų sugebėjimus ir skatinamas sveikesnis gyvenimo būdas; ii) išplėsti mokyklinio sporto sritį įtraukiant bendruomenę, skatinant aktyvų judumą nuo jaunesnio amžiaus ir visą gyvenimą, taip pat sportą šeimos kontekste, nes tai yra priemonė studentų sėkmei ir sveikesniam gyvenimo būdui skatinti; ir iii) fizinio aktyvumo darbo vietoje skatinimas, priemonių ir programų įgyvendinimo skatinimas ir fizinės veiklos erdvių bei įrangos suteikimas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. rugsėjo 30 d.

A.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
1.1	Re-C01-r01	M	Pirminės sveikatos priežiūros srities teisės aktų įsigaliojimas	Peržiūrėtų teisės aktų įsigaliojimas				II ketv.	2023	Pirminės sveikatos priežiūros srities teisės aktų peržiūra, būtent: i) teisės aktai, kuriais grindžiami pirminės sveikatos priežiūros centrų funkciniai vienetai (įskaitant B pavyzdžio šeimos sveikatos priežiūros įstaigų dekretą-įstatymą Nr. 73/2017, Vyriausybės įsakymą Nr. 1368/2007, B pavyzdžio šeimos sveikatos priežiūros vienetų taisyklės ir atlyginimo modelį ir susijusį teisės aktą, taip pat teisės aktus, kuriais grindžiamas kitų rūšių pirminės sveikatos priežiūros įstaigų veikimas); ir ii) teisės aktai, kuriais grindžiamos sveikatos centrų grupės (įskaitant teisės aktus, kuriais grindžiamos sveikatos centrų grupės, t. y. Dekretą-įstatymą Nr. 28/2008).
1.2	Re-C01-r01	T	Prieigos prie rizikos stratifikacijos priemonės suteikimas siekiant remti klinikinį valdymą sveikatos centrų grupių funkcinuose vienetuose		Skaičius	0	1 000	IV ketv.	2023	Sveikatos centrų funkcinų vienetų, kuriems suteikiama prieiga prie informacijos iš rizikos stratifikacijos priemonės, apimančios registruotus naudotojus, skaičius. Rizikos stratifikacijos priemonė sudaro sąlygas iniciatyviai dirbti su didesnės klinikinės rizikos ir socialinio pažeidžiamumo grupėmis, užtikrinant gyventojų atrankinę patikrą ir ankstyvosios diagnostikos programas visoje šalyje, taip pat savalaikį gydymą ir tinkamą vartotojų, sergančių dažniausiai pasitaikančiomis ligomis (širdies ir kraujagyslių, diabeto, vėžio, kvėpavimo takų, psichikos ir kaulų ir sąnarių sistemos ligų), priežiūrą.

1.3	Re-C01-r01	T	Savivaldybių atsakomybės sveikatos srityje decentralizavimo proceso užbaigimas		Skaičius	0	201	IV ketv.	2022	Naujų savivaldybių, kuriose, remiantis sausio 30 d. Dekretu-įstatymu Nr. 23/2019, Sveikatos apsaugos ministerijai, regioninėms sveikatos administracijoms ir savivaldybėms pasirašius pranešimą apie perkėlimą, užbaigtas atsakomybės sveikatos srityje decentralizavimo procesas, skaičius. Atsakomybės perdavimas apima: i) savivaldybių dalyvavimą planuojant, valdant ir investuojant pirminės sveikatos priežiūros padaliniuose ir intervencinių veiksmų, susijusių su priklausomybės elgesiu ir priklausomybe, padalinius, visų pirma statant, įrengiant ir prižiūrint; ii) valdyti, prižiūrėti ir saugoti kitą su pirmine sveikatos priežiūra susijusią įrangą; iii) sveikatos priežiūros darbuotojų, priklausančių sveikatos centrų grupių funkcinių skyrių veiklos padėjėjų kategorijai, ir intervencijos skyrių, susijusių su priklausomybės elgesiu ir priklausomybe, kurie apima nacionalinę sveikatos tarnybą, valdymas; iv) sveikatos centrų grupių logistinės paramos paslaugų valdymas; v) strateginę partnerystę ligų prevencijos programose, ypatingą dėmesį skiriant sveikos gyvensenos ir aktyvaus senėjimo skatinimui.
1.4	RE-C01-r02	M	Naujo įstatyminio potvarkio dėl psichikos sveikatos, kuriame nustatomi psichikos sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo principai, įsigaliojimas	Naujo įstatymo dėl psichikos sveikatos įstatymo įsigaliojimas				IV ketv.	2021	Naujajame dekrete-įstatyme atsižvelgiama į pasiūlymus dėl pakeitimų, kuriuos pateikė Vyriausybės birželio 15 d. įsakymu Nr. 6324/2020 su pakeitimais, padarytais lapkričio 20 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 11485/2020, įsteigta darbo grupė, siekdama apibrėžti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo principus.
1.5	RE-C01-r02	M	Įsigaliojo naujas Psichikos sveikatos įstatymas, kuriame nustatomi principai, susiję su psichikos ligomis sergančių asmenų teisėmis, ir reglamentuojamas privalomas hospitalizavimas ar gydymas.	Naujo Psichikos sveikatos įstatymo įsigaliojimas				I ketv.	2023	Naujajame Psichikos sveikatos įstatyme atsižvelgiama į pasiūlymus dėl pakeitimų, kuriuos pateikė Vyriausybės birželio 15 d. įsakymu Nr. 6324/2020 su pakeitimais, padarytais lapkričio 20 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 11485/2020, įsteigta darbo grupė, siekdama nustatyti psichikos sutrikimų turinčių asmenų teisių principus ir reglamentuoti priverstinį hospitalizavimą ar gydymą.

1.6	RE-C01-r03	M	Naujos valdymo sutarties formos įsigaliojimas	Naujos valdymo sutarties formos įsigaliojimas				II ketv.	2022	Sveikatos ir finansų ministerijų bendru patvirtinimu įsigaliojus naujam valdymo sutarties žablonui. Naujojo modelio laikomasi visose būsimose valdymo sutartyse, kurias turi pasirašyti visi valstybės valdomų įmonių viešieji vadovai sveikatos priežiūros sistemoje, kad būtų sustiprinta atskaitomybė ir skatinama veiklos rezultatais grindžiama valdymo praktika.
1.7	RE-C01-r03	M	Naujojo nacionalinės sveikatos tarnybos valdymo apskaitos plano įsigaliojimas	Naujojo valdymo apskaitos plano įsigaliojimas				I ketv.	2024	Nacionalinės sveikatos tarnybos valdymo apskaitos plano parengimas, siekiant nacionaliniu lygmeniu rinkti informaciją apie ligoninių paslaugų sąnaudas, pajamas ir rezultatus, tokiu būdu gerinant Nacionalinės sveikatos tarnybos išteklių paskirstymą, lyginamąją analizę ir sveikatos įstaigų veiklos efektyvumo gerinimo sričių nustatymą. Sveikatos sistemos centrinė administracija išplatina naująjį valdymo apskaitos planą norminiame aplinkraštyje.
1.8	RE-C01-r03	T	Naujų integruotos atsakomybės centrų steigimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse		Skaičius	0	10	IV ketv.	2022	Naujų integruotos atsakomybės centrų steigimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse siekiant: i) gerinti galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, taip pat gerinti jų kokybę ir veiksmingumą; ii) stiprinti sveikatos priežiūros paslaugų klinikinį valdymą, autonomiją ir atskaitomybę; iii) skatinti sveikatos priežiūros specialistus toliau dirbti valstybinėse ligoninėse; iv) dalytis rizika ir nauda sveikatos priežiūros tarnyboms ir ligoninėms; v) vertinti kiekvienos sveikatos priežiūros tarnybos ir ligoninės misiją pagal nacionalinės sveikatos tarnybos regioninį ir nacionalinį kontekstą.
1.9	RE-C01-r03	T	Naujų integruotos atsakomybės centrų steigimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse		Skaičius	10	25	IV ketv.	2025	Naujų integruotos atsakomybės centrų steigimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse siekiant: i) gerinti galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, taip pat gerinti jų kokybę ir veiksmingumą; ii) stiprinti sveikatos priežiūros paslaugų klinikinį valdymą, autonomiją ir atskaitomybę; iii) skatinti sveikatos priežiūros specialistus toliau dirbti valstybinėse ligoninėse; iv) dalytis rizika ir nauda sveikatos priežiūros tarnyboms ir ligoninėms; v) vertinti kiekvienos sveikatos priežiūros tarnybos ir ligoninės misiją pagal nacionalinės sveikatos tarnybos regioninį ir nacionalinį kontekstą.

1.10	RE-C01-r03	T	Hospitalizavimo namuose galimybių stiprinimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse		Skaičius	0	5 000	IV ketv.	2024	Didinti hospitalizavimo namuose pajėgumus, suteikiant galimybę tam tikrą laikotarpį namuose teikti sveikatos priežiūros paslaugas su diferenciacija, sudėtingumu ir intensyvumu, glaudžiai bendradarbiaujant su pirminės sveikatos priežiūros paslaugomis, nacionaliniu integruotos nuolatinės priežiūros tinklu, socialiniu sektoriumi ir platesne bendruomene, vertinant pagal naujų hospitalizavimo namuose epizodų skaičių (apibrėžtą kaip sveikatos priežiūros paslaugų, suteiktų per laikotarpį, kai pacientas yra hospitalizuojamas, išskyrus išrašymo dieną, skaičius, nepertraukiamai nuo hospitalizavimo dienos iki išrašymo dienos).
1.11	RE-C01-r03	M	Veiksmų plano, skirto centralizuoto vaistų pirkimo mechanizmams stiprinti, įsigaliojimas	Veiksmų plano, skirto centralizuoto vaistų pirkimo mechanizmams stiprinti, įsigaliojimas				II ketv.	2024	Įsigalioja veiksmų planas, skirtas centralizuotiems vaistų pirkimo mechanizmams stiprinti, įgyvendinti rekomendacijas dėl centralizuoto vaistų pirkimo Portugalijoje nepriklausomo vertinimo, kurį atliko Austrijos nacionalinis visuomenės sveikatos institutas pagal Struktūrinių reformų rėmimo programą.
1.12	RE-C01-r03	M	Naujosios išimtinės darbo tvarkos nacionalinėje sveikatos tarnyboje įsigaliojimas	Naujos išimtinės darbo tvarkos įsigaliojimas				I ketv.	2023	Nauja išimtinė darbo tvarka, kuri taikoma sveikatos priežiūros specialistams nacionalinėje sveikatos tarnyboje ir į kurią įtraukti atitinkami darbo laiko ir darbo užmokesčio lentelių organizavimo mechanizmai.
1.13	RE-C01-i01	M	Sąlygų, kuriomis nurodomi baltos, mėlynos arba žalios spalvos ekstremaliosios situacijos atvejai ligoninėse teikiant kitų rūšių sveikatos priežiūros paslaugas, įskaitant pirminės sveikatos priežiūros paslaugas, įsigaliojimas	Terminų, susijusių su nuorodomis į ekstremaliąsias situacijas, įsigaliojimas				I ketv.	2022	Pranešimų teikimo procedūros ir administracinės taisyklės, taikomos pacientams, turintiems skubios pagalbos epizodus, kurie buvo patikrinti baltos, mėlynos arba žalios spalvos ligoninėse teikiant kitų rūšių sveikatos priežiūros paslaugas, t. y. pirminės sveikatos priežiūros paslaugas, ir tiesiogiai suplanuoti paskyrimus.
1.14	RE-C01-i01	T	Naujų sveikatos priežiūros skyrių statyba		Skaičius	0	20	IV ketv.	2023	Naujų sveikatos priežiūros vienetų, pastatytų siekiant pakeisti netinkamus pastatus, užtikrinant prieinamumą, kokybę, komfortą ir saugą naudotojams bei sveikatos priežiūros specialistams ir pritaikant juos prie naujų sveikatos priežiūros modelių, skaičius. Nauji įrenginiai turi būti pastatyti taip, kad pakeistų netinkamus pastatus, o naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.

1.15	RE-C01-i01	T	Naujų sveikatos priežiūros skyrių statyba		Skaičius	20	100	II ketv.	2026	Naujų sveikatos priežiūros vienetų, pastatytų siekiant pakeisti netinkamus pastatus, užtikrinant prieinamumą, kokybę, komfortą ir saugą naudotojams bei sveikatos priežiūros specialistams ir pritaikant juos prie naujų sveikatos priežiūros modelių, skaičius. Nauji įrenginiai turi būti pastatyti taip, kad pakeistų netinkamus pastatus, o naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.
1.16	RE-C01-i01	M	Užbaigti nacionalinę pirminės sveikatos priežiūros atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programų aprėptį	Pirminės sveikatos priežiūros atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programų užbaigimo ataskaita				I ketv.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: i) gimdos kaklelio atrankinės patikros įdiegimas sveikatos priežiūros centruose; ii) gaubtinės ir tiesiosios žarnos atrankinės patikros įdiegimas sveikatos priežiūros centruose; iii) atrankinės patikros dėl diabetinės retinopatijos nustatymas 300 sveikatos priežiūros centrų; iv) <i>Holter</i> egzaminų ir kraujospūdžio ambulatorinės stebėsenos funkcinuose vienetuose įdiegimas; v) astmos, lėtinės obstrukcinės plaučių ligos ir rūkymo (spirometrų) diagnostikos ir gydymo priemonių diegimas sveikatos centruose; ir vi) C reaktyvaus baltymo dozavimas sveikatos priežiūros centruose.
1.17	RE-C01-i01	M	Didinti pirminės sveikatos priežiūros centrų reagavimo pajėgumus ir plėsti jų veiklos sritis	Pranešimas dėl pirminės sveikatos priežiūros centrų reagavimo pajėgumų didinimo ir jų veiklos sričių išplėtimo				II ketv.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: i) išplėsti konsultacijas dėl diabeto į sveikatos centrų grupes; ii) stomatologijos biurų įrengimas sveikatos priežiūros centruose; iii) integruotų diagnostikos centrų (su mažo sudėtingumo papildomomis diagnostikos ir terapijos, rentgeno ir klinikinės analizės priemonėmis) kūrimas sveikatos centrų grupėse; iv) judėjimo ir reabilitacijos biurų kūrimas sveikatos priežiūros centrų grupėse; v) teikti sveikatos centrams įrangą (avarinį maišą, defibriliatorių ir gyvybiškai svarbių ženklų stebėjimo įrangą), kad būtų galima kvalifikuotai reaguoti į ekstremaliąsias situacijas (pradinis gyvybės palaikymas).
1.18	RE-C01-i01	M	Sveikatos priežiūros įstaigų ir įrangos atnaujinimas siekiant užtikrinti prieinamumą, kokybę ir saugos sąlygas pirminės sveikatos priežiūros centruose	Sveikatos priežiūros įstaigų ir įrangos atnaujinimo ataskaita				II ketv.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: i) 100 sveikatos priežiūros įstaigų statybą, kad būtų galima pakeisti netinkamus pastatus, tam skirta 154 841 862 EUR dotacija; tą naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius; ii) 326 sveikatos priežiūros įstaigų renovavimą arba pritaikymą siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą, laikytis nenumatytų atvejų planų ir (arba) užtikrinti prieinamumą, saugą ir komfortą naudotojams ir sveikatos priežiūros specialistams; 133 509 208 EUR

										parama yra susijusi su energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija, o 11 322 726 EUR parama yra susijusi su energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija, kad vidutiniškai būtų užtikrinta bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos (pastatų energinio naudingumo didinimo reikalavimai įtraukiami į viešųjų pirkimų procedūras ir užtikrinami konkurso specifikacijose); ir iii) modernizuoti įrangą (įskaitant, be kita ko, pagrindinę klinikinę įrangą, informacinių ir ryšių technologijų įrangą, energiją taupančią įrangą ir saugos įrangą).
1.19	RE-C01-i01	MT	Bendruomeninės priežiūros, namuose ir bendruomenėje vykdomų intervencijų stiprinimas	Pranešimas dėl bendruomeninės globos, namuose ir bendruomenėje vykdomų intervencinių veiksmų stiprinimo				II ketv.	2026	Šios tarpinės reikšmės įgyvendinimas apima: i) ne mažiau kaip 770 elektra varomų transporto priemonių, kad sveikatos centrai galėtų teikti sveikatos priežiūros paslaugas namuose; ir ii) naujų mobiliųjų įrenginių skaičiaus padidinimą dar bent 34 kartus, kad jie apimtų mažo tankio regionus.
1.20	RE-C01-i02	M	Reglamento dėl regioninių sveikatos priežiūros institucijų skiriamos finansinės paramos įsigaliojimas	Reglamento dėl finansinės paramos skyrimo įsigaliojimas				I ketv.	2022	Įsigalioja reglamentas dėl regioninių sveikatos priežiūros institucijų skiriamos finansinės paramos, kuriame apibrėžiamas programos valdymo modelis ir atitinkami pareiškėjų reikalavimai.
1.21	RE-C01-i02	T	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų tinklų pajėgumų stiprinimas stacionarinės ir ambulatorinės priežiūros srityje		Skaičius	0	7 400	IV ketv.	2025	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas stacionariosios ir ambulatorinės priežiūros srityje sukuriant šias naujas vietas: i) naujų 5 500 stacionariųjų lovų nacionaliniame integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų tinkle bendrajame tinkle; ii) naujų 500 vietų savarankiško skatinimo dienos skyriuose nacionaliniame integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų tinkle; iii) naujų 1 000 vietų psichikos sveikatos integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų teikimo įstaigose; ir iv) naujos 400 mažo sudėtingumo stacionariųjų lovų nacionaliniame palaikomosios slaugos paslaugų tinkle. Ji apima 198 337 500 EUR dotacijos naudojimą naujai sveikatos infrastruktūrai statyti. Tų naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikis.

1.22	RE-C01-i02	T	Nacionalinių integruotų nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos namuose paslaugų tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas		Skaičius	0	1 200	IV ketv.	2023	Stiprinti nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos namuose paslaugų tinklų reagavimo pajėgumus sukuriant šias naujas vietas: i) 1 000 naujų vietų integruotose nuolatinės priežiūros namuose grupėse; ii) 100 naujų vietų psichikos sveikatos priežiūros namuose grupėse, priklausančiose nacionaliniam integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų tinklui; ir iii) 100 naujų vietų bendruomenės palaikomosios slaugos paramos grupėse.
1.23	RE-C01-i03	T	Teismo medicinos psichiatrijos įrenginių ir įrangos atnaujinimas		Skaičius	0	3	IV ketv.	2025	Naujo teismo medicinos psichiatrijos skyriaus (<i>Sobral Cid</i>) statyba ir kitų dviejų padalinių (Lisabonos psichiatrijos ligoninių centro ir <i>Magalhães Lemos</i> ligoninės) atnaujinimas, siekiant užtikrinti sąlygas, suderinamas su pagarba žmogaus teisėms, visų pirma privatumui, patogumui ir erdvės humanizavimui, nepažeidžiant saugumo sąlygų, susijusių su teismų nutarčių vykdymu, ir užkirsti kelią tam, kad tarptautinės organizacijos galėtų priimti tolesnius Portugalijos Respublikos apkaltinamuosius nuosprendžius.
1.24	RE-C01-i03	M	Informuotumo didinimo ir mokymo veiklos plėtojimas siekiant „sukurti pacientų kelius“ demencijos atmainų kontekste	Naujų informuotumo didinimo ir mokymo veiksmų įgyvendinimo ir jų plėtojimo ataskaita				IV ketv.	2022	Informuotumo apie demencijos atmainas didinimo ir mokymo veiksmai, kuriais siekiama remti socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų reformas, skirtas socialinių ir sveikatos priežiūros tarnybų darbuotojams ar kitiems subjektams, kurie dirba su plačiąja visuomene socialinės ir sveikatos priežiūros politikos srityje, taip pat socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų naudotojams.
1.25	RE-C01-i03	M	Psichikos sveikatos priežiūros tinklo stiprinimo užbaigimas	Ataskaita dėl visų apibūdintų iniciatyvų, skirtų psichikos sveikatos priežiūros tinklui stiprinti, užbaigimo				IV ketv.	2025	Užbaigti visus veiksmus, nustatytus psichikos sveikatos priežiūros tinklui stiprinti, įskaitant: i) keturių naujų skyrių hospitalizavimui bendrosiose ligoninėse įsteigimu; ii) sukurti 15 integruotų atsakomybės centrų psichikos sveikatos paslaugų srityje; iii) atnaujinti 20 esamų vietos psichikos sveikatos paslaugų; iv) sukurti 500 institucionalizuotų lėtinėmis psichinėmis ligomis sergančių asmenų poreikių patenkinimo; v) trijų teismo medicinos psichiatrijos įrenginių ir įrangos modernizavimas; vi) pastatyti tris kriminalistinius gyvenamojo būsto kriminalistinius įrenginius; ir vii) mokymo veiklos plėtojimas siekiant „sukurti pacientų kelius“ demencijos atmainų kontekste. Tai apima 58 507 675 EUR dotacijos naudojimą vykdant energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtą renovaciją, kad vidutiniškai būtų užtikrinta bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Pastatų energinio naudingumo didinimo reikalavimai įtraukiami

										j viešųjų pirkimų procedūras ir užtikrinami konkurso specifikacijose.
1.26	RE-C01-i04	M	Įrangos Rytų Lisabonos, Seišalio ir Sintros ligoninėms įsigijimas	Įrangos pirkimas Rytų Lisabonos, Seišalio ir Sintros ligoninėms, iš viso skiriant 178 740 000 EUR paramą dotacijoms.				II ketv.	2026	Įrangos, kuri bus įdiegta naujose ligoninėse Lisabonoje, Seišalyje ir Sintroje, įsigijimas, iš viso skiriant 178 740 000 EUR paramą dotacijoms, t. y. klinicinei/medicininei ir aukštųjų technologijų įrangai; bendroji įranga, kurią sudaro baldai, pritaikyti užduotims atlikti skirtingose vietose, lengvai valomi ir ergonomiškai suprojektuoti; kompiuterinė įranga.
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Daugiau vietų Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos stacionarinio gydymo namuose sistemoje		Skaičius	0	1 500	II ketv.	2026	Stiprinti Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos reagavimo pajėgumus didinant apgyvendinimo namuose sistemos vietų skaičių, taip sudarant sąlygas tam tikrą laiką namuose teikti diferenciacijos, sudėtingumo ir intensyvumo sveikatos priežiūros paslaugas ligoninėse, glaudžiai susiejant jas su pirminės sveikatos priežiūros ir kitomis paslaugomis.
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Bendruomenių psichikos sveikatos grupių sudarymas Madeiros regiono sveikatos priežiūros tarnyboje		Skaičius	0	11	II ketv.	2026	Stiprinti Madeiros regioninės sveikatos tarnybos reagavimo pajėgumus psichikos sveikatos ir demencijos srityse, susijusias su senėjimu, sukuriant bendruomenės psichikos sveikatos grupes.
1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Madeiros regioniniam integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų modeliui skirtos klasifikavimo sistemos, funkcinių profilių ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimas	Klasifikavimo sistemos, funkcinio profilio ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimo ataskaita				IV ketv.	2021	Klasifikavimo sistemos, funkcinių profilių ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimas, siekiant sustiprinti Madeiros regioninį integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų modelį, taip pat jos koordinavimą ir techninį valdymą.
1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Vietų, kuriose teikiamos integruotos nuolatinės priežiūros paslaugos, skaičiaus padidėjimas Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnyboje		Skaičius	0	1 080	IV ketv.	2025	Vietų, sukurtų teikiant integruotos nuolatinės priežiūros paslaugas Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybose, skaičius, vertinant pagal naujas lovas, apskritai (įskaitant gydymo, vidutinės trukmės ir reabilitacijos skyrių, ilgalaikės priežiūros ir priežiūros skyrių), psichikos sveikatos ir pediatrijos paslaugas. Tai apima paramos dotacijoms naudojamą: i) 44 700 000 EUR – naujai sveikatos infrastruktūrai statyti; naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų

										poreikius; ir ii) 23 300 000 EUR – energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtai renovacijai.
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Pirminės sveikatos priežiūros paslaugų atnaujinimas Madeiros regiono sveikatos priežiūros tarnyboje		Skaičius	0	15	II ketv.	2026	Atnaujintų pirminės sveikatos priežiūros įstaigų skaičius Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybose.
1.32	RE-C01-i06	T	Vietos informacinių technologijų tinklų modernizavimas		%	0	90	IV ketv.	2022	Atnaujintų vietinių informacinių technologijų tinklų procentinė dalis nacionalinėje sveikatos tarnyboje, kurią organizuoja ir įgyvendina Sveikatos ministerijos bendrų paslaugų padalinys, kuris tokiu būdu galės veikti pagal naują suvienodintų ryšių modelį (IP telefonija).
1.33	RE-C01-i06	T	Nuotolinės sveikatos priežiūros ir nuotolinės stebėsenos funkcijų įgyvendinimas		%	0	15	IV ketv.	2022	Naudotojų, turinčių prieigą prie naujų nuotolinės sveikatos priežiūros ir nuotolinio stebėjimo funkcijų, suteikiančių galimybę teikti nuotolinės sveikatos priežiūros paslaugas, taip didinant galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir piliečių dalyvavimą nuotolinio informacijos rinkimo ir gydymo procese, procentinė dalis.
1.34	RE-C01-i06	T	Informacinių technologijų administracinių modulių, pagrindinių klinikinių modulių ir ekstremaliosios situacijos klinikinių modulių įgyvendinimas		%	0	15	IV ketv.	2024	Sveikatos priežiūros specialistų, turinčių prieigą prie integruotų informacinių technologijų modulių, pagrindinių klinikinių modulių ir skubios pagalbos klinikinių modulių, procentinė dalis: i) registruoti klinikinę informaciją apie pirminę ligoninę, ligoninę ir nuolatinę sveikatos priežiūrą ir su ja susipažinti, siekiant užtikrinti informacijos apie sveikatą prieinamumą ir integravimą, taip pat užtikrinti didesnį naudotojų ir sveikatos priežiūros specialistų saugumą; ir ii) skubios pagalbos, slaugos registų ir nuotolinės sveikatos priežiūros paslaugų.
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Nauja kompiuterinė įranga, skirta Madeiros regioninei sveikatos priežiūros tarnybai.		Skaičius	0	3 600	IV ketv.	2024	Naujos kompiuterinės įrangos, skirtos Madeiros regioninėms sveikatos priežiūros tarnyboms stebėti ir užtikrinti didesnį artumą nuo Madeiros regiono sveikatos priežiūros paslaugų naudotojų, skaičius, skatinti klaidų rizikos mažinimą, taip pat veiksmingumą ir greitą prieigą prie naudotojų duomenų.
1.36	Re-C01-i08-RAA	T	Geresnė prieiga prie Azorų regioninės sveikatos priežiūros tarnybos naudotojų portalo		Skaičius	0	25 000	III ketv.	2025	Papildomų individualių naudotojų per metus, turinčių prieigą prie Azorų regioninės sveikatos priežiūros paslaugų naudotojų portalo, skaičius, nes plečiamas jame teikiamos skaitmeninės sveikatos priežiūros paslaugos ir medicininė informacija.

1.37	Re-C01-i08-RAA	T	Nuotolinės medicinos paskyrimai Azorų regiono sveikatos priežiūros tarnyboje		Skaičius	0	1 000	III ketv.	2024	Metinių nuotolinės medicinos paskyrimų į pirminės sveikatos priežiūros paslaugas ir pas medicinos specialistus Azorų regioninės sveikatos priežiūros tarnyboje skaičius.
1.38	RE-C01-i09	T	Programų „School Sports Community“ ir „School Sports on Wheels“ įgyvendinimo užbaigimas mokyklose		Skaičius	0	1 980	III ketv.	2025	Antrosios pakopos mokyklų, kuriose buvo pristatyti įvairaus dydžio dviračiai mokiniams mokytis dviračius, taip pat valstybinių mokyklų, kuriose pagal programą „School Sports Community“ buvo tiekiami suaugusieji dviračiai, skaičius.
1.39	RE-C01-i09	M	Nacionalinės kampanijos, skirtos Visuotinei aktyvaus gyvenimo paramos sistemai ir susijusiai technologinei platformai, pradžia	Veikia nauji ryšių kanalai ir platforma, skirti nacionalinei kampanijai, susijusiai su Visuotine aktyvaus gyvenimo paramos sistema				III ketv.	2025	Pradėti nacionalinę kampaniją, skirtą visuotinei aktyvaus gyvenimo paramos sistemai ir susijusiai technologinei platformai, siekiant didinti piliečių žinias apie reguliaraus fizinio aktyvumo naudą visais amžiumi ir atsižvelgiant į jų sugebėjimus, siekiant skatinti sveikesnį gyvenimo būdą.

B. 2 KOMPONENTAS. Būstu sektorius

Pagal šį Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentą sprendžiamos problemos, susijusios su struktūriniu nuolatinių ir laikinų būsto sprendimų labiausiai pažeidžiamoms grupėms trūkumu tiek žemyninėje Portugalijos dalyje, tiek Azorų ir Madeiros autonominiuose regionuose, kartu netiesiogiai prisidedant prie socialinės apsaugos sistemos stiprinimo. Viešasis būstas sudaro tik 2 proc. visų Portugalijos išteklių ir manoma, kad jo nepakanka labiausiai skurstančių asmenų poreikiams patenkinti ir jiems gresia socialinė atskirtis.

Pagrindiniai komponento tikslai: i) didinti socialinio ir įperkamo būsto pasiūlą (įskaitant kitų susijusių poreikių, pvz., pagrindinės infrastruktūros ir įrangos trūkumo, nesveikų ir nesaugių gyvenamųjų vietų, mažų garantijų ar sutartinių ryšių trūkumo, būsto perpildymo ar netinkamumo specialioms neįgalių ar riboto judumo gyventojų poreikiams patenkinti, tenkinimą); ii) parengti nacionalinį visuomenės atsaką į neatidėliotinus ir laikinus apgyvendinimo poreikius, atsirandančius dėl netikėtų ar nenumatytų įvykių, pavyzdžiui, gaivalinių nelaimių, gaisrų, pandemijos, migracijos srautų, prieglobsčio prašymų, arba gresiančio pavojaus, pavyzdžiui, smurto šeimoje, prekybos žmonėmis, išskeldinimo rizikos ir kt.; ir iii) didinti studentų apgyvendinimo prieinamomis kainomis pasiūlą. Investicijos į komponentą apima naujų būstų statybą ir esamų būstų rekonstrukciją.

Šis komponentas padeda įgyvendinti 2019 m. ir 2020 m. įgyvendinant Europos semestrą Portugalijai pateiktas konkrečias jai skirtas rekomendacijas, visų pirma: didinti minimalios socialinės apsaugos sistemos veiksmingumą ir adekvatumą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); užtikrinti pakankamą ir veiksmingą socialinę apsaugą ir pajamų rėmimą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); didinti aukštųjų mokyklų absolventų skaičių, visų pirma mokslo ir informacinių technologijų srityje (investuojant į studentų apgyvendinimą) (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją, susijusią su žaliaja pertvarka (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Šis komponentas taip pat padeda įgyvendinti keletą Europos socialinių teisių ramsčio principų, pavyzdžiui: asmenims, kuriems labiausiai to reikia, suteikiamas kokybiškas socialinis būstas arba teikiama parama aprūpinant būstu (EPSR 19.a); pažeidžiami asmenys turi teisę į tinkamą pagalbą ir apsaugą nuo priverstinio išskeldinimo (EPSR 19.b); skatinant benamių socialinę įtrauktį jiems suteikiama tinkama pastogė ir paslaugos (EPSR 19.c); socialinė apsauga (EPSR 12); neįgaliųjų įtrauktis (EPSR 17); galimybė naudotis pagrindinėmis paslaugomis (EPSR 20); švietimas, mokymas ir mokymasis visą gyvenimą: kiekvienas turi teisę į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kad galėtų išsaugoti ir įgyti kompetenciją, leidžiančią visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir sėkmingai įveikti permainas darbo rinkoje (EPSR 1). Aplinkosauginiai aspektai taip pat įtraukiami, visų pirma skatinant naujus statinius, kuriems taikomi aukšti energijos vartojimo efektyvumo standartai.

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytą priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

B.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r04. Nacionalinis skubaus ir laikino būsto planas

Reformos tikslas – sukurti nacionalinį viešąjį tinklą, kad būtų reaguojama į neatidėliotinus ir laikinus būsto poreikius, kurie būtų Portugalijos būsto politikos atnaujinimo dalis, siekiant apsaugoti nustatytas tikslines grupes ir suteikti joms galių, taip pat skatinti socialinę įtrauktį ir kovoti su nelygybe.

Šia reforma siekiama sukurti struktūruotą ir kompleksinį atsaką žmonėms, kuriems reikia skubios pagalbos ar laikino apgyvendinimo sprendimų, ir sukurti būtiną teisinę ir reguliavimo sistemą, kad būtų sukurtas investicijų RE-C02 i02 (Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija) valdymo modelis, taip pat nustatomos asmenų, kuriems teikiama parama, žymėjimo ir nukreipimo į apgyvendinimą ir socialinės paramos teikimo metodikas.

Reforma turėjo būti baigta įgyvendinti iki 2021 m. birželio 31 d.

Investicijos RE-C02-i01. Būsto prieinamumo rėmimo programa

Investicijų tikslas – užtikrinti deramą ir tinkamą būstą šeimoms, turinčioms didžiausius poreikius, ir pažeidžiamiausioms grupėms.

Investicijos apima daugiausia socialinio būsto suteikimą, taip pat finansinės paramos renovacijai ar statybai teikimą nustatytoms tikslinėms grupėms, kurios neturi finansinio pajėgumo savo būsto adekvatumui iki 2026 m. užtikrinti bent 26 000 namų ūkių. Investicijas sudaro naujų pastatų statyba arba esamų būstų renovacija, taip pat, kai reikia, naujų pastatų įsigijimas arba pastatų nuoma subnuomos tikslais.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i02. Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija

Šios investicijos tikslas – suteikti laikiną arba skubią apgyvendinimą pažeidžiamoms gyventojų grupėms žemyninėje Portugalijos dalyje. Šios investicijos skirtos į komponentą įtrauktam Nacionalinio skubaus ir laikino būsto plano reformai įgyvendinti. Planuojamas intervencijas lemia ši rizika arba socialinės ekstremaliosios situacijos: nenumatyti ar išskirtiniai įvykiai, būtinybė skubiai apgyvendinti ir įgalinti asmenis, kurie laikinai neturi būsto, įskaitant smurto šeimoje aukas, prekybos žmonėmis aukas, asmenis, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, benamius; neeilinius ir tinkamai pagrįstus skubaus ir laikino apgyvendinimo poreikius asmenims, kuriems gresia realus pavojus likti be apgyvendinimo arba deinstitutionalizavimo procese; valstybės pareigūnų ir tarnautojų apgyvendinimo poreikiai, laikini ir būtini viešajam interesui.

Investicijos apima 2 000 avarinių būstų, taip pat 473 buveinių vienetų, trijų blokų ir penkių centrų, skirtų laikinam saugumo pajėgų apgyvendinimui, sukūrimą (visuomenės interesais pagrįstais atvejais).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i03-RAM. Socialinio būsto pasiūlos Madeiros autonominiame regione stiprinimas

Šių investicijų tikslas – patenkinti sunkiomis sąlygomis gyvenančių šeimų, kurios neturi finansinių pajėgumų, kad galėtų gauti tinkamą būstą Madeiros autonominiame regione, būsto poreikius.

Investicijas sudaro socialinio būsto statyba ir (arba) įsigijimas 1 121 namų ūkiui (investicijos taip pat apima studijas, projektus, žemės įsigijimą ir statybą), 325 privačių būstų rekonstrukciją (įskaitant didesnę energinį naudingumą). Investicijos taip pat numato paslaugų, skirtų informacinėms sistemoms ir e. valdžios sprendimams būsto sektoriuje kurti, viešuosius pirkimus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-02-i04-RAA: Azorų autonominio regiono būsto sąlygų gerinimas

Investicijų tikslas – įvairiais lygmenimis sustiprinti būsto pasiūlą po pastebimo pablogėjusios Azorų autonominio regiono pastatų būklės blogėjimo ir sumažėjusios pasiūlos nekilnojamojo turto rinkoje.

Investicijas įvairiose salose sudaro:

- 277 pastatų statyba;
- 77 butų užbaigimas; taip pat
- Pastatų rekonstrukcija (esminė 106 pastatų renovacija, vidutinė 252 pastatų renovacija ir nedidelė intervencija 116 pastatų), iš viso 551 intervencija.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

B.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis.

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
2.1	RE-C02-i01	T	Paramos programa, skirta galimybės gauti būstą. Pasirašyti bendradarbiavimo arba finansavimo susitarimai		Skaičius	0	75	III ketv.	2022	Bendradarbiavimo arba finansavimo susitarimų pasirašymas. Vietos apgyvendinimo strategijas pristato savivaldybės. Šiose strategijose nustatyti 1) visi poreikiai, kurie atitinka reikalavimus pagal šią programą (kaip nurodyta 2018 m. birželio 4 d. Dekrete-jstatyme Nr. 37/2018), ir 2) būstų sprendimus propaguojantys subjektai. Po to, kai IHRU (Būsto ir miestų reabilitacijos institutas) patvirtino, kad vietos apgyvendinimo strategijos atitinka programą, pasirašomi bendradarbiavimo susitarimai su savivaldybėmis arba finansavimo susitarimai su kitais paramos gavėjais, kuriuose nustatomos konkrečios skatintinos investicijos, ir nustatomas jų įgyvendinimo terminas.
2.2	RE-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa – perkami, statomi (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba rekonstruoti (geresnio energinio naudingumo) būstai namų ūkiams		Skaičius	0	3 000	III ketv.	2023	Sutartyje nurodyto būstų skaičiaus pristatymas namų ūkiams, kurie anksčiau buvo nurodyti savivaldybių pateiktose vietos apgyvendinimo strategijose. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius (išskyrus vykdomus ir j biudžetą 2021 ir 2022 m. įtrauktus projektus, t. y. 70 000 000 EUR visų šiai priemonei skirtų lėšų). Rekultivavimo atveju atskaitinis vienetas gyvenamajam būstui yra 73 kvadratiniai metrai, naujų statinių – 95 kvadratiniai metrai.
2.3	RE-C02-i01	T	Būsto prieinamumo		Skaičius	3 000	26 000	II ketv.	2026	Sutartyje nurodyto būstų skaičiaus pristatymas

			rėmimo programa – perkami, statomi (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba rekonstruoti (geresnio energinio naudingumo) būstai namų ūkiams							namų ūkiams, kurie anksčiau buvo nurodyti savivaldybių pateiktose vietos apgyvendinimo strategijose. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius (išskyrus vykdomus ir į biudžetą 2021 ir 2022 m. įtrauktus projektus, t. y. 70 000 000 EUR visų šiai priemonei skirtų lėšų). Rekultivavimo atveju atskaitinis vienetas gyvenamajam būstui yra 73 kvadratiniai metrai, naujų statinių – 95 kvadratiniai metrai.
2.4	RE-C02-i02		Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Finansavimo susitarimų dėl skubaus ir laikino apgyvendinimo pasirašymas		Skaičius	0	500	III ketv.	2022	Būstų, dėl kurių pasirašytos finansavimo sutartys, skaičių. Subjektai teikia paraiškas finansavimui gauti pagal Būsto ir miesto reabilitacijos instituto (IHRU) atvirą konkursą, kuris, įvertinęs ir paprašęs Socialinės apsaugos instituto pateikti nuomonę dėl pateiktų paraiškų pagrįstumo ir įgyvendinamumo, sudaro sutartis dėl finansavimo ir nustato jo įgyvendinimo terminą. Apgyvendinimas – tai pastato, į kurį galima savarankiškai patekti, dalis arba visas pastatas, kurį sudaro viena ar daugiau gyvenamųjų patalpų ir papildomų privačių patalpų arba gyvenamųjų patalpų, skirtų daugiau nei vienam namų ūkiui.
2.5	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Finansavimo susitarimų dėl skubaus ir laikino apgyvendinimo pasirašymas		Skaičius	500	1 000	III ketv.	2024	Būstų, dėl kurių pasirašytos finansavimo sutartys, skaičių. Subjektai teikia paraiškas finansavimui gauti pagal Būsto ir miesto reabilitacijos instituto (IHRU) atvirą konkursą, kuris, įvertinęs ir paprašęs Socialinės apsaugos instituto pateikti nuomonę dėl pateiktų paraiškų pagrįstumo ir įgyvendinamumo, sudaro sutartis dėl finansavimo ir nustato jo įgyvendinimo terminą. Apgyvendinimas – tai pastato, į kurį galima savarankiškai patekti, dalis arba visas pastatas, kurį sudaro viena ar daugiau gyvenamųjų patalpų ir papildomų privačių patalpų arba gyvenamųjų patalpų, skirtų daugiau nei vienam namų ūkiui.

2.6	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Pastatyti pastatai, kuriuose vykdomi statybos darbai, skirti skubaus ir laikino apgyvendinimo patalpoms (kurios turi būti pastatytos pagal energijos vartojimo efektyvumo standartą arba rekonstruojamos užtikrinant geresnį energinį naudingumą)		Skaičius	0	700	III ketv.	2023	Būstai, kuriems pradėti statybos darbai. Sudarius sutartį dėl finansavimo, suma subjektams grąžinama atsižvelgiant į sutarties vykdymą. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius (išskyrus vykdomus ir į biudžetą 2021 ir 2022 m. įtrauktus projektus, t. y. 14 800 000 EUR visų šiai priemonei skirtų lėšų). Vienam būstui tenkantis atskaitos vienetas yra 73 kvadratiniai metrai.
2.7	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Skubaus ir laikino apgyvendinimo patalpos, sukurtos (kurios pastatytos pagal energijos vartojimo efektyvumo standartą arba rekonstruotos užtikrinant didesnį energinį naudingumą) ir teikiamos užsakovams		Skaičius	0	2 000	II ketv.	2026	Apgyvendinimo paslaugų teikimas finansuojančioms įstaigoms. Apgyvendinimas – tai pastato, į kurį galima savarankiškai patekti, dalis arba visas pastatas, kurį sudaro viena ar daugiau gyvenamųjų patalpų ir papildomų privačių patalpų arba gyvenamųjų patalpų, skirtų daugiau nei vienam namų ūkiui. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius (išskyrus vykdomus ir į biudžetą 2021 ir 2022 m. įtrauktus projektus, t. y. 14 800 000 EUR visų šiai priemonei skirtų lėšų). Atskaitinis vienetas gyvenamajam būstui yra 73 kvadratiniai metrai
2.8	RE-C02-i02	T	Saugumo pajėgų kūrėjams suteiktas būstas		Skaičius	0	473	II ketv.	2026	Apsaugos pajėgoms pristatytų būstų skaičius (SSGNR – Nacionalinės Respublikos gvardijos socialinės paslaugos; SSPSP – socialinės paslaugos Viešojo saugumo policijai), susijusios su laikino apgyvendinimo poreikiais, įskaitant tris blokus ir penkis laikino saugumo pajėgų apgyvendinimo centrus (viešojo intereso pagrįstais atvejais). Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.
2.9	Re-C02-i03-RAM	T	Remiamas būstas Madeiros autonominiame regione		Skaičius	0	190	IV ketv.	2022	Reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams skirtų būstų, susijusių su socialinio būsto statyba arba gyvenamojo būsto įsigijimu remiamam socialiniam būstui įsigyti, skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Vienam būstui tenkantis atskaitos vienetas yra 90

										kvadratinų metrų.
2.10	Re-C02-i03-RAM	T	Remiamas būstas Madeiros autonominiame regione		Skaičius	190	590	IV ketv.	2024	Reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams skirtų būstų, susijusių su socialinio būsto statyba arba gyvenamojo būsto įsigijimu remiamam socialiniam būstui įsigyti, skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius. Vienam būstui tenkantis atskaitos vienetas yra 90 kvadratinų metrų.
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Remiamas būstas Madeiros autonominiame regione		Skaičius	590	1 121	II ketv.	2026	Reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams skirtų būstų, susijusių su socialinio būsto statyba arba gyvenamojo būsto įsigijimu remiamam socialiniam būstui įsigyti, skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius. Vienam būstui tenkantis atskaitos vienetas yra 90 kvadratinų metrų.
2.12	Re-C02-i03-RAM	T	Renovuotų privačių savininkų būstų, be kita ko, pagerinus energijos vartojimo efektyvumą, skaičius		Skaičius	0	325	II ketv.	2026	Tikslinių grupių renovuotų privačių savininkų užimtų būstų, kuriems trūksta finansinių išteklių reabilitacijos darbams atlikti, skaičius.
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu		Skaičius	0	24	IV ketv.	2021	Intervencijų skaičius, įskaitant, jei reikia, žemės urbanizavimą, kai darbai užbaigti siekiant padidinti socialinio būsto fondą. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius. Būstų vidutinis dydis yra apie 120 kvadratinų metrų.
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų		Skaičius	0	40	IV ketv.	2021	Investicijos apima pastatų ir butų renovaciją arba užbaigimą, matuojamą pagal intervencijų skaičių.

			autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Renovacija							Šios priemonės apima: - negyvenamųjų viešųjų pastatų pertvarkymas į būstus, - finansinė parama nualintų socialinių pastatų pertvarkymui (<i>Bairros Sociais</i>) - viešojo būsto renovacija, kad ji atitiktų galiojančius būsto teisės aktus, daugiausia energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Šio būsto vidutinis dydis yra apie 100 kvadratinų metrų.
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Pastato statyba		Skaičius	24	70	IV ketv.	2023	Intervencijų skaičius, įskaitant, jei reikia, žemės urbanizavimą, kai darbai užbaigti siekiant padidinti socialinio būsto fondą. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Būstų vidutinis dydis yra apie 120 kvadratinų metrų.
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Renovacija		Skaičius	40	318	IV ketv.	2023	Investicijos apima pastatų ir butų renovaciją arba užbaigimą, matuojamą pagal intervencijų skaičių, užbaigtus darbus. Šios priemonės apima: - negyvenamųjų viešųjų pastatų pertvarkymas į būstus, - finansinė parama nualintų socialinių pastatų pertvarkymui (<i>Bairros Sociais</i>) - Viešojo būsto renovacija, kad ji atitiktų galiojančius būsto teisės aktus, daugiausia energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Šio būsto vidutinis dydis yra apie 100 kvadratinų metrų.

2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Pastato statyba		Skaičius	70	277	IV ketv.	2025	Intervencijų skaičius, įskaitant, jei reikia, žemės urbanizavimą, kai darbai užbaigti siekiant padidinti socialinio būsto fondą. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Būstų vidutinis dydis yra apie 120 kvadratinų metrų.
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Renovacija		Skaičius	318	551	IV ketv.	2025	Investicijos apima pastatų ir butų renovaciją arba užbaigimą, matuojamą pagal intervencijų skaičių. Šios priemonės apima: - negyvenamųjų viešųjų pastatų pertvarkymas į būstus, - jaunimo nuomos skatinimo plano įgyvendinimas (pvz., vietinių būstų pertvarkymas į ilgalaikę nuomą, miestų centrų rekonstrukcija); - finansinė parama nualintų socialinių pastatų pertvarkymui (<i>Bairros Sociais</i>) - viešojo būsto renovacija, kad ji atitiktų galiojančius būsto teisės aktus, daugiausia energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos. Šių būstų vidutinis dydis yra apie 100 kvadratinų metrų.
2.19	RE-C02-r04	M	Įstatymo galią turinčio dekreto, kuriuo patvirtinama Nacionalinio skubaus ir laikino būsto plano teisinė sistema, įsigaliojimas	Įstatymo įsigaliojimas				II ketv.	2021	Dekrete-įstatyme apibrėžiama plano struktūra ir būsto fondas, visų pirma reikalavimus atitinkančių paramos gavėjų, būsto sprendimų ir finansavimo modelio atžvilgiu. Be teisinio pagrindo, Vyriausybei pateikiamas ir jos patvirtintas Nacionalinis būsto planas, kuriame, atsižvelgiant į vietos poreikius ir ypatumus bei socialinę ir teritorinę sanglaudą, įtraukiamas strateginis remtinių būsto sprendimų planavimas ir šiam tikslui reikalinga parama.

B.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C02-i05: Įperkamu viešųjų būstų fondas

Investicijų tikslas – reaguoti į dabartinę būsto kainų dinamiką, palyginti su Portugalijos namų ūkių pajamų lygiu, ypač didelėse miesto vietovėse, aprūpinant viešais gyvenamaisiais namais, kurie gali būti nuomojami prieinamomis kainomis konkrečioms tikslinėms grupėms.

Investicijos apima naujų pastatų statybą, įskaitant įsigijimą, ir viešųjų būstų rekonstrukciją, siekiant suteikti 6 800 būstų, ir paskesnę nuomą prieinamomis kainomis nustatytoms tikslinėms grupėms.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos RE-C02-i06: Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis

Šių investicijų tikslas – padidinti nacionalinę įperkamo studentų apgyvendinimo pasiūlą, nes tai tebėra viena didžiausių kliūčių norint įgyti aukštąjį išsilavinimą. Toks apgyvendinimas turi padėti sumažinti tiesiogines studentų ir jų šeimų išlaidas, ypatingą dėmesį skiriant socialiai ir ekonomiškai pažeidžiamiausiems studentams. Dabartinė pasiūla remia tik nedidelę dalį studentų (apie 10 proc.), kuriems reikia apgyvendinti, atsižvelgiant į labai padidėjusias būsto išlaidas, ypač didžiausiuose miestų centruose, kuriuose susitelkusios aukštojo mokslo įstaigos.

Investicijos apima papildomų 15 000 lovų suteikimą studentams statant naujus pastatus, rekonstruojant esamus pastatus ir modernizuojant bei plečiant esamus studentų apgyvendinimo vienetus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

B.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
2.20	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Pradėtą darbą atliekantys būstai (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)		Skaičius	0	520	III ketv.	2022	Būstų, kurių darbai pradedami po konkurso ir sutarties pasirašymo, skaičius. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius.
2.21	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Pradėtą darbą atliekantys būstai (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)		Skaičius	520	4 100	III ketv.	2024	Būstų, kurių darbai pradedami po konkurso ir sutarties pasirašymo, skaičius. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius.

2.22	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)		Skaičius	0	1 700	III ketv.	2024	Būstų, pristatytų reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams per būsto mainais už prieinamą kainą (spalio 2 d. DL 82/2020) arba pagal savivaldybės programą, skaičius. Įperkamas būstas apibrėžiamas kaip pagal 1999 m. gegužės 22 d. Dekretu-įstatymu Nr. 68/2019 nustatytą Prieigos nuomos programą, 2006 m. gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 81/2014 su pakeitimais sukurta sąlyginės nuomos schema, nustatyta 2006 m. gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 80/2014, kontroliuojamųjų išlaidų sistema, reglamentuojama 2006 m. vasario 19 d. Ministro įgyvendinimo įsakymu Nr. 65/2019, arba specialias savivaldybių programas. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius.
2.23	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)		Skaičius	1 700	3 970	III ketv.	2025	Būstų, pristatytų reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams per būsto mainais už prieinamą kainą (spalio 2 d. DL 82/2020) arba pagal savivaldybės programą, skaičius. Įperkamas būstas apibrėžiamas kaip pagal 1999 m. gegužės 22 d. Dekretu-įstatymu Nr. 68/2019 nustatytą Prieigos nuomos programą, 2006 m. gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 81/2014 su pakeitimais sukurta sąlyginės nuomos schema, nustatyta 2006 m. gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 80/2014, kontroliuojamųjų išlaidų sistema, reglamentuojama 2006 m. vasario 19 d. Ministro įgyvendinimo įsakymu Nr. 65/2019, arba specialias savivaldybių programas. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius.
2.24	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos		Skaičius	3 970	6 800	II ketv.	2026	Būstų, pristatytų reikalavimus atitinkantiems namų ūkiams per būsto mainais už prieinamą kainą (spalio 2 d. DL 82/2020) arba pagal savivaldybės programą, skaičius. Įperkamas būstas apibrėžiamas kaip pagal 1999 m. gegužės

			(kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)							22 d. Dekretu-įstatymu Nr. 68/2019 nustatyta Prieigos nuomos programą, 2006 m. gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 81/2014 su pakeitimais sukurta sąlyginės nuomos schemą, nustatytą 2006 m. gruodžio 19 d. Įstatymu Nr. 80/2014, kontroliuojamųjų išlaidų sistemą, reglamentuojamą 2006 m. vasario 19 d. Ministro įgyvendinimo įsakymu Nr. 65/2019, arba specialias savivaldybių programas. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.
2.25	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis – studentų apgyvendinimo vietų, dėl kurių paskelbtas konkursas, skaičius		Skaičius	0	7000	III ketv.	2022	Aukštųjų mokyklų studentų apgyvendinimo vietų, dėl kurių paskelbti viešieji konkursai, skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
2.26	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis		Skaičius	0	7 000	III ketv.	2023	Papildomų vietų, skirtų aukštojo mokslo studentams miestuose arba mišriuose pastatuose, kuriuose visiškai arba iš dalies laikinai apgyvendinami studentai, studijuojantys kitoje vietoje nei jų nuolatinė gyvenamoji vieta ir kuriems reikia apgyvendinimo aukštojo mokslo tikslais, įskaitant aukštojo mokslo studentų gyvenamąsias vietas, būtinai apimančias miegamąsias, vonios kambarius, virtuves ir maitinimo patalpas, skaičius, įskaitant studijų ir apgyvendinimo vietas, automobilių stovėjimo vietas ir įrangą; Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.

2.27	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis		Skaičius	7 000	12 500	III ketv.	2024	<p>Papildomų vietų, skirtų aukštojo mokslo studentams miestuose arba mišriuose pastatuose, kuriuose visiškai arba iš dalies laikinai apgyvendinami studentai, studijuojantys kitoje vietoje nei jų nuolatinė gyvenamoji vieta ir kuriems reikia apgyvendinimo aukštojo mokslo tikslais, įskaitant aukštojo mokslo studentų gyvenamąsias vietas, būtinai apimančias miegamąsias, vonios kambarius, virtuves ir maitinimo patalpas, skaičius, įskaitant studijų ir apgyvendinimo vietas, automobilių stovėjimo vietas ir įrangą;</p> <p>Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.</p>
2.28	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis		Skaičius	12 500	15 000	I ketv.	2026	<p>Papildomų vietų, skirtų aukštojo mokslo studentams miestuose arba mišriuose pastatuose, kuriuose visiškai arba iš dalies laikinai apgyvendinami studentai, studijuojantys kitoje vietoje nei jų nuolatinė gyvenamoji vieta ir kuriems reikia apgyvendinimo aukštojo mokslo tikslais, įskaitant aukštojo mokslo studentų gyvenamąsias vietas, būtinai apimančias miegamąsias, vonios kambarius, virtuves ir maitinimo patalpas, skaičius, įskaitant studijų ir apgyvendinimo vietas, automobilių stovėjimo vietas ir įrangą;</p> <p>Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.</p>

C. 3 KOMPONENTAS. Socialinis atsakas

Portugalija jau daugelį metų susiduria su didelėmis demografinėmis ir socialinėmis bei ekonominėmis problemomis, kurias dar labiau sustiprino COVID-19 pandemija. Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiami šie uždaviniai: demografinį senėjimą, neįgaliųjų ir kitų priklausomų asmenų teises, taip pat nepalankioje padėtyje esančių bendruomenių ir grupių skurdo ir socialinės atskirties situacijas.

Atsižvelgiant į tai, šiuo komponentu sprendžiamos su struktūrine socialine politika susijusios problemos ir socialinių paslaugų trūkumas gyventojams ir (arba) regionams, kuriems reikia pagalbos, tiek žemyninėje Portugalijos dalyje, tiek autonominiuose Azorų salų ir Madeiros regionuose.

Pagrindiniai komponento tikslai: i) gerinti socialinės rūpybos infrastruktūrą ir užtikrinti geresnę teritorinę aprėptį; ii) stiprinti ir plėsti socialinio atsako priemonių tinklą diegiant novatoriškus sprendimus ir bandomuosius projektus bei intervencijas; iii) naujoviškų bendruomenės paramos priemonių kūrimas, prisidedant prie savarankiško gyvenimo skatinimo, priklausomybės prevencijos ir reagavimo į neįstatymavimą pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją plėtojimo; iv) užtikrinti neįgaliųjų įtraukimą gyvenimo ir dalyvavimo visuomenės gyvenime ir ekonomikoje galimybes; ir v) skatinti skurdo panaikinimą parengiant visa apimančią nacionalinę strategiją, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama pažeidžiamiausioms ir nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją stiprinti sveikatos sistemos atsparumą ir užtikrinti vienodas galimybes naudotis kokybiškais sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugomis (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Be to, ji padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją didinti minimalios socialinės apsaugos sistemos veiksmingumą ir adekvatumą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2) ir užtikrinti pakankamą socialinę apsaugą ir pajamų rėmimą, taip pat užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Komponentas taip pat netiesiogiai padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad šis komponentas prisidės prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Projektuose, susijusiuose su socialinio atsako įrenginių statyba, plėtra ir renovacija, daugiausia dėmesio skiriama energijos vartojimo efektyvumui, atsinaujinančiosios energijos naudojimui savo reikmėms ir išlaidų energijai ir kurui mažinimui. Aplinkosauginiai aspektai įtraukiami, skatinant naujus statinius, kuriems taikomi aukšti energijos vartojimo efektyvumo standartai. Be to, susijusiuose subjektuose turi būti įrengtos netaršios lengvosios transporto priemonės. Galiausiai, šis komponentas apima priemones, kuriomis gerinamas skaitmeninių priemonių naudojimas, visų pirma teikiant socialines paslaugas, kuriomis teikiama parama pagyvenusiems žmonėms, ir vyriausybei, kuriant neįgaliesiems skirtas IRT priemones ir e. paslaugas.

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytą priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

C.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r05: Priemonės ir socialinio atsako teikimo reforma

Šios priemonės tikslas – plėsti, atnaujinti ir rekonstruoti viešųjų ir privačiųjų socialinių institucijų teikiamų socialinių paslaugų tinklą ir infrastruktūrą. Priemonė skirta ypač pažeidžiamoms grupėms ekonominiu, socialiniu ir sveikatos požiūriu, pavyzdžiui, skurstantiems arba mažas pajamas gaunantiems asmenims ir šeimoms, vyresnio amžiaus žmonėms ir priklausomiems asmenims, neįgaliesiems ir vaikams bei jaunimui. Be to, šioje priemonėje numatytomis integruotomis sveikatos ir socialinės paramos intervencinėmis priemonėmis skatinamas priklausomų asmenų savarankiškumas reabilituojant ir socialiai reintegruojant juos pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją¹ ir 2021–2030 m. Europos neįgaliųjų teisių strategiją² ir Žaliąją knygą dėl senėjimo „Kartų solidarumo ir tarpusavio atsakomybės puoselėjimas“³.

Šią reformą sudaro naujos kartos įrangos ir socialinio atsako programos pradžia įsigaliojus socialinės įrangos diegimo tvarkos supaprastinimui. Programoje daugiausia dėmesio skiriama tokioms priemonėms:

- Gerinti pagyvenusių žmonių globos namuose teikiamas socialinės priežiūros ir individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas (ERPI), atlikus poreikių vertinimą;
- ERPTI licencijavimo ir (arba) įteisinimo skatinimas už oficialios sistemos ribų;
- Peržiūrėti teisės aktų sistemą, reglamentuojančią socialinių priemonių licencijavimą,
- Novatoriško socialinio atsako, pavyzdžiui, nedidelio masto bendradarbiavimu grindžiamo būsto, skatinimas;
- Plėtoti novatorišką paramos namuose modelį;
- Socialinės paramos socialinės atskirties padėtyje esantiems žmonėms stiprinimas sukuriant daugiadisciplinines grupes ir sukuriant socialiai pažeidžiamos padėties kartografavimo ir stebėsenos mechanizmą (Radaro socialiniai projektai);
- Socialinio atsako darbo jėgos lygio kėlimas ir paslaugų teikimo kokybės didinimas, daugiausia mažos aprėpties teritorijose;
- Stiprinti neįgaliesiems ar priklausomiems asmenims skirtas socialines paslaugas ir paramą, taip pat skatinti jų savarankiškumą ir savarankišką gyvenimą.

Investicijos RE-C03-i01. Naujos kartos įranga ir socialinis atsakas prisidės prie reformos įgyvendinimo.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė pasiekama ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r06: 2021-2025 m. nacionalinė neįgaliųjų įtraukties strategija

Šios priemonės tikslas – palengvinti ir sustiprinti neįgaliųjų įtrauktį į visas gyvenimo sritis, skatinti jų savarankiškumą, nepriklausomumą ir apsisprendimą, taip pat užtikrinti lygias galimybes visiems piliečiams, neatsižvelgiant į jų gebėjimus.

Šia reforma siekiama priimti 2021-2025 m. Nacionalinę neįgaliųjų įtraukties strategiją. Strategija atspindi Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos⁴ įsipareigojimus ir sudaro sąlygas pradėti taikyti tam tikras priemones, kaip antai:

¹ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

⁴ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

- Prireikus performuluoti dabartinę reguliavimo sistemą;
- Neįgalumo vertinimo ir sertifikavimo sistemos performulavimas;
- Visapusiška neįgaliųjų diagnostika, kuriant duomenų rinkimo ir stebėsenos rodiklių, padedančių priimti sprendimus, sistemas;
- Intervencijos viešosiose erdvėse siekiant sudaryti palankesnes sąlygas neįgaliesiems patekti į rinką;
- Neįgaliųjų mokymo, užimtumo ir kvalifikacijos sistemų pritaikymas;
- Kurti novatoriškas socialines paslaugas ir bendruomeninius metodus;
- Neįgaliųjų dalyvavimas sporto, kultūros ir laisvalaikio veikloje.
- Paramos savarankiškam gyvenimui modelio, pagal kurį neįgaliesiems teikiama asmeninė pagalba, išplėtimas;

Investicijos RE-C03-i02 „Prieinamumas 360“ ir RE-C03-i05 „Platforma ir prieiga“, taip pat investicijos RE-C01-i02 „Nacionalinis integruotos nuolatinės priežiūros tinklas ir nacionalinis palaikomosios slaugos tinklas“ padės įgyvendinti reformą.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė pasiekama ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r07: Integruotų paramos programų socialiai remtinoms bendruomenėms metropolinėse zonose sudarymas

Šios priemonės tikslas – kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi nepalankiausioje padėtyje esančiose Lisabonos ir Porto municipalinių vietovių savivaldybėse.

Šią reformą sudaro integruotų bandomųjų veiksmų, kurie turi būti parengti įvertinus ir nustatčius konkrečius bendruomenės poreikius, rinkinys. Pasibaigus šiam diagnozavimo etapui, integruotos intervencinės priemonės turi būti parengtos ir sutelktos į dvi sritis:

- Intervencijos į viešąją erdvę ir socialinę infrastruktūrą, pavyzdžiui, lopšelius ir pradines mokyklas, sveikatos priežiūros įstaigas ir socialinių ir kultūrinių renginių, seminarų ir (arba) mokymo kursų infrastruktūrą; taip pat
- Nematerialaus pobūdžio intervencinės priemonės socialinei sanglaudai skatinti, pavyzdžiui, aktyvus bendruomenių įtraukimas į jų kūrimą ir įgyvendinimą, mažųjų vietos įmonių verslumo skatinimas, kovos su mokyklos nebaigimu ir mokyklos nebaigimu projektų rengimas, profesinio mokymo ir sporto skatinimas.

Ši reforma turi būti grindžiama ir struktūrizuota atsižvelgiant į pirmą Portugalijos nacionalinę kovos su skurdu strategiją (ENCP) ir joje nurodytas temines intervencijas konkrečioms grupėms.

Reforma įgyvendinama investuojant RE-C03-i06 – Integruotus veiksmus nepalankioje padėtyje esančiose bendruomenėse Lisabonos ir Porto municipaliniuose rajonuose.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė pasiekama ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r08: Nacionalinė kovos su skurdu strategija

Šios priemonės tikslas – kovoti su skurdu plėtojant daugialypį, integruotą, vidutinės trukmės ir ilgalaikį požiūrį.

Reformą sudaro Nacionalinės kovos su skurdu strategijos (ENCP) priėmimas. Strategijoje nustatoma teminių intervencijų, skirtų konkrečioms grupėms – nuo vaikų iki pagyvenusių žmonių, įskaitant pažeidžiamiausias grupes, sistema. Joje nustatomos integruotos politikos, kurioje daugiausia dėmesio skiriama socialinės atskirties ir skurdo specifikacijoms vietos

lygmeniu, rengimo ir įgyvendinimo sąlygos. Be to, ji taip pat įgaliojama sukurti bendrą su skurdu susijusių rodiklių stebėsenos sistemą.

Investicijos RE-C03-i06 – Integruoti veiksmai nepalankioje padėtyje esančiose bendruomenėse Lisabonos ir Porto municipaliniuose rajonuose prisidės prie reformos įgyvendinimo.

Su reformos įgyvendinimu susijusi tarpinė reikšmė pasiekama ne vėliau kaip 2021 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C03-i01. Naujos kartos įranga ir socialinis atsakas

Šios priemonės tikslas – atnaujinti ir išplėsti socialinės rūpybos paslaugų tinklą, siekiant sukurti veiksmingesnius paslaugų teikimo metodus, pasiekti platesnę nacionalinę teritorinę aprėptį ir pagerinti šių struktūrų specialistų darbo sąlygas bei paslaugų gavėjams teikiamos priežiūros kokybę.

Šią investiciją sudaro:

- esamų socialinių paslaugų infrastruktūros renovacija ir plėtra bei naujų, pvz., vaikų lopšelių, pagyvenusių žmonių globos namų (ERPI) ir veiklos bei įtraukties centrų (CACIS), statyba;
- autonominių rezidencijų (ReTVAI) ir paramos namuose paslaugų socialinio atsako tinklų plėtra, didinant vartotojų, kuriems galėtų būti teikiama parama, skaičių;
- socialinio atsako tinklo plėtra taikant naujas tipologijas, pvz., bendras būstas;
- techninės ir skaitmeninės įrangos pirkimą, įskaitant elektra varomų transporto priemonių pirkimą; taip pat
- pradėtas bandomasis projektas „Radar Social“, kuriuo siekiama nacionaliniu lygmeniu išbandyti beveik aktyvų ir novatorišką integruotos socialinės paramos modelį. Šis modelis jau išbandytas Lisabonos savivaldybėje ir apima tik vieną tikslinę grupę (vyresnio amžiaus) ir dabar jį ketinama taikyti visoje žemyninėje dalyje, atsižvelgiant į tikslinę grupę (bet kurią asmenį, kuriam gresia socialinė atskirtis, kuriam trūksta socialinės ir (arba) šeimos paramos). Projektas apima poreikių nustatymą ir nustatymą, piliečių dalyvavimo skatinimą, skaitmeninių ir IT priemonių naudojimo siekiant pasinaudoti pagrindinėmis bendruomenės paslaugomis skatinimą ir sporto skatinimą. Šiuo tikslu žemyninės Portugalijos savivaldybėse steigiamos 278 socialinės intervencijos komandos. Grupės atsako už vyresnio amžiaus asmenų ir kitų pažeidžiamų asmenų, kuriems gresia socialinė atskirtis, nustatymą ir paramos teikimą atsižvelgiant į jų individualius poreikius.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C03-i02: Prieinamumas 360°

Šios priemonės tikslas – pagerinti neįgaliųjų prieinamumo sąlygas viešosiose erdvėse, viešuosiuose pastatuose ir būstuose visoje teritorijoje.

Šios investicijos turi visiškai atitikti 2021–2030 m. Europos neįgaliųjų teisių strategiją⁵ ir jas sudaro trys kryptys:

- 2021–2025 m. viešųjų kelių intervencijos programa (PIVP), kuri apima operacijas ir statybos darbus ne mažiau kaip 200 000 m² viešosios erdvės, pvz., šaligatvių ir parkų;
- 2021–2025 m. intervencijos į viešuosius pastatus programa (PIEP), apimanti operacijas ir statybos darbus bent 1 500 viešųjų paslaugų pastatų; taip pat

---

⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

- 2021–2025 m. Būsto intervencijos programa (PIH), apimanti renovaciją ir statybos darbus bent 1 000 esamų neįgaliųjų būstų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C03-i03-RAM. Socialinio atsako stiprinimas autonominiame Madeiros regione (ARM)

Šios priemonės tikslas – sustiprinti Madeiros autonominio regiono socialinių paslaugų tinklą.

Šias investicijas sudaro intervencinės priemonės pagyvenusių žmonių globos namuose (ERPI) ir benamiams skirtų socialinės paramos struktūrų plėtra. Šios intervencinės priemonės apima naujų įrenginių statybą ir esamų įrenginių renovaciją bei modernizavimą ir būtinos techninės, skaitmeninės ir IT įrangos pirkimą, įskaitant elektra varomų transporto priemonių pirkimą, siekiant palengvinti ir pagerinti socialinių paslaugų specialistų pasiekiamumą atokiose vietovėse.

Intervencinės priemonės apima vyresnio amžiaus žmonių gyvenamųjų pastatų renovaciją ir plėtimą, kurie skirti 65 metų ir vyresnių žmonių, kurie negali likti savo gyvenamojoje vietoje, būstui. Tinkamai pagrįstais išimtiniais atvejais jie taip pat gali apgyvendinti jaunesnius nei 65 metų suaugusius asmenis.

Benamiams skirtos intervencijos apima naktinių priėmimų, skirtų ekstremalioms situacijoms ir apgyvendinimui, sukūrimą, vonios kambarių ir skalbyklų, skirtų asmens higienai skatinti, kūrimą, patalpų, kuriose būtų tiekiamas maistas, renovaciją ir praktinių seminarų tipo veiklą, kuria siekiama ugdyti paramos gavėjų socialinius įgūdžius ir gebėjimus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C03-i04-RAA. Regioninės kovos su skurdu ir socialine atskirtimi strategijos įgyvendinimas. Socialinės paramos tinklai (ARA)

Šios priemonės tikslas – įgyvendinti Azorų autonominio regiono 2018-2028 m. regioninės kovos su skurdu ir socialine atskirtimi strategijos (ERCPES) prioritetus. Strategijoje apibrėžti keturi vienas kitą papildantys strateginiai prioritetai:

- P1 – visapusiško ir įtraukaus vystymosi proceso užtikrinimas visiems vaikams ir jaunimui nuo pat gyvenimo pradžios;
- P2 – Socialinės sanglaudos regione stiprinimas;
- P3 – skatinti teritorinę intervenciją; taip pat
- P4 – Užtikrinti tinkamas žinias apie skurdo reiškinių regione.

Šias investicijas sudaro intervencinės priemonės, kuriomis didinamos vaikų ir jaunimo galimybės naudotis socialinėmis ir švietimo paslaugomis ir stiprinama socialinė sanglauda remiant skurstančias šeimas ir neįgaliuosius, kad jie galėtų integruotis į visuomenę ir darbo rinką. Tai apima bent jau mokymosi paramos punktų sukūrimą siekiant kovoti su mokyklos nebaigimu, subsidijas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams kaip paskatą dalyvauti ikimokyklinio ugdymo ir vaikų darželiuose, dviejų lopšelių statybą ir papildomų (fizinių) vietų kūrimą lopšeliuose ir dienos priežiūros centruose, naujų neįgaliesiems skirtų vietų kūrimą profesinės veiklos centruose, automobilių pirkimą siekiant atnaujinti „Instituições Particulares de Solidariedade Social“ automobilių parką ir šeimų, gaunančių socialinės įtraukties pajamas, mokymą siekiant suteikti joms papildomų pagrindinių įgūdžių, kad jos galėtų patekti į darbo rinką.

Galiausiai, šios investicijos taip pat apima bandomosios programos „Senėjimas“, kuria siekiama skatinti neinstitucinę vyresnio amžiaus žmonių ir (arba) neįgaliųjų priežiūrą, pradžią.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C03-i05: Platforma + prieiga

Šios priemonės tikslas – skatinti neįgaliųjų įtrauktį suteikiant skaitmeninių informacijos priemonių ir paslaugų rinkinį, kad būtų lengviau tenkinti jų poreikius ir palengvinti jų dalyvavimą visuomenės gyvenime.

Investicijas sudaro penkios programos:

- Viešųjų pastatų vietos ir prieinamumo sąlygų geografinės nuorodos;
- Pasaulinės informacijos ir vietos nustatymo sistemos (GPS), skirtos dideliems viešiesiems pastatams ir sudarančios sąlygas įtraukti privačius pastatus;
- Transporto priemonių stovėjimo vietų, skirtų riboto judumo asmenims, geografinės nuorodos;
- Skaitmeninės informacijos platforma;
- Portugalų gestų kalbos skambučių centro sukūrimas.

Šios programos skirtos riboto judumo asmenims teikti prieinamumo viešuosiuose keliuose, viešuosiuose ir privačiuose pastatuose ir automobilių stovėjimo aikštelėse geografinių nuorodų sprendimus, sukurti skaitmeninę informacijos platformą, kurioje būtų kaupiama ir supaprastinama informacija apie atitinkamus teisės aktus ir remiami ištekliai neįgaliesiems, taip pat kurtiems piliečiams skirti skambučių centrai, kuris užtikrintų vertimą realiuoju laiku portugalų gestų kalba (LGP) visoje viešojo administravimo sistemoje.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C03-i06. Integruoti veiksmai nepalankioje padėtyje esančiose bendruomenėse Lisabonos ir Porto municipaliniuose rajonuose

Šios plataus masto ir novatoriškos bandomosios priemonės tikslas – kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi nepalankiausioje padėtyje esančiose Lisabonos ir Porto miestų savivaldybėse. Jei intervencinės priemonės yra sėkmingos, jos gali būti didinamos.

Šią investiciją sudaro veiksmai, susijusių su konkrečiais šių savivaldybių poreikiais, visuma. Šie veiksmai apima bendruomenių įgalėjimą, naujų ir novatoriškų socialinės sanglaudos metodų kūrimą ir intervenciją į viešąją erdvę, socialinę ir sporto infrastruktūrą ir būstą. Pagrindiniai šių veiksmai tikslai yra šie:

- Bendruomenių sveikatos ir gyvenimo kokybės skatinimas remiant vietos valdžios institucijų asociacijų, NVO, pilietinių judėjimų ir gyventojų organizacijų, sveikatos priežiūros institucijų ar kitų viešųjų įstaigų pateiktus projektus;
- Fizinis viešosios erdvės ir socialinės, sveikatos, būsto ar sporto infrastruktūros modernizavimas;
- Socialiai nepalankioje padėtyje esančių vietovių atgaivinimas, skatinant socialinę sanglaudą didmiesčiuose;
- Mažųjų, vietos įmonių verslumo skatinimas;
- Gerinti galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir kovoti su priklausomybe;
- Vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos programų kūrimas;
- Projektų, kuriais siekiama kovoti su mokyklos nebaigimu ir mokyklos nebaigimu, rengimą;
- Suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimu ir jų įgūdžių sertifikavimu;
- Nustatyti gyventojų poreikius ir plėtoti suaugusiųjų raštingumą, portugalų kalbų mokymąsi ir skaitmeninės įtraukties programas;

- Profesinį mokymą ir politiką, kuria siekiama skatinti įsidarbinamumą, pritaikytą prie vietos realijų ir dinamikos;
- Kultūros ir kūrybiškumo prieinamumas ir tarpkultūriškumo vertinimas;
- Skatinti bendruomenės dalyvavimą valdant pačią programą;
- Vietos subjektų įgalinimas partnerystės tinkluose;
- Kovos su skurdu ir socialine atskirtimi sprendimai;
- Sporto, kaip vienos iš socialinių priemonių, padedančių suburti bendruomenės narius, skatinti vertybes ir kovoti su socialine nelygybe, skatinimas;
- Pilietybė ir galimybė naudotis teisėmis bei piliečių dalyvavimas.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁶; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai⁷; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁸ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁹; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

---

6 Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

7 Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

8 Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

9 Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

C.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
3.1	RE-C03-i01	T	Elektra varomų transporto priemonių pristatymas		Skaičius	0	2 500	I ketv.	2026	<i>Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS)</i> ar panašių reikalavimus atitinkančių socialinių paslaugų subjektų socialinės paramos ir būsto paramos teikėjams, naujų elektra varomų transporto priemonių, pritaikytų pagalbai namuose ir (arba) riboto judumo asmenų vežimui, pristatymas.
3.2	RE-C03-i01	T	Socialinės intervencijos grupių (<i>Radar Social</i>) sukūrimas		Skaičius	0	278	IV ketv.	2024	278 socialinės intervencijos grupių sukūrimas žemyninės Portugalijos savivaldybėse.
3.3	RE-C03-i01	M	Sutarčių dėl paramos organizacijoms, skatinančioms kurti ir plėsti socialinių įstaigų ir (arba) socialinio atsako tinklą, sudarymas.	Sutarčių dėl paramos socialinių priemonių ir (arba) atsakymų tinklui reklamuojančioms įstaigoms sudarymas				II ketv.	2022	Paramos sutarčių skyrimas organizacijoms, kurios pateikė paraiškas dalyvauti konkurse dėl socialinių įstaigų ir (arba) socialinio atsako tinklo (apimančių vaikus, pagyvenusius žmones, neįgaliuosius ir kt.) kūrimo ir plėtros ir kurios, kaip nustatyta, atitinka nustatytą reglamentą, neviršijant turimo paketo. Jei tai susiję su naujų pastatų statyba, pirkimo procedūra užtikrinama, kad naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.
3.4	RE-C03-i01	T	Naujų vietų kūrimas ir esamų vietų socialiniuose objektuose atnaujinimas		Skaičius	0	28 000	I ketv.	2026	Sukurti ne mažiau kaip 15 000 naujų vietų ir atnaujinti likusias vietas vaikams, pagyvenusiems žmonėms, neįgaliesiems ir kitiems pažeidžiamiems asmenims vaikų lopšeliuose, pagyvenusių asmenų globos namuose (ERPI), paramos namuose paslaugas (DAS), veiklos centrus ir įgalėjimą įtraukties srityje (CACIS) ir autonominius gyvenamuosius būstus (ReTVAI). Jei tai susiję su naujų pastatų statyba, naujų pastatų pirminės

										energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.
3.5	RE-C03-i01	T	Paramos namuose paslaugų naudotojai ir darbuotojai, gaunantys planšetinius kompiuterius, techninės pagalbos įrangą arba galintys dalyvauti mokymuose.	Skaičius	0	35 400	I ketv.	2026	Paramos namuose paslaugų naudotojų arba darbuotojų, kurie gauna bent planšetinį kompiuterį, techninės pagalbos įrangą ar mokymą, skaičius.	
3.6	RE-C03-i02		Būstai, kuriais lengviau pasiekiami riboto judumo asmenys	Skaičius	0	190	II ketv.	2023	Būstų, kuriuose vidutinis plotas yra 40 m ² ir kuriems taikomos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti prieinamumo sąlygas riboto judumo asmenims, skaičius.	
3.7	RE-C03-i02	T	Būstai, kuriais lengviau pasiekiami riboto judumo asmenys	Skaičius	190	1 000	IV ketv.	2025	Būstų, kuriuose vidutinis plotas yra 40 m ² ir kuriems taikomos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti prieinamumo sąlygas riboto judumo asmenims, skaičius.	
3.8	RE-C03-i02	T	Viešoji erdvė, užtikrinanti geresnę prieigą riboto judumo asmenims	Skaičius	0	200 000	IV ketv.	2025	Viešosios erdvės plotas (kvadratai, šoniniai ir kt.) kvadratiniais metrais, kuriam naudingos intervencijos (daugiausia išlyginami pėsčiųjų takai, kertami bėgių keliai, reguliuojamas eismas, pertvarkoma infrastruktūra ir gatvės įranga, gerinama prieiga prie pastatų), kad būtų pagerintos prieinamumo sąlygos riboto judumo asmenims.	
3.9	RE-C03-i02	T	Viešosios paslaugos, kuriomis lengviau naudotis riboto judumo asmenims	Skaičius	0	1 500	IV ketv.	2025	Viešųjų paslaugų įrenginių, kurie naudojami intervencijomis (daugiausia rampomis ir įėjimu į pastatus, stendus ir sanitarines patalpas neįgaliesiems), kad būtų pagerintos prieinamumo sąlygos riboto judumo asmenims, skaičius.	

3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Naujos gyvenamosios vietos globos namuose		Skaičius	0	910	III ketv.	2025	Naujų vietų globos namuose Madeiros autonominiame regione skaičius. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius, o rekonstruotų pastatų energinis naudingumas didesnis.
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Užbaigti benamių integracijos projektai.		Skaičius	0	20	IV ketv.	2022	Baigtų benamiams skirtų integracijos projektų, apimančių 90 vietų, skaičius.
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Šeimų, gaunančių socialinės įtraukties pajamas, mokymas		Skaičius	0	13 000	IV ketv.	2025	Šeimų, gaunančių socialinės įtraukties pajamas ir besimokančių, kad galėtų patekti į darbo rinką, skaičius.
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Naujos neįgaliesiems skirtos vietos profesinės veiklos centruose		Skaičius	0	207	IV ketv.	2024	Naujų vietų neįgaliesiems profesinės veiklos centruose skaičius. Tai apima keturių pastatų statybą ir kitų trijų pastatų pritaikymą. Jei tai susiję su nauja statyba, naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius.
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Transporto priemonės, įsigytos <i>Instituições Particulares de Solidariedade Social</i>		Skaičius	0	100	IV ketv.	2025	Naujų elektra varomų transporto priemonių, pristatytų <i>Instituições Particulares de Solidariedade Social</i> (IPSS) automobilių parkui, skaičius.
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Senėjimo projektas		Skaičius	0	250	IV ketv.	2025	Vyresnio amžiaus žmonių ar neįgaliųjų, kuriems taikomas Azorų autonominiame regione įgyvendinamas projektas „Aging“, skaičius.
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Priemonės, skirtos kovoti su vaikų ir jaunimo ankstyvu pasitraukimu iš švietimo sistemos.		Skaičius	0	11 561	IV ketv.	2025	Vaikai ir jaunimas, kuriems taikomos priemonės, skirtos kovoti su mokyklos nebaigimu ir skatinti dalyvavimą aukštojo mokslo sistemoje: i) subsidijos mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams kaip paskata lankyti vaikų darželius; ii) pagalbinių studijų centrų steigimas; iii) aukštojo mokslo mokesčių mokėtojai mažas pajamas gaunantioms šeimoms; iv) naujų vietų vaikams kūrimas lopšeliuose ir dienos priežiūros centruose.

3.17	RE-C03-i05	M	Konkurso „Skaitmeninės prieigos infrastruktūros kūrimas 360°“ paskelbimas	Skelbimo apie konkursą dėl 360° prieigos skaitmeninės infrastruktūros įsigijimo paskelbimas Oficialiajame leidinyje (<i>Diario da Republica</i>)				IV ketv.	2021	Paskelbti kvietimą teikti pasiūlymus dėl skaitmeninės infrastruktūros kūrimo, kuriame pateikiama i) geografinė informacija apie viešuosius ir privačiuosius pastatus, ii) pasaulinės informacijos ir vietos nustatymo sistemos (GPS), iii) automobilių stovėjimo vietų geografinės nuorodos.
3.18	RE-C03-i05	M	Neįgaliesiems skirta skaitmeninė informacinė platforma	Platformos veikimo pradžia				IV ketv.	2024	Pradedama veikti skaitmeninės informacijos platforma, kurioje kaupiama ir supaprastinama informacija apie atitinkamus teisės aktus ir paramos neįgaliesiems ištekčiai.
3.19	RE-C03-i05	M	Portugalų gestų kalbos skambučių centras	Portugalų gestų kalbos kvietimo centro paslaugos pradžia				IV ketv.	2025	Pradedama veikti skambučių centras, kuriame kurtiesiems piliečiams bus teikiamos garantuotos realiuoju laiku teikiamos vertimo žodžiu į portugalų gestų kalbą paslaugos visoje viešojo administravimo sistemoje.
3.20	RE-C03-r08	M	Nacionalinės kovos su skurdu strategijos priėmimas	Nacionalinės kovos su skurdu strategijos priėmimas				III ketv.	2021	Nacionalinėje kovos su skurdu strategijoje (ENCP) numatyta teminių intervencijų, skirtų konkrečioms grupėms nuo vaikystės iki senatvės, įskaitant pažeidžiamiausias grupes, sistema. Jame nustatomos integruotos politikos, kurioje daugiausia dėmesio skiriama socialinės atskirties ir skurdo specifikacijoms vietos lygmeniu, rengimo ir įgyvendinimo sąlygos. Be to, juo taip pat suteikiami įgaliojimai sukurti bendrą su skurdu susijusių rodiklių stebėsenos sistemą.
3.21	Re-C03-r06	M	2021-2025 m. Nacionalinės neįgaliųjų įtraukties strategijos priėmimas	2021-2025 m. Nacionalinės neįgaliųjų įtraukties strategijos priėmimas				IV ketv.	2021	Nacionalinėje neįgaliųjų įtraukties strategijoje sudaromos sąlygos: <ul style="list-style-type: none"> • nauja negalios vertinimo ir sertifikavimo sistema; • nauja duomenų, susijusių su negalia, rinkimo ir tvarkymo sistema bei informacijos apie negalią organizavimas, siekiant padėti priimti sprendimus; • intervencinių veiksmų kvalifikavimą viešosiose erdvėse; • įtraukti neįgaliuosius į sprendimus, priemones, programas ir projektus;

										<ul style="list-style-type: none"> paramos savarankiškam gyvenimui modelio, pagal kurį neįgaliesiems teikiama asmeninė pagalba, išplėtimas; neįgaliųjų mokymo, užimtumo ir kvalifikacijos sistemos pritaikymas.
3.22	RE-C03-r05	M	Supaprastintos socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas	Supaprastintos socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas				IV ketv.	2021	<p>Įsigalios supaprastintos socialinės įrangos įrengimo režimas, kuriam būdingi šie požymiai: ☒ neteisėtai dirbančių vyresnio amžiaus žmonių gyvenamosios struktūros licencijavimo ir įteisinimo reikalavimų nustatymas; ☒ paslaugų ir rūpybos įstaigų teikiamų paslaugų kokybės kriterijų nustatymas;</p> <p>☒ sistemos, pagal kurią būtų taikomas naujų rūšių socialinis atsakas, pavyzdžiui, bendras būstas ir nauji paramos namuose modeliai, siekiant patenkinti įvairius pagyvenusių žmonių poreikius, sukūrimas.</p>
3.23	RE-C03-r07	M	Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms Lisabonos ir Porto municipalinėse teritorijose, patvirtinimas	Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms Lisabonos ir Porto municipalinėse teritorijose, patvirtinimas atitinkamoms teritorijoms.				IV ketv.	2021	<p>Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms, patvirtinimas Lisabonos ir Porto municipalinėse teritorijose. Veiksmų planuose daugiausia dėmesio skiriama dviem pagrindinėms sritims: i) intervencija į viešąją erdvę ir socialinę infrastruktūrą, pavyzdžiui, lopšėlius ir pradinės mokyklas, sveikatos priežiūros įstaigas ir kultūros renginių, seminarų ir (arba) mokymo kursų infrastruktūrą; ii) nematerialaus pobūdžio intervencinės priemonės socialinei sanglaudai skatinti, pavyzdžiui, aktyvus bendruomenių įtraukimas į jų kūrimą ir įgyvendinimą, mažųjų, vietos žmonių verslumo skatinimas, kovos su mokyklos nebaigimu ir mokyklos nebaigimu projektų rengimas, profesinio mokymo ir sporto skatinimas.</p> <p>Įdiegiamas daugiapakopio valdymo principais grindžiamas valdymo modelis, kuriame dalyvauja įvairūs subjektai – nuo centrinės valdžios iki vietos ir (arba) kaimynystės. Be to, siekiant skatinti atsakomybę ir artumą sutarčių valdymo ir įgyvendinimo srityse, turi būti vietos techninių padalinių, kurie veiktų pagal šį modelį.</p>
3.24	RE-C03-i06	M	Lisabonos/Porto savivaldybių ir vietos techninių padalinių susitarimų, kuriuose apibrėžiama remtinių priemonių taikymo sritis, pasirašymas.	Susitarimų dėl planų, susijusių su 12 intervencinių sričių, pasirašymas				I ketv.	2022	<p>Pasirašyti Porto ir Lisabonos metropolinių zonų ir vietos techninių padalinių, atsakingų už kiekvieną iš 12 intervencijos sričių (t. y. rajonų), susitarimus, kuriuose apibrėžiama remtinių priemonių taikymo sritis, jų įgyvendinimo tvarkaraštis, skirta 225 mln. EUR parama biudžetui ir pasirinkti veiklos rodikliai. Remtinos priemonės priskiriamos šioms kategorijoms:</p>

									<ul style="list-style-type: none"> • Bendruomenių sveikatos ir gyvenimo kokybės skatinimas • Fizinis viešosios erdvės modernizavimas arba socialinės, sveikatos priežiūros, būsto ar sporto infrastruktūros stiprinimas. • Socialiai nepalankioje padėtyje esančių vietovių ekonomikos atgaivinimas • Mažųjų, vietos įmonių verslumas • Sveikatos priežiūros prieinamumas, bendruomenės sveikatos ugdymas ir kova su priklausomybe • Aktyvaus ir sveiko senėjimo programos • Kovos su mokyklos nebaigimu ir mokyklos nebaigimu projektai • Suaugusiųjų kvalifikacija ir įgūdžių sertifikavimas • Gyventojų poreikių nustatymas ir suaugusiųjų raštingumo plėtojimas, portugalų kalbos mokymasis ir skaitmeninės įtraukties programos; • Profesinis mokymas ir politika • Kultūros ir kūrybiškumo prieinamumas • Bendrijos dalyvavimas valdant programą • Vietos subjektų įgalinimas partnerystės tinkluose • Kovos su skurdu ir socialine atskirtimi sprendimai • Sporto skatinimas • Pilietybė ir galimybė naudotis teisėmis bei piliečių dalyvavimas <p>Į būsimų kvietimų teikti projektus technines užduotis įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinimo sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.</p>	
3.25	RE-C03-i06	M	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos dėl priemonių, kurių imtasi kiekvienoje iš 12 intervencijos sričių, paskelbimas.	Uosto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos paskelbimas				II ketv.	2024	Uosto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos, kurioje aprašoma pagal programą finansuojamų priemonių įgyvendinimo pažanga kiekvienoje intervencinėje srityje, įskaitant biudžeto vykdymą ir veiklos rezultatus pagal kiekvienai priemonei pasirinktus rodiklius, paskelbimas.

3.26	RE-C03-i06	T	Visiškas bent 90 % priemonių įgyvendinimas		%	0	90	IV ketv.	2025	Visiškai įgyvendinti ne mažiau kaip 90 % 12 intervencijos sričių pasirašytuose susitarimuose sutartų priemonių, kai biudžetas sudaro ne mažiau kaip 225 000 000 EUR.
------	------------	---	--	--	---	---	----	----------	------	--

D. 4 KOMPONENTAS. Kultūra

Šiuo komponentu sprendžiamos tiek problemos, susijusios su COVID-19 pandemijos poveikiu, tiek senosios problemos, kylančios dėl nuolatinio išteklių trūkumo kultūros įrenginiams ir įrangai prižiūrėti, renovuoti ir modernizuoti.

Pagrindinis kultūros komponento tikslas – renovuoti pastatus ir nacionalinius paminklus; amatininkų technikos ir profesijų apsauga; modernizuojant technologinę infrastruktūrą ir kultūros įrenginius; meno kūrinių ir kultūros paveldo skaitmeninimas; knygynų ir knygų leidybos internacionalizavimą, modernizavimą ir perėjimą prie skaitmeninių technologijų.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas jos atsigavimas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1); ir remti skaitmeninių technologijų naudojimą siekiant didinti įmonių konkurencingumą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytą priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

D.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C04-i01. Kultūros tinklai ir skaitmeninė pertvarka

Priemonės tikslas – modernizuoti viešųjų kultūros įrenginių technologinę infrastruktūrą ir skatinti jų perėjimą prie skaitmeninių technologijų. Konkrečiau kalbant, tai apima būsimą meno kūrinių ir kultūros paveldo išsaugojimą; gerinti kultūrinę patirtį; didinti kultūrinės veiklos paklausą ir pasiekti naują auditoriją, ypač naujas kartas. Didinti sektoriaus atsparumą turėtų padėti naujų verslo modelių, tokių kaip abonementas ir srautinis siuntimas, skatinimas; taip pat veiklos kultūros srityse, turinčiose stiprų technologinį komponentą, pavyzdžiui, 3D filmų prodiuserių, skaitmeninimo, platformų kūrimo, rėmimas.

Šią investiciją sudaro šios intervencinės priemonės:

- kultūros objektų technologinės infrastruktūros modernizavimas
  - o IT įrangos pirkimas, internetinių mobiliųjų bibliotekų, informacinių sistemų ir integruotų 239 viešųjų bibliotekų katalogų kūrimas;
  - o belaidžio ryšio dengimas 50 muziejų, paminklų ir paminklų;
  - o skaitmeninės ir vaizdo projektavimo įrangos, skirtos 155 kino teatrams ir viešiesiems šiuolaikinio meno centrams, pirkimas;
  - o technologinis modernizavimas ir viešųjų laboratorijų išsaugojimas;
  - o nacionalinio judančių atvaizdų archyvo (ANIM) technologijų modernizavimas;
  - o nacionalinio garso archyvo įdiegimas.
- knygų, archyvų ir bibliotekų generalinio direktorato (DGLAB), Portugalijos nacionalinės bibliotekos, Évoros viešosios bibliotekos, kinematografijos, Kultūros generalinio direktorato (DGPC) ir regioninių kultūros direktoratų administruojamų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas:
  - o viešųjų bibliotekų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas (20 000 000 vaizdų);
  - o nacionalinių archyvų rinkinių skaitmeninimas ir virtualizavimas (19 500 000 dokumentų);

- 59 500 viešų muziejų įrašų skaitmeninimas;
- virtualios ekskursijos muziejuose; taip pat
- 1 000 filmų skaitmeninimas (*Cinematheque*).
- Knygų ir autorių internacionalizavimas, modernizavimas ir perėjimas prie skaitmeninių technologijų:
- parama verčiant knygas į užsienio kalbas.
- literatūros kūrinių , įskaitant garso ir e. knygas, vertimo ir leidimo rėmimas;
- parama knygynų modernizavimui ir skaitmeniniam perėjimui, siekiant įsigyti įrangą ir technologijas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C04-i02. Kultūros paveldo įamžinimas

Šios priemonės tikslas – kultūros paveldui priskirtų kultūros objektų renovacija. Vienas iš pagrindinių tikslų – pritaikyti šiuos įrenginius prie naujų aplinkos apsaugos standartų. Tai apima tokias priemones kaip, pvz., pirminės energijos suvartojimo mažinimą, kartu su priemonėmis, susijusiomis su istoriniais parkais su unikalia flora ir fauna, kad būtų skatinamas prisitaikymas prie klimato kaitos ir ji švelninama, veiksmingai pakartotinai naudojant vandenį drėkinimui.

Šią investiciją sudaro šios intervencinės priemonės:

- informacijos ir dokumentų apie amatininkishką vidaus gamybą, žaliavų identifikavimą ir kartografavimą saugyklos sukūrimas;
- steigti laboratorijas ir įgyvendinti iniciatyvą „Saber Fazer“ (amatininkų technikos ir profesijų apsauga), įskaitant prekybą produktais;
- „Saber Fazer“ technologijų centre vykdomos veiklos (pedagoginės ir informatyvios apie tradicinius metodus) katalogo sukūrimas;
- muziejų, paminklų, valstijų ir nacionalinių teatrų darbų užbaigimas, įskaitant renovaciją ir (arba) perkvalifikavimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

D.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
4.1	RE-C04-i01	M	Kultūros objektų tinklo technologinės specifikacijos	Kultūros objektų tinklo technologinių specifikacijų ataskaita				II ketv.	2022	Išsamus kultūros objektų tinklo technologinių specifikacijų apibrėžimas
4.2	RE-C04-i01	T	Finansinė parama knygynų skaitmeninei pertvarkai		Skaičius	0	200	IV ketv.	2025	Knygynų skaičius gavo finansinę paramą knygynų skaitmeninei pertvarkai subsidijuoti 60 proc. techninės įrangos ir paslaugų krepšelio išlaidų vienam knygynė (pvz., knygų skaitytuvas, Wi-fi ir VPN tinklai, knygyno svetainė, integruota apskaitos sistema ir kt.)
4.3	RE-C04-i01	M	Viešųjų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas	Viešųjų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas				IV ketv.	2025	Toliau nurodytų subjektų rinkinių skaitmeninimas ir virtualizavimas: <ul style="list-style-type: none"> • Knygų, archyvų ir bibliotekų generalinis direktoratas; • Portugalijos nacionalinė biblioteka, • Évora viešoji biblioteka, • Sinemateka ir muziejai (vadovaujant PPK GD ir regioniniams kultūros direktoratom) • Viešosios bibliotekos (20 000 000 vaizdų) • Nacionaliniai archyvai (19 500 000 dokumentų) • Viešieji muziejai (59 500 įrašų) • Virtualūs apsilankymai muziejuose (65 muziejai) • Sinemateka (1000 filmų)

4.4	RE-C04-i01	M	Modernizuotos technologinės infrastruktūros, skirtos kultūros infrastruktūros tinklui, teikimas	Modernizuotos kultūrinės infrastruktūros diegimas				IV ketv.	2024	239 viešųjų bibliotekų kompiuterinės įrangos ir integruotų informacinių bei katalogų sistemų pristatymas; belaidis ryšys su 50 muziejų, palečių ir paminklų; vaizdo ir kino demonstravimo įrangos 155 kino teatrams ir valstybiniais šiuolaikinio meno centrams įsigijimas.
4.5	RE-C04-i01	T	Finansinė parama literatūros kūrinių vertimui ir leidimui		Skaičius		5 200	IV ketv.	2025	Literatūros kūrinių, kuriems suteikta finansinė parama literatūros kūrinių vertimui ir garso bei e. knygų leidybai, skaičius finansuojant 60–70 % vertimo ir leidybos išlaidų.
4.6	RE-C04-i02	M	Tinklo „Saber Fazer“ sukūrimas	Informacijos ir dokumentų apie amatininkų vidaus gamybą, žaliavų identifikavimą ir kartografavimą saugyklos sukūrimas				IV ketv.	2022	Tinklo „Saber Fazer“ sukūrimas: informacijos ir dokumentų, susijusių su amatininkų gamyba šalyje, saugyklos sukūrimas; Amatininkų gamybai naudojamų žaliavų identifikavimas ir kartografavimas.
4.7	RE-C04-i02	T	Pasirašytos sutartys dėl kultūros paveldo pastatų ir nacionalinių teatrų atnaujinimo ir išsaugojimo	Pasirašytos sutartys	Skaičius	0	49	III ketv.	2023	Kultūros objektų, dėl kurių pasirašytos sutartys dėl muziejų, paminklų, valstybinių rūmų ir nacionalinių teatrų reabilitacijos ir išsaugojimo, skaičius.

4.8	RE-C04-i02	T	Užbaigti kultūros paveldo pastatų ir nacionalinių teatrų atnaujinimo ir išsaugojimo darbai	Darbų užbaigimas	Skaičius	0	49	IV ketv.	2025	Kultūros objektų, kuriuose baigti muziejų, paminklų, valstybinių rūmų ir nacionalinių teatrų reabilitacijos ir išsaugojimo darbai, skaičius.
-----	------------	---	--	------------------	----------	---	----	----------	------	--

E. 5 KOMPONENTAS. Investicijos ir inovacijos

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiamos problemos, susijusios su palyginti nedideliu mokslinių tyrimų ir inovacijų lygiu, visų pirma skatinant verslo ir mokslo ryšius ir ypač daug dėmesio skiriant inovacijoms, susijusioms su perėjimu prie žaliosios ekonomikos, ir uždaviniais, susijusiais su nuolatiniu nepakankamu Portugalijos verslo sektoriaus kapitalizavimu, kuris dar labiau pablogėjo dėl COVID-19 pandemijos.

Komponento tikslas – didinti Portugalijos ekonomikos konkurencingumą ir atsparumą taikant priemones, skirtas moksliniams tyrimams stiprinti, skatinant jų rezultatų perdavimą verslo sektoriui ir taip skatinant inovacijas ir investicijas. Komponento mokslinių tyrimų ir inovacijų dalimi siekiama gerinti akademinės bendruomenės ir verslo bendradarbiavimą, stiprinti Portugalijos mokslinį ir technologinį potencialą ir remti plataus užmojo ir visapusiškų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių, kuriomis sprendžiamos pagrindinės socialinės, ekonominės ir aplinkos problemos, įgyvendinimą. Tikimasi, kad tai bus pasiekta padidinus ir veiksmingesnes investicijas į MTP bei inovacijas, teikiant tikslinę paramą, kad mokslinių tyrimų rezultatai būtų geriau paversti investicijomis, gamybos struktūros įvairinimu ir specializacija, išnaudojant įsitvirtinusių pramonės sektorių ir besiformuojančių sričių konkurencingumo patvirtinimo galimybes ir prisidedant prie dvejetainės pertvarkos. Visų pirma šiuo komponentu siekiama didinti didelės pridėtinės vertės prekių ir paslaugų eksportą, didinti investicijas į MTP (tiek kuriant naujas aukštos kvalifikacijos darbo vietas, tiek didinant įmonių MTP išlaidas) ir prisidedant prie išmetamo CO₂ kiekio mažinimo.

Atsižvelgiant į poreikį remti gamybos sistemos mokumą ir spręsti rinkos problemas, susijusias su galimybėmis gauti finansavimą, šis komponentas apima reformą ir investicijas, kuriomis prisidedama prie Portugalijos įmonių finansavimo rinkos gerinimo, įsteigiant ir stiprinant nacionalinį skatinamąjį finansavimą banką, „Banco Português de Fomento“ ir kuriant naujas finansines priemones. Pagal šį komponentą taip pat pradėdamos kapitalo rinkos reformos, kuriomis siekiama ilguoju laikotarpiu stiprinti Portugalijos kapitalo rinkas, peržiūrint galiojančią teisinę sistemą ir priimant naujus teisės aktus, ypatingą dėmesį skiriant investavimo į vertybinius popierius bendrovėms (SIMFE), kolektyvinio investavimo subjektams ir vertybinių popierių kodekso peržiūrai.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų į žaliąją pertvarką (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją su investicijomis susijusią ekonominę politiką sutelkti į inovacijas (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją Nr. 3 (investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką). Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją įgyvendinti laikinas priemones, kurioms būtų siekiama užtikrinti įmonių, visų MVI, galimybes pasinaudoti likvidumo priemonėmis ir siekiant remti ekonomikos atsigavimą skatinti privačias investicijas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

E.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r09. Mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų ir novatoriško investavimo į įmones skatinimas

Reformos tikslas – skatinti investicijas į MTP, visų pirma užtikrinant palankias pagrindines sąlygas, kad viešojo ir privačiojo sektorių investicijos į MTP taptų veiksmingesnės ir efektyvesnės. Reforma yra dalis atnaujintos 2018-2030 m. Technologijų ir įmonių inovacijų strategijos. Šiuo atnaujinimu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystei finansavimui ir veikimui remiant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes. Reformos tikslas – supaprastinti MTP veiklos finansavimo priemonių prieinamumą ir padėti didinti finansavimo nuspėjamumą ir stabilumą sukuriant daugiametę viešųjų MTP investicijų programavimo sistemą, grindžiamą nepriklausoma investicijų į MTP stebėsenos sistema. Su šia reforma susijusios investicijos yra RE-C05-i01.01 ir RE-C05-i01.02.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r11. Sąsajų institucijų tinklo išplėtimas ir konsolidavimas.

Reformos tikslas – gerinti akademinės bendruomenės ir verslo ryšius, siekiant pagerinti žinių srautus ir technologijų perdavimą.

Reforma apima technologijų sąsajos sistemos teisinės ir reguliavimo sistemos, visų pirma Technologijų centrų ir INTERFACE centrų, įsteigtų pagal programą INTERFACE, peržiūrą ir standartizavimą. Technologijų centrai ir INTERFACE centrai jungia mokslinių tyrimų organizacijas (įskaitant aukštojo mokslo įstaigas) ir bendroves, kad paremtų žinių ir technologijų perdavimą. Reforma nustatomas šių subjektų steigimo procesas ir jų valdymo bei finansavimo modelis.

Už pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto rengimą yra atsakinga Vyriausybės įsteigta darbo grupė dėl palankių sąlygų technologijų infrastruktūroms.

Su šia reforma susijusios investicijos yra RE-C05-i01.01 ir RE-C05-i01.02.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r12. Tvaraus žemės ūkio, maisto ir žemės ūkio pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė.

Reformos tikslas – stiprinti Portugalijos žemės ūkio sektorių, užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybos saugumą, prisidėti prie sveikatos ir gerovės, gerinti kaimo vietovių valdymą, toliau saugoti biologinę įvairovę, kovoti su klimato kaitos padariniais, prisitaikyti ir prisidėti prie jos poveikio mažinimo ir skatinti kitą ekonominę veiklą, pavyzdžiui, žemės ūkio paslaugas ir net maitinimą bei turizmą.

Reforma remiamas žemės ūkio inovacijų darbotvarkės 2030 įgyvendinimas. Ją sudaro būtinų priemonių esamai infrastruktūrai atnaujinti ir parengti, taip pat funkcinį aljansų žemės ūkio ir maisto grandinėje, verslo ir mokslinių tyrimų srityse skatinimas, siekiant skatinti mokslinių tyrimų ir inovacijų plėtrą ir integraciją, skirtą žemės ūkio sektoriaus poreikiams, siekiant pereiti prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos.

Reforma turėjo būti baigta įgyvendinti iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i01.01. Darbotvarkių sutelkimas. Verslo inovacijų aljansai.

Šių investicijų tikslas – sutelkti ir sustiprinti Portugalijos mokslinius ir technologinius pajėgumus įgyvendinant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes, grindžiamas verslo ir akademinės bendruomenės konsorciumais.

Investicijas visų pirma sudaro dotacijos, skirtos įgyvendinti verslo inovacijų sutelkimo darbotvarkes ir (arba) aljansus, pasitelkiant dvi viena kitą papildančias priemones: i) Inovacijų paketai, kuriais skatinamas bendradarbiavimas ir padedama plėtoti inovacijų projektus, ir ii) MTP skirtų projektų sutelkimas ir jų transformavimas į naujas prekes ir paslaugas pasitelkiant investicijas. Sutelkimo darbotvarkės atrenkamos skelbiant atvirus konkursus dėl strateginių planų, kuriuos pasiūlys verslo ir akademinės bendruomenės konsorciumai. Šios investicijos grindžiamos strategine programa, kuri turi būti įgyvendinta pagal RE-r09, ir sustiprina susijusių institucijų vaidmenį bei šio tinklo konsolidavimą.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje¹⁰; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai¹¹; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais¹² ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais¹³; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i01.02. Žaliosios darbotvarkės. Verslo inovacijų aljansai.

Šių investicijų tikslas – įgyvendinti tas pačias priemones, kaip ir dokumente RE-C05-i01.01, tačiau specializacija – ribotas žaliųjų darbotvarkių rinkinys pasitelkiant verslo ir akademinės bendruomenės konsorciumus inovacijoms remti (daugiausia dėmesio skiriant perėjimui prie žaliosios ekonomikos, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamento priedo 022 sričiai).

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant

---

10 Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

11 Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

12 Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

13 Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

naudojimą vartotojų grandies rinkoje¹⁴; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai¹⁵; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais¹⁶ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais¹⁷; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i02. Sąsajos misija. Mokslinės ir technologinės paramos tinklo atnaujinimas ir gamybos struktūros orientavimas

Investicijų tikslas – stiprinti ir įgalinti nacionalinę mokslo ir technologijų sistemą ir gerinti verslo akademinės bendruomenės ryšius, kad būtų užtikrintas veiksmingas technologijų perdavimas ir mokslinių tyrimų rezultatų perkėlimas į inovacijas. Investicijomis siekiama konsoliduoti naują Technologijų sąsajų sistemų centrų ir bendradarbiavimo laboratorijų COLAB finansavimo modelį, skirtą ne pelno asociacijoms ar firmoms, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai siekia sukurti kvalifikuotą darbo vietą įgyvendinant mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes), remiantis 1/3 pagrindinio finansavimo struktūra, 1/3 konkurencinio finansavimo ir 1/3 rinkos finansavimo, užtikrinant 1/3 pagrindinio finansavimo sąsajos misijai. Investicijas sudaro 500 įmonių, kurios naudojami šia schema, ir INTERFACE subjektų teikiamos paslaugos. Tikimasi, kad bendrais RE-r11 ir investicijų RE-C05-i02 veiksmais bus pasiekti pirmiau minėti tikslai.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje¹⁸; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų

¹⁴ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

¹⁵ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

¹⁶ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

¹⁷ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

¹⁸ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai¹⁹; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais²⁰ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais²¹; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i03. Tvaraus žemės ūkio, maisto ir žemės ūkio pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė [Žemės ūkio inovacijų darbotvarkė 20 30].

Šių investicijų tikslas – skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad žemės ūkis taptų tvaresnis.

Investicijas sudaro dotacijos viešiesiems ir privatiesiems subjektams, skirtos žemės ūkio inovacijų darbotvarkei 20|30 remti. Darbotvarkę sudaro 15 pavyzdinių iniciatyvų, kuriomis remiami MTP ir inovacijų projektai. Šie mokslinių tyrimų ir inovacijų projektai atitinka Portugalijos bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane nustatytus poreikius. Įvairios iniciatyvos apima žiedinės bioekonomikos ir tikslojo ūkininkavimo veiksmus. Atrenkant projektus atsižvelgiama į skirtingas gamybos sistemas ir sektorius. Tikimasi, kad bus remiama 100 mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų. Be to, investicijos apima 24 eksperimentinių ūkių ir laboratorijų (inovacijų centrų) mokslinės įrangos ir įrangos atkūrimą ir atnaujinimą.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje²²; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai²³; iii) veikla, susijusi

¹⁹ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

²⁰ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²¹ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²² Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

²³ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos

su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais²⁴ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais²⁵; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i04-RAA: Azorų salų verslo sistemos rekapitalizavimas

Priemonės tikslas – spręsti struktūrinę nepakankamo Azorų autonominio regiono įmonių kapitalo trūkumo problemą.

Šią investiciją sudaro specialiosios paskirties įmonės, kuri vėliau investuos 125 000 000 EUR į perspektyvias Azorų salų įmones daugiausia nuosavo kapitalo forma, įsteigimas. Investicijos papildo nacionalines investicijas, skirtas įmonių kapitalizacijai regioniniu paketu ir specialiomis priemonėmis, atitinkančiomis autonominio regiono verslo struktūros ypatumus. Be to, šios investicijos grindžiamos kapitalo, kurį galima konvertuoti į negražintinas dotacijas, teikimu. Konvertavimas į negražinamą subsidiją priklauso nuo „Banco Português de Fomento“ rekapitalizavimo priemonių struktūros, pagalbą gaunančių bendrovių veiklos rezultatų ir susijusių valstybės pagalbos schemų.

Visi projektai vykdomi visapusiškai laikantis RŽNP techninių gairių (2021/C58/01). Be to, Portugalija įsipareigojo, kad investicijų politikos dokumente, susijusiame su 125 000 000 EUR priemone, kurią „Banco Português de Fomento“ priima kaip specialiosios paskirties įmonės valdymo organas, išsamiai išdėstomi remiamų bendrovių atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, užtikrinama, kad būtų laikomasi Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės klimato ir aplinkos apsaugos reikalavimų, įskaitant RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) dėl remiamo turto/veiklos ir (arba) bendrovių atitiktį, taip pat nurodomi investicijų tikslai ir tikslinė grąža. Kad remiamos bendrovės atitiktų RŽNP technines gaires (2021/C58/01), pagal investavimo politiką reikalaujama:

- tvarumo patikrinimo naudojimas,
- išimčių sąrašas, kurį sudaro šie elementai:
  - veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje²⁶;

---

leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

²⁴ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²⁵ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²⁶ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

- veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai²⁷;
- veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais²⁸ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais²⁹;
- veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai, pavyzdžiui, branduolines atliekas; taip pat
- MTP ir inovacijos, skirti pirmiau minėtam turtui ir veiklai.
- Privalomos teisinės atitikties patikros, atliekamos per „Banco Português de Fomento“ ir (arba) jo pasirinktus finansų tarpininkus sandoriams, kuriems netaikomas tvarumo patikrinimas, ir
- paramos nuosavam kapitalui gavėjai, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš išimčių sąraše išvardytos veiklos, kad primtų ir paskelbtų perėjimo prie žaliosios ekonomikos planus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i05-RAA: Azorų žemės ūkio ekonomikos atgaivinimas

Investicijų tikslas – skatinti žemės ūkį Azorų salose, daug dėmesio skiriant tvarumui ir vietos gamybos skatinimui. Žemės ūkis Azorų salose turi didelę ekonominę, socialinę ir teritorinę svarbą regioninei sanglaudai, atsižvelgiant į regiono teritorijos, kuriai būdingos specifinės ypatybės turinčios salos, susiskaidymą. Šiomis investicijomis siekiama i) prisidėti prie regionų gamybos potencialo atsparumo ir tvaraus augimo, ii) sušvelninti ekonominę ir socialinę krizės poveikį Azorų žemės ūkio ir žemės ūkio maisto produktų sektoriui ir iii) prisidėti prie dvigubo klimato ir skaitmeninės pertvarkos Azorų žemės ūkio ir žemės ūkio maisto produktų sektoriuje.

Investicijas sudaro: i) parama investiciniams regioninių žemės ūkio įmonių produktų ir gamybos procesų inovacijų projektams, ii) viešosios investicijos į inovacijas ir dvejopą pertvarką (įskaitant programą, skirtą ūkininkų įgūdžiams, susijusiems su dvejopa pertvarka ir tvariu vartojimu, įskaitant sertifikatus, gerinti) ir iii) viešosios investicijos į restruktūrizavimą, įskaitant investicijas į gamybos procesų inovacijas ir perėjimą prie ekologiško regioninio skerdimo tinklo bei pieno kokybės sertifikavimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

²⁷ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

²⁸ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenu, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

²⁹ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

E.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
5.1	Re-C05-r09	M	Portugalijos 2030 m. technologinių ir verslo inovacijų strategijos gairių atnaujinimas	Atnaujintų gairių dėl Portugalijos 2030 m. technologinių ir verslo inovacijų strategijos paskelbimas				IV ketv.	2021	Atnaujintas Ministrų Tarybos sprendimas, kuriuo patvirtinamos 2018–2030 m. Portugalijos technologinių ir verslo inovacijų strategijos gairės, atsižvelgiant į neseniai priimtą Portugalijos 2030 m. strategiją ir naujus ekonomikos atgaivinimo iššūkius.
5.2	RE-C05-r11	T	Pripažintų bendradarbiavimo laboratorijų tinklo išplėtimas		Skaičius	26	35	I ketv.	2021	Kvalifikacijos pripažinimas ir suteikimas naujoms bendradarbiavimo laboratorijoms. Bendradarbiavimo laboratorijų tinklo išplėtimas pripažįstant ir suteikiant diplomą naujiems subjektams, atsižvelgiant į paraiškų teikimo ir vertinimo procesą, kurį atliko FCT valdybos paskirta nepriklausoma pripažintų tarptautinių nuopelnų ekspertų vertinimo komisija, I.P (Mokslo ir technologijų fondas)
5.3	RE-C05-r11	M	Naujos teisinės tvarkos technologijų ir inovacijų centrų įsigaliojimas	Naujos teisinės tvarkos technologijų ir inovacijų centrų įsigaliojimas				IV ketv.	2021	Teisės aktais peržiūrima ir standartizuota mokslo ir technologijų sistemai priklausančių subjektų teisinė ir reguliavimo sistema, apibrėžiant jos finansavimo ir vertinimo modelį.

5.4	RE-C05-r12	M	Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės patvirtinimas	Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės patvirtinimas				IV ketv.	2020	Paskelbtas Ministrų Tarybos sprendimas, kuriuo patvirtinama Žemės ūkio inovacijų darbotvarkė. Ministrų Tarybos sprendimas paskelbtas 2020 m. spalio 15 d.
5.5	RE-C05-i01.01	T	Sutarčių dėl naujų prekių ir paslaugų kūrimo atitinkamose strateginėse srityse sudarymas (inovacijų darbotvarkės).		Skaičius	0	6	IV ketv.	2022	Šešių sutarčių sudarymas (inovacijų paktai arba projektų telkimas) su konsorciumais, įskaitant: <ul style="list-style-type: none"> • Konsorciumą sudarančių subjektų identifikavimas; • Verslo planas ir (arba) investicijos; • finansavimo suma; • Tikslai, kurių gavėjas privalo laikytis; • Stebėsenos forma. Pagal sutartis remiama iš viso ne mažiau kaip 60 projektų. Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
5.6	RE-C05-i01.01	T	6 sutarčių įgyvendinimo užbaigimas (inovacijų paktai arba projektų telkimas)		Skaičius	0	6	IV ketv.	2025	Produktų, procesų ar paslaugų, susijusių su šešių sutarčių (naujų paktų arba projektų telkimo), sudarytų su konsorciumais, įgyvendinimu, užbaigimas atitinkamose strateginėse srityse.
5.7	RE-C05-i01.02	T	Sutarčių, skirtų naujoms prekėms ir paslaugoms kurti strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir		Skaičius	0	4	IV ketv.	2022	Keturių sutarčių sudarymas (inovacijų paktai arba projektų telkimas) su konsorciumais, įskaitant: <ul style="list-style-type: none"> • Konsorciumą sudarančių subjektų identifikavimas; • Verslo planas ir (arba) investicijos; • finansavimo suma; • Tikslai, kurių gavėjas privalo laikytis;

			prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.							<ul style="list-style-type: none"> • Stebėsenos forma. <p>Sutartimis remiama iš viso ne mažiau kaip 40 projektų ir jos turi atitikti suderinimą su 022 intervencijos sritimi (Moksliniai tyrimai ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir bendrovių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai, atsparumui ir prisitaikymui prie klimato kaitos). Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų .</p>
5.8	RE-C05–i01.02	T	Užbaigti produktai, procesai arba paslaugos (PGS), susiję su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos		Skaičius	0	4	IV ketv.	2025	<p>Produktų, procesų ar paslaugų, gautų įgyvendinant keturias sutartis (inovacijų paktus arba telkimo projektus), sudarytas su konsorciumais, užbaigimas, atsižvelgiant į suderinimą su 022 intervencijos sritimi (moksliniai tyrimai ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai, atsparumui ir prisitaikymui prie klimato kaitos).</p>
5.9	RE-C05–i02	T	Sutartys su susijusiais subjektais, įskaitant bendradarbiavimo laboratorijas (COLAB), sudarytos		Skaičius	0	20	IV ketv.	2022	<p>Paskelbus kvietimą dalyvauti konkurse, atrinkti rentini subjektai. Šis kvietimas skirtas tik tiems rėmėjams, kurie pripažįstami „sąsajos“ subjektais arba bendradarbiavimo laboratorijomis.</p> <p>Sutartyse atsižvelgiama į suderinimą su intervencijos sritimis 021 (Technologijos perdavimas ir įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir švietimo sektoriaus bendradarbiavimas) ir 022 (Paieška ir inovacijų procesai, technologijų perdavimas ir įmonių bendradarbiavimas, daugiausia dėmesio skiriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai ir atsparumui bei prisitaikymui prie klimato kaitos). Į techninę užduotį įtraukiami</p>

										tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų .
5.10	RE-C05-i02	T	Bendrovės, kurios naudojami sąveikaujančių subjektų, įskaitant bendradarbiavimo laboratorijas (<i>Colabs</i>), teikiamomis paslaugomis		Skaičius	0	500	IV ketv.	2025	Įgyvendinimo ataskaitos, kurias kasmet teikia sąsajos subjektai, turi padėti įvertinti kiekybinę pažangą atsižvelgiant į konkrečius tikslus, kurių buvo imtasi skiriant pagrindinį finansavimą, visų pirma įmonių, kurios naudojami teikiamomis paslaugomis, skaičių.
5.11	RE-C05-i03	M	Konkursas dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų	Skelbimo apie konkursą dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų skelbimas				III ketv.	2021	Skelbiamas konkursas dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų programų ir (arba) projektų, finansuotinių pagal Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. iniciatyvas. Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų. Atrankos kriterijais užtikrinama, kad projektuose daugiausia dėmesio būtų skiriama: - mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumas klimato kaitai ir prisitaikymas prie jos mažinant išmetamųjų teršalų kiekį, didinant anglies dioksido sekvestraciją arba didinant atsparumą klimato kaitai ir prisitaikymą prie jos, atsižvelgiant į 022 intervencijos

										<p>srities reikalavimus, kaip nurodyta EGADP reglamento VI priede.</p> <p>- arba skaitmeninimo MTP projektai, pvz., bendras žemės ūkio portalas, perėjimas prie skaitmeninio transliavimo ir mokslinių tyrimų bei inovacijų projektai, susiję su vertės grandinėmis, atitinkantys intervencijos srities 009 reikalavimus.</p>
5.12	RE-C05-i03	T	Inovacijų ir mokslinių tyrimų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. žaliams aspektams, užbaigimas		Skaičius	0	100	III ketv.	2025	Iš viso 100 R & I projektai finansuoti ir užbaigti. Parama mokslinių tyrimų ir inovacijų projektams ir programoms, kuriais prisidedama prie bent vienos iš 15 inovacijų darbotvarkės iniciatyvų ir daugiausia dėmesio skiriama mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai, atsparumui klimato kaitai ir prisitaikymui prie jos.
5.13	RE-C05-i03	T	Inovacijų ir mokslinių tyrimų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. skaitmeniniams aspektams, užbaigimas		Skaičius	0	5	III ketv.	2025	Iš viso finansuoti ir užbaigti 5 inovacijų struktūros projektai. Parama inovacijų projektams, kuriais prisidedama prie bent vienos iš 15 inovacijų darbotvarkės iniciatyvų ir daugiausia dėmesio skiriama skaitmeninimui.
5.14	RE-C05-i03	T	Žemės ūkio inovacijų centrų atnaujinimas ir (arba) modernizavimas		Skaičius	0	24	IV ketv.	2025	Nacionalinio žemės ūkio, maisto ir kaimo plėtros inovacijų tinklo sukūrimas modernizuojant 24 inovacijų centrus. Šios investicijos daugiausia apima infrastruktūros renovaciją ir laboratorinės mokslinės įrangos pirkimą.

5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Reglamento dėl Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės priėmimas	<p>Azorų regiono vyriausybės priimtas reglamentas, nustatantis kapitalizacijos priemonę ir įpareigojantis „Banco Portugues de Fomento“ patvirtinti investicijų politiką</p>			III ketv.	2021	<p>Azorų regiono vyriausybė priėmė reglamentą, nustatantį kapitalizacijos priemonę ir įgaliojantį „Banco Portugues de Fomento“ patvirtinti investicijų politiką, kurioje, be kita ko, būtų apibrėžti įmonių gavėjų tinkamumo ir atrankos kriterijai pagal kiekvieną finansinių priemonių rūšį. Reglamente reikalaujama, kad investicijų politikoje būtų nustatyti atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, pagal kuriuos būtų laikomasi RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) remiamų bendrovių, reikalaujant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvarumo patikrinimo naudojimas, - sąrašas, kurį sudaro šie elementai: <ul style="list-style-type: none"> - investicijos, susijusios su iškastiniu kuru (įskaitant naudojimą vartotojų grandies reikmėms), išskyrus gamtinių dujų pagrindu pagamintą šilumą ir (arba) elektros energiją, atitinkančias RŽNP gairių III priede nustatytas sąlygas - pagal ATLPS vykdoma veikla, kurios numatomas išmetamas CO2 ekvivalento kiekis yra ne mažesnis už atitinkamus santykinus taršos rodiklius, nustatytus nemokamiems apyvartiniam taršos leidimams suteikti. - Investicijos į atliekų šalinimo sąvartynuose įrenginius, mechaninio biologinio apdorojimo (MBT) įrenginius ir atliekų deginimo įrenginius. Sąrašas netaikomas įrenginiams, skirtiems tik perdirbti neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti; esamiems įrenginiams, kai investicijomis siekiama didinti energijos
------	----------------	---	---	---	--	--	-----------	------	--

										<p>vartojimo efektyvumą, kaupti ar naudoti išmetamąsias dujas arba atgauti medžiagas iš deginimo pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių investicijų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginio eksploataavimo trukmė.</p> <p>- Veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai (pvz., branduolines atliekas).</p> <p>- MTP ir inovacijos, skirti pirmiau minėtam turtui ir veiklai.</p> <p>- privalomos sandorių, kuriems netaikomas tvarumo patikrinimas, teisinės atitikties patikros per BPF ir (arba) jos pasirinktus finansų tarpininkus</p> <p>— paramos nuosavam kapitalui gavėjai, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš išimčių sąraše išvardytos veiklos, kad priimtų ir paskelbtų perėjimo prie žaliosios ekonomikos planus.</p>
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės investicijų politikos patvirtinimas	BPF priima investicijų politiką, apimančią visas priemonėje numatytas finansines priemones.				III ketv.	2021	<p>BPF priima investicijų politiką, apimančią visas priemonėje numatytas finansines priemones. Investicijų politiką parengia ir priima BPF, kaip kontroliuojančioji įmonė, valdanti valdas, atsiradusias taikant finansines priemones, skirtas remti atrinktas paramos gavėjomis įmones. Investavimo politika atspindi atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijus ir taikytinus įsipareigojimus/tikslus, nustatytus Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės reglamente.</p>
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Pagal priemonės investicijų politiką regiono nefinansinėms korporacijoms iš viso suteikta 125 000 000 EUR nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo parama. Preliminariai numatoma, kad		EUR	0	125 000 000	IV ketv.	2025	<p>Pagal Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonei patvirtintą investicijų politiką regiono nefinansinėms korporacijoms iš viso suteikta 125 000 000 EUR parama nuosavo kapitalo ir kvazinuosavam kapitalui remti. „Banco Portugues de Fomento“ atsako už atliktų operacijų ataskaitų teikimą. Šioje ataskaitoje, be finansinių pokyčių, skelbiamas pagalbą gaunančių bendrovių, jų TIN ir CAE sąrašas, sutarties data, skirtas finansavimas, susijusio</p>

			įgyvendinus planą bus remiama bent 300 įmonių.							finansų subjekto rūšis.
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Azorų salų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programos paskelbimas	Azorų salų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programos paskelbimas				II ketv.	2022	Azorų salų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programos, įskaitant stebėsenos tinklo ir pranešimų apie žemės ūkį plėtros salų lygmeniu planą, taip pat perėjimo prie skaitmeninės realybės ir tiksliojo ūkininkavimo plano paskelbimas.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Naujos (pakeisti pasenusias struktūras) arba perkvalifikuotos struktūros, atsakingos už gyvūnų skerdimą ir pieno kokybės bei maisto saugos sertifikavimą		Skaičius	0	3	II ketv.	2024	Naujų (pasenusias struktūras pakeičiančių) arba perkvalifikuotų struktūrų, atsakingų už gyvūnų skerdimą, pieno kokybės sertifikavimą ir maisto saugą, darbų užbaigimas, siekiant reaguoti į pokyčius ir didėjančius rinkų poreikius, įtraukiant investicijas į gamybos ir organizavimo procesų inovacijas, perėjimą prie žaliosios ekonomikos, skaitmeninę pertvarką ir gyvūnų gerovę.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmonių restruktūrizavimo paramos schemas		Skaičius	0	9	IV ketv.	2025	Projektai, patvirtinti ir dėl kurių sudarytos sutartys pagal paramos schemas, skirtas produktų ir gamybos procesų ir organizavimo, perėjimo prie žaliosios ekonomikos ir skaitmeninės pertvarkos inovacijoms, kuriais siekiama restruktūrizuoti žemės ūkio perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmones.
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal ūkių restruktūrizavimo paramos schemas		Skaičius	0	200	IV ketv.	2025	Projektai, patvirtinti ir dėl kurių sudarytos sutartys pagal paramos schemas, skirtas produktų ir gamybos procesų ir organizavimo, perėjimo prie žaliosios ekonomikos ir skaitmeninės pertvarkos inovacijoms, kuriais siekiama pertvarkyti ūkius.
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Ūkiai, gaunantys specializuotą techninę paramą pagal ūkininkų įgalėjimo programą		Skaičius	0	2 000	IV ketv.	2025	Žemės ūkio valdoms, gaunančioms specializuotą techninę paramą pagal Ūkininkų įgalėjimo programą.

E.3. Su paskola susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r10. „Banco Português de Fomento“ sukūrimas ir plėtra.

Priemonės tikslai – sudaryti palankesnes sąlygas Portugalijos įmonėms gauti finansavimą mažinant valstybės remiamų įmonių finansinių produktų sudėtingumą ir sudarant sąlygas nacionaliniams strateginės svarbos projektams. Šiuo tikslu bankas „Banco Português de Fomento“ įsteigtas 2020 m. rugsėjo 7 d. ir pradėjo veikti 2020 m. lapkričio mėn. kaip valstybinis nacionalinis skatinamojo finansavimo bankas. Bankas ne tik atlieka pagrindinę ir ilgalaikę misiją, bet ir yra vienas iš pagrindinių subjektų vykdant ekonominės veiklos atnaujinimo po COVID-19 pandemijos procesą, visų pirma sudarant sąlygas Portugalijos įmonėms pasinaudoti nacionaliniais ir Europos strateginiais veiksmais ekonomikai gaivinti.

Reformą sudaro teisinis „Banco Português de Fomento“ įsteigimas.

Reforma buvo baigta įgyvendinti iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r13: Kapitalo rinkos plėtra ir ne finansų bendrovių kapitalizacijos skatinimas

Priemonės tikslai – skatinti Portugalijos kapitalo rinką ir įmonių kapitalizaciją, ypatingą dėmesį skiriant vertybinių popierių investicinėms bendrovėms (SIMFE), kolektyvinio investavimo subjektams ir vertybinių popierių kodekso peržiūrai.

Šią reformą sudaro galiojančios teisinės sistemos peržiūra ir naujų įstatymų priėmimas, kuris bus vyriausybės požiūriu, kuriuo siekiama sukurti palankesnę verslo aplinką ir suteikti realių paskatų investicijoms, verslo kapitalizacijai ir sektorių konsolidavimui, dalis. Šią reformą sudaro šios priemonės:

- Kapitalo rinkos plėtra
- investicijų į vertybinius popierius bendrovių skatinimas siekiant vystyti ekonomiką (SIMFE);
- Įstatyminių ir administracinių nuostatų supaprastinimas
- kolektyvinio investavimo subjektams taikomos teisinės sistemos peržiūra; taip pat
- kapitalizacijos paskatos (atskaitymas už nepaskirstytąjį pelną ir reinvesticijas).

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C05-i06: Įmonių kapitalizacija ir finansinis atsparumas/„Banco Português de Fomento“

Priemonės tikslas – spręsti struktūrinę nepakankamo įmonių kapitalizavimo problemą. Investicija suteikia „Banco Português de Fomento“, kurio tikslas – tapti „InvestEU“ įgyvendinančiu partneriu, 250 000 000 EUR kapitalo rezervą. Be to, sukuriama specialiosios paskirties įmonė, kuri vėliau investuoja 1 300 000 000 EUR į perspektyvias Portugalijos įmones nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo forma.

Portugalija įsipareigojo, kad investicijų politikos dokumente, susijusiame su 1 300 000 000 EUR priemone, kurią „Banco Português de Fomento“ priima kaip specialiosios paskirties įmonės valdymo organas, išsamiai išdėstomi remiamų bendrovių atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, užtikrinama, kad būtų laikomasi Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės klimato ir aplinkos apsaugos reikalavimų, įskaitant RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) dėl remiamo turto/veiklos ir (arba) bendrovių atitiktį, taip pat nurodomi investicijų tikslai ir tikslinė grąža. Kad remiamos bendrovės atitiktų RŽNP technines gaires (2021/C58/01), pagal investavimo politiką reikalaujama:

- tvarumo patikrinimo naudojimas,
- išimčių sąrašas, kurį sudaro šie elementai:
  - veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje³⁰;
  - veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai³¹;
  - veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais³² ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais³³;
  - veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai, pavyzdžiui, branduolines atliekas; taip pat
  - MTP ir inovacijos, skirti pirmiau minėtam turtui ir veiklai.
- Privalomos teisinės atitikties patikros per „Banco Português de Fomento“ ir (arba) jo pasirinktus finansų tarpininkus sandoriams, kuriems netaikomas tvarumo patikrinimas; taip pat
- paramos nuosavam kapitalui gavėjai, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš išimčių sąrašė išvardytos veiklos, kad priimtų ir paskelbtų perėjimo prie žaliosios ekonomikos planus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

³⁰ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

³¹ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

³² Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

³³ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

E.4. Su paskola susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
5.23	RE-C05-r10	M	Reglamento , nustatančio „Banco Português de Fomento“ (BPF) veiklą ir įstatus, įsigaliojimas	Dekreto-įstatymo Nr. 63/2020, kuriuo nustatoma BPF veikla ir įstatai, įsigaliojimas				IV ketv.	2020	Portugalijos Respublikos vyriausybės paskelbimas ir Dekreto-įstatymo Nr. 63/2020, kuriuo reglamentuojama BPF veikla bei veikla ir patvirtinamas jos įstatai, įsigaliojimas.
5.24	RE-C05-r13	M	Kolektyvinio investavimo subjektams taikomos teisinės sistemos peržiūros įsigaliojimas	Kolektyvinio investavimo subjektams taikomos teisinės sistemos peržiūros įsigaliojimas				III ketv.	2022	Įstatymo įsigaliojimas po to, kai Respublikos Asamblėja priėmė įstatymą. Ji peržiūri kolektyvinio investavimo subjektų teisinę sistemą, siekama supaprastinti reguliavimą ir administravimą.
5.25	RE-C05-r13	M	Vertybinių popierių kodekso įstatymo peržiūros įsigaliojimas	Vertybinių popierių kodekso įstatymo peržiūros įsigaliojimas				III ketv.	2022	Įstatymo įsigaliojimas po to, kai Respublikos Asamblėja priėmė įstatymą. Vertybinių popierių kodekso peržiūra siekiama supaprastinti reguliavimą ir administravimą, kad nacionalinė sistema būtų suderinta su Sąjungos teise, kiek tai susiję su Portugalijos kapitalo rinkos konkurencingumo didinimo tikslu.
5.26	RE-C05-r13	M	Kapitalo rinkos plėtra. Teisės aktų įsigaliojimas	Kapitalo rinkos plėtros teisės aktų įsigaliojimas				IV ketv.	2023	Atsižvelgiant į rinkos dalyvių indėlį, įsigaliojo kapitalo rinkos plėtros teisės aktai. Išsaugant Kapitalo rinkos atkūrimo darbo grupės (kurią įsteigė Ūkio ir skaitmeninės pertvarkos ministerija ir valstybės sekretorius finansų klausimais) darbo laisvę, numatyta, kad teisės aktuose daugiausia dėmesio bus skiriama tam, kad būtų kuriamos paskatos, <i>inter alia</i> : i) galimybėms gauti nuosavo kapitalo per kapitalo rinką, ii) verslo augimui palankiai aplinkai sukurti, iii) skoloms finansuoti rinkoje, iv) investuotojams dalyvauti.

5.27	RE-C05-i06	M	Įstatymo, kuriuo reglamentuojama BPF kapitalizavimo priemonė, įsigaliojimas	Įstatymo, kuriuo reglamentuojama BPF kapitalizavimo priemonė, įsigaliojimas				III ketv.	2021	Įstatymo, reglamentuojančio kapitalizacijos priemonę, įsigaliojimas, kuriuo nustatoma būtinybė nustatyti investicijų politiką, kurioje, be kita ko, būtų apibrėžti pagalbą gaunančių įmonių tinkamumo ir atrankos kriterijai
5.28	RE-C05-i06	M	Investicijų politikos rengimas (kapitalizacija) ir transporto priemonių valdytojo patvirtinimas	Investicijų politika (kapitalizacija), kurią parengė BPF ir kurią patvirtino subjekto, įsteigtas valdyti turimas kapitalo dalis, susijusias su įgyvendintomis finansinėmis priemonėmis				III ketv.	2021	<p>Investicijų politikos rengimas (kapitalizacija) ir transporto priemonių valdytojo patvirtinimas. Investavimo politiką parengia ir priima BPF, kaip subjekto, įsteigto valdomoms valdoms valdyti pagal finansines priemones, įgyvendinamas siekiant remti įmones, atrinktas kaip paramos gavėjos, valdymo įstaiga, ir joje išsamiai išdėstomi remiamų bendrovių atrankos ir (arba) tinkamumo kriterijai, užtikrinant, kad būtų laikomasi EGADP klimato ir aplinkos apsaugos reikalavimų, įskaitant RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) dėl remiamo turto/veiklos ir (arba) bendrovių ir (arba) investicijų tikslų ir tikslinės gražos laikymąsi.</p> <p>Kad remiamos bendrovės atitiktų RŽNP technines gaires (2021/C58/01), pagal investavimo politiką reikalaujama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvarumo patikrinimo naudojimas, - sąrašas, kurį sudaro šie elementai: <p>Investicijos, susijusios su iškastiniu kuru (įskaitant naudojimą vartotojų grandies reikmėms), išskyrus gamtinių dujų pagrindu pagamintą šilumą ir (arba) elektros energiją, atitinkančias RŽNP gairių III priede nustatytas sąlygas</p> <p>Pagal ATLPS vykdoma veikla, kurios numatomas išmetamas CO2 ekvivalento kiekis yra ne mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, nustatytus nemokamiems apyvartiniams taršos leidimams suteikti.</p>

										<p>Investicijos į atliekų šalinimo sąvartynuose įrenginius, mechaninio biologinio apdorojimo (MBT) įrenginius ir atliekų deginimo įrenginius. Sąrašas netaikomas įrenginiams, skirtiems tik perdirbti neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti; esamiems įrenginiams, kai investicijomis siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, kaupti ar naudoti išmetamąsias dujas arba atgauti medžiagas iš deginimo pelenų, su sąlyga, kad dėl tokių investicijų nepadidės įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginio eksploataavimo trukmė.</p> <p>Veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali padaryti ilgalaikę žalą aplinkai (pvz., branduolinių atliekas).</p> <p>MTP ir inovacijos, skirti pirmiau minėtam turtui ir veiklai.</p> <p>- privalomos sandorių, kuriems netaikomas tvarumo patikrinimas, teisinės atitikties patikros per BPF ir (arba) jos pasirinktus finansų tarpininkus</p> <p>— paramos nuosavam kapitalui gavėjai, kurie bent 50 proc. savo pajamų gauna iš veiklos, išvardytos išimčių sąrašė, kad priimtų ir paskelbtų perėjimo prie žaliosios ekonomikos planus;</p>
5.29	RE-C05-i06	T	<p>Kapitalizavimo priemonės iš viso 1 300 000 000 E UR teikimas Portugalijos nefinansinėms korporacijoms nuosavo kapitalo ir kvazinuosavam kapitalui remti</p>		EUR	0	1 300 000 000	IV ketv.	2023	<p>Iš viso 1 300 000 000 EUR Portugalijos nefinansinėms korporacijoms, teikiant paramą nuosavam kapitalui ir kvazinuosavam kapitalui, laikantis anksčiau nustatytos BPF parengtos investicijų politikos, kurią patvirtino subjektas, įsteigtas valdyti turimas kapitalo dalis, susijusias su įgyvendintomis finansinėmis priemonėmis. Preliminariai numatoma, kad įgyvendinus planą bus remiama 1 300 įmonių.</p>

			pagal jos investicijų politiką							
5.30	RE-C05-i06	M	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingai atliktą BPF ramsčių vertinimą	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingai atliktą BPF ramsčių vertinimą				I ketv.	2022	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingai atliktą BPF ramsčių vertinimą
5.31	RE-C05-i06	M	250 000 000 eurų kapitalo pervedimas iš Portugalijos vyriausybės į BPF ir BPF investicijų politikos patvirtinimas	Kapitalo didinimas ir BPF investicijų politikos plėtojimas siekiant įgyvendinti programą „InvestEU“, nustatant tinkamumo kriterijus, kuriais užtikrinama, kad būtų pasiekti EGADP tikslai				I ketv.	2022	250 000 000 EUR kapitalo pervedimas iš Portugalijos vyriausybės į BPF ir BPF investicijų politikos priėmimas siekiant įgyvendinti programą „InvestEU“, nustatant tinkamumo kriterijus, atitinkančius EGADP tikslus, įskaitant RŽNP principą, pasirašant „InvestEU“ garantijos susitarimą.
5.32	RE-C05-i06	T	Pasirašyta 100 % garantijų, suteiktų padidinus kapitalą.		%	0	100	IV ketv.	2025	Pasirašyta 100 % garantijų, suteiktų padidinus kapitalą.

F. 6 KOMPONENTAS. Kvalifikacija ir įgūdžiai

Portugalijoje 2020 m. 44,5 proc. 25–64 m. gyventojų išsilavinimo lygis buvo žemas, t. y. gerokai daugiau nei ES vidurkis – 25,0 proc. Be to, labai didelė gyventojų, turinčių pagrindinius skaitmeninius įgūdžius arba niekada nesinaudojusių internetu, dalis. Lygiai taip pat darbo rinkos segmentacija ir lyčių nelygybė darbo užmokesčio ir karjeros galimybių srityje tebėra didelė pagal ES standartus.

Pagal šį komponentą sprendžiami įvairūs uždaviniai, susiję su palyginti žemu išsilavinimo ir kvalifikacijos įgijimo lygiu, dalyvavimu mokymosi visą gyvenimą programose, darbo rinkos segmentacija, administracinių kliūčių šalinimu griežtai reglamentuojamų profesijų srityje, pasirengimu spręsti uždavinius, susijusius su darbo ateitimi ir lyčių lygybe bei lygiomis galimybėmis.

Komponento tikslai yra plataus masto, apimantys kvalifikacijos kėlimą ir kvalifikacijos kėlimą, tam tikras kliūtis verslo aplinkoje, darbo rinkos segmentaciją, lyčių pusiausvyrą ir lygias galimybes. Kalbant apie gamybos potencialą, pagal šį komponentą daugiausia dėmesio skiriama priemonėms, kuriomis siekiama kelti žemą kvalifikacijos lygį ir didinti dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą procese reformuojant švietimo ir profesinio rengimo ir mokymo sistemas, skatinti žinių perdavimą tarp universitetų ir (arba) viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų ir įmonių ir mažinti griežtai reglamentuojamų profesijų apribojimus, kartu didinant verslo paslaugų teikimo konkurencingumą. Šiame komponente taip pat pristatomos priemonės, kuriomis siekiama atsižvelgti į įvairius Europos socialinių teisių ramsčio principus, pavyzdžiui, darbo santykiai ir netipinėmis darbo sutartimis dirbančių darbuotojų prieigos teisės, finansinė parama, skirta nuolatinių kokybiškų darbo vietų turinčių bedarbių įtraukčiai skatinti, ir Portugalijos vienodo darbo užmokesčio valdymo sistemos normos plėtojimas.

Šis komponentas suderintas su pagrindinėmis ES politikos iniciatyvomis, pavyzdžiui, Europos įgūdžių darbotvarke, Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems (Tarybos rekomendacija 2016/C 484/01), Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (Tarybos rekomendacija 2020/C 417/01), sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva ir Europos švietimo erdvės bei Europos mokslinių tyrimų erdvės iniciatyvomis.

Komponentas įgyvendina konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1); imtis priemonių darbo rinkos segmentacijos problemai spręsti (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); kelti gyventojų kvalifikacijos, visų pirma jų skaitmeninio raštingumo, lygį, be kita ko, užtikrinant, kad suaugusiųjų švietimas labiau atitiktų darbo rinkos poreikius (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); didinti aukštųjų mokyklų absolventų skaičių, visų pirma mokslo ir informacinių technologijų srityje (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); remti skaitmeninių technologijų naudojimą siekiant užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); didinti įmonių konkurencingumą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2); su investicijomis susijusių ekonominę politiką sutelkti į mokslinius tyrimus ir inovacijas (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3); ir parengti griežtai reglamentuojamų profesijų apribojimų mažinimo veiksmų planą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal

RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

F.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r14. Profesinio rengimo ir mokymo reforma

Šios reformos tikslas – modernizuoti švietimo ir profesinio rengimo ir mokymo sistemas, kad būtų pagerintas žemas išsilavinimo ir kvalifikacijos įgijimo lygis ir didelis pagrindinių ir skaitmeninių įgūdžių neturinčių darbuotojų skaičius, pritaikyti įgūdžių pasiūlą prie esamų ir būsimų darbo rinkos poreikių ir išplėsti švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą galimybes.

Reformą sudaro veiksmai, kuriais siekiama:

- stiprinti bendrą švietimo ir profesinio mokymo politikos koordinavimą;
- modernizuoti profesinio rengimo ir mokymo pasiūlą, reguliuojamą Nacionaliniu kvalifikacijų katalogu (CNQ), remiantis kvalifikacijų poreikių numatymo sistema, perspektyvia diagnostika, kuri padėtų atnaujinti CNQ, ir sektorių kvalifikacijų tarybų racionalizavimu;
- atsižvelgti į darbo rinkos poreikius ir naujų įgūdžių ir profesijų atsiradimą;
- gerinti žemos kvalifikacijos gyventojų perspektyvas parengiant suaugusiųjų raštingumui skirtą mokymo programą;
- skatinti vietos plėtrą ir teritorinę sanglaudą ir mažinti socialinę ir ekonominę nelygybę perskirstant PRM tinklą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r15. Aukštojo mokslo, viešojo administravimo ir įmonių bendradarbiavimo reforma

Šios reformos tikslas – skatinti viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimo priemones švietimo ir mokymo programose, kad būtų reaguojama į darbo rinkos poreikius ir vykstant dvejopam perėjimui, be kita ko, rengti tik ankstesnės profesinės patirties turinčius studentus pouniversitetinių studijų (profesionalaus magistro laipsnio) kursus ir siūlyti trumpalaikius politechnikos tretinio mokymo kursus (vadinamuosius aukštesniojo profesinio techninio mokymo kursus).

Reformą sudaro:

- teisėkūros procedūra priimamas aktas, kuriuo sukuriama specialūs konkursai dėl priėmimo į aukštojo mokslo įstaigas asmenims, turintiems dvigubą vidurinę išsilavinimą ir specializuotus meno kursus;
- teisinės ir institucinės sistemos, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, peržiūra, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama:
  - o skatinti aukštojo mokslo institucijų ir įmonių tarpinstitucinį bendradarbiavimą, taip pat pritraukti besimokančius suaugusius studentus ir plėsti aprėptį į vidaus teritorijas;
  - o bendradarbiavimo partnerystės, skatinančios platų aukštojo mokslo kursų, įskaitant trumpus mokymo kursus, pirmosios pakopos studijas, magistrantūros studijas ir doktorantūros studijas, pasiūlą;

- didinti trumpalaikių aukšto lygio profesinių kursų, kuriuos organizuoja politechnikos aukštojo mokslo įstaigos, pasiūlą glaudžiai bendradarbiaujant su viešaisiais ir privačiais subjektais;
- toliau plėsti aukštojo mokslo rėmimo bazę sudarant palankesnes sąlygas vidurinių mokyklų studentams iš profesinių ir meno sričių studijuoti aukštojo mokslo įstaigose;
- stiprinti priėmimą į aukštojo mokslo kursus skaitmeninėse srityse, visų pirma įgyvendinant programą „Portugal Digital InCoDe2030“, glaudžiai bendradarbiaujant su viešaisiais ir privačiais subjektais;
- skatinti modulinį mokymą, kuriuo skatinamas nuolatinis mokymasis ir naujų įgūdžių įgijimas naudojant mikrokredencialus/mikrodiplomus, glaudžiai bendradarbiaujant su viešaisiais ir privačiais subjektais;
- plėsti aukštojo mokslo įstaigų ir laboratorijų bei technologinių sąsajų centrų bendradarbiavimą;
- teisinio statuso pakeitimas siekiant patikslinti sąlygas, kuriomis išorės specialistas gali vykdyti mokymo ar vadovavimo pareigas aukštojo mokslo institucijose, siekiant skatinti judumą tarp akademinio ir verslo pasaulio; taip pat
- stiprinti aukštųjų mokyklų ir įmonių konsorciūmų, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, teisinę sistemą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. birželio 30 d.

Reforma RE-r16. Apribojimų griežtai reglamentuojamoms profesijoms mažinimas

Šios reformos tikslas – sumažinti griežtai reglamentuojamų profesijų apribojimus, visų pirma skatinti konkurenciją verslo paslaugų teikimo srityje.

2018 m. EBPO, bendradarbiaudama su Portugalijos konkurencijos institucija (AdC), atliko tam tikrų savireguliuojamų profesijų, pavyzdžiui, teisininkų, solisitorių, inžinierių, architektų, auditorių, buhalterių, ekonomistų, vaistininkų ir mitybos specialistų, vertinimą. Remiantis atliktu vertinimu parengtas rekomendacijų sąrašas. Vykdydama šią reformą Portugalija atsižvelgia į EBPO ir AdC rekomendacijas.

Reforma turi bent: i) atskirti reguliavimo ir atstovavimo funkcijas profesinėse asociacijose; ii) sumažinti rezervuotų profesijų sąrašą (galimybė užsiimti profesine veikla gali būti ribojama tik siekiant apsaugoti konstitucinius interesus, laikantis būtinumo ir proporcingumo principų); iii) panaikinti verslo paslaugų įmonių nuosavybės ir valdymo apribojimus, jei vadovai laikosi interesų konfliktų prevencijos teisinės tvarkos; ir iv) sudaryti sąlygas daugiadalykėms verslo paslaugų įmonėms.

AdC taip pat bus pavesta parengti naujo įstatymo dėl reglamentuojamų profesijų veiksmingumo ataskaitą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r17. Darbo skatinimo darbotvarkė

Šios reformos tikslas – remtis pastaraisiais metais priimtomis priemonėmis (pavyzdžiui, susijusiomis su darbo rinkos segmentacija ir kolektyvinių derybų skatinimu), kad būtų apsaugotos darbuotojų teisės.

Vyriausybė užsakė paskelbti Žaliąją knygą dėl darbo ateities, kurios tikslas – nustatyti pagrindinius iššūkius, kylančius dėl technologijų, aplinkos, socialinių ir ekonominių pokyčių, lemiančių naujas užimtumo formas ir sutarčių sąlygas. Tikslas – nustatyti galimas viešosios

politikos veikslių kryptis ir gaires, visų pirma susijusias su darbo organizavimu ir darbo santykiais, pavyzdžiui, nuotoliniu darbu ir teise atsijungti, išplėsti socialinę apsaugą įtraukiant naujas darbo formas, įskaitant darbą platformose, stiprinti darbuotojų atstovavimą ir socialinį dialogą, darbuotojų sveikatą ir saugą darbe ir naują psichosocialinę riziką, taip pat profesinio ir šeimos gyvenimo suderinimą.

Po žaliosios knygos pristatymo ši reforma apima teisėkūros procedūra priimamą aktą, kuriuo reglamentuojamas darbas platformose, siekiant spręsti naujas problemas, kylančias dėl netipinių darbo santykių, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų. Ji gerina darbo santykių kokybę ir gerina galimybes naudotis teisėmis ir socialine apsauga.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. kovo 31 d.

Reforma RE-r18. Kova su moterų ir vyrų nelygybe

Šios reformos tikslas – skatinti vienodą vyrų ir moterų darbo užmokesį, lygias karjeros galimybes ir kovoti su lyčių stereotipais ir segregacija renkantis profesinę karjerą. Jis plačiai grindžiamas galiojančiais teisės aktais, visų pirma dėl vienodo darbo užmokesčio (Įstatymas Nr. 60/2018) ir subalansuoto atstovavimo valdybose (Įstatymai Nr. 62/2017 ir Nr. 26/2019).

Teisės aktais dėl vienodo darbo užmokesčio buvo sukurti mechanizmai, kuriais įgyvendinamas vienodo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principas, verčiant įmones vykdyti skaidrią atlyginimų politiką. Nuo 2021 m. kiekvienos įmonės, kurioje dirba daugiau kaip 50 darbuotojų, užimtumo ir socialinės apsaugos ministerijos departamentas parengė ataskaitą dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumų, kurioje apžvelgiami vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumai. Nuo 2025 m. įmonės, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų, kurių vyrų ir moterų darbo užmokesčio už tas pačias darbo vietas lygis labai skiriasi, privalo pateikti Darbo inspekcijos direktoratui veikslių planą, kad šie skirtumai būtų pašalinti įgyvendinant veikslių planą.

Reforma taip pat apima savanorišką schemą, grindžiamą Islandijos norma ÍST 85: 2012 m. užtikrinti viešą įmonių, kurios veiksmingai įgyvendino vienodo darbo užmokesčio politiką, pripažinimą. Pažymėjimo paskirtis – patvirtinti, kad priimant sprendimus dėl darbo užmokesčio jie grindžiami tik atitinkamais motyvais.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i01. Profesinio rengimo ir mokymo įstaigų modernizavimas

Šių investicijų tikslai, be kita ko, yra specializuotų technologijų centrų įrengimas ir modernizavimas valstybinėse vidurinėse mokyklose, kuriose rengiami profesiniai kursai ir profesinės mokyklos. Be to, siekiama išplėsti ir modernizuoti valstybinių užimtumo tarnybų profesinio mokymo centrų tinklą, kad mokymas būtų labiau orientuotas į rinką ir atitiktų pramonės 4.0 poreikius.

Šią investiciją sudaro:

- 365 specializuotų technologijų centrų įdiegimas ir modernizavimas vidurinėse mokyklose, kuriose siūlomi profesiniai kursai ir profesinės mokyklos, iš kurių 115 (pramonės centrai), 30 (Atsinaujinančiosios energijos centrai), 195 (kompiuterių mokslo centrai) ir 25 (Skaitmeniniai ir multimedijos centrai). Specializuotus technologijų centrus valdo valstybinių tinklų mokyklų vadovai arba privatūs subjektai. Šios investicijos apima esamų įrenginių ir infrastruktūros modernizavimą ir rekonstrukciją, taip pat technologinių švietimo išteklių (įrangos) įsigijimą. Tikimasi,

- kad kiekviename technologijų centre bus įrengtos dvi klasės, kurias sudarytų ne daugiau kaip 25 moksleiviai, o tai sudarytų sąlygas per metus gauti 20 000 stažuotojų;
- valstybinės užimtumo tarnybos (IEFP) profesinio mokymo centrų tinklo plėtra ir modernizavimas, valdomas tiesiogiai arba per koncesijas. Du trečdaliai visų investicijų dalies skiriama infrastruktūrai statyti arba modernizuoti ir trečdalis – dirbtuvių, laboratorijų ir kitų mokymo sričių įrangai įsigyti. Išlaidos įrenginiams padalijamos atitinkamai 17 % ir 83 % naujiems pastatams ir renovacijai. IEFP profesinio mokymo centrų tinklo įrangos modernizavimo plane numatyta įsigyti šių rūšių įrangą: i) atsinaujinančioji energija, ii) pramonės skaitmeninimas; iii) aeronautika; iv) prekybos skaitmeninimas; ir v) „sausumos“ treniruokliai. Tikimasi, kad šios mažesnės investicijos leis atnaujinti 22 000 mokymo vietų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i02. Tvaraus užimtumo įsipareigojimai

Šių investicijų tikslai – sudaryti nuolatines ir kokybiškas darbo sutartis pagal tvaraus užimtumo įsipareigojimų programą ir sumažinti visų grupių, įskaitant jaunimą, darbo rinkos segmentaciją.

Siekiant paspartinti grįžimą į darbą, darbdaviams suteikiamos laikinos subsidijos mainais už neterminuotų darbo sutarčių, pagal kurias mokamas tinkamas darbo užmokestis, siūlymą. Darbdavys gauna ne mažiau kaip 5 266 eurus (12 kartų didesnis už socialinės paramos indeksą, kuriuo remiantis apskaičiuojamos įvairios socialinio draudimo išmokos) kiekvienai sukurtai darbo vietai, kuri gali būti padidinta 25 % dviem atvejais: jaunesnių nei 35 metų darbuotojų samdymas ir darbo vietos, mokančios bent du kartus didesnę minimalų darbo užmokestį (2021 m. – 665 EUR). Be to, finansinė parama galėtų būti padidinta įdarbinant nepakankamai atstovaujamos lyties asmenį tos profesijos srityje. Papildomos sumos yra kaupiamosios. Be to, per vienerius metus (14 mėnesių) darbdaviai gauna paramą, lygią 50 % jų socialinio draudimo įmokų. Tikimasi, kad ši priemonė padės sukurti 30 000 nuolatinių darbo vietų. Numatoma, kad priemonė galios vienerius metus, tačiau gali būti pratęsta dar vienai priemonei. Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti privačiojo sektoriaus dalyvavimą schemeje, ji pradama įgyvendinti ekonomikos atsigavimo metu.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i03. Suaugusiųjų paskata

Šių investicijų tikslas – įgyvendinti daugialypį požiūrį į 23 metų ar vyresnių suaugusių gyventojų kvalifikacijos kėlimą, be kita ko: i) skatinti suaugusiųjų mokymąsi plečiant Nacionalinį suaugusiųjų raštingumo planą, siekiant pagerinti pagrindinius raštingumo, skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius; ii) didinti suaugusiųjų dalyvavimą ir absolventų dalyvavimą gebėjimų pripažinimo, patvirtinimo ir sertifikavimo procesuose (RVCC); ir iii) plėtoti aukštojo mokslo pasiūlą suaugusiesiems, pvz., trumpalaikius kursus.

Šią investiciją sudaro:

- Pagal programą „Qualifica“ – Nacionalinio suaugusiųjų raštingumo plano plėtimas, vykdam 225 vietos projektus, kuriais siekiama B1/B2/B3 lygių. Šią priemonę valdo Nacionalinė kvalifikacijų ir profesinio rengimo ir mokymo agentūra (ANQEP). Kiekvienas projektas pajėgus atsidaryti 100 laisvų darbo vietų, taigi dalyvių iš viso yra apie 22 500. Be pedagoginės įrangos ir vartojimo reikmenų pirkimo ir mokymo personalo apmokėjimo, šios mažesnės investicijos prirėkis suteiks tam tikras subsidijas dalyviams, jų darbdaviams ir bendruomenių tarpininkams;
- Pagal programą „Qualifica“ programa „Acelerador Qualifica“ yra nauja priemonė, kuria siekiama teikti finansinę paramą suaugusiesiems, kurių RVCC procesai yra pažengę. Šią priemonę valdo Nacionalinė kvalifikacijų ir profesinio rengimo ir mokymo agentūra (ANQEP). Kiekvienas dalyvaujantis suaugusysis gauna finansinę paramą iki 1,25 IAS (548,5 EUR 2021 m.). Apskaičiuota, kad RVCC procesuose dalyvaus 100 000 žmonių;
- skatinti aukštojo mokslo įstaigų, įmonių ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo tinklus remiant naujas pouniversitetines mokyklas, programas ir (arba) aljansus, įgyvendinant bendras bendradarbiavimo programas, apimančias švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, ir iniciatyvas, kuriomis siekiama plėtoti trumpalaikius aukštojo mokslo kursus, skirtus mokymuisi visą gyvenimą skatinti (perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui). Investicijas sudaro dotacijos integruotoms programoms, kuriose 2021–2025 m. dalyvaus iš viso 23 000 studentų, įgyvendinti, įskaitant instaliavimo ir įrangos išlaidas, studentų paramą ir išlaidas, susijusias su kursų rengimu. Konsorciumai atrenkami atviro konkurso būdu.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i04. Jaunimo paskata – STEAM

Šios investicijos tikslas yra:

- didinti studentų skaičių mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos (STEAM) kursuose, įskaitant informacinių technologijų kursus; taip pat
- suteikti tinkamas patalpas ne aukštojo mokslo mokyklose, kad būtų padidintas domėjimasis su mokslu susijusiais dalykais.

Ši priemonė skirta aukštojo mokslo įstaigoms (universitetams ir politechnikai). Lėšos skiriamos atviro konkurso būdu. Šią investiciją sudaro:

- aukštojo mokslo institucijų vykdomas programų įgyvendinimas bendradarbiaujant su viešaisiais ir (arba) privačiais darbdaviais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant vidurines mokyklas. Tai gali būti mokyklos, programos ir (arba) aljansai, t. y. bendros bendradarbiavimo programos, apimančios švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą ir iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti pradinį aukštąjį mokslą ir didinti STEAM absolventų skaičių pasiūlant pirmosios pakopos ir kitus pradžinius aukštojo mokslo kursus (pvz., aukštesniojo techninio profesinio mokymo kursai politechnikos srityje). Programos apims infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą, kad būtų atsižvelgta į didėjančių studentų skaičių, studentų paskatas ir kitas aukštojo mokslo įstaigų išlaidas, susijusias su kursų rengimu:
  - o kasmet skirti 697 EUR vienam studentui 10 000 studentų per 3 metų STEAM kursą. Finansinė parama STEAM kursų studentams gali būti papildoma studentams iš vidaus regionų, socialinių prioritetinių intervencijos sričių ir moterų;
  - o aukštojo mokslo įstaigoms skirti 7 900 eurų vienam naujam studentui, besimokančiam STEAM kursuose, siekiant iš dalies padengti išlaidas, susijusias su infrastruktūros modernizavimu ir plėtra, siekiant prisitaikyti prie didėjančio studentų skaičiaus; taip pat
  - o gerinti įgūdžius STEAM srityse plečiant klubų „Ciência Viva“, mokyklų klubų (nuo pradinių iki vidurinių mokyklų) tinklą, daugiausia dėmesio skiriant STEAM sritims, skaitmeniniam turiniui ir medžiagai; skatinti mokyklų ir pilietinės visuomenės, universitetų ir mokslinių tyrimų centrų partnerystę ir organizuoti seminarus bei praktinius užsiėmimus. Tikimasi, kad pagal ją bus remiama bent 650 projektų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C06-i05-RAA: Suaugusiųjų kvalifikacija ir mokymasis visą gyvenimą (ARA)

Šių investicijų tikslas – spręsti rimtą žemo kvalifikacijos lygio Azorų autonominiame regione problemą, palyginti su visa Portugalija ir Europos Sąjunga. Žemas kvalifikacijos lygis yra didelė kliūtis naujų įmonių steigimui ir įvairinimui bei tvariam vystymuisi, nes tai susiję su mažu našumu ir darbo užmokesčiu bei nepakankamu atsparumu ekonomikos krizės metu. Investicijos, skirtos konkrečioms Azorų autonominio regiono švietimo ir mokymo poreikiams tenkinti, papildo ESF+ veiksmus, kurie bus įtraukti į atitinkamą veiksmų programą, dėl kurios deramasi dėl 2021-2027 m. daugiamečių finansinės programos.

Investicijas sudaro:

- padidinti aukštesnį nei vidurinis ir tretinį išsilavinimą įgijusių suaugusiųjų skaičių – numatoma, kad per metus iš viso bus 200 naujų dalyvių; taip pat
- modernizuoti 17 profesionalių mokyklų struktūras ir įrangą atsižvelgiant į technologinę plėtrą, kad būtų galima renovuoti dirbtuves, laboratorijas ir kompiuterių sales, taip sudarant sąlygas prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių ir toliau didinti stažuotojų skaičių.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

F.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
6.1	RE-C06-i01	T	Atnaujinti arba pastatyti specializuoti technologijų centrai		Skaičius	0	310	I ketv.	2025	Specializuotų technologijų centrų, renovuotų arba pastatytų profesiniams vidurinio ugdymo kursams, įskaitant įrangos finansavimą, technologinę infrastruktūrą ir galimą erdvių ir praktinių seminarų perkvalifikavimą, siekiant prisitaikyti prie naujų kursų, skaičius.
6.2	RE-C06-i01	T	Atnaujinti arba pastatyti specializuoti technologijų centrai		Skaičius	310	365	IV ketv.	2025	Specializuotų technologijų centrų, renovuotų arba pastatytų profesiniams vidurinio ugdymo kursams, įskaitant įrangos finansavimą, technologinę infrastruktūrą ir galimą erdvių ir praktinių seminarų perkvalifikavimą, siekiant prisitaikyti prie naujų kursų, skaičius
6.3	RE-C06-i01	T	Modernizuotos mokymo stotys		Skaičius	0	14 100	IV ketv.	2023	Valstybinių užimtumo tarnybų (IEFP) tinklo profesinio mokymo stočių (tiesiogiai valdomų arba pagal koncesiją) renovuotų arba pastatytų skaičius. Tai apima naujų pastatų renovaciją ir statybą, taip pat įvairių rūšių įrangos pirkimą mokymo tikslais. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.

6.4	RE-C06-i01	T	Modernizuotos mokymo stotys		Skaičius	14 100	22 000	IV ketv.	2025	Valstybinių užimtumo tarnybų (IEFP) tinklo profesinio mokymo stočių (tiesiogiai valdomų arba pagal koncesiją) renovuotų arba pastatytų skaičius. Tai apima naujų pastatų renovaciją ir statybą, taip pat įvairių rūšių įrangos pirkimą mokymo tikslais. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulinės energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
6.5	RE-C06-i02	T	Finansinė parama nuolatinėms sutartims		Skaičius		30 000	IV ketv.	2023	Sutarčių, paremtų finansine parama, suteikta darbdaviams mainais už neterminuotų sutarčių, pagal kurias mokamas tinkamas darbo užmokestis darbo rinkoje pagal tvaraus užimtumo įsipareigojimų priemonę, pasiūlymą, skaičius.
6.6	RE-C06-i03	T	Papildomi suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimo rėmimo priemonių dalyviai		Skaičius	0	145 500	IV ketv.	2025	Papildomas suaugusiųjų (23+) dalyvių, dalyvavusių viename iš šių kursų, skaičius: i) B1/B2/B3 lygių suaugusiųjų pagrindinio ugdymo ir mokymo kursai, rengiami pagal vietos projektus, kuriems naudingas Nacionalinis suaugusiųjų raštingumo planas; ii) žemos kvalifikacijos suaugusiųjų gebėjimų pripažinimo, patvirtinimo ir sertifikavimo mokymo būdai (RVCC); ir iii) trumpalaikiai tretinio mokslo kursai, organizuojami aukštojo mokslo įstaigų ir firmų konsorciūmų.
6.7	RE-C06-i04	T	Papildomi <i>Ciència Viva</i> klubai		Skaičius	0	650	III ketv.	2025	Į <i>Ciència Viva</i> klubų tinklą įtraukta naujų klubų, daugiausia dėmesio skiriant STEAM sritims, kurių tikslas – skleisti mokslines vertybes vidurinių mokyklų tinkle, <i>inter alia</i> , bendradarbiaujant su universitetais ir mokslinių tyrimų centrais, taip pat organizuojant seminarus ir praktinius užsiėmimus.
6.8	RE-C06-i04	T	Papildomas studentų, baigusių aukštojo mokslo studijas STEAM srityse,		Skaičius	0	7500	I ketv.	2025	Papildomas aukštojo mokslo absolventų STEAM (t. y. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos) srityse skaičius: bakalauro ir trumpalaikiai (1 ir 2 metai) kursai,

			skaičius							palyginti su 2020 m.
6.9	RE-C06-i04	T	Papildomas STEAM aukštojo mokslo studijas baigusių studentų skaičius		Skaičius	7 500	10 000	IV ketv.	2025	Papildomas aukštojo mokslo absolventų STEAM (t. y. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos) srityse skaičius: bakalauro ir trumpalaikiai kursai (1 ir 2 metai), palyginti su 2020 m.
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Papildomas Azorų autonominio regiono aukštojo mokslo ir aukštojo mokslo įstaigose besimokančių suaugusiųjų skaičius		Skaičius	0	1 145	IV ketv.	2025	Papildomas Azorų autonominio regiono aukštojo mokslo ir aukštojo mokslo įstaigose besimokančių suaugusiųjų skaičius.
6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Modernizuotos Azorų salų autonominio regiono profesinės mokyklos		Skaičius	0	17	IV ketv.	2025	Profesionalių mokyklų, kurios pasinaudojo dirbtuvių, laboratorijų ir kompiuterių salių renovacija ir naujos įrangos pirkimu atsižvelgiant į technologijų plėtrą, skaičius. Kai atnaujinant infrastruktūrą reikia renovuoti pastatus, vykdamas energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtas renovacijas vidutiniškai turi būti užtikrinama bent vidutinio lygio renovacija, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
6.12	RE-C06-r14	M	Laisvų mokymo vietų atidarymas		Skaičius	0	20 000	IV ketv.	2025	Naujų laisvų darbo vietų skaičius profesiniuose kursuose, atnaujinus nacionalinį kvalifikacijų katalogą (CNQ) naujose srityse, grindžiamose įgūdžių numatymo diagnoze (SANQ).
6.13	RE-C06-r15	M	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs konkursai dėl priėmimo į aukštąsias mokyklas, įsigaliojimas	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs konkursai dėl priėmimo į aukštąsias mokyklas, įsigaliojimas				II ketv.	2020	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs konkursai dėl priėmimo į aukštąsias mokyklas studentams, baigusiems vidurinę išsilavinimą profesiniais kanalais ir specializuotuose meno kursuose, įsigaliojimas.

6.14	RE-C06-r15	M	Naujos teisinės sistemos, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, įsigaliojimas	Naujos teisinės sistemos, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, įsigaliojimas				II ketv.	2021	Įsigaliojo nauja teisinė sistema, reglamentuojanti aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimą su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, įskaitant: aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimo tinklų kūrimas bendradarbiaujant su darbdaviais, <i>inter alia</i> , skatinant pirminį aukštąjį mokslą, inovacijų projektus ir paslaugas įmonėms, ii) teisinio statuso pakeitimas siekiant patikslinti sąlygas, kuriomis išorės specialistas gali vykdyti mokymo ar valdymo pareigas aukštojo mokslo institucijose, siekiant skatinti judumą tarp akademinio ir verslo pasaulio; iii) stiprinti aukštųjų mokyklų ir įmonių konsorciumus, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas.
6.15	RE-C06-r16	M	Reglamentuojamųjų profesijų įstatymo įsigaliojimas	Reglamentuojamųjų profesijų įstatymo įsigaliojimas				IV ketv.	2022	Įstatymo, kuriuo, be kita ko, siekiama: i) atskirti reguliavimo ir atstovavimo funkcijas profesinėse asociacijose; ii) sumažinti rezervuotų profesijų sąrašą. Galimybė užsiimti profesine veikla gali būti ribojama tik siekiant apsaugoti konstitucinius interesus, laikantis būtinumo ir proporcingumo principų; iii) panaikinti verslo paslaugų įmonių nuosavybės ir valdymo apribojimus, jei vadovai laikosi interesų konfliktų prevencijos teisinės tvarkos; ir iv) sudaryti sąlygas teikti daugiadalykes verslo paslaugas.
6.16	RE-C06-r17	M	Teisės akto, kuriuo reglamentuojamas darbas platformose, įsigaliojimas	Teisės akto, kuriuo reglamentuojamas darbas platformose, įsigaliojimas				I ketv.	2023	Įsigaliojo įstatymas, kuriuo reglamentuojamas darbas platformose, siekiant spręsti naujas problemas, kylančias dėl netipinių darbo santykių, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų. Ja siekiama stiprinti darbo santykius ir galimybes naudotis teisėmis.
6.17	RE-C06-r18	M	Nustatyti Portugalijos vienodo darbo užmokesčio valdymo sistemos normą.	Kvietimo teikti paraišką paskelbimas				IV ketv.	2024	Norma yra savanoriška schema, pagrįsta Islandijos norma ÍST 85: 2012 m. užtikrinti viešą įmonių, kurios veiksmingai įgyvendino vienodo darbo užmokesčio politiką, pripažinimą. Pažymėjimai išduodami siekiant patvirtinti, kad priimant sprendimus dėl darbo užmokesčio jie grindžiami tik atitinkamais motyvais.

6.18	RE-C06-r18	M	Pranešimas apie įmones, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kuriose yra didelių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumų	Pranešimas apie įmones, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kuriose yra didelių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumų				IV ketv.	2024	Pranešimas įmonėms, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų, kurių vyrų ir moterų darbo užmokesčio už tas pačias darbo vietas lygis labai skiriasi, apie pareigą pateikti Darbo inspekcijos direktoratui veiksmų planą, skirtą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumams mažinti įgyvendinant veiksmų planą
------	------------	---	--	--	--	--	--	----------	------	---

G. 7 KOMPONENTAS. Infrastruktūra

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu siekiama spręsti mažos teritorinės sanglaudos ir mažo įmonių konkurencingumo vidaus regionuose problemą, kurią lemia netinkamos jungtys su kelių tinklu. Dėl to įmonės patiria su kontekstu susijusių išlaidų, pvz., transporto išlaidų, susijusių su nedideliu susisiekimu keliais, arba sunkumų pritraukiant kvalifikuotus darbuotojus. Kitas uždavinys – transporto sektoriuje ir verslo parkuose sumažinti išmetamų teršalų kiekį.

Komponento tikslai – didinti teritorinę sanglaudą ir didinti konkurencingumą, kad būtų skatinamas vidaus regionų ekonominis vystymasis. Diegiant įkrovimo stoteles siekiama skatinti mažinti kelių transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro.

Šiuo tikslu šio komponento tikslas – užtikrinti, kad verslo parkai taptų tvaresni ir labiau skaitmeniniai, taip pat suteikti jiems geresnę prieigą prie kelių tinklo. Juo taip pat siekiama pagerinti kelių transporto jungtis plečiant kelių tinklą, pavyzdžiui, sprendžiant trūkstamų jungčių klausimą, be kita ko, Azorų salose, ir teikiant keturias tarpvalstybines jungtis. Sparčiau plečiant viešai prieinamų elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių tinklą, turėtų būti galima sumažinti Portugalijos kelių transporto sektoriaus anglies pėdsaką ir padaryti jį tvaresnį. Ši investicija yra pagalbinė kelių infrastruktūros plėtros priemonė, atitinkanti Komisijos RŽNP technines gaires (2021/C58/01).

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją investicijas sutelkti į žaliąją pertvarką, atsižvelgiant į regioninius skirtumus (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), ir remti skaitmeninių technologijų naudojimą siekiant didinti įmonių konkurencingumą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytą priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

G.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C07-i00. Elektromobilių įkrovimo tinklo išplėtimas

Priemonės tikslas – skatinti elektromobilumą skatinti mažinti kelių transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro.

Investicijomis užtikrinama, kad Portugalijoje veiktų 15 000 viešųjų įkrovimo punktų. Tai pagalbinė priemonė investicijoms į kelių infrastruktūrą pagal C07-I02, I03, I04 ir I05, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi RŽNP principo, susijusio su klimato kaitos švelninimo ir taršos prevencijos bei kontrolės tikslais. Privatūs subjektai tapo pagrindiniais tinklo plėtros dalyviais. Portugalijos valstybė savo investicijas sutelkia į *Mobi.E* tinklo valdymo platformą ir rinkos nepakankamumo šalinimą remdama investicijas regionuose, kuriuose privatusis sektorius neužtikrina reikiamos aprėpties.

Investicijos turi būti įgyvendintos 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i01. Verslo priėmimo zonos

Priemonės tikslas – modernizuoti verslo priėmimo zonas, kurios yra biurų, gamyklų ir kitų įmonių vieta. Verslo parkų modernizavimas taip pat įvardytas kaip investicijų poreikis Portugalijos 2030 m. nacionaliniame infrastruktūros plane (PNI 2030).

Investicijas sudaro intervencinės priemonės pasirinktuose verslo parkuose, apimančios atsinaujinančiosios energijos gamybos ir saugojimo sistemų skatinimą, bandomąsias intervencijas siekiant padidinti energetinį stabilumą, elektros ir vandenilio įkrovimo stočių įrengimą, 5G aprėpties didinimą ir aktyvias priešgaisrinės apsaugos priemones. Šios intervencinės priemonės, kuriomis siekiama aplinkos tvarumo ir skaitmeninimo, vykdomos 10 verslo priėmimo vietų, pasirinktų viešojo konkurso būdu.

Investicijos turėtų būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i02. Trūkstamos jungtys ir tinklo pajėgumo didinimas

Priemonės tikslas – gerinti teritorinę sanglaudą ir konkurencingumą sprendžiant „trūkstamų jungčių“ kelių tinkle problemą. Dėl šių trūkstamų jungčių mažėja kelių tinklo veiklos rezultatai ir mažėja įmonių konkurencingumas. Investicijomis taip pat siekiama spręsti spūsčių problemą, gerinti kelių eismo saugumą ir oro kokybę, taip pat mažinti triukšmą netoli kelių esančiose vietovėse.

Investicijas sudaro kelių tiesimas ir modernizavimas. Intervencinės priemonės apima miesto perėjimų panaikinimą ir tinkamo bėgių kelio pajėgumo užtikrinimą, prieigos prie pagrindinių transporto koridorių ir daugiarūšio transporto sąsajų didinimą. Intervencinės priemonės apima kelių, kurie yra TEN-T tinklo dalis, pavyzdžiui, IP2 Évora rytų aplinkkelį, atnaujinimą arba investicijas į IP8.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma atitiktis RŽNP užtikrinama vykdant investicijas C07-I0 (Elektromobilių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildomą priemonę. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi RŽNP ir būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploataavimo ir eksploataavimo nutraukimo etapų, atliekamas kiekvieno kelių projekto, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES.

Iš viso tiesiami arba modernizuojami 111 kilometrų kelių. Planuojama imtis šių veiksmų kelyje:

- EN14: kelio ir geležinkelio sąsaja Trofa/Santana, įskaitant naują tiltą per Ave upę;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/kelio/geležinkelio sąsaja Trofa;
- EN4: Atalaia aplinkkelis;
- IC35 : Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans / Entre-os Rios;
- IP2: Évora rytinis aplinkkelis;
- Jungtis nuo Baião iki Ermidos tilto;
- Kelio ašis Aveiro – Águeda;
- EN344: 67-75 km – Pampilhosa da Serra;
- EN125: Olhão rytų aplinkkelis;
- IC2 (EN1): Meirinhas (136 km)/Pombal (148 km);
- IP8 (EN 121): Ferreira do Alentejo/Beja, įskaitant Beringelio aplinkkelį;
- IP8 (EN259): Sta. Margarida do Sado /Ferreira do Alentejo, įskaitant Figueira de Cavaleiros aplinkkelį;
- IP8 (A26): Susisiekimo tarp Sines ir A2 pajėgumų didinimas;
- EN211 – Quintã/Mesquinhata aplinkkelis.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i03. Tarpvalstybinės jungtys

Priemonės tikslai – skatinti tarpvalstybinio judumo plėtrą ir didinti įmonių konkurencingumą, pavyzdžiui, skatinant darbo jėgos judumą. Stiprinant didelio pajėgumo koridorius taip pat siekiama sudaryti sąlygas bendrai naudotis infrastruktūra, pavyzdžiui, greitųjų geležinkelių linija Sanabrijoje arba Braganšos aerodromu, ir pagerinti kelių eismo saugumą.

Investicijas sudaro kelių infrastruktūros kūrimas ir atnaujinimas, siekiant sustiprinti tarpvalstybines jungtis su Ispanija.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma atitiktis RŽNP užtikrinama vykdant investicijas C07-I0 (Elektromobilių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildomą priemonę. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi RŽNP ir būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapų, atliekamas kiekvieno kelių projekto, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES. Iš viso tiesiami arba modernizuojami 30 kilometrų kelių. Planuojama imtis šių veiksmų kelyje:

- EN103: Vinhais/Bragança (važiavimas);
- Jungtis iš Braganšos į Puebla de Sanabria (Ispanija);
- Tarptautinis tiltas per Sever upę;
- Alcoutim-Saluncar de Guadiana tiltas (Ispanija).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i04. Verslo priėmimo zonos. Kelių susisiekimas

Priemonių tikslas – gerinti verslo parkų konkurencingumą gerinant jų kelių tinklo jungtis ir taip prisidedant prie kaimo vietovių reindustrializacijos.

Investicijas sudaro investicijos į kelių infrastruktūros plėtrą ir modernizavimą. Ji papildo investicijas RE-CCT-C7-I1, kuriomis siekiama modernizuoti verslo parkus.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma atitiktis RŽNP užtikrinama vykdant investicijas C07-I0 (Elektromobilių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildomą priemonę. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi RŽNP ir būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapų, atliekamas kiekvieno kelių projekto, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES. Iš viso tiesiami arba modernizuojami 42 kilometrų kelių. Planuojama imtis šių veiksmų kelyje:

- Prijungimas prie Mundão pramonės parko: Pašalinti EN229 Viseu/Sátão nustatytus apribojimus;
- Prijungimas prie Mundão pramonės parko: EN229 – buvęs IP5/Mundão pramonės parkas;
- Pasieliamumas Riachos pramoninėje zonoje;
- IC8 (Ansião) patekimas į Camporês verslo parką;
- EN10-4 : Setúbal/Mitrena;
- Prijungimas prie Fontiscos pramonės parko ir Ermidos (Santo Tirso) mazgo rekonstrukcija;

- A8 jungtis su Palhagueiras pramoniniu parku Torres Vedras;
- A11 jungtis su Cabeça de Porca (Felgueiras) pramonine zona;
- EN114 sujungimas su Rio Maior pramonine zona;
- Geresnė prieiga prie Lavagueiras verslo vietos (Castelo de Paiva);
- Pagerinti prieigą prie Campo Maior pramonės teritorijos;
- EN 248 (Arruda dos Vinhos) aplinkkelis;
- Aljustrel aplinkkelis – galimybių patekti į kasybos zoną ir veiklos vykdymo vietą gerinimas;
- Via do Tâmega EN210 (Celorico de Basto) aplinkkelis;
- IC2 prijungimas prie Casarão pramonės parko;
- Nauja Rio Lima sankirta tarp EN 203 – Deocriste ir EN202 – Nogueira;
- Žiedas EN246, skirtas prieigai prie Portalegre pramoninės zonos;
- Prieiga prie Avepark – Taipaso mokslo ir technologijų parko (Guimarães);
- Prieiga prie Vale do Neiva pramoninės zonos A28 mazge.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C07-i05-RAA: Logistikos grandinės. Azorų regioninis tinklas

Priemonės tikslas – sudaryti sąlygas labiau subalansuotam ekonomikos vystymuisi skatinant ūkio subjektus už didžiųjų miestų centrų ribų. Intervencinėmis priemonėmis taip pat siekiama sumažinti kelionės atstumą, kelionės trukmę ir spūstis.

Investicijos apima Azorų salų kelių infrastruktūros plėtrą ir modernizavimą. Juo siekiama pagerinti prieigą prie kiekvienos salos gyventojų centrų ir ekonominės veiklos centrų bei pagrindinės įvažiavimo infrastruktūros. Ja taip pat siekiama imtis veiksmų tiesiant žiedinius kelius į pagrindinius miestų centrus, mažinant miestų sankryžas.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma atitiktis RŽNP užtikrinama vykdant investicijas C07-I0 (Elektromobilių įkrovimo tinklo išplėtimas) kaip papildomą priemonę. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi RŽNP ir būtų griežtai laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapų, atliekamas kiekvieno kelių projekto, kuris gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES. Iš viso tiesiami arba modernizuojami 34 kilometrų kelių. Planuojama imtis šių veiksmų kelyje:

- Ilha de Santa Maria
  - o Vila do Porto aplinkkelis
- Ilha de São Miguel
  - o Prieinamumo gerinimas Furnas/Povoação – 1 etapas : Furnas aplinkkelis
  - o Capelas aplinkkelis
  - o São Roque aplinkkelis
  - o Portal do Vento aplinkkelis
- Ilha Terceira
  - o Prieinamumo, judumo ir kelių eismo saugos sąlygų skatinimas – jungtis tarp Via Vitorino Nemésio ir Angra Circular
- Ilha Graciosa
  - o E.R. jungtis 3-2^a ir E.R. 4-2^a
- Ilha de São Jorge

- Prieinamumo, judumo ir kelių eismo saugumo sąlygų skatinimas – Šiaurės Pietų jungtis
  - Ilha do Pico
    - Žiedinio kelio į Vila da Madalena tiesimas
  - Ilha do Faial
    - Cidade da Horta aplinkkelio 2-osios stadijos statyba
- Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

G.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
7.1	Re-C07-i00	T	Papildomos viešai prieinamos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotys		Skaičius	3 520	5 250	IV ketv.	2022	Viešai prieinamų elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių skaičius (palyginti su 2021 m. IV ketv. baziniu lygiu)
7.2	Re-C07-i00	T	Papildomos viešai prieinamos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotys		Skaičius	5 250	10 450	IV ketv.	2024	Viešai prieinamų elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių skaičius (palyginti su 2022 m. IV ketv. baziniu lygiu)
7.3	Re-C07-i00	T	Papildomos viešai prieinamos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotys		Skaičius	10 450	15 000	IV ketv.	2025	Viešai prieinamų elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių skaičius (palyginti su 2024 m. IV ketv. baziniu lygiu)
7.4	RE-C07-i01	M	Verslo priėmimo teritorijų atranka intervencijoms, kuriomis siekiama gerinti aplinkos tvarumą ir skaitmeninimą	Viešo protokolo, kuriuo patvirtinamos verslo priėmimo vietos, pasirašymas				II ketv.	2021	Verslo priėmimo zonos atrankamos konkurso tvarka. Komisijai pateikiamas pasirašytas viešas protokolas, kuriuo patvirtinama, kad verslo priėmimo teritorijų atranka baigta, ir nurodomos pasirinktos veiklos priėmimo teritorijos.
7.5	RE-C07-i01	T	Intervencijų pasirinktose verslo priėmimo vietose užbaigimas		Skaičius	0	10	IV ketv.	2025	Įmonių priėmimo vietų, kuriose užbaigti darbai siekiant pagerinti jų aplinkosauginį tvarumą ir skaitmeninimą, skaičius. Verslo priėmimo vietos, kuriose galima dalyvauti konkurse, atrinktos konkurso tvarka.

7.6	RE-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl 1 kelio projekto	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projekto				IV ketv.	2021	Šalių pasirašytas dokumentas, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų atlikimu, po viešojo konkurso.
7.7	RE-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl 2 kelių projektų	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projektų				III ketv.	2022	Šalių pasirašytas dokumentas, kuriuo reglamentuojamos jų pareigos, susijusios su darbų atlikimu, po viešojo konkurso.
7.8	RE-C07-i02	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	111	IV ketv.	2025	Km nutiestų arba rekonstruotų pagal konkurso technines specifikacijas kelių, į kuriuos būtų įtraukti visi poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir sąlygos.
7.9	RE-C07-i03	M	Pirmasis poveikio aplinkai vertinimas baigtas	Poveikio aplinkai vertinimo pabaigimas				III ketv.	2022	Užbaigtas vieno kelio projekto poveikio aplinkai vertinimas.
7.10	RE-C07-i03	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	30	IV ketv.	2025	Km nutiestų arba rekonstruotų pagal konkurso technines specifikacijas kelių, į kuriuos būtų įtraukti visi poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir sąlygos.
7.11	RE-C07-i04	M	Pasirašyta sutartis dėl 10 kelių projektų	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projektų				II ketv.	2023	Šalių pasirašytas dokumentas, reglamentuojantis jų pareigas, susijusias su darbų atlikimu, už tam tikrą kainą po viešojo konkurso.
7.12	RE-C07-i04	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	42	IV ketv.	2025	Km nutiestų arba rekonstruotų pagal konkurso technines specifikacijas kelių, į kuriuos būtų įtraukti visi poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir sąlygos.
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl 2 kelių projektų	Su rangovu pasirašyta sutartis dėl kelių projektų				IV ketv.	2021	Šalių pasirašytas dokumentas, reglamentuojantis jų pareigas, susijusias su darbų atlikimu, už tam tikrą kainą po viešojo konkurso.

7.14	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl 8 kelių projektų	Sutartis pasirašyta su kelių projektų rangovu				II ketv.	2023	Šalių pasirašytas dokumentas, reglamentuojantis jų pareigas, susijusias su darbų atlikimu, už tam tikrą kainą po viešojo konkurso.
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai		km	0	34.38	IV ketv.	2025	Km nutiestų arba rekonstruotų pagal konkurso technines specifikacijas kelių, į kuriuos būtų įtraukti visi poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir sąlygos.

H. 8 KOMPONENTAS. Miškai

Komponentu sprendžiami šie uždaviniai: socialinis, ekonominis ir demografinis nuosmukis kaimo vietovėse, ekstensyvus teritorijų be aktyvaus valdymo, siekiant užkirsti kelią gaisrams arba apsaugoti biologinę įvairovę, egzistavimas ir labai susiskaidžiusi žemės nuosavybė. Gyventojų išvykimas į didžiuosius miestų centrus ir laipsniškas kaimo gyventojų senėjimas lėmė kaimo teritorijų ir tradicinių pirminių ekonomikos sektorių apleidimą. Tai lėmė laipsnišką neplanuotą ir nevaldomą miškų plotų plėtrą ir didelę kuro apkrovos koncentraciją. Šiose kaimo vietovėse kyla didelis gaisrų pavojus, dėl kurio gali žūti žmonės, gali būti padaryta didelė žala žemei ir turtui, taip pat naikinami miškai ir jų gaminamos prekės bei teikiamos paslaugos. Portugalija yra Pietų Europos šalis, kurioje didžiausia išdegusios teritorijos dalis kaimo vietovėse ir didžiausias vidutinis gaisrų skaičius. Remiantis Europos miškų gaisrų informacijos sistema (EFFIS), 2015–2019 m. vidutiniškai per metus sudegė apie 169 000 hektarų.

Šio komponento tikslai yra šie:

- skatinti aktyvų pažeidžiamos ir didelės aplinkosauginės vertės žemės ūkio ir miškininkystės žemės planavimą ir valdymą;
- saugoti biologinę įvairovę remiant žemės ūkio ir miškininkystės ekosistemų atkūrimą, ypač išdegusiose vietovėse;
- prisidėti prie teritorinės sanglaudos ir darbo vietų kūrimo atgaivinant kaimo teritorijų ekonominę veiklą; taip pat
- didinti šių teritorijų atsparumą mažinant gaisrų riziką veiksmingai ir efektyviai užkertant kelią gaisrams, o kilus gaisrams – mažinant žalą veiksmingai ir efektyviai kovojant su gaisrais.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją gerinti valstybės finansų kokybę pirmenybę teikiant augimą skatinančioms išlaidoms (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Viešosiomis išlaidomis, susijusiomis su kaimo nuosavybės registro atnaujinimu, būtų skatinamas tinkamas jų valdymas ir galbūt ekonominė veikla kaimo vietovėse taptų dinamiškesnė. Be to, komponentas svariai prisideda įgyvendinant konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, atsižvelgiant į regioninius skirtumus (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Tikimasi, kad šis komponentas prisidės prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Kalbant apie ekologišką aspektą, komponentas tiesiogiai prisideda prie prisitaikymo prie klimato kaitos, nes juo siekiama padidinti kaimo vietovių atsparumą gaisrams. Be to, aktyvus tvarus šių teritorijų valdymas padeda užkirsti kelią dirvožemio erozijai, invazinių rūšių ir kenkėjų kontrolei ir miškų anglies dioksido sekvestracijai. Galiausiai, kalbant apie skaitmeninį aspektą, pabrėžiamos planuojamos priemonės, skirtos žemės nuosavybės kadastro sistemai, Žemės dangos stebėsenos sistemai (SMOS), įskaitant LiDAR (*Light Detection and Ranging*) ir didelės skiriamosios gebos palydoviniams vaizdams, nes jomis skatinama e. valdžia ir skaitmeninės viešosios paslaugos.

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytą priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

H.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma RE-r19. Kraštovaizdžio transformacija pažeidžiamose miško teritorijose

Šios priemonės tikslas – pertvarkyti pažeidžiamų miškų teritorijų, kuriose daug nevaldomų monokultūrų ir gaisrų rizikos, kraštovaizdį, kad būtų užkirstas kelias gaisrams kaimo vietovėse ir padidintas atsparumas klimato kaitai ir ekonomikos atsparumas.

Ši reforma bus įgyvendinta vykdant investicijas RE-C08-i01 (Kraštovaizdžio transformacija pažeidžiamose miško teritorijose). Reformą sudaro keturios viena kitą papildančios ir toliau nurodytos priemonės:

- Planavimo ir valdymo programos (PRGP);
- Integruoto kraštovaizdžio valdymo rajonas (AIGP);
- integruota paramos programa, skirta kaimams, esantiems miško teritorijose (aptvertų kaimų bendruomenė); taip pat
- *Emparcelar para Ordenar* programa.

Reforma grindžiama kraštovaizdžio transformacijos programa (*Programa de Transformação da Paisagem – PTP*) ir ją remia, nustatant būtiną teisinį pagrindą. Ši teisinė sistema apima bent teisės aktus dėl kraštovaizdžio pertvarkymo taikant kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programas ir integruoto kraštovaizdžio valdymo rajonus, teisės aktus, kuriais siekiama patvirtinti pažeidžiamų teritorijų, kurioms gali būti taikomos kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programos ir integruoto kraštovaizdžio valdymo rajonai, ribų nustatymą, ir teisės aktus dėl privalomo kaimo žemės naudojimo miškų ūkio vietovėse.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Reforma RE-r20. Žemės nuosavybės registro sistemos ir žemės dangos stebėsenos sistemos reorganizavimas

Šios priemonės tikslas – įveikti daugiafunkcio žemės registro nebuvimą įdiegiant ir plėtojant žemės nuosavybės ribų nustatymo ir tikrinimo bei vėlesnio žemės nuosavybės registravimo sistemą. Taip sudaromos sąlygos nuosekliam, naujausiam ir holistiniam teritorijos požiūriui, kuriuo didinama žemės vertė jos savininkams ir sudaromos sąlygos valstybei formuoti konkrečią, tvarią ir daugiasektorinę viešąją politiką.

Reformą sudaro bandomasis projektas, kuriuo siekiama sukurti supaprastintą nacionalinę kadastro informacinę sistemą, kurioje būtų nustatyta kaimo vietovių žemės struktūra ir žemės nuosavybė, pradėta naudoti Žemės dangos stebėsenos sistema (SMOS) ir sukurta BUPI (Skaitmeninio žemės registro) platforma – fizinis ir virtualus skaitiklis su georeferencine informacija apie nekilnojamąjį turtą, kuris apibendrintų jų registracijai būtiną informaciją ir palengvintų piliečių sąveiką su viešojo administravimo institucijomis žemės registro taikymo srityje. Reforma taip pat nustatoma būtina teisinė sistema, kad būtų galima įgyvendinti investicijas RE-C08-i02: Kaimo nuosavybės registras ir žemės dangos stebėsenos sistema.

Reforma apima:

- įstatymo, kuriuo įsteigiama supaprastintos kadastro informacinės sistemos, viešojo subjekto, kuris stebės supaprastintos nacionalinės kadastro informacinės sistemos plėtrą ir BUPI platformos plėtrą, plėtros misijų struktūra, priėmimas;
- akto, kuriuo sukuriama supaprastintos kadastro informacinės sistemos organizavimo ir plėtojimo modelio veikimo ir finansavimo sistema, priėmimas;
- įstatymo, kuriuo patvirtinamas teisinis žemės registro režimas ir sukuriama Nacionalinė kadastro informacinės sistemos sistema, suderinta su supaprastinta kadastro informacine sistema ir kurioje Kadastro chartija įtvirtinta kaip nacionalinis žemės kadastro žemėlapis, priėmimas;

- Teisės akto, kuriuo iš dalies keičiamas lapkričio 3 d. Reguliavimo dekretas Nr. 9-A/2017³⁴, kuriuo patikslinamas supaprastintos kadastro informacinės sistemos ir BUPI platformos veikimas, priėmimas ir priemonės, skirtos nedelsiant nustatyti žemės struktūrą ir žemės ūkio bei mišrios žemės nuosavybę; taip pat
- parengti įstatymo, kuriuo nustatoma nepaprastoji kaimo žemės registravimo sistema ir iš dalies keičiamas Žemės registro kodeksas, pasiūlymą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Reforma RE-r21. Gaisrų kaimo vietovėse prevencija ir kova su jais

Šios priemonės tikslai – didinti gaisrų kaimo vietovėse prevenciją ir gerinti kovą su jais sukuriant pirminį kuro valdymo pertrūkių tinklą ir stiprinant už gaisrų valdymą ir apsaugą nuo jų atsakingus subjektus.

Reformą sudaro:

- akto, kuriuo patvirtinamas Nacionalinis integruoto gaisrų kaimo vietovėse valdymo planas (PNGIFR), priėmimas;
- įstatymo dėl integruotos gaisrų kaimo vietovėse valdymo sistemos (SIGIFR) sukūrimo priėmimas; taip pat
- akto, kuriuo patvirtinama Nacionalinio integruoto gaisrų kaimo vietovėse valdymo plano nacionalinė veiksmų programa, priėmimas.

Integruota gaisrų kaimo vietovėse valdymo sistema (SIGIFR) nacionaliniu lygmeniu numato makropolitiką ir strategines gaires, kurios padeda mažinti gaisrų kaimo vietovėse riziką ir keisti kaimo vietovėse esančių savininkų, naudotojų ir tiesioginių bei netiesioginių naudos gavėjų elgesį. Sistemoje apibrėžiami ministerijų koordinavimo modeliai, apibrėžiant kiekvieno SIGIFR subjekto kompetenciją ir veiklos sritį, taikant didesnę įvairių sprendimų priėmimo proceso dalyvių atskaitomybę. Jame nustatomas valdymo, stebėsenos ir vertinimo modelis, kuriuo prisidedama prie nuolatinio viešosios politikos ir programų tobulinimo.

Sukurama kaimo gaisrų informacijos sistema, kad būtų galima apibendrinti ir skleisti visą svarbią techninę informaciją iš SIGIFR. Be to, ji nustato rizikos prevencija ir mažinimu grindžiamą modelį, vykdydama informuotumo didinimo veiklą arba kurdama regioninius gynybos tinklus, kuriuose kuro valdymas vaidina pagrindinį vaidmenį taikant sankcijų režimą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C08-i01. Kraštovaizdžio transformacija pažeidžiamose miško teritorijose

Šios priemonės tikslai – didinti pažeidžiamų teritorijų atsparumą su klimato kaita susijusiai rizikai, visų pirma gaisrams kaimo vietovėse ir biologinės įvairovės nykimui, ir skatinti tvarų augimą bei teritorinę sanglaudą. Šių tikslų siekiama pertvarkant kraštovaizdį, didinant vidutinį žemės ūkio paskirties turtą, keičiant žemės naudojimo paskirtį ir planuojant naują ekonominę veiklą.

Šią investiciją sudaro šios programos:

- kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programos, kuriomis kuriama pageidaujama kraštovaizdis ir nustatoma vidutinės trukmės ir ilgalaikė pereinamojo laikotarpio matrica, paremta finansavimo modeliu, kuriuo užtikrinamas jos įgyvendinimas;
- integruoto kraštovaizdžio valdymo rajonai, kuriais didinamas tvarkomos miško teritorijos plotas, kad būtų pasiektas toks mastas, kuris skatintų atsparumą gaisrams ir

³⁴ Decreto Regulamentar Nr. 9-A/2017: <https://dre.pt/application/conteudo/114152782>

gamtos turtų valorizaciją, taip pat sudarytų būtinas sąlygas integruoto kraštovaizdžio valdymo operacijoms, kuriose apibrėžiamas intervencijų programavimas, veiklos modelis, skirtini finansiniai ištekliai ir valdymo bei stebėsenos sistema, plėtoti;

- integruota paramos kaimo kaimams, esantiems miško teritorijose, programa, pagal kurią remiami veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti žemės naudojimo ir naudojimo pokyčius bei kuro tvarkymą aplink kaimus; taip pat
- *Emparcelar para Ordenar* programa, kuria didinamas vidutinis žemės ūkio paskirties žemės plotas ir taip prisidedama prie ten įrengtų arba įrengiamų ūkių gyvybingumo ir ekonominio tvarumo.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos RE-C08-i02. Kaimo nuosavybės registras ir žemės dangos stebėsenos sistema

Šios priemonės tikslas – suteikti Portugalijos valstybei plačias žinias apie teritoriją, visų pirma apie kaimo žemės sklypų tipą ir ribas, kad būtų galima nustatyti žemės savininkus. Tai labai svarbu planuojant, valdant ir remiant sprendimus dėl teritorijos užsiėmimo ir naudojimo.

Šios investicijos apima supaprastintos kadastro informacinės sistemos plėtrą, BUPI platformos kūrimą ir žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) bazinio kartografavimo parengimą, įskaitant skaitmeninį 3D žemės atvaizdavimą per šviesos aptikimo ir nuotolio nustatymo (LiDAR) aprėptį, augmenijos žemėlapius, biomasės ir medienos tūrio žemėlapius, žemės dangos ir naudojimo žemėlapius bei palydovinio vaizdo dangos aprėptį. Šios priemonės papildo viena kitą ir sudaro sąlygas visapusiškai veikti BUPI platformai, kartu užtikrinant visų įdiegtų įvairių informacinių sistemų, susijusių su kadastro geometrija, žemės registru ir mokesčių lentelėmis, kurias šiuo metu valdo įvairios institucijos, įskaitant Įplaukų ir muitinės instituciją, Registrų ir notarų reikalų institutą ir Teritorijų generalinį direktoratą, sąveikumą. Piliečiai, įmonės ir visos valdžios institucijos įgyja unikalų savo nuosavybės identifikavimo numerį (NIP), įskaitant informaciją apie jų ribas ir charakteristikas. Siekiant užtikrinti sėkmingą pirmiau minėtų priemonių įgyvendinimą, investicijos taip pat apima savivaldybių, registratorių ir mokesčių administratorių įgaliotų techninių darbuotojų mokymo veiklą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C08-i03. Kuro valdymo pertrūkių pirminis tinklas

Šios priemonės tikslas – per pirminį kuro valdymo pertrūkių tinklą (RPFGC) sukurti horizontalius kraštovaizdžio pertrūkius. Šis tinklas izoliuoja gaisro protrūkius, apsaugo ryšių maršrutus, socialinę infrastruktūrą ir įrangą, sumažina vidutinį gaisrų sunaikinamą plotą suskirstydamas kraštovaizdį, palengvina gaisrų gesinimo veiksmus ir užtikrina gaisrininkų saugą, sukurdamas evakuacijos kelius.

Investicijos apima šias priemones:

- žemėlapių sudarymas ir žemės naudojimo vertinimas, susijęs su žeme, įtraukta į pirminio kuro valdymo nutraukimo tinklą;
- savininkų tapatybės nustatymas, kompensacijos dydžio įvertinimas ir apskaičiavimas bei kiti elementai, lemiantys komunalinių paslaugų deklaravimą, pranešimą žemės savininkams, susitarimų sudarymą ir susijusių kompensacijų išmokėjimą;
- į BUPI platformą įtraukti georeferencinius grafinius kaimo vietovių vaizdus, įtrauktus į administracinės tarnybos struktūrą, siekiant sudaryti sąlygas vėliau taikyti specialias registravimo procedūras; taip pat

- nacionalinio lygmens pirminio kuro valdymo pertrūkių tinklo įgyvendinimas.

Kalbant apie nevienodą naudojimą didelėse jūrų monokultūrų, visų pirma eukaliptų, teritorijose, Portugalija įsipareigojo, kad eukaliptų gamybos teritorija pagal Serras de Monchique e Silves (PRGPSMS) kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programą turi būti labai apribota. Šiuo tikslu investicijos RE-C08-i01 (Kraštovaizdžio transformacija pažeidžiamose miško teritorijose) numato eukaliptų plotus pakeisti kitomis rūšimis, visų pirma vietinėmis rūšimis, pavyzdžiui, kamštiena, vyšnių medžiais, braškių medžiais ir kitomis nevietinėmis Portugalijoje įsitvirtinusiomis rūšimis, pavyzdžiui, kaštainiais ar graikiniais riešutais.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C08-i04. Gaisrų kaimo vietovėse prevencijos ir kovos su jais priemonės

Šios priemonės tikslas – sustiprinti valstybės subjektus, dalyvaujančius gaisrų kaimo vietovėse prevencijos ir kovos su jais veikloje. Konkrečiau, ši priemonė pritraukia Portugalijos oro pajėgų ir Gamtos ir miškų išsaugojimo instituto (ICNF) pajėgumus, susijusius su infrastruktūra ir įranga, siekiant padidinti gaisrų kaimo vietovėse prevencijos ir kovos su jais veiksmingumą ir efektyvumą. Be to, šia priemone gerinamas rizikos vertinimas standartizuojant ir atnaujinant Portugalijos jūrų instituto ir Atmosferos (IPMA) radarų tinklą.

Šios investicijos apima šešių lengvųjų ir šešių vidutinio dydžio gaisrininkų sraigtasparnių pirkimą, naujų pastatų statybą ir esamų pastatų (operacijų centrų ir techninės priežiūros angarų) renovaciją, transporto priemonių, mašinų ir įrangos, būtinų reaguojant į gaisrų gesinimo operacijas, kaip antai asmeninę apsaugos įrangą, ugniagesių automobiliai, buldozeriai ir traktoriai, pirkimą ir meteorologijos radaro tinklo standartizavimą ir modernizavimą.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, siekiant užtikrinti atitiktį RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01), perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi būti netaršios. Jei nėra netaršių alternatyvų, įsigytinos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi atitikti geriausius turimus aplinkosauginio veiksmingumo lygius šiame sektoriuje.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C08-i05: Daugiau miškų programa

Priemonės tikslai – atnaujinti gaisrų prevencijos ir gaisrų gesinimo sistemą, pereiti nuo kovos su gaisrais modelio prie prevencijos modelio ir stiprinti miškų gamintojų organizacijų (OPF) ir kompetencijos centrų miškininkystės sektoriuje veiksmus, įtraukiant specialistus ir gerinant visų šiuose subjektuose dalyvaujančių subjektų techninę kvalifikaciją.

Šią investiciją sudaro šios priemonės:

- „Saugaus kaimo“ ir „Saugių žmonių“ programų, kuriomis siekiama skatinti informuotumo didinimo veiksmus siekiant užkirsti kelią rizikingam gyventojų elgesiui, savisaugos priemonėms ir evakuacijos planų modeliavimui kartu su vietos valdžios institucijomis, išplėtimas;
- stiprinti Nacionalinės nepaprastosios padėties ir civilinės saugos institucijos (ANEPC) ir nacionalinės žandarmerijos (GNR) operatyvinius reagavimo pajėgumus kovojant su gaisrais kaimo vietovėse, visų pirma perkant transporto priemones ir asmenines

apsaugos priemonės, renovuojant esamą infrastruktūrą ir kuriant naujas ANEPC regionines ir subregionines struktūras;

- gaisrų gesinimo srityje dirbančių operatyvinių darbuotojų ir OPF techninių darbuotojų mokymas ir kvalifikacijos kėlimas; taip pat
- miškų savininkų organizacijų ir kompetencijos centrų stiprinimas srityse, kurios yra labai svarbios miškų išteklių tvarumui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

H.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
8.1	RE-C08-i01	T	Kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programų rengimas pažeidžiamose teritorijose.		Skaičius	0	20	III ketv.	2025	Vyriausybė tvirtina kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programas 20 vienerūšių pažeidžiamų vietovių arba didelių gaisrų paveiktose teritorijose, atsižvelgiant į žemyninės Portugalijos kraštovaizdžio vienetų chartiją ir Nacionalinės teritorijų planavimo politikos programos teritorinį modelį.
8.2	RE-C08-i01	T	Integruotų kraštovaizdžio valdymo operacijų (OIGP) skelbimas <i>Diário da Republica</i>		Skaičius	0	60	III ketv.	2025	60 integruoto kraštovaizdžio valdymo operacijų patvirtinimas ir skelbimas <i>Diário da Republica</i> , kuriuose apibrėžiamas intervencijų programavimas, veiklos modelis, skirtingi finansiniai ištekliai ir valdymo bei stebėsenos sistema.
8.3	RE-C08-i01	T	Kaimuose, kuriuose įgyvendinami kuro valdymo projektai		Skaičius	0	800	III ketv.	2025	Aplinkos fondo ir paramos gavėjų (savivaldybių, savivaldybių, vietos plėtros asociacijų) bent 800 kaimo vietovių miškų teritorijose (kaimo bendruomenėse) sutarčių, kuriose nustatomos konkrečios kuro valdymo projektų finansavimo sąlygos, sudarymas.
8.4	RE-C08-i02	M	Perėjimas prie platformos „BUPI 2.0“	BUPI 2.0 platformos sukūrimas				I ketv.	2022	Debesija grindžiamos platformos BUPI 2.0, kuria atnaujinamos ir išplečiamos bandomajame BUPI projekte jau esančios funkcijos, teikimas. BUPI 2.0 turi užtikrinti įvairių sistemų, kurias šiuo metu valdo skirtingos institucijos, įskaitant mokesčių ir muitinės institucijas, apręptą nacionaliniu lygmeniu ir sąveikumą. BUPI 2.0 turi sudaryti sąlygas palaipsniui įdiegti unikalius nuosavybės identifikavimo numerius (NSP).

8.5	RE-C08-i02	T	Mokymas apie BUPI		Skaičius	0	10	IV ketv.	2023	Su BUPI susijusių nacionalinių kvalifikuotų technikų, atliekančių grafinio atvaizdavimo procedūras (RGG), Registrų ir notarų instituto (IRN) darbuotojų, mokesčių administratorių agentų ir registrų pareigūnų ketvirtinių mokymų skaičius.
8.6	RE-C08-i02	M	Žemės danga ir naudojimo žemėlapiai (COS) 2023 m.	Žemės dangos ir naudojimo žemėlapių skelbimas				I ketv.	2025	Žemės dangos ir naudojimo žemėlapių (COS) 2023 m. rengimas ir skelbimas, remiantis atsakingų institucijų patvirtinta informacija. Žemės dangos ir naudojimo žemėlapiuose nurodomas geografinis šalies vaizdas ir pateikiama informacija apie žemės naudojimą ir naudojimą, taip pat apie pasėlių rūšis ir miškus.
8.7	RE-C08-i03	M	Pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) sutarties paskelbimas	Pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) sutarties skelbimas BASE.gov				I ketv.	2022	Kompetentinga institucija sudaro sutartį dėl pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinimo, kad būtų sukurti horizontalūs skirtumai kraštovaizdžiui, kad būtų izoliuoti gaisro protrūkiai.
8.8	RE-C08-i03	T	Nustatyta servituto teritorija		ha	0	21 727	III ketv.	2025	Servituto teritorija, suformuota Struktūrinių pirminio tinklo degalų tiekimo nutraukimo zonose
8.9	RE-C08-i03	T	Pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinimas		Skaičius	0	37 500	IV ketv.	2025	Pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinamas plotas (hektarais) – horizontalių pertrūkių (kuro valdymo juostų) kūrimas kraštovaizdyje, siekiant izoliuoti gaisro protrūkius.
8.10	RE-C08-i04	T	Transporto priemonių, mašinų ir įrangos pristatymas		Skaičius	0	179	I ketv.	2023	Priešgaisrinių ir priešgaisrinių transporto priemonių, mašinų ir įrangos pristatymas konkurso tvarka patvirtinus, kad jos atitinka technines specifikacijas ir kitus sutartinius reikalavimus.
8.11	RE-C08-i04	T	Lengvųjų ir vidutinio dydžio gaisrininkų sraigtasparnių pristatymas		Skaičius	0	12	IV ketv.	2025	Šešių lengvųjų gaisrininkų sraigtasparnių (HEBL) ir šešių vidutinio gaisrininkų sraigtasparnių (HEBM) pristatymas po to, kai patvirtinama, kad jie atitinka technines specifikacijas ir kitus sutartinius reikalavimus.

8.12	RE-C08-i04	T	Dvigubų poliarizacijos radarų įrengimas		Skaičius	0	2	II ketv.	2023	Dviejų dvigubų poliarizacijos radarų su būtina kompiuterine ir archyvavimo sistema, dviejų žaibo detektoriais ir dviem meteorologinėmis stotimis, įrengimas. Įrengimas baigtas patvirtinus, kad jis atitinka technines specifikacijas ir kitus sutartinius reikalavimus.
8.13	RE-C08-i05	T	Vidaus reikalų ministerijos (VRM) padalinių stiprinimas transporto priemonėmis ir operatyvine įranga		Skaičius	0	62	IV ketv.	2024	62 MAI subjektų (ANEPC, GNR ir ugniagesių brigadų) sustiprinimas naujomis transporto priemonėmis už mažiau kaip 20 000 000 EUR ir operatyvine įranga ne mažiau kaip 14 000 000 EUR.
8.14	RE-C08-i05	T	Nacionalinės nepaprastosios padėties ir civilinės saugos institucijos (ANEPC) regioninių ir subregioninių struktūrų kūrimas		Skaičius	0	6	II ketv.	2022	Dviejų regioninių ir keturių subregioninių nepaprastosios padėties ir civilinės saugos vadaviečių veiklos pradžia (kaip apibrėžta 2019 m. balandžio 1 d. Dekrete-įstatyme Nr. 45/2019)
8.15	RE-C08-i05	M	Pradinės Gamtos apsaugos ir miškų instituto (IP) ataskaitos paskelbimas	Ataskaitos dėl programų sutarčių tarp Gamtos apsaugos ir miškų instituto (I.P.) ir miškų savininkų organizacijų (OPF) ir Kompetencijos centrų skelbimas				II ketv.	2022	Ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie Gamtos išsaugojimo ir miškų instituto (IP) ir miškų savininkų organizacijų (OPF) ir Kompetencijos centrų sudarytas programų sutartis, įskaitant informaciją apie kasmet pasiektinus tikslus ir reikšmes. Po pradinės ataskaitos kiekvieną pusmetį skelbiama informacija apie programų sutarčių įgyvendinimą ir pažangą.

8.16	RE-C08-i05	T	Nacionalinės mokymo programos įgyvendinimas		Skaičius	0	150	IV ketv.	2025	150 miško savininkų organizacijų (OPF) technikams skirtų mokymo kursų, kurių mokymo kursų trukmė – bent 684 valandos, skaičius. Mokymo metu daugiausia dėmesio skiriama šioms temoms: organizacijų valdymas, gaisrų kaimo vietovėse prevencija, kontroliuojami gaisrai, augalų sveikata, tvarios miškotvarkos sertifikavimas, miško teritorijų daugiavfunkciškumas, nemedingi miško produktai, atlygis už ekosistemų funkcijas, biologinė įvairovė, miškų infrastruktūra, miškininkystės projektai, miško inventorizacija arba žemės registras.
8.17	RE-C08-r19	M	Teisinė sistema, reglamentuojanti privalomą kaimo žemės valdymą miškininkystės vietovėse	Teisinės sistemos, reglamentuojančios privalomą kaimo žemės valdymą miškininkystės vietovėse, įsigaliojimas.				III ketv.	2021	Teisinės sistemos, kuria įgyvendinamas privalomas kaimo žemės valdymas miškininkystės vietovėse, įsigaliojimas. Privaloma nuoma taikoma tik tuo atveju, jei žemės savininkai nepraneša apie savo įsipareigojimą vykdyti veiksmus, apibrėžtus integruoto kraštovaizdžio tvarkymo operacijoje (OIGP), nustatytoje integruotam kraštovaizdžio tvarkymo rajonui (AIGP), pageidaujant, kad būtų jų nuosavybė. Lapkričio 5 d. Įstatymu Nr. 68/2020 vyriausybei suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti gegužės 30 d. Įstatymą Nr. 31/2014 (nustatomi bendrieji žemės, miestų ir kaimų planavimo viešosios tvarkos pagrindai, siekiant patvirtinti teisinę privalomo valdymo tvarką)
8.18	Re-C08-r20	M	Žemės dangos stebėsenos sistema (SMOS)	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS) įsigaliojimas				IV ketv.	2022	Žemės dangos stebėsenos sistemos (SMOS), apimančios <i>LiDAR Coverage</i> , skaitmeninio vietovės modelio, pasėlių ir augalijos modelio, pasėlių ir augalijos žemėlapių, žemės dangos žemėlapių ir palydovinio vaizdo dangos, įsigaliojimą.

8.19	RE-C08-r21	M	Įstatymas dėl integruotos gaisrų kaimo vietovėse valdymo sistemos (SGIFR) sukūrimo	Įstatymo, kuriuo sukurama integruota gaisrų kaimo vietovėse valdymo sistema (SIGIFR) ir nustatomos jos eksploataavimo taisyklės, įsigaliojimas.				III ketv.	2021	<p>Integruota gaisrų kaimo vietovėse valdymo sistema (SGIFR) nacionaliniu lygmeniu numato makropolitiką ir strategines gaires, kurios padeda mažinti gaisrų kaimo vietovėse riziką ir keisti kaimo vietovėse esančių savininkų, naudotojų ir tiesioginių bei netiesioginių naudos gavėjų elgesį. Sistemoje apibrėžiami ministerijų koordinavimo modeliai, apibrėžiant kiekvieno SIGIFR subjekto kompetenciją ir veiklos sritį.</p> <p>Jame apibrėžiamas įvairių integruoto kaimo gaisrų valdymo planavimo nacionaliniu, regioniniu, subregioniniu ir savivaldybių lygmenimis priemonių turinys. Siekiant kaupti ir skleisti visą svarbią techninę informaciją iš SIGIFR, sukurta kaimo gaisrų informacijos sistema, be to, aiškiai įsipareigota apibrėžti rizikos prevencija ir mažinimu grindžiamą modelį, vykdant informuotumo didinimo veiklą arba kuriant regioninius gynybos tinklus, kuriuose kuro valdymas vaidina pagrindinį vaidmenį sankcijų taikymo srityje. Galiausiai jame nustatytas valdymo, stebėsenos ir vertinimo modelis, kuriuo prisidedama prie nuolatinio viešosios politikos ir programų tobulinimo.</p>
------	------------	---	--	---	--	--	--	-----------	------	---

I. 9 KOMPONENTAS. Vandentvarka

Komponentu sprendžiami šie uždaviniai: šalinti didelį vandens tiekimo sistemoms daromą spaudimą ir didinti vandens naudojimo efektyvumą, kad būtų pašalinti apribojimai, atsirandantys dėl numatomo metinio kritulių kiekio mažėjimo, didesnio sausrų dažnumo, sezoniškumo ir vandens nuotėkio didėjimo

Komponento tikslai – sumažinti vandens trūkumą ir užtikrinti regionų, kuriuose sausras problema yra didžiausia ir kuriems itin reikia veiksmingų intervencinių priemonių, kad būtų užtikrintas vandens tiekimas Algarvėje, Alenteže ir Madeiroje, atsparumą.

Didesnis vandens atsparumas yra itin svarbus šių trijų regionų vystymuisi, nes tai taip pat yra privaloma turizmo ir ekosistemų (ypač Algarvėje ir Madeiroje), žemės ūkio (Alentežas ir Madeira), ekonominės veiklos pertvarkymo (Alentežas) sąlyga ir prisidėjimas prie bendro didžiausio drėkinimo poreikio ir žmonių vartojimo spaudimo (Madeira).

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų į žaliąją pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

I.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos RE-C09-i01. Algarvės vandens naudojimo efektyvumo regioninis planas

Šių investicijų tikslas – reaguoti į vandens trūkumą Algarvėje, kuris toliau didėja dėl klimato kaitos. Reikia imtis priemonių ekonominei veiklai tęsti ir plėtoti bei Algarvės ekonomikai įvairinti.

Investicijas sudaro priemonės, skirtos sumažinti vandens nuostolius Algarvės miesto ir žemės ūkio sektoriuose taikant veiksmingesnes drėkinimo technologijas ir skatinant pakartotinai naudoti išvalytas nuotekas. Tiekimo lygmeniu priemonėmis apsvaustoma galimybė pasinaudoti esamais pajėgumais ir didinti esamų rezervuarų atsparumą didinant į Odeleite rezervuarą patenkantį srautą į Gvadjanos upę išgaunant vandens telkinius, stiprinant strateginius rezervus ir įrengiant gėlintuvą. Visų pirma šie nauji vandens šaltiniai turi papildyti esamą naudojimą, kad būtų galima reaguoti į numatomus klimato kaitos padarinius. Jos taip pat apima priemones, kuriomis intensyvinama stebėseną, licencijavimas ir vykdymo užtikrinimas.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus, taip pat Portugalijos numatomas pasiekti tarpines ir siektinas reikšmes. Visų pirma, atliekamas visų projektų, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV), kuris turi būti užbaigtas pagal 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, taip pat atitinkamus vertinimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (ES Vandens pagrindų direktyvą), įskaitant reikiamų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktį RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01). Visos priemonės, nustatytos atliekant PAV ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos atitiktį RŽNP principui užtikrinti, įtraukiamos į projektą ir griežtai vykdomos infrastruktūros statybos, eksploataavimo ir eksploataavimo nutraukimo etapuose.

Jei vanduo išgaunamas, atitinkama institucija išduoda atitinkamą leidimą, kuriame nurodomos sąlygos, kaip išvengti būklės blogėjimo ir užtikrinti, kad paveiktų vandens telkinių ekologinė būklė išliktų gera, laikantis Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB reikalavimų.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos RE-C09-i02. Hidraulinė įvairios paskirties Crato įmonė

Šios priemonės tikslai – užtikrinti geriamojo vandens tiekimą, kovoti su regiono dykumėjimu, įvairinti žemės ūkį ir padėti pertvarkyti energijos gamybą regione. Priemonę sudaro šie etapai: užtvankos Crato slėnyje statyba siekiant užtikrinti žmonėms vartoti skirto vandens tiekimą ir žemės ūkio pertvarkymą, kartu suteikiant išskirtinę vietą plūduriuojančioms fotovoltinėms plokštėms įrengti (įrengiamos vandens veidrodyje su priemonėmis, esančiomis už Atgavimo ir atsparumo įrenginio ribų) ir gaminti elektros energiją savarankiškai iš planuojamos minihidro elektrinės. Kai įrengtoji galia yra 75 MW, fotovoltinė jėgainė turi patenkinti daugiau kaip 60 proc. dabartinių regiono energijos poreikių ir sumažinti daugiau kaip 80 000 tonų per metus išmetamo anglies dioksido (pagal sukurtiną ežero plotą – 7,24 km², ir didžiausią plotą, kuris galėtų būti naudojamas fotovoltinių plokščių įrengimui, net 200 MW). Ji taip pat prisideda prie žemės ūkio veiklos įvairinimo ir gyventojų skaičiaus šioje demografiniu požiūriu skurdžioje šalies teritorijoje skaičiaus didinimo, kartu įdiegiant veiksmingą vandentvarkos sistemą.

Plėtra vykdoma Tacho upės baseine, esančioje netoli Gvadjanos upės baseino ribos. Be Sedos upės, ši investicija taip pat daro poveikį dviem intakų upėms, iš kurių vanduo ištekamas ir pumpuojamas į užtvankos rezervuarą. Investicijos apima šiuos etapus:

- Užtvanka : 248 m aukštyje (48 m aukštyje) įrengti pilną saugojimo rezervuarą, kurio užtvindytas plotas būtų 7,24 km², talpa 116,1 hm³ ir vidutinis metinis tūris būtų 57,83 hm³ per metus, kad būtų galima tiekti 50,3 hm³ per metus viešojo geriamojo vandens atsargų, o tai yra būtina siekiant užtikrinti, kad vanduo būtų perteklinės, t. y. pakankamai vandens Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor ir Sousel gyventojams (maždaug 55 000 asmenų) aprūpinti;
- Mažasis hidratas : Slėnio pasroviui drėkinimui išleidžiamų srautų energijos sunaudojimas, atsižvelgiant į užtvankos aukščio nukritimą. Jo įrengtoji galia turi būti 1,0 MW.
- Patobulinta įtekančio srauto sistema : Ji telkia dviejų vandens linijų, jungiančių Pisão užtvankos sekciją (Chocanal upė dešiniajame krante ir Linhares upelis kairiajame krante) vandens išteklius, vandenį pumpuoja į rezervuarą ir taip didina visos vandens sistemos efektyvumą ir atsparumą. Sistemą sudaro pasroviui esantis aplinkvamzdis, keltuvo stotis ir aukščio linija.
- Póvoa ir Meadas užtvankos tiekimo iš Pisão užtvankos stiprinimo sistema: Jungtis nuo rezervuaro, kuris bus įrengtas Póvoa ir Meadas vandens valymo įrenginiuose, siekiant užtikrinti Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor ir Sousel savivaldybių vartojimo poreikius.
- Drėkinimo infrastruktūra esamoms žemės ūkio zonoms remti: tai apima drėkinimo kėlimo stotis, kanalus, balansavimo rezervuarus ir paskirstymo tinklus, drėkinimo tinklus ir žemės ūkio prieigos gerinimą; tikimasi, kad bus sukurta 5 078 ha naujų drėkinimo blokų (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira ir Sousel). Drėkinimo perimetras skirstomas į partijas, kurių plotas neviršija 100 ha.
- Saulės fotovoltinė elektrinė (saulės plokštės, inverteriai, plūduriuojantys, žemos ir vidutinės įtampos elektros laidai): fotovoltinių plokščių įrengimas rezervuaro vandens

veidrodyje. Finansavimas teikiamas ne pagal Ekonomikos atkūrimo ir atsparumo didinimo planą.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus, taip pat Portugalijos numatomas pasiekti tarpines ir siektinas reikšmes. Įrodoma, kad visapusiškai ir iš esmės laikomasi taikomų teisės aktų nuostatų. Skelbiant poveikio aplinkai vertinimo projektą viešoms konsultacijoms, į jį įtraukiami 1) prognozuojami vandens srautai paveiktame vandens telkinyje pagal pagrindinį scenarijų (investicijos nebuvo) ir po investicijų, visapusiškai atsižvelgiant į neigiamą klimato kaitos poveikį remiantis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis prognozėmis, įskaitant tikėtiną blogiausio atvejo scenarijų; ir 2) investicijų tikslo pagrindimas, palyginti su alternatyvomis, kurių poveikis aplinkai gali būti mažesnis, atsižvelgiant tiek į jų tikslus (drėkinamos žemės kiekis, palyginti su tvariu kaimo vietovių atkūrimu), tiek su jų priemonėmis (vandens poreikio mažinimas ir gamtos procesais pagrįsti sprendimai). Visų pirma atliekamas visų projektų, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV), kuris turi būti užbaigtas pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkami vertinimai pagal Direktyvą 2000/60/EB, įskaitant reikiamų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktį RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01).

Visos priemonės, nustatytos atliekant PAV ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos atitikčiai RŽNP principui užtikrinti, įtraukiamos į projektą ir griežtai vykdomos infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

Vertinimas grindžiamas naujausiais, išsamiais ir tiksliais duomenimis, įskaitant stebėsenos duomenis, susijusius su biologinės kokybės elementais, kurie yra ypač jautrūs hidromorfologiniams pokyčiams, ir numatoma vandens telkinio būkle dėl naujos veiklos, palyginti su dabartine. Visų pirma įvertinamas šio naujo projekto ir kitos upės baseino rajone esančios arba planuojamos infrastruktūros sudėtinis poveikis;

Leidimą projektui turi išduoti atitinkama institucija, nurodydama visas techniškai įmanomas ir ekologiniu požiūriu svarbias priemones, įgyvendinamas siekiant sušvelninti poveikį ir užtikrinti gerą ekologinę būklę (potencialumą) paveiktuose vandens telkiniuose ir užtikrinti, kad šių priemonių veiksmingumas būtų stebimas pagal Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB reikalavimus.

Kad būtų laikomasi Direktyvos 2000/60/EB, remiantis viso galimo poveikio to paties upės baseino vandens telkinių būklei ir nuo vandens tiesiogiai priklausomoms saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimu, visų pirma atsižvelgiant į dabartinius su vandens gavyba susijusius pavojus, turi būti įrodyta, kad priemonė:

- i) nedaro didelio ar negrįžtamo poveikio paveiktiems vandens telkiniams ir neužkerta kelio konkrečiam vandens telkiniui, su kuriuo jis yra susijęs, ar kitiems to paties upės baseino vandens telkiniams iki 2025 m. IV ketvirčio pasiekti gerą būklę ar potencialą; taip pat
- ii) nedaro didelio neigiamo poveikio saugomoms buveinėms ir nuo vandens tiesiogiai priklausančioms rūšims.

Leidimą projektui turi išduoti atitinkama institucija, nurodydama visas techniškai įmanomas ir ekologiniu požiūriu svarbias priemones, įgyvendinamas siekiant sušvelninti poveikį ir užtikrinti gerą ekologinę būklę ir potencialą paveiktuose vandens telkiniuose iki 2025 m. ketvirtojo ketvirčio, ir užtikrinti, kad šių priemonių veiksmingumas būtų stebimas pagal Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB reikalavimus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos RE-C09-i03-RAM. Madeiros vandens naudojimo efektyvumo ir tiekimo bei drėkinimo sistemų stiprinimo planas

Priemonės tikslai – padidinti vandens išteklių atsparumą Madeiros saloje.

Investicijos apima vandens išteklių tiekimą tankiau apgyvendintose salos pietuose optimizuojant esamų išteklių naudojimą, vandens pertekliaus ėmimą nedarant jokio poveikio ekosistemoms, strateginių išteklių sukūrimą ir plėtrą bei įvairių vandens šaltinių sujungimą.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus, taip pat Portugalijos numatomas pasiekti tarpines ir siektinas reikšmes. Visų pirma, pagal Direktyvą 2011/92/ES turi būti atliekamas visų projektų, kurie gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai, poveikio aplinkai vertinimas (PAV), taip pat atitinkami vertinimai pagal Direktyvą 2000/60/EB ir Direktyvą 92/43/EEB, įskaitant reikiamų poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

I.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			baigimo terminai		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
9.1	Re-C09-i01	T	Įrengti papildomi požeminio vandens išteklių monitoringo taškai (SM3)		Skaičius	32	82	I ketv.	2024	Požeminio vandens išteklių monitoringo ir priežiūros taškų įrengimas (įskaitant pjezometrus ir telemetrinius matuoklius). Be esamų 32 pjezometrų, įrengiama dar 50 pjezometrų.
9.2	Re-C09-i01	T	Tinklo intervencijų vandens nuostoliams mažinti užbaigimas (SM1)		Km	0	125	I ketv.	2026	Tinklo intervencijų užbaigimas siekiant optimizuoti spaudimą ir reabilituoti tinklą šiais veiksmais: 1) slėgio optimizavimas ir srauto matavimas, 2) tinklo atkūrimas miesto ir (arba) istoriniuose regionuose 3) tinklo atkūrimas kaimo arba vidutinio dydžio kaimo vietovėse.
9.3	Re-C09-i01	T	Bendro hidrožemės ūkio paskirties žemės ploto modernizavimas ir individualus drėkinimas (SM2)		ha	0	10 300	I ketv.	2026	Teritorija, kurioje diegiamos veiksmingesnės paskirstymo sistemos, kanalai pakeičiami kanalais, didinamas tinklo slėgis, diegiamos nuotolinio stebėjimo ir vartojimo kontrolės sistemos, diegiamos nuotėkių aptikimo sistemos kolektyviniuose hidrožemės ūkio įrenginiuose ir diegiamos veiksmingesnės ir stebimos drėkinimo sistemos individualiuose drėkinimo įrenginiuose.
9.4	Re-C09-i01	T	Valymo įrenginių, užtikrinančių išvalytų nuotekų gamybą ir rafinavimą, skaičius (SM4)		Skaičius	0	4	I ketv.	2026	Valymo įrenginių, kurie atidaryti siekiant užtikrinti pakartotinai naudoti parengtų išvalytų nuotekų gamybą, skaičius

9.5	Re-C09-i01	M	Gvadanoje vykdomos vandens gavybos priemonės atnaujinto dizaino (jei reikia) priėmimas, visapusiškai įtraukiant visus poveikio aplinkai vertinimo (SM5) rezultatus ir sąlygas.	Atnaujinto dizaino patvirtinimas (jei reikia)				II ketv.	2024	<p>Priimti atnaujintą priemonės projektą (jei reikia), visapusiškai įtraukiant reikiamus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, kuris turi būti baigtas pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkamus vertinimus pagal Direktyvą 2000/60/EB, įskaitant būtinų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktą RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01).</p> <p>Visos priemonės, nustatytos atliekant PAV ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos atitiktai RŽNP principui užtikrinti, įtraukiamos į projektą ir griežtai vykdomos infrastruktūros statybos, eksploataavimo ir eksploataavimo nutraukimo etapuose.</p> <p>Jei vanduo išgaunamas, atitinkama institucija turi išduoti atitinkamą leidimą, kuriame būtų nurodytos sąlygos, kaip išvengti būklės blogėjimo ir užtikrinti, kad paveiktų vandens telkinių ekologinė būklė išliktų gera pagal 2000/60/EB reikalavimus.</p>
9.6	Re-C09-i01	M	Vandens ėmimo pradžia Gvadanoje, visapusiškai atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinime (SM5) nustatytus rezultatus ir sąlygas	Vandens ėmimo pradžia				IV ketv.	2025	<p>Vandens ėmimo pradžia Gvadanoje, visapusiškai atsižvelgiant į PAV, kuris turi būti užbaigtas pagal Direktyvą 2011/92/ES, rezultatus, įskaitant būtinų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktą RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01);</p>

9.7	Re-C09-i01	M	Atnaujinto gėlinimo priemonės dizaino (jei reikia) priėmimas, visapusiškai įtraukiant visus poveikio aplinkai vertinimo (SM6) rezultatus ir sąlygas.	Atnaujinto dizaino patvirtinimas (jei reikia)				II ketv.	2024	Priimti atnaujintą gėlinimo priemonės projektą (jei reikia), į jį įtraukiant visus būtinus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, kurie turi būti užbaigti pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkamus vertinimus pagal Direktyvą 2000/60/EB, įskaitant reikiamų poveikio švelninimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktį RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01). Visos priemonės, nustatytos atliekant PAV ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos atitiktčiai RŽNP principui užtikrinti, įtraukiamos į projektą ir griežtai vykdomos infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.
9.8	Re-C09-i01	M	Vandens gėlinimo priemonės veikimo pradžia, visapusiškai atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinime (SM6) nustatytus rezultatus ir sąlygas	Gėlintuvo veikimo pradžia				I ketv.	2026	Gėlintuvo veikimo pradžia, visapusiškai atsižvelgiant į PAV, kuris turi būti užbaigtas pagal Direktyvą 2011/92/ES, rezultatus, įskaitant reikiamų poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimą, užtikrinant atitiktį RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01);
9.9	Re-C09-i02	m	Priemonės planavimo dokumentacijos paskelbimas, visapusiškai įtraukiant visus PAV rezultatus ir sąlygas	Priemonės planavimo dokumentacijos paskelbimas, visapusiškai įtraukiant visus PAV rezultatus ir sąlygas				I ketv.	2022	Su sąlyga, kad bus atliktas teigiamas poveikio aplinkai vertinimas, kuris visiškai ir iš esmės atitiko teisinius kriterijus, skelbiant priemonės planavimo dokumentus, visapusiškai įtraukiant visus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, jei to reikia atitiktčiai RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01) užtikrinti. Poveikio aplinkai vertinimas skelbiamas ir baigiamas pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkami vertinimai pagal Direktyvą 2000/60/EB, įskaitant reikiamų poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimą. Visos priemonės, nustatytos atliekant PAV ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos atitiktčiai RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01) užtikrinti, įtraukiamos į projektą ir jų laikomasi infrastruktūros statybos, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapuose.

9.10	Re-C09-i02	M	Su sąlyga, kad bus atliktas teigiamas poveikio aplinkai vertinimas, kuris visiškai ir iš esmės atitiko teisinius kriterijus, patvirtintas atnaujintas užtvankos, hidroenergijos ir saulės energijos gamybos ir drėkinimo planas, visapusiškai įtraukiant visus PAV rezultatus ir sąlygas.	Atnaujinto dizaino patvirtinimas				III ketv.	2025	<p>Su sąlyga, kad bus atliktas PAV, kuriame padaryta išvada, kad didelės žalos nedaroma, patvirtintas atnaujintas užtvankos, hidroenergijos ir saulės energijos gamybos ir drėkinimo planas, į kurį būtų įtraukti visi išsamaus ir suminio poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir sąlygos, jei to reikia atitinkamai RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01) užtikrinti. PAV užbaigiamas pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkami vertinimai pagal Direktyvą 2000/60/EB, įskaitant reikiamų poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimą.</p> <p>Visos priemonės, nustatytos atliekant PAV ir vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, būtinos atitinkamai RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01) užtikrinti, įtraukiamos į projektą ir jų laikomasi infrastruktūros statybos, eksploataavimo ir eksploataavimo nutraukimo etapuose.</p>
9.11	Re-C09-i02	M	Užtvankų, hidroenergijos ir saulės energijos gamybos ir drėkinimo pradėjimas, visapusiškai atsižvelgiant į PAV nustatytus rezultatus ir sąlygas ir siekiant geros atitinkamų vandens telkinių būklės	Užtvankos naudojimo pradžia				IV ketv.	2025	<p>Užtvankų, hidroenergijos ir saulės energijos gamybos įrenginių ir drėkinimo sistemos veikimo pradžia, visapusiškai atsižvelgiant į rezultatus ir sąlygas, nustatytus išsamiaje ir suminiame poveikio aplinkai vertinime, kuris turi būti užbaigtas pagal Direktyvą 2011/92/ES, taip pat atitinkamus vertinimus pagal Direktyvą 2000/60/EB, įskaitant reikiamų poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimą. Užtikrinama atitiktis RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01).</p> <p>Šia priemone užtikrinamas miesto vandens poreikių tenkinimas Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor ir Sousel populiacijoms.</p> <p>Švarios energijos gamybos pajėgumų padidinimas pagal įrengto saulės energijos bloko galią pridėjus 1,0 MW per metus iš minihidro; drėkinimo blokų infrastruktūros įrengimas, kad būtų galima įrengti naują 5 078 ha drėkinamą plotą, tinkamą ekologiškiems ir įvairiems pasėliams auginti.</p> <p>Pasiekta ir sertifikuota atitinkamų vandens telkinių gera ekologinė būklė ir (arba) potencialas pagal Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB reikalavimus.</p>

9.12	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomi atnaujintų arba rekonstruotų vamzdžių km		km	0	53	II ketv.	2024	Renovuotų arba rekonstruotų vandens vamzdžių ilgis (km)
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomas vandens kiekis pietinėje Madeiros salos dalyje, skirtas viešajam tiekimui ir drėkinimui		hm3	N.A.	4	IV ketv.	2025	Papildomas vandens kiekis, skirtas viešajam tiekimui ir drėkinimui; tai pasiekama stiprinant, renovuojant, rekonstruojant ir statant naujus dujotiekus, kanalus, tvenkinius ir rezervuarus.

J. 10 KOMPONENTAS. Žvejyba jūroje

Šiuo komponentu siekiama sudaryti sąlygas konkurencingesnei, darnesnei, integracinei, taip pat labiau nuo iškastinio kuro nepriklausomai ir tvaresnei jūrų ekonomikai, t. y. srityje, kurioje Portugalija turi didelį potencialą, kurti. Šis komponentas turi padėti pasinaudoti galimybėmis, atsirandančiomis dėl klimato kaitos ir skaitmeninės pertvarkos jūrų ekonomikoje. Šio komponento tikslas – padėti siekti nacionalinių tikslų, susijusių su jūrų ekonomikos gamybiniu potencialu. Visų pirma šiuo komponentu siekiama užtikrinti su jūra susijusios verslo sistemos tvarumą ir konkurencingumą. Be to, komponento tikslas – bent iš dalies kovoti su pakrančių bendruomenių skurdu, kartu užtikrinant konkurencingą ir darnią teritoriją prisitaikymo prie klimato kaitos ir skaitmeninės pertvarkos kontekste, be kita ko, daug dėmesio skiriant jūrų sektoriams aktualiems įgūdžiams. Komponentas taip pat padeda išsaugoti vandenynų ekosistemos paslaugų vertę.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas sutelkti su investicijomis susijusią ekonominę politiką į uostus ir inovacijas (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir sutelkti investicijas į žaliąją pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Be to, komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją kelti gyventojų kvalifikacijos lygį (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

J.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TC-r23: Mėlynosios ekonomikos infrastruktūros ekosistemos reforma.

Šios reformos tikslas – peržiūrėti „Port Tech Clusters Network“ teisės aktus (kuriuos 2017 m. patvirtino Ministrų Taryba), kuriais Portugalija siekia stiprinti su jūra susijusią ekonominę veiklą, kuriant verslo galimybes, kuriant naujas darbo vietas, remiant eksportą, remiant jūrų transporto augimą ir skatinant tausų jūrų potencialo naudojimą. Vykdam reformą „Uosto technologijų klasterių tinklas“ išplečiamas įtraukiant papildomas teritorijas, kuriose galima patekti į jūrą, ir nustatomi nauji tikslai, pavyzdžiui, jūrų ekonomikos finansavimo pajėgumų didinimas pasitelkiant peržiūrėtą Mėlynąjį fondą, parama vandenynų naudojimui siekiant didinti atsparumą klimato kaitai, įgūdžių, susijusių su jūrų ekonomika ir dvejopa pertvarka, plėtojimas ir visuomenės parama inovacijoms, kuriomis siekiama tvarios jūrų ekonomikos plėtos.

Reforma nustatomas naujo mėlynojo centro, kuris turėtų skatinti technologijų perdavimą tarp įvairių naujos, atsparesnės ir tvaresnės jūrų ekonomikos vertės grandinės dalyvių, valdymo modelis, kurio poveikis turėtų būti ilgalaikis ir reikšmingas paradigmiam perėjimui prie pažangaus, tvaraus ir integracinio atitinkamų sektorių ekonominio vystymosi.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C10-i01. Mėlynosios ekonomikos infrastruktūros tinklas, Mėlynasis centras

Šių investicijų tikslas – visoje šalyje sukurti nacionalinį mėlynosios ekonomikos infrastruktūrų tinklą ir stiprinti mėlynosios ekonomikos inovacijų ekosistemą.

Investicijas sudaro naujos ar esamos infrastruktūros statyba arba atnaujinimas, taip pat investicijos į įrangą, susijusią su jūrų ekonomika. Investicijos apima naujų mėlynų klasterių kūrimą visoje šalyje ir esamų mėlynųjų branduolių modernizavimą ar atkūrimą, taip pat investicijas į mokymą ir įgūdžius taikant naują Mėlynosios mokyklos koncepciją. Investicijas sudaro naujų pastatų statyba arba su jūrų ekonomika susijusių pastatų ir įrangos rekonstrukcija ir atnaujinimas. Investicijos suteikia galimybę mokslinių tyrimų rezultatus perkelti į įvairių Portugalijos grupių (įskaitant Lisaboną, Ueirasą, Penišę, Aveirą, Portą, Algarvę) gamybinės specializacijos ekonomikoje. Ji taip pat apima investicijas į vieną „Mėlynąjį centrą“, kuriame sutelkiamos skirtingų grupių sukauptos žinios ir remiamas jų tinklų kūrimas. Šis mėlynasis centras atspindi pažangiausią ekonominio vystymosi metodiką, atitinkančią Portugalijos pažangiosios specializacijos strategiją, kurioje daug dėmesio skiriama vandenynų ekonomikai. Ji taip pat apima Mėlynojo centro mokyklos projektą, visų pirma įskaitant investicijas į infrastruktūrą ir įrangą, kurios apima svarbų įgūdžių ugdymo aspektą, visų pirma rengiant mokymo programas bendradarbiaujant su Nacionaline kvalifikacijų ir profesinio rengimo ir mokymo agentūra (ANQEP) ir daug dėmesio skiriant skaitmeninėms platformoms ir mokymui.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C10-i02. Žalioji ir skaitmeninė pertvarka ir sauga žuvininkystės sektoriuje

Šių investicijų tikslas — remti projektų, kuriais siekiama inovacijų, procesų modernizavimo, anglies pėdsako mažinimo ir žiedinės žuvininkystės pramonės ir organizacijų ekonomikos, finansavimą. Investicijos įgyvendinamos palaikant glaudžius ryšius tarp įmonių, sektoriui atstovaujančių asociacijų, gamintojų organizacijų, mokslo įstaigų ir centrinės valdžios institucijų, kad investicijos duotų kuo didesnę socialinę naudą. Investicijas sudaro 70 projektų, susijusių su inovacijomis, procesų modernizavimu, žiedine ekonomika ir žuvininkystės pramonės įmonių ekologinio pėdsako mažinimu, konkursas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C10-i03. Atlanto gynybos operacijų centras ir jūrų laivyno platforma

Šių investicijų tikslas – padėti spręsti įvairius uždavinius, be kita ko, stebėti vandenynų ir atmosferos biogeocheminį aspektą; nustatyti ir įvertinti mineralinius išteklius ir visus kitus neatsinaujinančius jūros dugno ir podugnio išteklius, priklausančius Portugalijos jurisdikcijai; nuolat kartoti gyvuosius išteklius (atsinaujinančius išteklius) ir stebėti jų raidą; kovoti su pažeidimais ir neteisėtais veiksmais Portugalijos jurisdikcijai priklausančiame vandenyne, susijusiais su vandenynų pramonės vertės grandinėmis; reagavimas į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes; prisidėti prie kenksmingų žmogaus veiksmų vandenyne mažinimo (kovoti su taršos, pvz., makroplastiko, poveikiu); didinti pajėgumus registruoti visą jūroje gautą informaciją; kaupti naujas žinias ir kaupti žinias, sujungiant informaciją ir kuriant skirtingo laiko ir erdvinio masto prognozavimo modelius.

Investicijas sudaro sistemos, grindžiamos trimis pagrindiniais ramsčiais, kūrimas: I ramstis. Daugiafunkcė laivų platforma, turinti daug privalumų ir siekianti šių tikslų: vandenynų stebėseną, okeanografiniai tyrimai, jūrų ekologijos stebėseną, naujų vandenynų stebėsenos technologijų integravimas ir intervencija į vandenynus, įskaitant aeronautikos ir povandenines robotikos sistemas; II ramstis – operacijų centras, integruotas į informuotumo didinimo sistemą, pagrįstą nacionaline jūrų duomenų baze ir „skaitmeniniu dvyniu“ bei mokslinių tyrimų, plėtros, eksperimentavimo ir inovacijų centrų tinklu, siekiant sustiprinti vandenynų stebėjimo priemones, prisidėti prie tikslo sukurti skaitmeninį vandenyną, skatinti žinias ir

pateikti su vandenynais susijusių intervencijų sprendimus, kaip antai oro, laivybos ir povandeninių duomenų rinkimas, žinios apie vandenynų reiškinius ir vandenynų kartografavimas mokslo tikslais; III ramstis – *Alfeite Arsenal* akademija (Akademija 4.0). I ramstį sudaro daugiafunkcės platformos kūrimas, mažai tirtų sričių technologijų integravimas ir vandenynų stebėjimo laivo bei okeanografinių mokslinių tyrimų laivo funkcijų išplėtimas įtraukiant kitus scenarijus, pavyzdžiui, naftos išsiliejimą ar plastiko, dumblių ar medūzų žydėjimą) arba jūrų ekologijos stebėsenos veiklą, ir integruojant naujas technologines vandenynų stebėjimo, stebėsenos ir intervencijos priemones, pvz., robotines ore arba povandenines sistemas. Platforma vykdo keletą veiksmų, pavyzdžiui: avarinės operacijos, priežiūra, moksliniai ir technologiniai tyrimai bei aplinkos ir meteorologinė stebėseną. Pagal II ramstį operacijų centras siekia sustiprinti vandenynų stebėjimo priemones, padėdamas siekti tikslo sukurti „skaitmeninį vandenyną“, kad būtų galima kurti žinias ir, be to, pateikti sprendimus, kuriais būtų stiprinami nacionaliniai ir tarptautiniai pajėgumai imtis veiksmų vandenynuose. III veiklos srities tikslas – tapti novatorišku projektu, skirtu žmogiškiesiems ištekliams jūrų sektoriuje mokytis, pasitelkiant jau veikiančių įmonių kvalifikaciją ir keitimąsi patirtimi, taip pat pritraukiant specialistus jūrų inžinerijos srityje. Arsenalo akademija siekia sutelkti dėmesį į mokymą tokiose revoliucinėse srityse kaip robotika, telekomunikacijos, biotechnologijos, nanotechnologijos, junglumas, dirbtinis intelektas, didieji duomenys ir mašinų mokymasis.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C10-i04-RAA: „Cluster do Mar dos Açores“ plėtra.

Šių investicijų tikslas – modernizuoti stacionariąją ir mobiliąją jūrų mokslinių tyrimų infrastruktūrą autonominiame Azorų regione. Viena iš priemonių – pakeisti „Archipelago“ laivą, kurio eksploatavimo laikas baigiasi, moderniu laivu, turinčiu aukštus technologinius pajėgumų ir įrangos standartus ir aukštą energinį naudingumą, kad būtų patenkinti dabartiniai jūrų mokslinių tyrimų ir stebėsenos poreikiai arba skatinamas tausus vandenynų naudojimas. Kita priemonė – sukurti su jūra susijusių mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos eksperimentinį centrą, kuris būtų bendras su Azorų mokslo ir technologijų sistemos (SCTA) institucijomis ir bendrovėmis ir kuris padėtų vykdyti MTP tradicinėse ir besiformuojančiose srityse, pavyzdžiui, žuvininkystės ir jų produktų, jūrų biotechnologijų, biologinių medžiagų ir mineralinių išteklių, arba jūrų technologijų ir įrankių, įskaitant „mėlynąjį inkubatorių“, akvakultūros centre Azorų salose.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

J.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
10.1	TC-C10-r23	M	Jūrų ministerijos aktų, susijusių su jūrų ekonomikos ir inovacijų finansavimo pajėgumų stiprinimu per mėlynąjį fondą, peržiūros įsigaliojimas	Jūrų ministerijos peržiūrėtų teisės aktų, susijusių su jūrų ekonomikos ir inovacijų finansavimo pajėgumų stiprinimu per mėlynąjį fondą, įsigaliojimas				IV ketv.	2021	<p>Panaikinami šie teisės aktai:</p> <p>2009 m. kovo 9 d. Įstatyminis potvarkis Nr. 16/2016</p> <p>2009 m. gruodžio 30 d. Nutartį Nr. 343/2016;</p> <p>Ministrų Tarybos rezoliucija Nr. 175/2017.</p> <p>Persvarstant šiuos aktus atnaujinama strategija „Uosto technologijų grupių tinklas“, išplečiant jo taikymo sritį įtraukiant jūrų ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą; persvarstyti ir pritaikyti mėlynojo fondo ekologinį ir veiklos režimą, kad jis būtų pritaikytas valdyti investicijas į komponentą; centro valdymo modelio sukūrimas.</p>
10.2	TC-C10-i01	T	Mėlynojo centro mokyklų modernizavimas ir pasiūlos bei įrangos stiprinimas		%	0	100	IV ketv.	2025	<p>Modernizavimo darbų užbaigimas, mokymo pasiūlos stiprinimas ir Mėlynojo centro mokyklos įrangos atnaujinimas. Tai užbaigiama patvirtinus atitiktą techninėms specifikacijoms ir sutartiniams įsipareigojimams. Joje turi būti pateikiama:</p> <p>- Investicijos į <i>Escola Superior Náutica Infante D. Henrique</i> (ENIDH) infrastruktūrą ir sistemas, įskaitant 16 laboratorijų modernizavimą ir simulatorių (laivų padėties nustatymo, laivų eismo paslaugų, logistikos ir uostų operacijų) įsigijimą;</p>

										<p>- Restruktūrizavimo plano atnaujinimas: 6 mokymo centrų modernizavimas, profesinio mokymo pagalbinė įranga, IT ir ryšių sistemų modernizavimas, mokymo procesų skaitmeninimas ir e. mokymosi koncepcija.</p> <p>Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.</p>
10.3	TC-C10-i01	T	Mėlynojo centro centrų įrengimo ir (arba) modernizavimo užbaigimas		Skaičius	0	7	IV ketv.	2025	<p>7 mėlynų mazgų darbų (statybos, renovacijos ir įrangos) užbaigimas. Nauji arba atnaujinti mėlynieji mazgai apima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įmonių centras ir bendra vandenyno laboratorija Lisabonoje: vandenynų laboratorijai skirtas pastatas su, be kita ko, laboratorijų infrastruktūros patalpomis, biologinio perdirbimo įrenginiais, patalpomis nacionaliniam jūrų išteklių biobankui ir biurų patalpomis techninėms įmonėms. 2. IPMA/Sea Oeiras centras, kurio tikslas – pagerinti vandenynų stebėsenos pajėgumus: įskaitant angaro, skirtą vandenynų inžinerijos padaliniiui, įskaitant riedėjimo tiltą, dirbtuvių zonas, archyvo pastatą su besisukančiomis lentynos mėginiais, kuriuos reikia saugoti skystoje terpėje, statybą, žuvininkystės mokslinių tyrimų įrangą. Ji taip pat apima radiolokacinę įrangą, skirtą stebėjimui realiuoju laiku. 3. „Smart Ocean Peniche Hub“: įskaitant infrastruktūros, mokslo ir technologijų parko, esančio Penišės žuvininkystės uosto teritorijoje, statybą, druskos vandens surinkimo ir valymo sistemos statybą ir diegimą, atvirą erdvę jūrų žinioms skleisti.

										<p>4. Aveiro centras: įskaitant senosios jūros vandens uždėjimo, valymo ir paskirstymo sistemos atnaujinimą, nacionalinę žuvininkystės ir akvakultūros produktų kūrimo ir bandymo laboratoriją, 5.0 dumblių ir šaligatvių laboratoriją.</p> <p>5. „Ocean.Plus“ centras Porte, Leixões I: įskaitant mokslo bendruomenei skirtą bendrą infrastruktūrą, skirtą mokslo darbuotojams remti visais mokslo ir technologijų plėtros etapais – nuo projektavimo iki prototipų kūrimo, bandymų vietoje diegimo, technologijų patvirtinimo ir žinių perdavimo, įskaitant logistiką ir vandenynines platformas, lengvai prieinamas mokslo ir inovacijų bendruomenei.</p> <p>6. Porto Hub/Leixões II: Jūroje naudojamų bepiločių transporto priemonių valdymo ir kontrolės centras: įskaitant įvairiasričius bepiločius orlaivius (požeminius, antžeminius ir ilgalaikius orlaivius), kuriuose įrengti jutikliai pagrindiniams vandenynų kintamiesiems matuoti, valdymo ir valdymo centrą, kompiuterines ir ryšių sistemas.</p> <p>7. Algarvės centras: įskaitant naujos infrastruktūros ir įrangos, laboratorijų ir biurų kūrimą, erdvę naujoms įmonėms (apie 15 įmonių ir 90 darbo vietų), daugiausia dėmesio skiriant mėlynosioms biotechnologijoms, akvakultūrai, maistui ir jūrų biologiniams ištekliams, pašarams ir jūrų biologiniams ištekliams, produktų vertės didinimui ir žinių kūrimui.</p> <p>Turi būti atkurtas ir įdarbinamas „mėlynojo centro“ verslo modelis ir laikinoji profesionali verslo valdymo grupė (taip pat apimanti Mėlynojo centro mokyklą).</p> <p>Ši iniciatyva yra 2021–30 m. nacionalinės vandenynų strategijos įgyvendinimo dalis, konkrečiai pagal 1, 2, 3, 6, 7 ir 9 strateginius tikslus.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										Tai užbaigiama patvirtinus atitiktą techninėms specifikacijoms ir sutartiniams įsipareigojimams. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
10.4	TC-C10-i02	T	70 projektų, kuriais remiamos inovacijos, energetikos pertvarka ir poveikio aplinkai mažinimas žuvininkystės sektoriaus subjektams, galutinių ataskaitų tvirtinimas		Skaičius	0	70	IV ketv.	2025	DGRM-IFAP (Gamtos išteklių, saugumo ir jūrų paslaugų generalinis direktoratas) tvirtina 70 projektų, kuriais remiamos inovacijos, energetikos pertvarka ir poveikio aplinkai mažinimas žuvų sektoriaus subjektams, įgyvendinimo galutines ataskaitas. DGRM-IFAP įvertina kiekybinę pažangą, padarytą siekiant konkrečių tikslų, dėl kurių susitarta skiriant bazinį finansavimą po dviejų kvietimų teikti paraiškas, kuriuos organizavo DGRM-IFAP ir kuriuos numatyta pradėti 2021 ir 2022 m.
10.5	TC-C10-i03	M	Sutarties „Daugiafunkcė jūrų laivyno platforma“ ir „Veiklos centras“ pasirašymas	Sutarties „Daugiafunkcė jūrų laivyno platforma“ ir „Veiklos centras“ pasirašymas				III ketv.	2022	Statybos sutarties pasirašymas paskelbus viešąjį (-ius) konkursą (-us). I ir II ramsčiai: I ramstis – daugiafunkcė jūrų laivyno platforma, Tai apima maždaug 100 metrų dydžio daugiafunkcės karinio jūrų laivyno platformos su dinaminio lygio automatiniu padėties nustatymu, integruotą platformos valdymo sistemą, valdymo tiltą ir operacijų centrą, povandeninę akustinę padėties nustatymo sistemą, įlanką povandeniniams laivams paleisti ir (arba) autonominių sistemų išlaipinimą, kranus, sraigtasparnį ir kt., statybą, Taip pat apėmė iki 6 000 metrų gylio eksploatuojamų transporto priemonių kabelį, autonominių antžeminių transporto priemonių stovėjimo aikštes ir papildomą laivyno įrangą (įskaitant autonomines vandenyno antžemines transporto priemones, autonomines povandenines transporto priemones, autonominius oro transporto priemones, bepiločius orlaivius).

										<p>II ramstis. Veiklos centras</p> <p>Tai apima esamų pastatų ir struktūrų renovaciją, operacijų centro ir laboratorijų tinklo kompiuterinių ir ryšių sistemų įrangą, itin našaus skaičiavimo ir informacijos saugojimo sistemas, ryšių sistemas (įskaitant labai mažos apertūros terminalą (VSAT), sistemas „Television Receive Only“ (TVRO)) ir sąveikos su kitomis jūrų laivyno sistemomis sistemas, programinės įrangos kūrimą ir imersines sistemas.</p>
10.6	TC-C10-i03	M	Alfeite Arsenal akademijos užbaigimas	Alfeite Arsenal akademijos užbaigimas				IV ketv.	2023	<p>Alfeite Arsenal akademijos mokyklos užbaigimas (įskaitant infrastruktūros modernizavimą ir įrangos (kompiuterių, laboratorinė įranga, technologinė infrastruktūra, įranga, skirta pramonei 4.0 ir skaitmeninei pertvarkai), mokymo poreikių nustatymas, mokymo kursų rengimas, pirmųjų mokymo kursų rengimas dar nebaigus mokyklos)</p>
10.7	TC-C10-i03	M	„Daugiafunkcės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ priėmimas ir priėmimas	„Daugiafunkcės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ priėmimas ir priėmimas				IV ketv.	2025	<p>„Daugiafunkcės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ priėmimas ir priėmimas</p>
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Techninio centro MARTEC viešųjų darbų sutarties pradžia	Techninio centro MARTEC statybos pradžia				IV ketv.	2022	<p>Pradėti <i>Technopolo</i> MARTEC infrastruktūros statybos darbus (įskaitant žemės pirkimą ir esamos infrastruktūros nugriovimą) Fajalio saloje, kuri bus baigta 2025 m. kaip su jūra Azorų jūroje susijusio bandomosios ir taikomosios veiklos centro dalis.</p> <p>Ją sudaro mėlynasis inkubatorius (kurio plotas ne mažesnis kaip 6500 m²), akvakultūros centras (bent 2000 m²) ir reikiama įranga (bendroji įranga ir, be kita ko, akvakultūros mokslinių tyrimų eksperimentų centro ir stoties įrengimas).</p> <p>Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.</p>

10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Mokslinių tyrimų laivo pristatymas	Mokslinių tyrimų laivo pristatymas				I ketv.	2025	Modernaus mokslinių tyrimų laivo pristatymas. Ji turi gebėti veikti dideliame gylyje, apimti šiuolaikinę mokslinių tyrimų ir duomenų perdavimo įrangą, dinamišką padėties nustatymą, galinčią valdyti nuotolinio valdymo transporto priemones, pelaginius tinklus, dragas, dragas ir t. t., aukšto energinio naudingumo technologinius standartus, susijusius su pajėgumais ir įranga, kad būtų patenkinti dabartiniai jūrų mokslinių tyrimų ir stebėsenos arba tausaus vandenynų naudojimo skatinimo poreikiai.
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Bandomojo mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos centro, susijusio su jūra Azorų salose, užbaigimas (centre MARTEC)	Bandomojo mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos centro, susijusio su jūra Azorų salose, užbaigimas (centre MARTEC)				IV ketv.	2025	Su jūra susijusio eksperimentinio mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos centro, kurį būtų galima dalytis su Azorų mokslo ir technologijų sistemose institucijomis ir įmonėmis, atsakingomis už MTP tradicinėse ir besiformuojančiose srityse, pvz., žuvininkystės ir jos produktų, akvakultūros, jūrų biotechnologijų, biologinių medžiagų ir mineralinių išteklių arba jūrų technologijų ir prietaisų, sukūrimas. Centro (techninio centro MARTEC) veiklos pradžia, šis centras turi būti Fajalio saloje. Naujų pastatų pirminės energijos poreikis turi būti bent 20 proc. mažesnis už beveik nulines energijos pastatų poreikius.

K. 11 KOMPONENTAS. Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu siekiama spręsti pramonės ir pramonės procesų indėlio siekiant anglies dioksido poveikio neutralizavimo tikslų, nustatytų 2050 m. anglies dioksido poveikio neutralizavimo veiksmų plane ir 2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane, uždavinį. Tam reikalinga struktūrinė pertvarka, pagrįsta pramonės veiklos pertvarkymu, gamybos procesų pokyčiais ir išteklių naudojimo būdu.

Šio komponento priemonės tikslas – skatinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, efektyvų energijos ir išteklių naudojimą ir alternatyvių energijos šaltinių naudojimą pramoniniuose procesuose. Remtini projektai taip pat turi būti susieti su naujomis technologijomis, inovacijomis ir pramonės skaitmeninimu, siekiant didesnio įvairių gamybos ir organizacinių procesų efektyvumo.

Komponentas turi prisidėti prie Portugalijos pramonės perėjimo prie klimato kaitos ir remti jos konkurencingumą. Ja padedama įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas investicijas sutelkti į žaliąją pertvarką, visų pirma, į švarią ir efektyvią energijos gamybą bei vartojimą (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), taip pat dėl investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas (2019 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

K.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos TC-C11-i01: Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Šios investicijos apima inovacijų projektų skatinimą ir finansinę paramą pramonės šakose keturiose srityse:

- mažo anglies dioksido kiekio procesai ir technologijos: siekiama remti naujų technologijų diegimą arba geresnius gamybos procesus siekiant sumažinti jų priklausomybę nuo iškastinio kuro, pavyzdžiui, įtraukiant naujas žaliavas ir žiedinės ekonomikos priemones, taikant inovacijų priemones, pakeičiant ir (arba) pritaikant įrangą, didinant galutinio energijos suvartojimo elektrifikavimą;
- energijos vartojimo efektyvumo priemonės; remiamais projektais siekiama mažinti energijos suvartojimą ir išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, pavyzdžiui, optimizuojant arba pakeičiant variklius ir įrangą, optimizuojant procesus, patvirtinant stebėsenos ir vartojimo valdymo sistemas;
- atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos įtraukimas, pavyzdžiui, įrengiant saulės energijos sistemas, gaminant atsinaujinančiųjų išteklių šilumą, gaminant didelio naudingumo kogeneraciją, gaminant ir naudojant atsinaujinančiuosius vandenilį ir atsinaujinančiųjų išteklių dujas, kai technologinės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo galimybės, be kita ko, elektrifikavimo būdu, yra labiau ribotos;
- parengti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų planus ir gebėjimų stiprinimo iniciatyvas, pavyzdžiui, nustatant ir skleidžiant veiksmingus technologinius sprendimus, mokymo veiklą, dalijimosi informacija platformas.

Parama per metines konkurso procedūras (2021-2024 m.) skiriama tiek mažosioms ir vidutinėms įmonėms, tiek didelėms pramonės ir energijos gamybos įmonėms, įskaitant pramoninių rajonų valdymo įstaigas, energijos perdavimo ir skirstymo sistemų operatorius, pramonės ir energetikos verslo asociacijas ir kitus subjektus. Investicijomis siekiama remti bent 300 įvairaus dydžio projektų: mažos (vidutiniškai 1 000 000 EUR), vidutinės

(vidutiniškai 5 000 000 EUR) ir didelės (vidutiniškai 10 000 000 EUR). Konkurse daugiausia dėmesio skiriama sektoriams, kuriuose išmetama daugiausia šiltnamio efektą sukeliančių dujų, tačiau atviras visam pramonės sektoriui, apimančiam ir ATLPS, ir įrenginius, kuriems ATLPS netaikoma. Pagal 024b intervencijos sritį atrinktais projektais atitinkamuose pramoniniuose įrenginiuose išmetamas ŠESD kiekis sumažinamas bent 30 %, taip prisidedant prie Portugalijos klimato srities tikslų įgyvendinant nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą.

Siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje³⁵; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai³⁶; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais³⁷ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais³⁸; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

---

³⁵ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

³⁶ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

³⁷ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksmams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenu, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

³⁸ Ši išimtis netaikoma veiksmams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

K.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
11.1	TC-C11-i01	M	Pirmasis kvietimas dalyvauti pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų konkurse	Pirmasis kvietimas dalyvauti konkurse				IV ketv.	2021	<p>Paskelbtas pirmasis kvietimas teikti pasiūlymus dėl pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų, susijusių bent su viena iš šių sričių: mažo anglies dioksido kiekio technologijų procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiosios energijos įtraukimas ir energijos kaupimas; ir suteikti daugiau galių verslui.</p> <p>Į techninę užduotį įtraukiami tinkamumo kriterijai, kuriais užtikrinama, kad atrinkti projektai atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.</p> <p>Šiuo kvietimu dalyvauti konkurse užtikrinama, kad pramonės įrenginiams, remiamiems projektams, atitinkantiems 024b intervencijos sritį, būtų vidutiniškai 30 % sumažintas tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis. Pirmenybė teikiama projektams, kurių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo efektyvumas yra didžiausias.</p>
11.2	TC-C11-i01	M	Sutarčių dėl finansinės paramos skyrimo pasirašymas	Sutarčių dėl finansinės paramos skyrimo pasirašymas				IV ketv.	2023	<p>Bent 383 000 000 EUR skiriama projektams, skirtiems pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams, susijusiems su bent viena iš šių sričių: mažo anglies dioksido kiekio technologijų procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiosios energijos įtraukimas ir energijos kaupimas; ir suteikti daugiau galių verslui.</p>

										Sudarant sutartis projektams, atrinktiems pagal pirmiau nurodytą tarpinę reikšmę paminėtus konkursinius kvietimus teikti pasiūlymus, užtikrinama atitikti techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant išimčių sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
11.3	TC-C11-i01	T	Finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams		Skaičius	0	300	IV ketv.	2025	Projektų, kuriems buvo skirta finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir kurie susiję bent su viena iš šių sričių, skaičius: mažo anglies dioksido kiekio technologijų procesai ir technologijos; energijos vartojimo efektyvumo priemonių priėmimas; atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo įtraukimas. Pramonės įrenginiams, kuriems teikiama parama, užtikrinama, kad projektams, atitinkantiems 024b intervencijos sritį, būtų vidutiniškai 30 % sumažintas tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis ir laikomasi RŽNP techninių gairių (2021/C58/01), be kita ko, įrenginių, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, siekiant užtikrinti, kad remiami įrenginiai pasiektų prognozuojamą ŠESD kiekį, kuris būtų mažesnis už Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447 nustatytą nemokamų ATL suteikimo santykinį taršos rodiklį.

L. 12 KOMPONENTAS. Bioekonomika

Šiuo komponentu siekiama sukurti gyvybingą, tvarią, žiedinę ir konkurencingą bioekonomiką. Tikimasi, kad toks perėjimas padės modernizuoti ir konsoliduoti pramonę kuriant naujas vertės grandines ir ekologiškesnius pramoninius procesus.

Šio komponento tikslas – skatinti ir spartinti didelės pridėtinės vertės produktų kūrimą iš biologinių išteklių, kaip alternatyvą iškastiniams produktams.

Šio komponento priemonėmis siekiama remti struktūrinius pokyčius, susijusius su šia pertvarka, ir padedama spręsti dabartines pasaulines ir vietos problemas, įskaitant klimato kaitą, priklausomybės nuo iškastinio kuro išteklių mažinimą ir darnų vystymąsi. Trys sektoriai (tekstilės ir drabužių, avalynės ir natūralių dervų) turi būti konkrečiai remiami siekiant kurti biologinius produktus ir efektyviau naudoti išteklius. Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas investicijas sutelkti į žaliąją pertvarką, visų pirma, į švarią ir efektyvią energijos gamybą bei vartojimą (2020 m. šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), taip pat dėl investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas (2019 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

L.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TC-r25: Tvari bioekonomika

Reformos tikslas – skatinti ir skatinti biologinių išteklių išsaugojimą ir veiksmingą naudojimą. Reforma atitinka Portugalijos tvarios bioekonomikos veiksmų planą, dėl kurio konsultuojamasi su visuomene ir kuris yra strateginis nacionalinio darnaus vystymosi pagrindas. Siekdama skatinti bioekonomiką, Portugalija taip pat įvertina fiskalines paskatas, kurios galėtų paskatinti neatsinaujinančius gamtos išteklius pakeisti kitais biologiniais ištekliais.

Reformą sudaro nauja bendroji atliekų tvarkymo sistema (RGGR) ir tvarių biologinių produktų pirkimo kriterijų įtraukimas į Nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos peržiūrą. Šia reforma siekiama pašalinti pagrindines kliūtis ir suvaržymus, nustatytus biologinių išteklių valorizacijai siekiant plėtoti tvarią ir žiedinę biopramonę, laikantis pakopinio principo.

Įgyvendinant naują bendrąją atliekų tvarkymo schemą turi būti bent pašalinti šalutinių produktų ar atliekų naudojimo naujiems produktams apribojimai, supaprastinant medžiagų ar objektų klasifikavimo kaip šalutinio produkto, taip pat ir iš kitų ES šalių, procedūras. 2020 m. gruodžio mėn. patvirtinta nauja bendroji atliekų tvarkymo sistema.

Nacionalinė žaliųjų viešųjų pirkimų strategija persvarstoma, kad į ją būtų įtraukti bent privalomi ekologiniai kriterijai, susiję su paslaugų ir produktų viešaisiais pirkimais (ypač statybos srityje), integruojant tvarius biologinius produktus.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos TC-C12-i01: Bioekonomika

Investicijų tikslas – remti biologinių medžiagų įtraukimą į gamybos procesus trijuose sektoriuose: tekstilė ir drabužiai, avalynė ir natūrali derva.

Pagrindinę priemonę sudaro finansinė parama, skiriama pagal programų sutartis su konsorciumais, kurie apima mokslinių tyrimų ir inovacijų institucijas, įmones ir galutinius naudotojus ir kurie atrenkami konkurso tvarka. Remiama veikla apima mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir gamybinių inovacijų projektus, skaitmeninimo projektus ir pažangias gamybos technologijas, specialias mokymo ir įgalinimo programas, vietinės gamtinės dervos gamybą ir informuotumo didinimo priemones, skirtas tvariai gamybai ir vartojimui. Atrinktais projektais prisidedama bent prie žiedinės ekonomikos plėtros ir išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų Portugalijoje. Programos tikslai yra šie:

- naujų gamybos procesų kūrimas kuriant didesnės pridėtinės vertės produktus, apimančius ir naudojant biologinius išteklius (miškų biomasę, žemės ūkio ir žemės ūkio pramonės liekanas ir šalutinius produktus);
- technologinių procesų plėtojimas siekiant pagerinti tekstilės ir drabužių, avalynės ir dervų perdirbimo sektorių žiediskumą; taip pat
- prisidėti prie atliekų tvarkymo šiuose sektoriuose.

Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų projektai remiami siekiant plėtoti naujus gamybos procesus kuriant didesnės pridėtinės vertės produktus, apimančius ir naudojant biologinius išteklius (miškų biomasę, žemės ūkio ir žemės ūkio pramonės liekanas ir šalutinius produktus), technologinius procesus, skirtus tekstilės ir drabužių, avalynės ir dervų perdirbimo sektorių žiediskumui gerinti, ir prisidėti prie atliekų tvarkymo šiuose sektoriuose. Atrinktais projektais bus prisidedama prie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo.

Šias priemones papildo specialūs ir papildomi konkursai dėl miškotvarkos ir natūralios dervos gamybos veiklos. Ji apima paramą dervų gamybos specialistų vykdomai gaisrų prevencijos veiklai, Gamtos ir miškų išsaugojimo instituto (ICNF) vykdomą mašinų ir įrangos pirkimą ir jūrų pušų miškų apsaugos ir atkūrimo veiklą. Skatinant miškotvarką, šiomis investicijomis prisidedama prie gaisrų kaimo vietovėse poveikio prevencijos ir mažinimo, padedant mažinti į atmosferą išmetamų teršalų kiekį.

Numatoma, kad ši priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytos priemonės aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus. Visų pirma, siekiant užtikrinti atitiktį RŽNP techninėms gairėms (2021/C58/01), Gamtos ir miškų išsaugojimo instituto (ICNF) perkamos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi būti netaršios. Jei nėra netaršių alternatyvų, įsigytinos transporto priemonės, mašinos ir įranga turi atitikti geriausias turimus aplinkosauginio veiksmingumo lygius šiame sektoriuje. Be to, į būsimų kvietimų teikti projektus techninėje užduotyje nustatytus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje³⁹; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos

³⁹ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

rodikliai⁴⁰; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁴¹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁴²; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

---

⁴⁰ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁴¹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁴² Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

L.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė /	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
		Siektina reikšmė			Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
12.1	TC-C12-i01	M	Programos „Resineiros Vigilantes“ 2021 m. protokolo pasirašymas	Programos „Resineiros Vigilantes“ 2021 m. protokolo pasirašymas				III ketv.	2021	Gamtos ir miškų išsaugojimo instituto (I.P.) ir nacionalinės dervų gamintojų profesinės asociacijos (<i>Resipinus</i>) protokolo dėl gaisrų kaimo vietovėse stebėjimo ir aptikimo sudarymas.
12.2	TC-C12-i01	M	Konsorcių pateiktų projektų, skirtų naujiems bioekonomikos produktams, technologijoms ir procesams tekstilės ir drabužių, avalynės ir gamtinių dervų sektoriuose kurti, patvirtinimas	Naujų bioekonomikos produktų, technologijų ir procesų kūrimo projektų tvirtinimas				II ketv.	2022	Atrankos komitetas tvirtina Konsorcių pateiktus projektus, skirtus naujiems bioekonomikos produktams, technologijoms ir procesams tekstilės ir drabužių, avalynės ir natūralių dervų sektoriuose kurti. Konsorcių pateikti remti projektai priskiriami vienai iš šių programų: „Tvartos ir žiedinės bioekonomikos skatinimas tekstilės ir drabužių sektoriuje“, „Tvartos ir žiedinės bioekonomikos skatinimas avalynės sektoriuje“ ir „Natūralių dervų skatinimas ir vertės didinimas“. Jos daugiausia dėmesio skiria mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikai, atsparumui klimato kaitai ir prisitaikymui prie jos taikant švartų technologijų sprendimus, mažo poveikio alternatyvas ir geriausių prieinamų gamybos būdų naudojimą. Pagal projektų atrankos kriterijus reikalaujama, kad visais remiamais R & I projektais būtų užtikrintas tiesioginio ir netiesioginio išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimas. Atrinkti projektai atitinka technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą ir reikalaujant laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.

12.3	TC-C12-i01	T	Nauji produktai, technologijos ir bandomieji procesai, apimantys biologinius išteklius		Skaičius	0	15	IV ketv.	2025	Nauji produktai, technologijos ir bandomieji procesai, apimantys biologinius išteklius. Tai apima bent 10 naujų produktų ar technologijų (6-7 technologinio pasirengimo lygis) ir bent 5 pramoninius bandomuosius procesus ((technologijų parengties lygis 7-9)) šiuose sektoriuose: tekstilės, avalynės, dervų gamyba.
12.4	TC-C12-i01	T	Jūrinių pušų, turinčių dervų gamybos potencialą, plėtra		ha	0	8500	IV ketv.	2025	Jūrų pušų, sukurtų taikant natūralios regeneracijos metodus ir dervingų atšakų genėjimą, plotas.
12.5	TC-C12-r25	M	Naujo bendrojo atliekų tvarkymo režimo įsigaliojimas	Naujo bendrojo atliekų tvarkymo režimo įsigaliojimas				III ketv.	2021	Naujosios bendrosios atliekų tvarkymo sistemos (RGGR), kuria supaprastinamas administracinis procesas ir sumažinamos su šalutinių produktų naudojimu susijusios išlaidos, įsigaliojimas.
12.6	TC-C12-r25	M	Peržiūrėtos nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos įsigaliojimas	Peržiūrėtos nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos įsigaliojimas				III ketv.	2022	Įsigalios persvarstyta Nacionalinė žaliųjų viešųjų pirkimų strategija, kurioje nustatyti ekologiniai kriterijai, susiję su paslaugų ir produktų, apimančių tvarias biologines medžiagas, viešaisiais pirkimais, be kita ko, nustatant privalomus ekologinius kriterijus.

M. 13 KOMPONENTAS. Energijos vartojimo efektyvumas pastatuose

Komponentu sprendžiami šie uždaviniai: Gyvenamųjų namų sektoriuje suvartojama 18 % energijos, o paslaugų sektoriuje – dar 14 %. Todėl pastatai atlieka svarbų vaidmenį Portugalijai siekiant anglies dioksido poveikio neutralizavimo tikslų. Šioje srityje, visų pirma gyvenamųjų namų segmente, taikomos priemonės taip pat gali padėti sumažinti energijos nepriteklių, kuris tebėra didelė problema Portugalijoje, nes 2019 m. namų ūkių, kurie negali tinkamai šildyti būsto, procentinė dalis vis dar siekė 19 proc. Portugalija įsipareigojo iki 2050 m. neutralizuoti anglies dioksido poveikį, todėl turi skatinti mažinti savo pastatų ūkio priklausomybę nuo iškastinio kuro, kartu gerinant būsto sąlygas (patalpų patogumą ir kokybę) ir įperkamumą. To siekiama didinant pastatų energinį naudingumą, energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiąją energiją derinant su elektrifikacija ir visų pirma sutelkiant dėmesį į mažas pajamas gaunančius namų ūkius energijos nepritekliaus problemai spręsti. Nustatyta keletas rinkos nepakankamumo atvejų, kurie atitinka tam tikras problemas, dėl kurių pastatų ūkio pertvarkymas ir galimas sutaupyta energijos panaudojimas yra vilkinamas, pavyzdžiui:

- energijos vartojimo ir jos taupymo galimybių nežinojimas;
- ribota renovacijos ir statybos veikla po krizės;
- patrauklių finansavimo produktų trūkumas;
- nepakankama informacija apie pastatų ūkį taip pat
- ribotas veiksmingų ir išmaniųjų technologijų diegimas.

Komponento tikslai – renovuoti viešuosius ir privačiuosius pastatus, siekiant pagerinti jų energinį naudingumą ir komfortą, kartu sumažinant šalies sąskaitas už energiją ir priklausomybę, išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir energetinę priklausomybę, mažinti energijos nepriteklių ir į apstatytą aplinką įtraukti atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Tai turėtų duoti daug socialinės, aplinkosauginės ir ekonominės naudos žmonėms ir įmonėms, pavyzdžiui, bus kuriamos vietos darbo vietos ir mažinama oro tarša.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją dėl investicijų į žaliąją pertvarką, visų pirma, į švarią ir efektyvią energijos gamybą bei vartojimą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3). Ji yra susijusi su pavyzdine iniciatyva „Renovuoti“, taip pat yra perėjimo prie žaliosios ekonomikos dalis.

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

M.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Investicijos TC-C13-i01: Gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumas

Šių investicijų tikslas – skatinti privačių gyvenamųjų pastatų energijos renovaciją, priimti efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, pakeisti neefektyvią įrangą ir padidinti įrengtuosius pajėgumus skatinti efektyvų energijos ir išteklių naudojimą, didinti pasigamintos atsinaujinančiosios energijos vartojimą ir kovoti su energijos nepriteklumi.

Investicijas sudaro šios priemonės:

- Remti projektų, kuriais skatinama renovacija, energijos vartojimo efektyvumas,

priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, vandens vartojimo efektyvumas ir žiedinė ekonomika pastatuose, išlaidas (paprastai 50-70 proc. visų išlaidų). Tai daroma kasmet skelbiant skelbimus.

- Mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, patiriantiems energijos nepriteklių (kuriuose gali būti subsidijuojama iki 100 % išlaidų), tokiems veiksams įgyvendinti būtinas glaudesnis centrinių ir vietos valdžios institucijų ir kitų subjektų, pavyzdžiui, vietos asociacijų, bendradarbiavimas. *Vales eficiència*, arba energijos vartojimo efektyvumo kuponai, kurių vertė vidutiniškai 1 300 EUR, išduodami ir pristatomi energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams, o tai suteikia gavėjui teisę į tam tikrus darbus, efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, įrangą ir energijos vartojimo elektrifikavimą.
  - o Pagalbinė medžiaga platinama siekiant padėti priimti sprendimus dėl geriausių energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių reikia imtis.
  - o Komunikacijos kanalai ir vieno langelio principu veikiantys centrai taip pat turi padėti išsklaidyti abejones, kaip gauti šią paramą, suderintą su įvairiais nacionaliniais ir vietos subjektais, kad vartotojai galėtų priimti geriausius investicinius sprendimus.

Planuojamomis investicijomis siekiama vidutiniškai sutaupyti apie 200 ktne pirminės energijos ir maždaug 150 kt sumažinti išmetamą CO₂ kiekį.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C13-i02: Energijos vartojimo efektyvumas centrinės valdžios pastatuose

Šių investicijų tikslas – skatinti centrinės valdžios subjektų pastatų energinę renovaciją, skatinti efektyvų energijos ir išteklių naudojimą ir didinti pasigamintos atsinaujinančiosios energijos vartojimą.

Šias investicijas sudaro renovacijos, energijos vartojimo efektyvumo, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, vandens vartojimo efektyvumo ir žiedinės ekonomikos skatinimo pastatuose priemonės.

- Kasmet skelbiami pranešimai apie įvairias su pastatais susijusias intervencines priemones, kurios turi būti nurodytos veiksmingumo planuose, kurie turi būti parengti pagal Europos ekologinių inovacijų veiksmų planą ECO.AP 2030. 2030 m. ECO.AP taip pat galės teikti techninę paramą centrinėms valdžios institucijoms nustatant projektus ir skatinant jų įgyvendinimą.

- Pagalbinė medžiaga išplatinama viešojo administravimo pareigūnams, kad jie galėtų nuspręsti, kokių energijos vartojimo efektyvumo priemonių geriausia imtis.

Planuojamomis investicijomis siekiama vidutiniškai sutaupyti apie 185 ktne pirminės energijos ir maždaug 140 kt sumažinti išmetamo CO₂ kiekį.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C13-i03: Energijos vartojimo efektyvumas paslaugų sektoriuje naudojamuose pastatuose

Šių investicijų tikslas – skatinti paslaugų sektoriuje naudojamų pastatų energijos renovaciją, skatinti efektyvų energijos ir išteklių naudojimą, didinti pasigamintos atsinaujinančiosios energijos vartojimą.

Šią investiciją sudaro šios priemonės:

- Kasmet skelbiami pranešimai, kuriuose prašoma paramos (paprastai 50-70 proc. visų išlaidų), kad šios išlaidos būtų padalytos įvairių rūšių su pastatais susijusioms intervencinėms priemonėms, kuriomis siekiama pagerinti jų energinį ir aplinkosauginį veiksmingumą.

- Pagalbinė medžiaga platinama siekiant padėti priimti sprendimus dėl geriausių energijos vartojimo efektyvumo priemonių, kurių reikia imtis.

- Taip pat turi būti sukurti ryšių kanalai, kurie padėtų išsklaidyti abejones, kaip gauti šią paramą, suderintą su įvairiais nacionaliniais ir vietos subjektais, kad vartotojai galėtų priimti geriausius investicinius sprendimus.

Planuojamomis investicijomis siekiama vidutiniškai sutaupyti apie 50 ktne pirminės energijos ir maždaug 30 kt sumažinti išmetamo CO₂ kiekį.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

M.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
13.1	TC-C13-i01	T	Privačių gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija		m ²	0	830 000	II ketv.	2024	Renovuotų privačių gyvenamųjų pastatų teritorija. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.2	TC-C13-i01	T	Privačių gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija		m ²	830 000	1 020 000	II ketv.	2025	Renovuotų privačių gyvenamųjų pastatų teritorija. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.3	TC-C13-i01	T	Energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams paskirstyti „efektyvumo kuponai“, siekiant pakeisti seną įrangą ir priimti efektyvaus energijos vartojimo sprendimus		Skaičius	0	100 000	III ketv.	2025	Energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams (visiems namų ūkiams, kuriems taikomas socialinis energijos tarifas) paskirstytų „efektyvumo kuponų“, kurių vertė vidutiniškai siekia 1300 EUR, skaičius, siekiant pirkti efektyviai energiją vartojančią įrangą, pvz., šilumos siurblius, taip pat atlikti darbus, kuriais siekiama pagerinti paties namų ūkio energinį naudingumą. Tai apima montavimo paslaugas ir ankstesnės įrangos surinkimą (perdavimą į aplinką tausojančią galutinę paskirties vietą).

13.4	TC-C13-i01	T	Papildomi atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai, skirti vartoti savo reikmėms ir naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendruomenėse privačiame gyvenamųjų namų sektoriuje		MW	0	35	IV ketv.	2025	Papildomi atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai (pvz., fotovoltinės plokštės ir baterijos, kai pastaroji technologija brandi), įrengti savo reikmėms ir naudoti privačių gyvenamųjų namų sektoriaus atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendruomenėse.
13.5	TC-C13-i02	T	Centrinės valdžios subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija		m ²	0	1 065 000	I ketv.	2025	Renovuotų centrinės valdžios subjektų pastatų teritorija. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.6	TC-C13-i02	T	Centrinės valdžios subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija		m ²	1 065 000	1 255 000	IV ketv.	2025	Renovuotų centrinės valdžios subjektų pastatų teritorija. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.7	TC-C13-i02	T	Papildomi atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumai, skirti vartoti savo reikmėms ir naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendruomenėse centrinės valdžios pastatuose		MW	0	28	IV ketv.	2025	Papildomi atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumai (pvz., fotovoltinės plokštės ir baterijos, nes pastaroji technologija yra brandi) savo reikmėms vartoti ir naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendruomenėse centrinės valdžios pastatuose.

13.8	TC-C13-i03	T	Privačių paslaugų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija		m ²	0	315 000	I ketv.	2025	Renovuotų pastatų, kuriuos naudoja privačių paslaugų sektorius, teritorija. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.9	TC-C13-i03	T	Privačių paslaugų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija		m ²	315 000	360 000	IV ketv.	2025	Renovuotų pastatų, kuriuos naudoja privačių paslaugų sektorius, teritorija. Energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtos renovacijos vidutiniškai turi užtikrinti bent vidutinio lygio renovaciją, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos.
13.10	TC-C13-i03	T	Papildomi atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumai, skirti vartoti savo reikmėms ir naudoti atsinaujinančių išteklių energijos bendruomenėse privačių paslaugų sektoriuje		MW	0	30	IV ketv.	2025	Papildomi atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumai (pvz., fotovoltinės plokštės ir baterijos, nes pastaroji technologija yra brandi) savo reikmėms vartoti ir naudoti atsinaujinančių išteklių energijos bendruomenėse privačių paslaugų sektoriuje.

N. 14 KOMPONENTAS. Vandenilis iš atsinaujinančių energijos išteklių

Portugalija įsipareigojo iki 2050 m. neutralizuoti anglies dioksido poveikį ir tapti viena iš šalių, kurios pagal Paryžiaus susitarimą imasi vadovaujamojo vaidmens kovojant su klimato kaita. Anglies dioksido neutralizavimo veiksmų plane iki 2050 m. (RNC 2050) nustatyti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslai – išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti daugiau kaip 85 proc., palyginti su 2005 m., ir anglies dioksido sekvestracijos pajėgumą – 13 000 000 tonų. Ši sudedamoji dalis skirta vadinamiesiems sunkiai švelninamiems sektoriams, skatinant vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių diegimą.

Komponento tikslai – skatinti energetikos pertvarką ir pramonės bei transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, daug dėmesio skiriant atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio ir kitų atsinaujinančiųjų išteklių dujų gamybai. Autonominiuose regionuose daugiausia dėmesio skiriama atsinaujinančiosios energijos (geoterminės, vėjo, fotovoltinės ir hidroenergijos) diegimui ir kaupimui. Šis komponentas yra labai svarbus siekiant sumažinti nacionalinę energetinę priklausomybę gaminant energiją iš vietos šaltinių, gerinti prekybos balansą ir didinti vidaus ekonomikos atsparumą.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į žaliąją pertvarką, daugiausia dėmesio skiriant atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai (2019 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

N.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TC-r29: Nacionalinė vandenilio strategija (EN-H2)

Priemonės tikslas – energetikos sektoriui nustatyti paskatų ir stabilumo elementą, skatinant laipsnišką vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimą, kuris yra darnus platesnės perėjimo prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos ramstis. Šioje strategijoje apibrėžiamas dabartinis ir būsimas vandenilio vaidmuo energetikos sistemoje ir siūlomos vandenilio įtraukimo į įvairius ekonomikos sektorius priemonės ir tikslai. Tai taip pat apima šiam poslinkiui būtinų sąlygų sudarymą, įskaitant, be kita ko, teisės aktus ir reglamentavimą, saugą, standartus, inovacijas ir plėtrą, taip pat finansavimą. Priemonė skirta iš dalies pakeistam Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamentui ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamentui patvirtinti Energetikos ir geologijos generaliniam direktoratui. Iš dalies pakeistame reglamente turi būti numatyta galimybė nustatyti prijungimo prie dujų perdavimo infrastruktūros sąlygas, visų pirma atsinaujinančiųjų išteklių kilmės dujų, įskaitant iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintą vandenilį ir mažo anglies kiekio dujas, suleidimo sąlygas, taip pat nustatyti mažiausią ir didžiausią šių dujų suleidimo į tinklus procentinę dalį. Be to, į iš dalies pakeistą reglamentą įtraukiami būtini techninių standartų pakeitimai, kuriais užtikrinama paslaugos kokybė ir saugus naudojimas šia infrastruktūra visiems naudotojams. Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos TC-C14-i01: Vandenilis ir atsinaujinančios dujos

Priemonės tikslas – remti privačius atsinaujinančio vandenilio ir kitų atsinaujinančių išteklių dujų gamybos savo reikmėms arba į tinklą suleidimo projektus.

Investicijas sudaro atsinaujinančiųjų išteklių dujų gamybai, saugojimui, transportavimui ir paskirstymui skirti veiksmai, kuriais siekiama didinti atsinaujinančiųjų išteklių dujų indėlį į energijos vartojimą, mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, mažinti energetinę priklausomybę ir didinti energijos tiekimo saugumą. Remiamos įvairios taikymo sritys, pvz., atsinaujinančiųjų dujų naudojimas transportavimui ir atsinaujinančių išteklių dujų įpurškimas į gamtinių dujų tinklą.

Gaminant atsinaujinančiųjų išteklių dujas, tokias kaip atsinaujinantis vandenilis arba biometanas, išimtinai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, gali būti naudojamos įvairios technologijos, kaip antai: Elektrolizė Termocheminiai ir hidroterminiai procesai; Biologiniai procesai (biofotolizė ir fermentacija); Biodujų sodrinimas anaerobiniu būdu skaidant biomasės medžiagas (neįskaitant biodujų gamybos); ir metano (atsinaujinantis vandenilis kartu su perdirbta anglies dioksidu).

Investicijos turi būti ypač orientuotos ir jomis turi būti siekiama didinti įrengtuosius pajėgumus vandenilio ir kitų atsinaujinančiųjų išteklių dujų gamybai, įskaitant elektrolizeriuose įrengtus pajėgumus, skirtus iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintam vandeniliui gaminti. Projektas įgyvendinamas surengiant tris atvirus ir nediskriminacinius konkursus, kuriais siekiama remti projektus, kurių vienam projektui skiriama ne daugiau kaip 15 000 000 EUR.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C14-i02-RAM: Atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos potvynis Madeiros salyne

Priemonės tikslas – remti atsinaujinančiosios energijos gamybą, saugojimą, perdavimą ir paskirstymą. Į šią investiciją įtrauktais projektais turi būti sudarytos sąlygos padidinti elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių dalį, kuri turi būti prieinama kiekvienoje saloje. Šiomis investicijomis prisidedama prie elektros energijos gamybos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo strategijos, kuria didinamas vidaus ekonomikos atsparumas.

Investicijas sudaro šios investicijų dalys:

- Visiškai atnaujinti ir atnaujinti vandens Seros hidroelektrinę ir „Calheta I“ hidroelektrinę, atgaivinti 6,2 MW įrengtąją galią ir padidinti įrengtąją galią pridėdant 4 MW;
- Padidinti baterijų laikymo sistemų įrengtąją galią, pridėdant bent 21 MW/27MWh talpos;
- Įrengia naują sinchroninį kompensatorių, kurio galia ne mažesnė kaip 15 MVar;
- Padidinti elektros tinklo pajėgumą, kad į elektros energijos sistemas būtų galima integruoti naują bent 48 MW įrengtąją galią į atsinaujinančiuosius energijos išteklius (40 MW Madeira + 8 MW Porto Santo);
- 130 000 prijungtų pažangiųjų skaitiklių įrengimas ir 8 750 gatvių apšvietimo punktų pakeitimas mažo energijos suvartojimo sprendimais (įskaitant gatvių apšvietimo valdymo atnaujinimą).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C14-i03-RAA: Energetikos pertvarka Azorų salose

Priemonės tikslai – plėtoti pažangiausią elektros energijos infrastruktūrą ir įgyvendinti projektus su naujoviškais techniniais sprendimais, kuriais siekiama padidinti energetinę nepriklausomybę. Azorų salose elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių šiuo metu sudaro apie 40 % visos regiono vertės, iš kurios apie 24 % gaunama iš geoterminės

energijos dviejose didžiausiose salyno salose. Likę 60 % elektros energijos pagaminama iš iškastinio kuro, mazuto ir dyzelino, o tai sudaro didelę metinę sąskaitą ne tik dėl kuro pirkimo vertės, bet ir dėl to, kad jis gabenamas jūra iš žemyninės dalies į salas ir dėl paskirstymo tarp salų. Šios rūšies gamyba, be su ja susijusių didelių sąnaudų, yra didelė priklausomybė nuo išorės veiksnių, dėl kurios, kilus nacionalinei ar tarptautinei krizei, gali kilti pavojus pajėgumui patenkinti archipelago energijos poreikius.

Investicijas sudaro šios investicijų dalys:

- 12 MW padidinti įdiegtus atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumus, visų pirma geoterminius pajėgumus, ir 5 MW atgaivinti jau įrengtą geoterminę elektros elektrinę;
- Įrengtosios galios gaminti elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių Korvo saloje padidėjimas 850 kW įrengiant fotovoltinių ir vėjo jėgainių parkus;
- Naujų elektros energijos kaupimo sistemų įrengimas Santa Maria, San Jorge, Pico, Faial, Flores ir Corvo salose ne mažiau kaip 20 MW;
- Įrengti naujus mažus fotovoltinius elektros energijos gamybos įrenginius decentralizuotai gamybai ir vartojimui, kurių bendra vertė – 12,6 MW.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

N.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
14.1	TC-C14-r29	M	Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamento ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas	Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamento ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas				III ketv.	2021	Iš dalies pakeisto Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamento ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamento įsigaliojimo. Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamento ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamento pakeitimus tvirtina Energetikos ir geologijos generalinis direktoratas. Reglamentais sudaromos sąlygos prisijungti prie dujų perdavimo infrastruktūros, visų pirma atsinaujinančiųjų išteklių dujų, įskaitant iš atsinaujinančiųjų išteklių gaunamą vandenilį, suleidimo sąlygomis, taip pat nustatyti mažiausią ir didžiausią šių dujų suleidimo į tinklus procentinę dalį. Be to, jos apima būtinus techninių standartų pakeitimus, kuriais užtikrinama paslaugos kokybė ir saugus naudojimas šiomis infrastruktūromis visiems naudotojams.
14.2	TC-C14-i01	M	Pirmasis kvietimas dalyvauti atsinaujinančiųjų išteklių dujų gavybos projektų konkurse	Pirmasis kvietimas dalyvauti konkurse				III ketv.	2021	Paskelbtas pirmasis kvietimas atrinkti projektus, kurie bus remiami bent 88 MW naujų įrengtų atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio ir atsinaujinančiųjų dujų energijos pajėgumų, kurių gyvavimo ciklo metu išmetamas ŠESD kiekis lygus nuliui arba beveik lygus nuliui.
14.3	TC-C14-i01	T	Papildomi atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio ir dujų gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumai		MW	0	264	IV ketv.	2025	Papildomi atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintų dujų gamybos pajėgumai, kurių būvio ciklo metu išmetamas ŠESD kiekis lygus nuliui arba beveik lygus nuliui.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Naujo sinchroninio kompensatoriaus įrengimas	Naujo sinchroninio kompensatoriaus įrengimas				IV ketv.	2023	Vieno naujo sinchroninio kompensatoriaus, turinčio ne mažiau kaip 15 MVar, įsigijimas ir įrengimas.

14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi įrengti hidroenergijos gamybos pajėgumai		MW	0	4	IV ketv.	2023	Atnaujinto vandens Seros hidroelektrinės įrengtosios galios padidėjimas.
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Atnaujinti hidroenergijos gamybos pajėgumai		MW	0	6.2	IV ketv.	2024	Visiškai atnaujinti šias hidroelektrines: Water Serra Hydroelectric Power Plant: pakeisti ir modernizuoti elektros ir mechaninę įrangą, prižiūrėti tik pastatą. „ Calheta I“ hidroelektrinė: daugumos objektų, visų pirma dviejų 0,5 MW įrengtosios galios generatorių ir kitų elektros sistemų, išskyrus pastatą, pakeitimas. Šie darbai taip pat apima kanalų, vedančių į gamyklą, atkūrimą iš viso maždaug 13 km ilgio.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Papildoma įrengtoji baterijos kaupimo sistemos galia		MW	0	21	IV ketv.	2024	Didinti elektros energijos kaupimą didinant baterijų sistemų įrengtąją galią. Papildomi pajėgumai sudaro ne mažiau kaip 21 MW/27 MWh.
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi pajėgumai integruoti naują įrengtąją galią į elektros energijos sistemą		MW	0	48	II ketv.	2025	Atsinaujinančiųjų energijos išteklių integravimo į ARM elektros energijos sistemą pajėgumų didinimas. Atnaujinimo apimtis – 8 MW Porto Santo ir 40 MW Madeiroje.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Pažangiųjų skaitiklių įrengimas		Skaičius	0	130 000	IV ketv.	2025	Naujų pažangiųjų skaitiklių (elektros skaitiklių, kuriuose registruojama informacija apie suvartojimą ir kurie prijungti prie ryšių tinklo) tiekimas ir įrengimas
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Gatvių apšvietimo punktų pakeitimas		Skaičius	0	8 750	IV ketv.	2025	Viešojo apšvietimo tinklo pakeitimas mažai energijos naudojančiu šviesos diodų apšvietimu ir jo valdymo sistema
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Papildomi ir atnaujinti geoterminiai gamybos pajėgumai		MW	0	17	IV ketv.	2025	Didinti pajėgumus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių, visų pirma geoterminės energijos. Papildomi pajėgumai (12 MW) įrengiami Pico Alto geoterminėje elektrinėje ir Pico Vermelho geoterminėje elektrinėje. Atnaujinant Ribeira Grande geoterminę elektrinę bus pastatyti trys nauji geoterminiai gręžiniai, o našesnis 5 MW generavimo įrenginys pakeis esamus 2x2,5 MW generavimo įrenginius.

14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Papildoma atsinaujančiosios elektros energijos gamyba Korvo		kW	0	850	IV ketv.	2023	Padidinti įdiegtus pajėgumus gaminti elektros energiją iš atsinaujančiųjų išteklių Korvo saloje įrengiant fotovoltinių ir vėjo jėgainių parkus.
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Naujos baterijų energijos kaupimo sistemos ir energijos valdymo sistemos ARA		MW	0	20	IV ketv.	2025	Įrengti naujas baterijų energijos kaupimo sistemas ir energijos valdymo sistemas šešiose salose, kad būtų galima geriau integruoti atsinaujančiuosius energijos išteklius, kartu užtikrinant tiekimo saugumą ir paslaugų kokybę, kartu užtikrinant 20–30 MW galios intervalą.
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Mažo įrenginio fotovoltinių įrenginių įrengimas vietiniam elektros energijos gamybai ir vartojimui		MW	0	11.2	IV ketv.	2025	Naujų įrengtųjų elektros energijos gamybos pajėgumų įrengimas investuojant į išsklaidytus mažus fotovoltinius įrenginius, daugiausia skirtus vartoti savo reikmėms, darant prielaidą, kad naudos gavėjai nefinansuos bendro finansavimo.

O.15 KOMPONENTAS. Tvarus judumas

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiami keli transporto sektoriaus uždaviniai: poreikį mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų kiekį, poreikį mažinti priklausomybę nuo asmeninio automobilio ir poreikį užtikrinti geresnę socialinę sanglaudą miestų teritorijose.

Šio komponento tikslas – sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir gerinti viešąjį transportą plečiant tinklą, užtikrinant didesnę jo prieinamumą ir stiprinant viešojo transporto planavimo pajėgumus. Tikimasi, kad tai paskatins daugiau viešojo transporto naudotojų, paskatins perėjimą nuo privačių automobilių prie viešojo transporto ir skatins geresnius transporto valdymo ir planavimo gebėjimus. Šiuo tikslu šį komponentą sudaro reformos ir investicijos, kuriomis skatinamas tvarus viešasis transportas plečiant Lisabonos ir Porto metro, statant lengvojo bėginio transporto sistemą Lisabonoje, greito autobusų tranzito sistemą Porte ir netaršių autobusų viešajam transportui pirkimą.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į žaliają pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

O.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TC-r30: Transporto ekosistemos reforma

Reformos tikslas – stiprinti viešojo transporto institucijas, jų gebėjimus ir įgūdžius ir taip padidinti jų gebėjimą geriau planuoti jų valdomas transporto sistemas ir didinti naudojimąsi viešuoju transportu. Ja skatinamas viešojo transporto institucijų gebėjimų stiprinimas remiant transporto sistemos planavimo ir valdymo priemonių įsigijimą, naujus skaitmeninius sprendimus, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos naudotis viešuoju transportu, ir paramą bilietų pardavimo sistemų modernizavimui bei veiklos stebėsenai. Ji padeda transporto valdymo institucijoms pagal 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantį Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70, parengti, sudaryti ir įgyvendinti viešojo keleivinio transporto paslaugų visose metropolinėse zonose ir savivaldybių bendruomenėse (CIM) sutartis. Ji gerina prieigos prie viešojo transporto sąlygas įgyvendindama programas dėl sumažintų tarifų (*Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos, PART*) ir geresnių bei klimatui palankesnių transporto paslaugų (*Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP*) ir fiskalinių priemonių, kurios naudingos viešojo transporto naudotojams, įgyvendinimo, pvz., mokestinės nuolaidos, susijusios su viešuoju transportu.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i01. Lisabonos metro tinklo išplėtimas – raudonoji linija į Alcântara

Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto patrauklumą Lisabonoje ir pritraukti daugiau vartotojų plečiant metro tinklą.

Investicijas sudaro Lisabonos metro tinklo išplėtimas į Alcântara, prie jo pridėjus 3,7 km ir keturias stotis. Taip Alcântara pertvarkoma į svarbią naują transporto sąsają, kuri jungia metro tinklą ir priemiesčio geležinkelių paslaugas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i02. Porto metro tinklo išplėtimas – Casa da Música-Santo Ovídio

Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto patrauklumą Porte ir pritraukti daugiau naudotojų. Ja siekiama išplėsti metro tinklo teritorinę aprėptį ir spręsti trasos „Porto-Villa Nova de Gaia“ spūsčių problemas.

Investicijas sudaro metro tinklo Porte plėtra tiesiant naują 6,74 km dvikelio liniją su 8 naujomis stotimis tarp Boavista/Casa da Música Porte ir nauja stotis, kuri bus pastatyta Santo Ovídio (siejama su linija Amarela) Vila Nova de Gaia.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i03. Lengvųjų geležinkelių tranzitas Odivelas - Loures

Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto patrauklumą Lisabonoje ir pritraukti daugiau naudotojų. Šiuo metu tarp Loures ir Lisabona dominuoja privatus kelių transportas, dėl kurio kyla didelių šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų išmetimo ir grūsčių problemų. Šia priemone siekiama paskatinti perėjimą nuo individualaus kelių transporto prie viešojo transporto.

Investicijas sudaro 12 km ilgio lengvojo bėginio tranzito sistemos, kuri prijungs savivaldybę Loures su Lisabonos metro tinklu, statyba.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i04. Greitas autobusų tranzitas Boavista – Império

Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto patrauklumą Porte ir pritraukti daugiau naudotojų. Ja siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų kiekį ir skatinti perėjimą nuo kelių transporto.

Šios investicijos apima naujos 3,8 km ir 7 stočių tarp Praça do Império ir Praça Mouzinho de Albuquerque Porto greito autobusų tranzito sistemos (nuleistų autobusų juostų) sukūrimą, sujungiant su Porto metro tinklu. „Bus“ greito tranzito sistema valdoma elektriniais autobusais.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TC-C15-i05: Viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Priemonės tikslas – atnaujinti Portugalijos viešojo transporto parką ir sumažinti jo priklausomybę nuo iškastinio kuro, teikiant netaršius autobusus.

Investicijas sudaro finansinė parama 145 netaršių (elektros ir vandenilio) autobusų viešajam transportui ir įkrovimo infrastruktūrai, skirtai jų eksploatavimui, pirkimui. Parama teikiama kaip negrąžinama dotacija nulinės taršos (elektrinio arba vandenilio) autobuso ir dyzelinui lygiavertės transporto priemonės (EURO VI) pirkimo išlaidų skirtumo forma. Autobusai naudojami keleivinio transporto viešosioms paslaugoms teikti pagal viešųjų paslaugų sutartis Lisabonos ir Porto metropolinėse zonose.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2023 m. gruodžio 31 d.

O.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
15.1	TC-C15-i01	M	Lisabonos metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas	Lisabonos metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas				III ketv.	2022	Viešojo sektoriaus institucijų ir konkurso tvarka atrinkto rangovo projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymas. Sutarties tikslas – išplėsti Lisabonos metro tinklą (Red Line į Alcântara).
15.2	TC-C15-i01	M	Lisabonos metro tinklo plėtros pažangos ataskaita	Pažangos ataskaita, kurioje nurodoma, kad darbai vykdomi pagal tvarkaraštį				II ketv.	2023	Darbu, susijusių su Lisabonos metro tinklo plėtra, plėtra ir jų įgyvendinimo tvarkaraščio laikymasis vertinamas pagal reguliarias darbų vykdymo pažangos ataskaitas. Jis apima darbų plėtojimo pagal numatytą tvarkaraštį vertinimą, įskaitant jau užbaigtų veiksmų nustatymą, vykdytinos veiklos nustatymą ir siūlomų įgyvendinimo terminų rizikų analizę, prirėkus kartu su švelninimo ir nenumatytų atvejų planu, siekiant užtikrinti, kad sutartis būtų užbaigta iki pasiūlytų terminų. Ši tarpinė reikšmė pasiekama, jei pažangos ataskaitoje nurodoma, kad tarpinės reikšmės metu darbai vykdomi pagal tvarkaraštį.
15.3	TC-C15-i01	T	Užbaigtas Lisabonos metro tinklo išplėtimas		Km	0	3.7	IV ketv.	2025	Lisabonos metro tinklui plėsti užbaigti statybos darbai (3,3 km tunelyje ir 0,4 km viaduke) praplečiant raudonąją liniją iki Alcântara. Pailginta metro linija parengta nedelsiant pradėti teikti planuojamas transporto paslaugas.
15.4	TC-C15-i02	M	Porto Metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas	Porto Metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas	—			II ketv.	2023	Viešojo sektoriaus institucijų ir konkurso tvarka atrinkto rangovo projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymas. Sutarties tikslas – plėsti Porto Metro tinklą (Casa da Música-Santo Ovídio).

15.5	TC-C15-i02	M	„Porto Metro“ tinklo plėtros pažangos ataskaita	Pažangos ataskaita, kurioje nurodoma, kad darbai vykdomi pagal tvarkaraštį				II ketv.	2024	Darbu , susijusių su Porto metro tinklo plėtra, plėtojimas ir jų vykdymo tvarkaraščio laikymasis vertinamas pagal reguliarias darbų vykdymo pažangos ataskaitas. Jis apima darbų plėtojimo pagal numatytą tvarkaraštį vertinimą, įskaitant jau užbaigtų veiksmų nustatymą, vykdytinos veiklos nustatymą ir siūlomų įgyvendinimo terminų rizikos analizę, prireikus kartu su švelninimo ir nenumatytų atvejų planu, siekiant užtikrinti, kad sutartis būtų užbaigta iki pasiūlytų terminų. Ši tarpinė reikšmė pasiekama, jei pažangos ataskaitoje nurodoma, kad tarpinės reikšmės metu darbai vykdomi pagal tvarkaraštį.
15.6	TC-C15-i02	T	Užbaigtas Porto metro tinklo išplėtimas		Km	0	6.7	IV ketv.	2025	Uosto Metro tinklui plėsti užbaigti statybos darbai nutiesti naują liniją tarp Casa da Música (Portas) ir Santo Ovídio (Vila Nova de Gaia). Naujoji metro linija parengta nedelsiant pradėti teikti planuojamas transporto paslaugas.
15.7	TC-C15-i03	M	Sutarties dėl lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures statybos pasirašymas	Sutarties dėl lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures statybos pasirašymas				I ketv.	2023	Viešojo sektoriaus institucijų ir konkurso tvarka atrinkto rangovo projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymas. Sutarties tikslas – tiesti lengvąją geležinkelio liniją tarp Odivelas ir Loures.
15.8	TC-C15-i03	M	Lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures tiesimo pažangos ataskaita	Pažangos ataskaita, kurioje nurodoma, kad darbai vykdomi pagal tvarkaraštį				II ketv.	2024	Lengvųjų geležinkelių tranzito linijos, jungiančios Odivelas ir Loures, tiesimo darbai ir jų vykdymo tvarkaraščio laikymasis vertinami per visą darbų vykdymo laikotarpį teikiant reguliarias pažangos ataskaitas. Jis apima darbų plėtojimo pagal numatytą tvarkaraštį vertinimą, įskaitant jau užbaigtų veiksmų nustatymą, vykdytinos veiklos nustatymą ir siūlomų įgyvendinimo terminų rizikos analizę, prireikus kartu su švelninimo ir nenumatytų atvejų planu, siekiant užtikrinti, kad sutartis būtų užbaigta iki pasiūlytų terminų. Ši tarpinė reikšmė pasiekama, jei pažangos ataskaitoje nurodoma, kad tarpinės reikšmės metu darbai vykdomi pagal tvarkaraštį.
15.9	TC-C15-i03	T	Užbaigtas lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures tiesimas		Km	0	12	IV ketv.	2025	Užbaigti lengvojo bėginio geležinkelio tranzitinės linijos statybos darbai, siekiant sujungti Loures su Lisabonos metro tinklu Odivelo mieste. Naujoji lengvojo bėginio transporto tranzito linija parengta nedelsiant pradėti teikti planuojamas transporto paslaugas.

15.10	TC-C15-i04	M	Bus greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho statybos Porte sutarties pasirašymas	Greitosios autobusų linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho statybos Porte sutarties pasirašymas				I ketv.	2022	Viešojo sektoriaus institucijų ir konkurso tvarka atrinkto rangovo projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymas. Sutarties tikslas – nutiesti „Bus Rapid Transit“ liniją, jungiančią Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho Porte.
15.11	TC-C15-i04	T	Bus greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimas Porte baigtas		Km	0	3.8	IV ketv.	2023	Greitojo autobusų tranzito linijos, jungiančios Praça do Império su Praça Albuquerque Mouzinho Porte, statybos darbų ilgis. Naujoji greito autobusų tranzito linija parengta nedelsiant pradėti teikti planuojamas transporto paslaugas.
15.12	TC-C15-i05	M	Pagal viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą pasirašyta netaršių autobusų pirkimo sutartis	Pagal viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą pasirašyta 145 netaršių autobusų pirkimo sutartis				III ketv.	2022	Paramos gavėjų ir valdymo institucijos sutarties pasirašymas konkurso tvarka, pagal kurią įsipareigojama pirkti naujus netaršius (elektrinius ir vandenilinius) autobusus.

15.13	TC-C15-i05	T	Naujų netašių (elektrinių arba vandenilinių) autobusų, naudojamų viešajam transportui, pirkimas		Skaičius	0	145	IV ketv.	2023	Naujų netašių (elektrinių arba vandenilinių) autobusų, įsigytų ir eksploatuojamų viešojo keleivinio transporto paslaugoms teikti Lisabonos ir Porto municipalinėse zonose, skaičius.
15.14	TC-C15-r30	T	Pasirašytos viešojo keleivinio transporto paslaugų miesto zonose ir savivaldybių bendruomenėse sutartys		Skaičius	0	23	IV ketv.	2023	Transporto valdymo institucijų, sudariusių sutartis dėl visų keleivinio geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų transporto viešųjų paslaugų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1370/2007, skaičius.

P. 16 KOMPONENTAS. Imonės 4.0.

Komponentu sprendžiamos problemos, susijusios su mažu įmonių skaitmeninimu. Remiantis skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI 2020) rezultatais, Portugalija užima 19-ą vietą ES ir prastesnę už ES vidurkį. Labiausiai pažeidžiami Portugalijos aspektai yra „žmogaus kapitalas“ ir „Interneto paslaugų naudojimas“ ir kai kurie „skaitmeninių technologijų integravimo“ aspektai; visi šie aspektai atspindi įmonių skaitmeninio pajėgumo ir veiklos rezultatų apribojimus.

Komponento tikslai – orientuotis į verslo sektorių, visų pirma MVI ir jų darbuotojus, investuojant į perėjimo prie skaitmeninių technologijų spartinimą, taip pat stiprinant dirbančių darbuotojų skaitmeninius įgūdžius. Investicijomis numatomi šie veiksmai:

- Verslo sektoriaus darbuotojų skaitmeninių įgūdžių stiprinimas;
- Įmonių verslo modelio ir jų gamybos procesų modernizavimas, įskaitant darbo srautų, pvz., verslo valdymo, naujoviškų produktų ir sąskaitų faktūrų išrašymo, skaitmeninimą;
- Naujų skaitmeninių produktų ir paslaugų rinkodaros kanalų kūrimas;
- Inovacijos ir pažangiųjų skaitmeninių technologijų įtraukimas į įmonių verslo modelį; taip pat
- Skaitmeninio verslumo puoselėjimas.

Šis komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas remti skaitmeninių technologijų naudojimą siekiant užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą ir didinti įmonių konkurencingumą, taip pat remti užimtumą ir teikti pirmenybę priemonėms, kuriomis siekiama išsaugoti darbo vietas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Šis komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas kelti gyventojų kvalifikacijos, visų pirma jų skaitmeninio raštingumo, lygį, be kita ko, užtikrinant, kad suaugusiųjų švietimas labiau atitiktų darbo rinkos poreikius (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2), ir sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

P.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TD-r31: Verslo aplinkos skaitmeninė pertvarka

Priemonės tikslai – skatinti verslo aplinkos augimą, kad ji taptų konkurencingesnė ir atsparesnė dabartinėmis pasaulio ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis. Ši reforma yra platesnio Skaitmeninės pertvarkos veiksmų plano, kurį Portugalija priėmė 2020 m. balandžio mėn., dalis.

Reformą sudaro šie elementai:

- Į nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto ugdomojo turinio, konkrečiai susijusio su profesiniais tikslais naudojamais skaitmeniniais įgūdžiais, peržiūra. Šis atnaujinimas atitinka naujausius technologijų pokyčius ir skubiausius įvairių ekonomikos sektorių įmonių poreikius. Šiuo tikslu nuo 2021 m. gali būti rengiami nauji mokymo planai ir trumpi mokymo kursai.

- Sukurti teisinę ir reguliavimo sistemą, būtiną skaitmeniniams spaudams kibernetinio saugumo, privatumo, tvarumo ir tinkamumo naudoti srityse kurti. Ši sistema ir skaitmeninio pasitikėjimo skatinimas yra būtina šiame komponente numatytų investicijų į skaitmeninius spaudus įgyvendinimo sąlyga.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2022 m. kovo 31 d.

Investicijos TD-C16-i01. Įmonių skaitmeninis įgalėjimas

Priemonės tikslai – gerinti dirbančių darbuotojų, įskaitant darbuotojus ir vadovus, skaitmeninius įgūdžius, ypatingą dėmesį skiriant pramonės, prekybos, paslaugų, turizmo ir žemės ūkio sektorių įmonėms, kad būtų padidintas skaitmeninių įgūdžių turinčių darbuotojų skaičius ir padidintas įmonių konkurencingumas bei atsparumas, taip prisidedant prie darbo vietų išsaugojimo ir kūrimo. Šios investicijos padės padidinti kvalifikuotų darbo vietų skaičių esamose įmonėse ir skatinti naujų įmonių kūrimą.

Investicijas sudaro dvi tarpusavyje susijusios mokymo programos, kurios parengiamos siekiant užpildyti darbuotojų (darbuotojų ir vadovų) ir įmonių skaitmeninių įgūdžių spragas. Tikimasi, kad investicijos turės įtakos naujoms politikos sritims ir prisidės prie visą gyvenimą trunkančio profesinių įgūdžių ugdymo ir mokymo praktikos. Taip pat tikimasi, kad investicijos pagerins įmonių gebėjimą spręsti problemas ir pasinaudoti technologijų teikiamomis galimybėmis. Šie du veiksmai:

- „Academy Portugal Digital“: siekiama, kad dalyvautų 800 000 internetinių, mišrių ir tiesioginių skaitmeninių įgūdžių ugdymo dalyvių.
- Užimtumas + skaitmeninis 2025 m.: siekiama 200 000 dalyvių pasiūlyti gilesnį veidą ir mišrų skaitmeninių įgūdžių mokymą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. rugsėjo 31 d.

Investicijos TD-C16-i02. Įmonių skaitmeninė pertvarka

Priemonės tikslai – prisidėti prie Portugalijos MVĮ verslo modelių pertvarkos ir jų skaitmeninimo. Tai ypač svarbu atsižvelgiant į tai, kad Portugalijos ekonomikoje dominuoja labai mažos įmonės, kurių skaitmeninė veikla yra mažesnė nei didesnių įmonių. Taigi, įtraukiant MVĮ į įmonių skaitmeninimą, investicijų tikslas – pertvarkyti Portugalijos ekonomikos verslo modelį ir prisidėti prie didesnio konkurencingumo ir atsparumo didinimo.

Investicijas sudaro keturios veiksmų grupės:

- Nacionalinis bandymų laboratorijų tinklas — nacionalinio testavimo laboratorijų tinklo sukūrimu siekta sudaryti sąlygas įmonėms kurti ir išbandyti naujus produktus ir paslaugas ir paspartinti skaitmeninės transformacijos procesą naudojant fizinę įrangą ir infrastruktūros bandymo įrangą arba virtualius/skaitmeninius simuliatorius. Siekiama sukurti 30 bandomųjų lovų infrastruktūros ir išbandyti bent 3 600 bandomųjų projektų.
- Skaitmeninė prekyba. MVĮ skaitmeninimo programa, daugiausia dėmesio skiriant labai mažoms komercinio sektoriaus įmonėms, siekiant aktyvinti jų skaitmeninės prekybos kanalus, įtraukti technologijas į verslo modelius ir dematerializuoti procesus su klientais ir tiekėjais naudojant informacines ir ryšių technologijas. Ją sudaro trys projektai: i) „Skaitmeninės prekybos spartinimo priemonės“ sukuriant 25 vietas, regioninius ar sektorinius greitintuvus (subjektus, teikiančius konsultuojamąjį ugdymą, mentorystę, finansinę paramą startuoliams ir MVĮ, siekiant padėti joms augti) ir finansinių paskatų sistemą MVĮ verslo modeliams skaitmeninti (siektina reikšmė – 30 000 MVĮ); ii) „Skaitmeninės prekybos kaimyninės šalys“, kuriomis remiamas 50 prekybos vietų, esančių miestų centruose, priemiesčiuose ar kaimo vietovėse, skaitmeninimas (su vietos e. prekybos ir pristatymo platformomis), siekiant skatinti

šias vietas ir teritorinę sanglaudą bei vietos ekonomiką; iii) „Tarptautinimas per elektroninę prekybą“, siekiant padėti įmonėms kurti naujus pardavimo kanalus užsienyje prekiaujant internetu.

- Parama verslo modelių skaitmeninei pertvarkai: Konsultuojamojo ugdymo 4.0 programa, skirta padėti įmonėms diegti pažangias skaitmenines technologijas.
- Verslumas su tokiomis priemonėmis kaip i) startuolių čekių programa naujiems žalesiems ir skaitmeniniams produktams, kuria siekiama remti startuolius, norinčius kurti skaitmeninius ir ekologiškus verslo modelius; ii) „Nacionalinės verslumo struktūros stiprinimas. Portugalijos startuolis“ investuojant į naujai įsteigtų įmonių aplinkos žemėlapi, kad būtų nustatyti su verslumo darbotvarka ir atitinkamų veiksmų planų įgyvendinimu susiję uždaviniai ir sprendimai; ir iii) „Startuolių inkubatoriai / Greitintuvų čekiai“, kuriais siekiama remti inkubatorių ir greitintuvų kūrybą, įskaitant naujų skaitmeninių technologijų diegimą, gerinti turimus išteklius ir stiprinti jų žinias bei gebėjimus, siekiant paremti startuolius, kurie taiko skaitmeninius verslo modelius.

Finansinių priemonių atveju pagal priemonę „Skaitmeninės prekybos spartinimo priemonės“, pagal kurią teikiama finansinė parama ir finansinės paskatos, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), Portugalijos valdžios institucijų ir už finansinę priemonę atsakingo įgaliojotojo subjekto arba finansų tarpininko teisiniame susitarime ir vėlesnėje finansinės priemonės investavimo politikoje:

- reikalauti, kad „InvestEU“ fondui būtų taikomos Komisijos techninės tvarumo patikrinimo gairės; taip pat
- atmesti šį veiklos rūšių ir turto sąrašą: i) veikla ir turtas, susiję su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁴³; ii) veiklai ir ištekliams pagal ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), siekiant, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis už atitinkamus lyginamuosius taršos rodiklius⁴⁴; iii) su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁴⁵ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais susijusiai veiklai ir turtui⁴⁶; ir iv) veiklai ir turtui, kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai; taip pat

⁴³ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁴⁴ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁴⁵ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenu, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁴⁶ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

- reikalauti, kad įgaliojasis subjektas ir (arba) finansų tarpininkas patikrintų projektų teisinę atitiktį atitinkamiems ES ir nacionaliniams aplinkos apsaugos teisės aktams dėl visų sandorių, įskaitant sandorius, kuriems netaikomas tvarumo patikrinimas.

Konkursų atveju, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines rekomendacijas „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų projektų kvietimų teikti paraiškas tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: i) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁴⁷; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai⁴⁸; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁴⁹ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁵⁰; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. rugsėjo 31 d.

Investicijos TD-C16-i03. Įmonių skaitmeninės pertvarkos katalizatorius

Priemonės tikslai – padėti visuomenei ir verslui pereiti prie skaitmeninės ir aplinkos apsaugos. Investicijas sudaro šie trys veiksmai:

---

⁴⁷ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁴⁸ Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁴⁹ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁵⁰ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmais pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

- „Sąskaitos faktūros dematerializavimas“, įgyvendinant projektą, kuriuo siekiama sumažinti popieriaus naudojimą naudojantis skaitmenine sąskaitų faktūrų siuntimo platforma;
- „Kibernetinis saugumas, privatumas, tinkamumas naudoti ir tvarumo sertifikavimo ženklai“ – investicijos į: sukurti keturis naujus kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo ženklus; sukurti platformas, kurios padėtų palaikyti visų procese dalyvaujančių partnerių ir subjektų ryšius (taip pat rinkti su programos stebėseną susijusius procedūrinius duomenis); kampaniją, kurios tikslas – skleisti iniciatyvą ir suteikti įgaliojimus atitikties vertinimo įstaigoms arba techninio vertinimo subjektams, remiantiems sertifikavimo ženklus tose srityse; taip pat
- Skaitmeninių inovacijų centrai (DIH) — paslauga, skirta padėti įmonėms tapti konkurencingesnėms skaitmeninėje srityje, siekiant pagerinti gamybos procesus automatizuojant ar diegiant revoliucingąsias technologijas. Šios investicijos sustiprins ir papildys pagal Skaitmeninės Europos programą jau kuriamą tinklą, kad iš viso pasiektų 16 Portugalijoje įsteigtų skaitmeninių inovacijų centrų.

Su skaitmeninių inovacijų centrų steigimu susijusiems konkursams ir skaitmeninių inovacijų centrų remiamų paramos gavėjų atrankai, siekiant užtikrinti, kad priemonė atitiktų technines gaires „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), į būsimų kvietimų teikti projektus techninėje užduotyje pateiktus tinkamumo kriterijus neįtraukiamas šis veiklos rūšių sąrašas: I) veikla, susijusi su iškastiniu kuru, įskaitant naudojimą vartotojų grandies rinkoje⁵¹; ii) veikla pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS), kuria siekiama, kad numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų ne mažesnis nei atitinkami taršos rodikliai⁵²; iii) veikla, susijusi su atliekų sąvartynais, deginimo įrenginiais⁵³ ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiais⁵⁴; ir iv) veikla, kurią vykdant ilgalaikis atliekų šalinimas gali pakenkti aplinkai. Be to, įgaliojimuose reikalaujama, kad būtų galima pasirinkti tik tuos veiksmus, kurie atitinka atitinkamus ES ir nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

⁵¹ Išskyrus elektros energijos ir (arba) šilumos gamybos, taip pat susijusios perdavimo ir skirstymo infrastruktūros, kurioje naudojamos gamtinės dujos, projektus, atitinkančius RŽNP techninių gairių (2021/C58/01) III priede nustatytas sąlygas.

⁵² Jeigu remiama veikla pasiekiamas prognozuojamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kuris nėra iš esmės mažesnis už atitinkamus santykinius taršos rodiklius, turėtų būti paaiškintos priežastys, kodėl tai neįmanoma. Santykiniai taršos rodikliai, nustatyti nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo veiklai, patenkančiai į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447.

⁵³ Ši išimtis netaikoma pagal šią priemonę vykdomiems veiksams įrenginiuose, skirtuose tik neperdirbamoms pavojingoms atliekoms apdoroti, ir esamiems įrenginiams, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, surinkti išmetamąsias dujas saugoti ar naudoti arba gauti medžiagų iš deginimo pelenų, jei dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumai arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

⁵⁴ Ši išimtis netaikoma veiksams, vykdomiems pagal šią priemonę esamose mechaninio biologinio apdorojimo įmonėse, kai veiksmams pagal šią priemonę siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba modifikuoti atskirtų atliekų perdirbimo operacijas į komposto biologines atliekas ir anaerobinį biologinių atliekų skaidymą, su sąlyga, kad dėl tokių veiksmų pagal šią priemonę nepadidėja įrenginių atliekų apdorojimo pajėgumas arba nepailgėja įrenginių eksploatavimo trukmė; kurių įrodymai pateikiami gamyklos lygmeniu.

P.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
16.1	TD-C16-r31	M	Į nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto mokymo turinio, susijusio su skaitmeninių įgūdžių srities moduliais ir skaitmeninių parašų ir spaudų kūrimo teisės aktais ar reglamentu, peržiūros įsigaliojimas	Į nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto mokymo turinio, susijusio su skaitmeninių įgūdžių srities moduliais ir skaitmeninių parašų ir spaudų kūrimo teisės aktais ar reglamentu, peržiūros įsigaliojimas				I ketv.	2022	Šių įstatymų ar kitų teisės aktų įsigaliojimas: 1) į Nacionalinį kvalifikacijų katalogą skaitmeninių įgūdžių srityje įtraukto profesinio mokymo ir mokymo turinio, t. y. mokymo modulių, susijusių su technologijomis ir priemonėmis, peržiūra siekiant ugdyti įgūdžius, kurių labiausiai reikia profesinėje aplinkoje, remiantis įgūdžių numatymo diagnoze. (2) teisės aktai ar reglamentai, būtini skaitmeniniams parašams ir spaudai kurti kibernetinio saugumo, privatumo, tvarumo ir tinkamumo naudoti srityse. Šios teisinės sistemos sukūrimas ir skaitmeninio pasitikėjimo skatinimas yra šiame komponente numatytų investicijų į skaitmeninius spaudus įgyvendinimo sąlyga.
16.2	TD-C16-i01	M	Portugalijos skaitmeninės akademijos, užimtumo ir skaitmeninių programų pradžia	Portugalijos skaitmeninės akademijos, užimtumo ir skaitmeninių programų pradžia				I ketv.	2022	Portugalijos skaitmeninė akademija. 1) internetinė platforma veikia ir ja gali naudotis jos naudotojai, 2) nustatytos diagnostikos procedūros, skirtos įvertinti stažuotojams skirtas rekomendacijas dėl skaitmeninių įgūdžių ir apibrėžti jiems reikalingus individualizuotus mokymo kursus, taip pat pradedami ir stažuotojams prieinami pirmieji internetiniai mokymai. Užimtumas + skaitmeninė ekonomika – 1) nustatyti ekonomikos sektoriai, kuriems reikia skirti dėmesio, ir nustatyti pagrindiniai jų skaitmeniniai iššūkiai, kuriuos reikia spręsti rengiant kursus; 2) nustatyti programos įgyvendinimo partneriai ir suinteresuotieji subjektai; (3) pradedama mokymo programa ir pradedami tiesioginiai arba mišrūs mokymai.

16.3	TD-C16-i01	T	Užimtumas ir skaitmeninio mokymo dalyviai		Skaičius	0	200 000	III ketv.	2025	Tiesiogiai arba mišrųjį perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo mokymo modulį baigusių mokymo dalyvių skaičius, daugiausia dėmesio skiriant skaitmeniniams įgūdžiams, kuriais sprendžiamos pagal programą „Užimtumas + skaitmeninė ekonomika“ nustatytų ekonomikos sektorių problemos. Atrinkti ekonomikos sektoriai yra tie, kurie buvo nustatyti 2022 m. I ketv. tarpine reikšme.
16.4	TD-C16-i01	T	Portugalijos skaitmeninės akademijos mokymo dalyviai		Skaičius	0	800 000	III ketv.	2025	Mokymo dalyvių, gavusių skaitmeninių įgūdžių diagnostikos sistemą, individualų mokymo planą ir baigusių internetinį, mišrųjį arba asmeninį Portugalijos skaitmeninės akademijos programos modulį, skaičius.
16.5	TD-C16-i02	T	MVĮ, remiamos skaitmeninės prekybos spartinimo priemonių		Skaičius	0	12 000	III ketv.	2023	MVĮ, remiamų sukūrus 25 vietas, regionų ar sektorių skaitmeninės prekybos spartinimo priemonės ir finansinių paskatų sistemą MVĮ verslo modeliams skaitmeninti, skaičius. Parama apima paramą gaunančių MVĮ skaitmeninio lygio vertinimą ir nustatymą, taip pat tikslinių paslaugų teikimą ir paskatas, kad paramos gavėjų verslo modelyje būtų labiau diegiamos skaitmeninės technologijos. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant tvarumo patikrinimą, pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.6	TD-C16-i02	T	Sukurti nacionalinio testų laboratorijų tinklo bandomieji produktai		Skaičius	0	540	III ketv.	2023	Nacionaliniame bandymų laboratorijų tinkle sukurtų bandomųjų produktų (siekiant pasiekti bent 7 technologinio pasirengimo lygį) skaičius. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.7	TD-C16-i02	T	Nacionaliniam bandymų laboratorijų tinklui parinktos bandymų laboratorijos		Skaičius	0	30	III ketv.	2022	Testų, kurie bus toliau montuojami naudojant reikiamą įrangą, kad būtų galima sukurti ir išbandyti bandomuosius produktus nacionaliniame bandymų laboratorijų tinkle, skaičius. Pramonės sektorių ir jų pošakių aprėptis atitinka numatytąją skaitmeninių inovacijų centrų (DIH) tinkle, kad būtų užtikrinta sinergija ir papildomumas su skaitmeninių inovacijų centrų tinklu.

										Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.8	TD-C16-i02	T	Sukurti nacionalinio testų laboratorijų tinklo bandomieji produktai		Skaičius	540	3 600	III ketv.	2025	Bandomųjų produktų, sukurtų siekiant pasiekti 7 technologinio pasirengimo lygį, skaičius) Nacionaliniame bandymų laboratorijų tinkle. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.9	TD-C16-i02	T	Skaitmeninės prekybos kaimyninės šalys		Skaičius	0	50	III ketv.	2025	Skaitmeninės prekybos rajonų miestų centruose, priemiesčiuose ar kaimo vietovėse skaičius. Šios investicijos skiriamos ryšiui ir vietos skaitmeninei infrastruktūrai, visų pirma esamos įrangos ir belaidžio interneto prieigos vartotojams pirkimo vietose įrengimui (arba atnaujinimui). Ji taip pat apima technologinius siuntinių pristatymo valdymo sprendimus ir elektroninių mokėjimo priemonių įdiegimą siekiant skaitmeninti vartotojų patirtį, taip pat parduotuvių verslo modelį. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.10	TD-C16-i02	T	MVĮ, remiamos skaitmeninės prekybos spartinimo priemonių		Skaičius	12 000	30 000	III ketv.	2025	MVĮ, remiamų sukūrus 25 vietas, regionų ar sektorių skaitmeninės prekybos spartinimo priemones ir finansinių paskatų sistemą MVĮ verslo modeliams skaitmeninti, skaičius. Parama apima paramą gaunančių MVĮ skaitmeninimo lygio vertinimą ir nustatymą, taip pat tikslių paslaugų teikimą ir paskatas, kad paramos gavėjų verslo modelyje būtų labiau diegiamos skaitmeninės technologijos. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant tvarumo patikrinimą, pašalinių subjektų sąrašą ir reikalavimą laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.

16.11	TD-C16-i02	T	MVĮ ir startuolių inkubatoriai, tiesiogiai remiami skaitmeninio programomis		Skaičius	0	8 900	III ketv.	2025	MVĮ (8500) ir pradedančiųjų įmonių inkubatorių (400), remiamų pagal vieną iš šių programų, skaičius: 1) internacionalizacija per elektroninę prekybą; (2) „Coaching 4.0“ veiksmi, kuriais remiami skaitmeninės pertvarkos verslo modeliai; 3) pradedančiosioms įmonėms skirti balsai už naujų ekologiškų ir skaitmeninių produktų kūrimą; (4) pradedančiųjų įmonių inkubatorių ir spartintuvų, skirtų jų technologinei plėtrai, biuleteniai. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.
16.12	TD-C16-i02	T	Startuolių žemėlapis Portugalijos pradedančiosios įmonės platformoje		Skaičius	0	5 000	III ketv.	2025	Naujai įsteigtų įmonių skaičius žemėlapyje nurodant pagrindines jų verslo charakteristikas Portugalijos pradedančiųjų įmonių platformoje. Naujoji platforma stebi startuolių ekosistemą, visų pirma, bet neapsiribojant skaitmeninėmis įmonėmis. Platforma prieinama visai ekosistemai (startuoliams, investuotojams, akceleratoriams/inkubatoriams, viešiesiems subjektams).
16.13	TD-C16-i03	T	Skaitmeninių inovacijų centrai		Skaičius	0	16	IV ketv.	2021	Patvirtinus pasiūlymus atrinktų DIH konsorcių skaičius. Kiekvieno DIH sukūrimas vėliau reiškia inkubatoriaus (akceleratoriaus) sukūrimą siekiant skatinti verslumo ekosistemą, susijusią su sektoriais, kuriuos apima centras. Šiomis investicijomis stiprinamas ir papildomas pagal Skaitmeninės Europos programą jau kuriamas tinklas. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.

16.14	TD-C16-i03	M	Skaitmeninių sąskaitų faktūrų ir kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo platformų sukūrimas	Skaitmeninių sąskaitų faktūrų ir kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo platformų sukūrimas				IV ketv.	2022	Įsteigiamos penkios naujos platformos, skirtos: 1) skaitmeninių sąskaitų faktūrų siuntimas; ir 2) kibernetinio saugumo sertifikavimas, 3) privatumo sertifikavimas, 4) tinkamumo naudoti sertifikavimas ir 5) tvarumo sertifikavimas; įskaitant susijusias sklaidos kampanijas visose platformose. Sertifikavimo platformos padeda teikti paraiškas ir sertifikavimo prašymus, tvarkyti procesus, išduoti ir centralizuotai saugoti išduotus sertifikatus ir plombas. Sertifikavimo platformos taip pat remia visų su procesais susijusių partnerių ir subjektų bendravimą, taip pat generuoja su programos stebėseną susijusius procedūrinius duomenis. Platformos turi veikti ir būti prieinamos numatytiems naudotojams.
16.15	TD-C16-i03	T	Skaitmeninių inovacijų centrų konsultavimo paslaugų gavėjai		Skaičius	0	4 000	III ketv.	2025	Įmonių, gavusių konsultavimo paslaugas iš skaitmeninių inovacijų centrų tinklo siekiant pagerinti žinias ir gamybos procesus automatizuojant ar diegiant revoliucingąsias technologijas, skaičius. Atrankos kriterijais užtikrinama pagal šią priemonę remiamų sandorių atitiktis techninėms gairėms „Nedaryti didelės žalos“ (2021/C58/01), naudojant pašalinių subjektų sąrašą, ir reikalavimas laikytis atitinkamų ES ir nacionalinių aplinkos teisės aktų.

Q. 17 KOMPONENTAS. Viešųjų finansų kokybė ir tvarumas

Komponentu sprendžiamos problemos, susijusios su dideliu Portugalijos valstybės skolos ir BVP santykiu, kuris dėl COVID-19 krizės dar labiau padidėjo. Portugalijos valstybės skolos ir BVP santykio dydis riboja esamas fiskalines galimybes ir, kai leidžia ekonominės sąlygos, reikia užtikrinti fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu. Šiomis aplinkybėmis tikimasi, kad griežtesnės fiskalinės politikos pagrindinės sąlygos padės užtikrinti augimui palankesnę kelią siekiant didesnio fiskalinio tvarumo.

Komponento tikslas – gerinti viešųjų finansų valdymą Portugalijoje ir panaikinti esamas fiskalinių struktūrinių reformų spragas. Be kita ko, šie tikslai:

- visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2015 m. Biudžeto sistemos įstatymą ir susijusius struktūrinius pokyčius biudžeto sudarymo, apskaitos ir informacinių sistemų srityse;
- Didinti veiksmingumą didinant centralizuotų viešųjų pirkimų ir išlaidų peržiūrų, kurias planuojama įtraukti į įprastą biudžeto procesą ir kurioms sistemingai atliekami *ex post* vertinimai, naudojimą;
- valstybės valdomų įmonių finansinės veiklos rezultatų gerinimas užtikrinant didesnę skaidrumą, sustiprintą stebėseną ir tvirtesnę valdymą, vadovybei tampant atskaitingesne ir labiau orientuota į veiklos rezultatus; taip pat
- didinti pajamų administravimo veiksmingumą, įskaitant tiek mokesčių ir muitų administraciją, tiek socialinės apsaugos tarnybas, išnaudojant esamas didesnio skaitmeninio ir palankesnio verslui galimybes.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją gerinti valstybės finansų kokybę, kartu stiprinant bendrą išlaidų kontrolę, išlaidų veiksmingumą ir tinkamai sudarant biudžetą (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), rekomendaciją didinti valstybės įmonių finansinį tvarumą, kartu užtikrinant, kad stebėseną būtų vykdoma laiku, skaidriai ir visapusiškai (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), ir rekomendaciją, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

Q.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TD-r32: Viešųjų finansų valdymo modernizavimas ir supaprastinimas

Svarbiausias reformos tikslas – gerinti viešųjų finansų kokybę ir tvarumą, visų pirma stiprinti išlaidų kontrolę ir tinkamą biudžeto sudarymą. Reforma taip pat siekiama didinti viešųjų išteklių naudojimo skaidrumą ir veiksmingumą labiau integruotai valdant administracinius ir finansinius procesus visuose valdžios sektoriaus subjektuose.

Reforma yra visa apimanti fiskalinė ir struktūrinė reforma, kurią sudaro viena kitą papildančios iniciatyvos.

- Pirma, laipsniški veiksmai padės visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2015 m. Biudžeto sistemos įstatymą. Tai apima programos biudžeto sudarymą ir jo įtraukimą į biudžeto planavimą ir stebėseną, taip pat valstybės apskaitos subjekto veiklos pradžia. Taip pat tikimasi, kad planuojamas reikšmingas viešųjų finansų valdymo informacinių sistemų atnaujinimas palengvins kaupiamosios apskaitos sistemos laikymąsi.
- Antra, planuojama, kad išlaidų peržiūros taps struktūriniu Portugalijos biudžeto proceso bruožu, nes jas geriau integruos į metinį biudžeto ciklą ir *ex post* įvertins galimą didesnę veiksmingumą.
- Trečia, siekiant padidinti efektyvumą, įgyvendinami centralizuotų viešųjų pirkimų srities patobulinimai.
- Ketvirta, valstybės valdomoms įmonėms planuojama taikyti dvejopą metodą, pagal kurį finansinių duomenų atskleidimo skaidrumo didinimo priemonės turi būti papildytos valdymo stiprinimo veiksmais, be kita ko, sudarant geresnes valdymo sutartis, kuriomis skatinama paskatomis grindžiama valdymo praktika, ir pasirašant biudžeto ir veiklos planus, kurie sudarys sąlygas didesnei autonomijai kartu su didesne atskaitomybe ir stebėseną.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C17-i01. Viešojo finansų valdymo informacinės sistemos

Investicijos tikslas – pradėti susijusią viešųjų finansų valdymo reformą, siekiant pagerinti viešųjų finansų kokybę ir tvarumą. Investicijos yra ypač svarbios siekiant visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti 2015 m. Biudžeto sistemos įstatymą.

Investicijas sudaro papildomos mažesnės investicijos, kurios kartu turėtų prisidėti prie integruoto viešųjų pajamų ir išlaidų valdymo. Pirma, mažesnės investicijos nukreipiamos į informacinių technologijų sprendimus, kurie leidžia stebėti valdžios sektoriaus sandorius, remiantis procesų skaitmeninimu, apskaitos automatizavimu ir integravimu į centrinės sistemas Finansų ministerijoje, o tai naudinga biudžeto planavimui, stebėsenai ir atskaitomybei. Tai apima informacinių technologijų sprendimų kūrimą, kurie sudaro sąlygas integruotai valdyti valstybės išdą per valstybės apskaitos subjektą, taip pat remti valstybės biudžeto rengimą ir vidutinės trukmės biudžeto planavimą įvedant programas ir laikantis kaupiamosios apskaitos sistemos. Antra, numatomi papildomi centralizuotų viešųjų pirkimų informacinių sistemų, taip pat viešųjų transporto priemonių ir nekilnojamojo turto valdymo patobulinimai.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C17-i02. Kaimo nekilnojamojo turto apmokestinimo mokesčių ir muitų inspekcijos informacinių sistemų modernizavimas

Investicijų tikslas – skaitmeninant visus procesus, susijusius su kaimo nekilnojamojo turto apmokestinimu, visų pirma susijusią informaciją, t. y. jos žemėlapius ir susijusias ypatybes (pvz., pasėlius ir ekonominį potencialą), ir iš anksto įvykdyti konkrečius deklaratyvinius įpareigojimus.

Investiciją sudaro kelios mažesnės investicijos, kurias sudaro: i) pagalbinės informacijos apie nuosavybės matricas skaitmeninimą; ii) informacinių technologijų infrastruktūros stiprinimas siekiant išsaugoti suskaitmenintą nuosavybės informaciją; iii) nuosavybės matricų

konsultacijų ir vizualizavimo mechanizmų kūrimas; iv) informacinės sistemos, kuri padėtų atlikti supaprastintą kadastrinį kaimo vietovių nekilnojamojo turto vertinimą, kūrimas; v) georeferencinio informacijos valdymo sprendimo sukūrimą; ir vi) deklaratyvių išankstinio užpildymo paslaugų (visų pirma nekilnojamojo turto apmokestinimo ir konkrečių sandorių, kuriems taikomas žyminis mokestis) plėtojimą.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C17-i03. Socialinės apsaugos paslaugų skaitmeninimas

Investicijų tikslas – paspartinti socialinės apsaugos paslaugų skaitmeninimą, kad jos taptų patogesnės vartotojui, skatintų veiksmingumą ir pažabotų sukčiavimą ir mokesčių slėpimą.

Investicijas sudaro veiksmai, kuriais siekiama: i) gerinti socialinės apsaugos paslaugų kūrimą ir organizavimą, remiantis pagrindinių informacinių sistemų atnaujinimu, socialinių išmokų, socialinių įmokų, sukčiavimo prevencijos, informacijos valdymo, mokėjimo kanalų srityse; ii) sukurti ir įgyvendinti naują santykių modelį, kuris, kaip tikimasi, apims įvairius piliečių, įmonių ir socialinės apsaugos tarnybų sąveikos kanalus, taikant visa apimantį metodą; iii) pritaikyti socialinės apsaugos tarnybų darbo vietas, kad būtų sudarytos lankstesnės darbo sąlygos, pvz., nuotolinis darbas; iv) diegti debesų kompiuterijos sprendimais grindžiamą informacinių technologijų infrastruktūrą, kuri gali padėti gerinti veiklos rezultatus ir sąveikumą; ir v) peržiūrėti vidaus procesus ir mokyti socialinės apsaugos darbuotojus, siekiant padėti sklandžiai įgyvendinti pirmiau minėtas investicijas ir struktūrinius pokyčius.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Q.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis	
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai
17.1	TD-C17–r32	T	Baigti kurti ir įgyvendinti naujus nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos viešųjų pirkimų modelius, kaip numatyta viešojo administravimo bendrų paslaugų subjekto 2020-2023 m. strateginiame plane.		Skaičius	0	10	IV ketv.	2023
17.2	TD-C17–r32	M	Teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybinis apskaitos subjektas, įsigaliojimas	Teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybinis apskaitos subjektas, įsigaliojimas				IV ketv.	2023
17.3	TD-C17–r32	M	Valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo stebėsenos modelio užbaigimas ir patvirtinimas	Valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo stebėsenos modelio užbaigimas ir patvirtinimas				IV ketv.	2023
17.4	TD-C17–r32	M	Programos biudžeto sudarymo sąnaudų apskaičiavimo modelio patvirtinimas	Teisės aktų, susijusių su programų biudžeto sudarymo sąnaudų apskaičiavimo modeliu, priėmimas				IV ketv.	2023
17.5	TD-C17–r32	M	Priemonių, skirtų išlaidų peržiūrai integruoti į įprastą biudžeto procedūrą, įskaitant veiksmingumo didinimo <i>ex post</i> vertinimą, įgyvendinimas	Išlaidų peržiūrų integravimo į įprastą biudžeto procesą ir jų <i>ex post</i> vertinimą ataskaita				IV ketv.	2023

17.6	TD-C17-r32	M	Naujojo valdymo sutarties modelio pagal naują valstybės valdomų įmonių valdymo paskatų ir nuobaudų sistemą įsigaliojimas	Naujos valdymo sutarties formos įsigaliojimas				IV ketv.	2023
17.7	TD-C17-r32	M	Naujo valstybės valdomų įmonių finansinės padėties ir veiklos rezultatų analizės ir atskleidimo modelio įsigaliojimas	Įsigalioja nauja ataskaita, kurioje išsamiai apibūdinama valstybės valdomų įmonių finansinė padėtis ir veiklos rezultatai				IV ketv.	2023
17.8	TD-C17-r32	T	Valstybės valdomų įmonių biudžeto ir veiklos planų, kuriuos nuolat tvirtina finansų ministras ir atitinkamas (-i) ministras (-ai), skaičius		Skaičius	74	136	IV ketv.	2023
17.9	TD-C17-i01	M	Valstybinio apskaitos subjekto veiklos įgyvendinimo užbaigimas	Valstybinio apskaitos subjekto veiklos įgyvendinimo užbaigimas				IV ketv.	2023
17.10	TD-C17-i01	M	Informacinės sistemos, skirtos biudžeto sudarymo procesui pertvarkyti ir įgyvendinti, įdiegimas įtraukiant programos biudžeto sudarymą	Informacinės sistemos, skirtos biudžeto sudarymo procesui pertvarkyti ir įgyvendinti, veikimo pradžia				IV ketv.	2023
17.11	TD-C17-i01	M	Paramos informacinės sistemos, skirtos naujam biudžeto ir finansų kontrolės modeliui, veikimo pradžia	Veikianti informacinė sistema				IV ketv.	2023
17.12	TD-C17-i01	T	Užbaigti nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos informacinių sistemų modernizavimą ir supaprastinimą		Skaičius	0	11	IV ketv.	2023
17.13	TD-C17-i01	T	Užbaigti valstybinių transporto priemonių informacinių sistemų modernizavimą		Skaičius	0	2	II ketv.	2023
17.14	TD-C17-i01	M	Užbaigti saugumo operacijos centro įdiegimą	Saugumo operacijos centro veiklos užbaigimas				IV ketv.	2023

17.15	TD-C17-i02	M	Užbaigti iš anksto užpildyti savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio (IMI) 1 pavyzdinę deklaraciją, remiantis mokesčių ir muitinės administracijos turimais duomenimis	Užbaigti įgyvendinti savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio (IMI) 1 pavyzdinę deklaraciją				II ketv.	2022
17.16	TD-C17-i02	M	Galutinės informacinės sistemos, kuria grindžiamas supaprastintas kaimo vietovių savybių vertinimas, pateikimas ir taikymas	Galutinės informacinės sistemos, kuria grindžiamas supaprastintas kaimo vietovių savybių vertinimas, pateikimas ir taikymas				IV ketv.	2022
17.17	TD-C17-i02	T	Užbaigti kaimo vietovių savybių ekonominio potencialo apibūdinimą ir vertinimą edafo-klimato-morfologiniu (dirvožemiu ir klimatu)		%	0	90	IV ketv.	2022
17.18	TD-C17-i03	T	„Segurança Social Direta“ svetainės funkcijų išplėtimas įtraukiant penkias naujas internetines paslaugas		Skaičius	3	8	IV ketv.	2022
17.19	TD-C17-i03	T	80 % sumažinti vidutinį dienų, per kurias skiriamos įmokinio pobūdžio socialinės išmokos, skaičių tiems asmenims, kurių vidutinis išmokų skyrimo laikotarpis yra ilgesnis nei 10 dienų.		Skaičius	109	22	IV ketv.	2022
17.20	TD-C17-i03	T	Pažangių sekimo modelių įgyvendinimas siekiant remti sukčiavimo prevenciją, remiantis mašinių mokymosi procesais		Skaičius	0	2	IV ketv.	2022

R. 18 KOMPONENTAS. Ekonominis teisingumas ir verslo aplinka

Šis komponentas skirtas Portugalijos teisingumo sistemos neefektyvumo problemai spręsti, taip pat likusioms kliūtims, susijusioms su verslo licencijavimu. Pastaraisiais metais administracinių ir mokesčių procedūrų trukmė ilgėja, tačiau tebėra viena iš didžiausių ES, o neišnagrinėtų bylų (bylų bylų) skaičius tebėra palyginti didelis. Verslo aplinkai taip pat trukdo menkas užstato ir bankroto įstatymų veiksmingumas ir sudėtingos licencijų išdavimo procedūros kai kuriuose sektoriuose.

Komponento tikslas – stiprinti ir veiksmingiau palaikyti piliečių ir įmonių santykius su valstybe, taip pat sumažinti našta ir sudėtingumą, kurie trukdo verslo veiklai ir daro poveikį našumui. Jame nagrinėjami du ilgalaikiai klausimai: kliūtys gauti verslo licencijas ir teisingumo sistemos neveiksmingumas, taip pat skaitmeninės paradigmos įdiegimas teisingumo sistemoje ir jos skatinimas licencijavimo procedūrose tiek teismų veikimo, tiek bendravimo su suinteresuotaisiais subjektais srityse.

Šiuo komponentu siekiama spręsti įvairias problemas, nustatytas konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose (2019 m. ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4), t. y. likusį neveiksmingumą nemokumo procedūrų ir administracinių bei mokesčių teismų srityse, ir spręsti licencijavimo reikalavimų įmonėms klausimą, kartu aptariant reglamentuojamųjų profesijų sistemą (taip pat įtrauktą į tas pačias konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas), tačiau apsiribojant nemokumo specialistų profesija (reglamentuojamųjų profesijų problema sprendžiama 6 komponentu). Komponentas taip pat padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją sutelkti investicijas į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

R.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TD-r33: Ekonominis teisingumas ir verslo aplinka

Reforma apima kliūčių investicijoms licencijavimo srityje nustatymą, siekiant sumažinti procedūrinį neveiksmingumą ir pasinaudoti skaitmeninimo ir paslaugų sąveikumo teikiama nauda, įgyvendinant principą „tik vieną kartą“, kuris yra pagrindinis reformos tikslas verslo aplinkos atžvilgiu. Planuojama, kad teisinės sistemos pakeitimai, kuriais panaikinamos tokios kliūtys, įsigalios 2025 m. trečiąjį ketvirtį.

Teisingumo srityje reforma siekiama padidinti administracinių ir mokesčių teismų veiksmingumą sukuriant teisinę sistemą, kuria būtų skatinamas ir neteisminis ginčų sprendimas, sukuriama savanoriško administracinio arbitražo teisinė sistema ir kuriamos specializuotos kolegijos aukštesniuose teismuose, o nemokumo sistemos peržiūra apima nemokumo specialistų vaidmens stiprinimą, teisinės sistemos, kuria stiprinamos skolintojo teisės, peržiūrą ir įvedamas privalomas dalinis paskirstymas konkrečiais atvejais.

Be to, numatoma reforma bus teisinis pagrindas procesų ir procedūrų skaitmeninimui visoje teisingumo sistemoje, be kita ko, teismo ekspertizės ir baudžiamųjų tyrimų srityje.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. rugsėjo 30 d.

Investicijos TD-AP-C18-i1. Ekonominis teisingumas ir verslo aplinka

Investicijų tikslas – užtikrinti Portugalijos teisingumo IT sistemų skaitmeninę pertvarką ir atsparumą. Juo siekiama į teismų sistemą ir registrus integruoti skaitmeninę paradigmą, įskaitant sąveiką su piliečiais ir įmonėmis.

Skaitmeninė pertvarka yra šios investicijos, sutelktos į teisingumo sistemą, kuri suskirstyta į penkias grupes:

- Kurti ir įgyvendinti teisingumo sistemai skirtas skaitmenines platformas (apimančias visus teismus), kurių tikslas – skatinti visų teisminių procesų ir procedūrų skaitmeninimą ir pasinaudoti iš esmės padidėjusiu veiksmingumu sprendžiant susikaupusių neišnagrinėtų bylų problemą. Be to, turi būti sukurtos naujos sąveikos su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais sąsajos;
- Piliečiams ir įmonėms skirtų skaitmeninių platformų kūrimas (įskaitant duomenų migraciją), naujų paslaugų teikimas internete ir visiško kai kurių paslaugų dematerializavimo užtikrinimas. Šiomis investicijomis siekiama įmonėms ir piliečiams teikti integruotas paslaugų platformas per visą jų gyvavimo ciklą, įskaitant visus skirtingus registratorius (nekilnojamąją nuosavybę, transporto priemones, pilietybę, komercinius ir teistumo duomenis, patentų registravimą ir tikrinimą);
- Skaitmeninės nusikaltimų tyrimų ir teismo ekspertizės platformos, informacinių sistemų kūrimas ir modernizavimas bei ryšio su Europos tinklais užtikrinimas,
- Plėtoti ir įgyvendinti teisingumo srities žinių valdymo platformas, įskaitant bendrų paslaugų platformą, dokumentų valdymą, statistikos ir rodiklių rinkimo platformą ir bendravimo su piliečiais ir įmonėmis (įskaitant elektroninius pranešimus) kalbos supaprastinimą bendraujant su piliečiais ir įmonėmis;
- Technologijų infrastruktūros ir įrangos, įskaitant duomenų centrą, nelaimių ir (arba) gaivinimo infrastruktūrą, skaitmeninius archyvus, atvirųjų duomenų platformą, skaitmeninės tapatybės valdymą, stiprinimą ir skaitmeninio kontaktinio centro bei paslaugų centro teisingumo srityje sukūrimą.

Šioms investicijoms naudinga tvirta sąveika su 19 komponentu „Skaitmeninis viešasis administravimas“, įgyvendinant skaitmeninę paradigmą ir užtikrinant suderinamumą su nacionaline kibernetinio saugumo strategija ir debesijos strategija.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

R.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
18.1	TD-C18-r33	M	Specializuotų administracinių ir aukštesniųjų mokesčių teismų kolegijų steigimas	Specializuotų administracinių ir aukštesniųjų mokesčių teismų kolegijų steigimas				I ketv.	2023	Specializuotų administracinių ir aukštesniųjų mokesčių teismų kolegijų steigimas: įprasti administraciniai sprendimai, socialiniai administraciniai sprendimai, sprendimai dėl viešųjų pirkimų, sprendimai dėl įprastų mokesčių, mokesčių vykdymo ir administracinių nusižengimų sprendimai
18.2	TD-C18-r33	M	Teisinės tvarkos, kuria skatinamas teisminis ir neteisminis ginčų sprendimas, įsigaliojimas	Teisinės tvarkos, kuria skatinamas teisminis ir neteisminis ginčų sprendimas, įsigaliojimas				I ketv.	2023	Teisinės sistemos, kuria sukuriama įstatyminė paskatų nutraukti teismo procesą teisme ir neteisiniu susitarimu sistema, įsigaliojimas

18.3	TD-C18-r33	M	Peržiūrėtos nemokumo ir išieškojimo teisinės sistemos įsigaliojimas	Peržiūrėtos nemokumo ir išieškojimo teisinės sistemos įsigaliojimas				II ketv.	2024	<p>Peržiūrėtos bendrovių nemokumo ir gelbėjimo teisinės sistemos įsigaliojimas, siekiant pagreitinoti šias procedūras ir pritaikyti jas prie standartizuotos skaitmeninės sistemos, įskaitant:</p> <p>a) bankroto kodekso peržiūra siekiant optimizuoti nemokumo bylų nagrinėjimą, taip pat atsižvelgiant į Direktyvos 2019/1023 perkėlimą į nacionalinę teisę ir grynai elektroninių bylų nustatymą;</p> <p>b) patikėti bankroto administratoriui užduotį parengti likvidavimo planą, kuriame būtų nustatyti terminai, susiję su nemokaus skolininko turto realizavimu;</p> <p>c) supaprastinti skolų nagrinėjimo ir reikalavimų eiliškumo nemokumo byloje procedūrą, bankroto administratoriui suteikiant atsakomybę kartu su pripažintų reikalavimų sąrašu pateikti pasiūlymą dėl jų eiliškumo, suteikiant teisėjui galimybę susitarimo atveju ir nesant jokių prieštaravimų patvirtinti abu dokumentus, taip sudarant sąlygas lankstesnei procedūrai;</p> <p>d) privalomo dalinio paskirstymo įstaiga, kai nemokaus skolininko turtas yra pajamų, gautų likvidavus turtą, kurio vertė yra 10 000 EUR ar daugiau ir kurio nuosavybė neginčijama ir pagal procedūrą negalima galutinai paskirstyti, dalis;</p> <p>e) pirmumo teisės į išlaikymą režimo peržiūra hipotekos atveju (<i>Código Civil</i>);</p> <p>f) sumažinti nemokumo specialistų veiklai taikomus apribojimus.</p> <p>g) panaikinant apribojimus šaukimo į teismą etape, paprastai nustatoma, kad juridiniai asmenys įteikiami elektroniniu būdu, visų pirma nemokumo bylose (CPC);</p> <p>h) specializuotų komercinių bylų kolegijų steigimą ir veikimą aukštesniuose teismuose.</p> <p>šias procedūras ir pritaikyti jas prie standartizuotos skaitmeninės sistemos, įskaitant:</p>
------	------------	---	---	---	--	--	--	----------	------	---

18.4	TD-C18-r33	M	Teisės aktų rinkinio dėl licencijavimo kliūčių pašalinimo įsigaliojimas	Teisės aktų rinkinio dėl licencijavimo kliūčių pašalinimo įsigaliojimas				III ketv.	2025	Teisės aktų dėl licencijavimo kliūčių panaikinimo įsigaliojimas, nurodytas atsakingos vyriausybės narių bendru įsakymu sudarytos darbo grupės ataskaitoje
18.5	TD-C18-i01	M	Modernizuota nusikaltimų tyrimo IT sistema	Veikianti modernizuota nusikaltimų tyrimo IT sistema				IV ketv.	2023	Modernizuotos baudžiamųjų tyrimų IT sistemos veikimo pradžia. Modernizavimas apima sąsajų įdiegimą ir perėmimo sistemų atnaujinimą bei sąveikos su Europos ir tarptautiniais partneriais užtikrinimą.
18.6	TD-C18-i01	M	„Įmonė 2.0“ informacinė sistema	Veikia informacinė sistema „Įmonė 2.0“				I ketv.	2024	Pradedama veikti informacinė sistema „Enterprise 2.0“, kuri yra nauja platforma, apimanti informaciją apie įmonės gyvavimo ciklą (kūrimą, valdymą ir nutraukimą).
18.7	TD-C18-i01	M	Nauja teismų ir prokuratūros skaitmeninės transformacijos informacinė sistema	Nauja veikianti teismų ir prokuratūros skaitmeninei transformacijai skirta informacinė sistema				IV ketv.	2025	Pradedama veikti nauja elektroninėms teisinėms procedūroms tvarkyti skirta informacinė sistema. Naująja informacine sistema gali naudotis maždaug 400 teismų ir prokuratūros padalinių, kad galėtų tvarkyti elektroninius teismo procesus, apimančius visas jurisdikcijas, procesinius veiksmus (įskaitant tyrimą) ir teismines institucijas, ir ja naudojasi teisėjai, prokurorai, teismo pareigūnai ir atstovai. Visi Teisingumo Teismo ryšiai su suinteresuotaisiais subjektais turi būti suskaitmeninti.
18.8	TD-C18-i01	M	Naujojo technologijų plano įgyvendinimas	Naujojo technologijų plano įgyvendinimas				IV ketv.	2025	Naujo Teisingumo įrangos ir infrastruktūros technologijų plano įgyvendinimas pradėjus veikti šiems komponentams: a) Naujas duomenų centras; b) Teisingumo atvirųjų duomenų platforma; c) Informacijos valdymo sistema, skirta visiems teisingumo subjektams; d) Skaitmeninis tapatybės valdymas ir e) Areštuoto turto susigrąžinimo ir valdymo teismo procesuose sistema
18.9	TD-C18-i01	M	Teisingumo srities žinių valdymas	Veikiančios žinių valdymo sistema				IV ketv.	2025	Pradedama veikti šios žinių valdymo platformos:

S. 19 KOMPONENTAS. Skaitmeninis viešasis administravimas

Šiuo Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentu sprendžiamas uždavinys, susijęs su poreikiu teikti geresnes, paprastesnes ir labiau skaitmenines viešąsias paslaugas. Nors Portugalija yra gerai pasirengusi teikti skaitmenines paslaugas, reikalavimų susiskaidymas ir dubliavimas tebėra pagrindinės kliūtys veiksmingam ir į vartotojus orientuotam viešajam administravimui. Šiuo komponentu siekiama spręsti šias problemas.

Šio komponento tikslas – gerinti viešąsias paslaugas skatinant naudoti technologinius sprendimus ir užtikrinant paprastesnę, saugią, veiksmingą ir efektyvią prieigą piliečiams ir įmonėms, sumažinant su kontekstu susijusias išlaidas. Be to, juo siekiama skatinti veiksmingumą, modernizavimą, inovacijas ir viešojo administravimo įgalėjimą, stiprinti jo atsparumą, tobulinti valstybės tarnautojų įgūdžius ir didinti valstybės ir viešojo administravimo institucijų indėlį į ekonomikos ir socialinį augimą ir vystymąsi.

Šis komponentas yra orientuotas į skaitmeninės paradigmos ir „tik vieną kartą“ principo įgyvendinimą Portugalijos viešojo administravimo srityje, kartu investuojant į darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

Šis komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas dėl:

- pirmenybės teikimo ekonomikos augimui palankioms išlaidoms (2019 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1), išnaudojant dėl skaitmeninimo padidėjusį veiksmingumą;
- gyventojų kvalifikacijos lygio kėlimo (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2), kiek tai susiję su valstybės tarnyba;
- investicijų sutelkimo į skaitmeninę pertvarką (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3), investuojant į įvairias sritis ir atskirus sektorius apimančias viešojo administravimo sistemas; taip pat
- įmonėms tenkančios reglamentavimo ir administracinės naštos mažinimo (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4) supaprastinant verslo ir valdžios institucijų santykius ir didinant jų veiksmingumą, visų pirma įgyvendinant principą „tik vieną kartą“.

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

S.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TD-r34: Skaitmeninės, paprastos, įtraukios ir saugios viešosios paslaugos piliečiams ir įmonėms

Reformos tikslas – viešųjų paslaugų srityje įgyvendinti skaitmeninę paradigmą, užtikrinti, kad ji būtų labiau orientuota į vartotojus, didinti prieinamumą ir sumažinti piliečiams ir įmonėms tenkančią administracinę naštą, be kita ko, naudojantis debesijos kompiuterijos paslaugomis.

Reformą sudaro priemonių, kuriomis užtikrinama, kad būtų sukurta skaitmeniniam perėjimui reikalinga teisinė sistema, visų pirma siekiant įgyvendinti bendruosius skaitmeninius vartus ir vienkartinio duomenų pateikimo principą, įgyvendinimas vykdant koordinuotą viešųjų subjektų procesą, įtvirtintą 2021–2023 m. ir 2024–2026 m. Skaitmeninės transformacijos

viešojo administravimo srityje strategijoje ir veiksmų plane, kartu įgyvendinant reikiamas informacijos saugumo apsaugos priemonės, be kita ko, susijusias su kibernetiniu saugumu.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Reforma TD-r35: Viešojo administravimo funkcinė ir organizacinė reforma

Šios reformos tikslas – restruktūrizuoti ir racionalizuoti viešąsias paslaugas, kad būtų skatinamas modernus ir veiksmingesnis viešasis administravimas, taip pat pasinaudojant sinergijos, atsirandančios įgyvendinant reformą TD-r34, teikiamais privalumais. Šiuo metu centrinės valdžios departamentai yra išsibarstę ir atleidžiami, todėl ministerijose kartojasi tarnybos, o viešajame sektoriuje taikomi labai nelankstūs darbo vykdymo modeliai, kurie priklauso nuo griežtų vadovavimo grandinių ir dėl to atsiranda nereikalingų biurokratinių požiūrių.

Vykdam šią reformą peržiūrimas valstybės ir viešojo administravimo modelis apskritai, kad būtų padidinta sinergija ir pasinaudota technologijų teikiamomis galimybėmis. Tai apima bendrų ir bendrų paslaugų centralizavimą, centrinės valdžios padalinių išsibarstymą ir atleidimą iš darbo, tinkamą tiesioginių ir netiesioginių viešojo administravimo subjektų specializaciją pagal kompetencijos sritis, ypatingos svarbos funkcijų – paramos vyriausybės veiklai ir sutelkti vyriausybinės tarnybas – specializaciją vienoje fizinėje erdvėje ir skatinti vidaus auditą ir lyginamuosius standartus, orientuojantis į procesų veiksmingumą, nuolatinį gerinimą ir aukščiausios vadovybės praktikos sklaidą tarp viešojo administravimo subjektų. Ši reforma vykdoma sukuriant misijų struktūrą (darbo grupę), skirtą centrinių valstybės tarnybų reorganizavimo planui diagnozuoti ir parengti, finansuotiną pagal TD-C19-i07.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Reforma TD-r36: Viešasis administravimas, galintis kurti viešąją vertę

Šia reforma siekiama kelti valstybės tarnautojų kvalifikaciją, be kita ko, jų skaitmeninius įgūdžius, ir įgyvendinti naujus darbo modelius (t. y. nuotolinį darbą). Ši reforma atitinka 6 komponento priemones.

Šia reforma, įtraukta į 2020 m. liepos mėn. Valstybės ir viešojo administravimo inovacijų ir modernizavimo strategiją, stiprinama valstybės tarnautojų ir administracijos valdymo ir mokymo struktūra, sukuriant mokymo veiklos koordinavimo struktūrą (port. *Instituto Nacional de Administração*), kuri valdys ir aukštesnio lygio mokymo, pavyzdžiui, valdymo įgūdžių, duomenų mokslo, specializacijos kursų, skatinimą ir plėtodama programą „Qualifica AP“, kad trumpuoju ir (arba) vidutinės trukmės laikotarpiu būtų padidintas valstybės tarnautojų kvalifikacijos lygis. Be to, šia reforma siekiama išnaudoti nuotolinio darbo valstybės tarnyboje potencialą.

Jis glaudžiai susijęs su investicijomis TD-C19-i07 „Viešojo administravimo įgalėjimas“, pagal kurį numatomos skaitmeninės kapacitavimo programos, profesinės stažuotės programos, aukštesnis ir aukštesnio lygio vadovų mokymas ir apskritai valstybės tarnautojų įgūdžių stiprinimas.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2021 m. birželio 30 d.

Investicijos TD-C19-i01. Viešųjų ir konsulinių paslaugų pertvarkymas

Šių investicijų tikslas – iš esmės įgyvendinti skaitmeninę paradigmą suinteresuotųjų subjektų ir Portugalijos viešojo administravimo institucijų sąveikos srityje, siekiant didinti veiksmingumą ir mažinti biurokratiją. Ja taip pat siekiama padidinti konsulinių paslaugų

veiksmingumą ir užtikrinti Užsienio reikalų ministerijos kontroliuojamų subjektų perėjimą prie skaitmeninių technologijų.

Šia priemone pertvarkomas pirminis viešųjų ir konsulinių tarnybų skyrius, sukuriant omnikanalinio reagavimo pajėgumus (bendruosius skaitmeninius vartus, skambučių centrą ir paslaugas asmenims) kartu su kompleksinio valdymo sistema, pasinaudojant nuotolinių kompiuterinių išteklių paslaugomis ir 5G tinklų naudojimu, siekiant diegti inovacijas, gerinti kokybę ir mažinti asimetriją teikiant viešąsias paslaugas. Šios investicijos taip pat apima naujų *Espaços cidadão* ir *Lojas do Cidadão* įrengimą naujose efektyviai energiją naudojančiose erdvėse.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

Investicijos TD-C19-i02. Tvarios elektroninės paslaugos

Šios investicijos tikslas – teikti reikiamą administracinę paramą ankstesnėms investicijoms ir ja siekiama stiprinti duomenų valorizaciją ir naudojimą viešosiose tarnybose, stiprinti sąveikumą ir dalijimąsi duomenimis, taip pat sąveikumą su išorės subjektais ir tarpvalstybiniu mastu (sąsaja su Europos bendru duomenų portalu).

Šios investicijos grindžiamos TD-r34 reforma, kuria sukuriamas suderintas viešojo administravimo duomenų ekosistemos valdymas, apimantis saugius identifikavimo sprendimus, prieigos prie duomenų kontrolės mechanizmus ir statistinę informaciją. Ja skatinamas pakartotinis valdžios institucijų surinktų duomenų naudojimas, įgyvendinamas vienkartinio duomenų pateikimo principas, remiantis IT sistemų sąveikumu ir integravimu, ir plečiamas elektroninės atpažinties sprendimų naudojimas. Be to, ji skatina atvirosius duomenis ir duomenų prieinamumą mokslinių tyrimų tikslais, kartu ugdant duomenų mokslo įgūdžius.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

TD-C19-i03. Bendros kibernetinio saugumo sistemos stiprinimas

Šių investicijų tikslas – pagerinti informacijos saugumo standartus ir procedūras, susijusias su internetiniais duomenimis. Investicija yra susijusi su investicijomis TD-C19-i01 ir TD-C19-i02.

Šia priemone siekiama sustiprinti nacionalinius įgaliojimus kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo srityse ir sukurti fizines ir technologines sąlygas naujam kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo koordinavimo modeliui įgyvendinti ir naudoti. Ją sudaro keturios priemonės:

- Didinti gebėjimų stiprinimą kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo srityse įsteigiant kompetencijos centrus, skirtus kibernetinio saugumo sprendimams, skirtiems MVĮ ir viešajam administravimui, kurti;
- Didinti informacijos gyvavimo ciklo valdymo saugumą plėtojant nacionalinius kriptografijos pajėgumus ir išlaptintos informacijos kontrolę;
- Įgyvendinti nacionalinę kibernetinio saugumo pamatinę sistemą (pagal reformą TD-r34) sukuriant nacionalinę kibernetinio saugumo sertifikavimo sistemą, įskaitant įstaigų akreditavimą (suderinant ir pritraukiant į 16 komponentą įtrauktas priemones); taip pat
- sukurti fizines ir technologines sąlygas naujam kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo koordinavimo modeliui įgyvendinti (su visomis atitinkamoms naujoms institucijoms suteiktais įgaliojimais).

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

TD-C19-i04: Veiksminga, saugi ir bendra ypatingos svarbos skaitmeninė infrastruktūra

Šių investicijų tikslas – padidinti ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros, t. y. ekstremaliųjų situacijų ir saugumo ryšių tinklą, taip pat vyriausybės kompiuterių tinklo (RING) atsparumą.

Šios investicijos skirtos vyriausybės IT tinklui, pagerina valstybinio skubios pagalbos ryšių tinklo ir nacionalinio vidaus saugumo tinklo aprėptį bei pajėgumus ir peržiūri saugumo pajėgų informacinių sistemų struktūrą ir procesus. Tai apima:

- Sienų valdymo ir kontrolės, policijos ir teismo bendradarbiavimo technologijų atnaujinimas;
- Veiklos centrų projektas 112 – atnaujinimas siekiant atsižvelgti į naujus standartus (naujos kartos 112);
- Nacionalinis vidaus saugumo tinklo projektas – IT architektūros sistemų ir technologinių priemonių tinkamumas ir naujo duomenų centro kūrimas ir veikimas;
- Valstybinio skubios pagalbos ryšių tinklo (SIRESP) projektas – investicijos apima SIRESP antžeminės infrastruktūros (pagrindinio tinklo) technologijų keitimo iš E1 į IP skatinimą, su SIRESP susijusių informacinių sistemų atkūrimo po nelaimių centro sukūrimą, taip pat radijo spindulių diegimą kai kuriose tinklo vietose pakeičiant varinių ir optinių skaidulinių linijų jungtis, siekiant užtikrinti perteklinės sistemos veikimą;
- Bendrų paslaugų saugumo pajėgų ir paslaugų srityje įgyvendinimas, atleidimų iš techninių procesų panaikinimas, bendrų sistemų kūrimas ir veiklos išlaidų mažinimas; taip pat
- Žiedas – Valstybinio IT tinklo valdymo centro technologinės infrastruktūros ir informacinių sistemų atnaujinimas ir tobulinimas, darbuotojų mokymas, integruotos daugialypės terpės sistemos sukūrimas ir saugios ryšių sistemos bei valdymas.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

TD-C19-i05. Madeiros viešojo administravimo skaitmeninė pertvarka

Šių investicijų tikslas – užtikrinti atsparesnį viešąjį administravimą, kad skaitmeninės technologijos būtų prieinamos viešosioms paslaugoms teikti.

Šios investicijos atitinka požiūrį, kuris buvo taikomas investicijoms TD-C19-i01-i03, kuriomis siekiama modernizuoti ypatingos svarbos infrastruktūrą ir IT struktūrą, suteikti skaitmenines priemones atsižvelgiant į viešojo administravimo institucijų ir piliečių poreikius, kelti žmoniškųjų išteklių (visų pirma skaitmeninių įgūdžių srityje) įgūdžius, užtikrinti galimybę naudotis internetinėmis viešosiomis paslaugomis ir sąveikumu bei junglumu. Šia priemone regiono viešajam administravimui suteikiama infrastruktūra, priemonės, paslaugų sąveikumas ir praktinė patirtis, kad būtų užtikrintas skaitmeninių viešųjų paslaugų teikimas, kartu užtikrinant suderinamumą su kibernetinio saugumo reikalavimais vykdant reformą TD-r34 ir investicijas TD-C19-i03.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. birželio 30 d.

TD-C19-i06. Azorų viešojo administravimo skaitmeninė pertvarka

Šių investicijų tikslas – remti viešojo sektoriaus skaitmeninę pertvarką ir sumažinti administracinę naštą, kad piliečiams ir įmonėms būtų teikiamos geresnės viešosios paslaugos.

Šia priemone remiamas skaitmeninis viešosios paslaugos perėjimas, be kita ko, taikant daugiakanalį metodą, grindžiamą sąveikiomis skaitmeninėmis paslaugomis, kai sandorių

paslaugos teikiamos internetu. Ji pertvarko viešąją tarnybą, kad būtų galima teikti paprastesnes ir lankstesnes paslaugas, ir gerina technologines darbo vietų dematerializavimo sąlygas valstybės tarnyboje, sudarydama virtualią darbo aplinką ir mokydama darbuotojus (pvz., skaitmeninius įgūdžius, vadybą ir bendradarbiavimą). Siekiant užtikrinti duomenų saugumą, įsteigiamas kibernetinio saugumo operacijų centras.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

TD-C19–i07 Viešasis administravimas, galintis kurti viešąją vertę

Šių investicijų tikslas – užtikrinti, kad valstybės tarnyba turėtų reikiamos praktinės patirties, visų pirma valdymo įgūdžių ir technologijų srityje, kad galėtų teikti kokybiškas paslaugas visuomenei.

Šiomis investicijomis siekiama plėtoti viešojo administravimo darbuotojų ir vadovų mokymo pasiūlą, skatinti talentų pritraukimą siūlant stažučių programas ir skatinti nuotolinį darbą. Visų pirma ji apima skaitmenines įgalinimo programas, aukštesnio lygio ir pažangesnį vadovavimo mokymą, bendrąjį valstybės tarnautojų mokymą ir kvalifikacijos kėlimą.

Ši priemonė taip pat apima planavimo, politikos ir prognozavimo kompetencijos centro steigimą viešojo administravimo srityje, kuris yra svarbus stiprinant gebėjimus remti viešosios politikos nustatymą ir įgyvendinimą, politikos vertinimą ir prognozavimą.

Be to, kaip nurodyta TD-r35 reformoje, pagal šią investiciją sukuriama misijų struktūra, skirta viešųjų paslaugų reorganizavimui remti.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2026 m. kovo 31 d.

S.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
19.1	TD-C19-i01	T	Supaprastintu ir nuosekliu būdu įvairiais kanalais teikiamos viešosios paslaugos		Skaičius	0	5	IV ketv.	2022	Į patobulintą subjektų ir paslaugų katalogą įtrauktų paslaugų, kuriomis galima naudotis keliais kanalais, skaičius: Bendras skaitmeninių paslaugų portalas, kontaktinis centras <i>Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão</i> . Šis rodiklis reiškia, kad šios paslaugos pertvarkomos pagal principą „tik vieną kartą“ ir sudaromos galimybės jomis naudotis taikant daugiakanalį metodą.
19.2	TD-C19-i01	T	Supaprastintu ir nuosekliu būdu įvairiais kanalais teikiamos viešosios paslaugos		Skaičius	5	25	I ketv.	2026	Į patobulintą subjektų ir paslaugų katalogą įtrauktų paslaugų, kuriomis galima naudotis keliais kanalais, skaičius: Bendras skaitmeninių paslaugų portalas, kontaktinis centras <i>Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão</i> . Šis rodiklis reiškia, kad šios paslaugos pertvarkomos pagal principą „tik vieną kartą“ ir sudaromos galimybės jomis naudotis taikant daugiakanalį metodą.
19.3	TD-C19-i01	M	Įdiegtas naujas konsulinio valdymo modelis	Įdiegtas naujas konsulinio valdymo modelis				I ketv.	2026	Visapusiškas naujojo konsulinio valdymo modelio įgyvendinimas: i) nematerialios konsulinės paslaugos, kuriomis užsienyje gali naudotis piliečiai ir (arba) ne piliečiai, suskaitmenintos 80 proc. Užsienio reikalų ministerijos teikiamų paslaugų; ii) „Centro de Atendimento consular“ veikla, prieinama bent 15 šalių.

19.4	TD-C19-i02	T	Viešosios paslaugos saugiai prieinamos naudojant elektroninę tapatybę ir laikantis principo „tik vieną kartą“		Skaičius	0	5	III ketv.	2022	Piliečiams ir įmonėms prieinamų skaitmeninių viešųjų paslaugų, kurios pakartotinai naudoja IAP kataloge esančius duomenis (skelbiamas iap.gov.pt), kurioms taikoma elektroninė tapatybė (kai to prašo tarnybos), ir asmens duomenų kontrolės viešajame administravime sistemos, skaičius ir atvirųjų duomenų skelbimas svetainėje www.dados.gov.pt.
19.5	TD-C19-i02	T	Viešosios paslaugos saugiai prieinamos naudojant elektroninę tapatybę ir laikantis principo „tik vieną kartą“		Skaičius	5	25	I ketv.	2026	Skaitmeninių viešųjų paslaugų, kuriomis gali naudotis piliečiai ir įmonės, pakartotinai naudojančios IAP kataloge esančius duomenis (kurie prieinami svetainėje iap.gov.pt, kurias apima elektroninė tapatybė (kai to prašo tarnybos) ir asmens duomenų kontrolės viešajame administravime sistemoje, skaičius ir atvirųjų duomenų skelbimas interneto svetainėje www.dados.gov.pt.
19.6	TD-C19-i02	T	Teritorinė informacinė infrastruktūra		Skaičius	0	150	I ketv.	2026	Duomenų šaltinių, integruotų į teritorinę informacinę infrastruktūrą, apimančią būsto, demografinę, socialinę ir ekonominę informaciją, skaičius. Duomenų šaltiniai apima administracinius ir tyrimo mikroduomenis (paprastai asmens, organizacijos ir (arba) įmonių lygmeniu), kurie palaipsniui integruojami Portugalijos statistikos departamento (pasitelkiant jos nacionalinę duomenų infrastruktūrą), pavyzdžiui, socialinės apsaugos, mokesčių administratoriaus ir kelių vyriausybinių švietimo, darbo, sveikatos ir teisingumo sričių viešojo administravimo įstaigų, be kita ko, ir kitais lygmenimis, ir kuo labiau išplečiami apimami metai (metiniai arba daugiamečiai duomenys). Kiekvienas duomenų šaltinis stabilizuojamas (perdavimas), apdorojamas ir analizuojamas, kad būtų parengtas kuo išsamesniam statistinės informacijos integravimui ir rengimui, ypač atsižvelgiant į regioninį aspektą.

19.7	TD-C19-i03	T	IT specialistų mokymas siekiant stiprinti kibernetinį saugumą ir informacijos saugumą		Skaičius	0	9 800	I ketv.	2026	Septynių naujai sukurtų kibernetinio saugumo kompetencijos centrų tinkle apmokytų IT specialistų skaičius. Centrai teikia aukšto lygio įgūdžių kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo srityse per Nacionalinio kibernetinio saugumo centro (CNCS) mokymo ir stažuočių programas, skirtas viešojo administravimo IRT darbuotojams (tiesioginis arba telematinis mokymas).
19.8	TD-C19-i03	T	Portugalijos kriptografinio sprendimo priėmimas valdžios institucijose		Skaičius	0	150	I ketv.	2026	Valdžios institucijų, kurios aprūpintos kriptografinė įranga, atitinkančia teisinius reikalavimus [Resolução do Conselho de Ministros, n.º 16/96, de 22 de março - Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNAC 3), Capítulo 3 / Ministrų Tarybos rezoliucija Nr. 16/96, kovo 22 d. – Nacionalinio saugumo ir telekomunikacijų saugumo instrukcijos (SEGNAC 3), 3 skyrius] skaičius.
19.9	TD-C19-i03	T	Nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos įgyvendinimas		Skaičius	0	47	I ketv.	2026	Naujų viešojo administravimo subjektų, kuriems taikoma nacionalinė kibernetinio saugumo sistema, skaičius (žr. reformą TD-r34). Šie subjektai turi parengti kibernetinio saugumo rodiklius, įgyvendinti nacionalinę ir ES kibernetinio saugumo reguliavimo sistemą, be kita ko, per atitikties vertinimo įstaigas ir naujus auditorius, taip pat nustatyti ir stebėti bendradarbiavimo ir dalijimosi informacija valdymo modelį žinių ir informacijos saugumo srityje.
19.10	TD-C19-i03	M	Kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo institucijų kūrimo užbaigimas	Kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo institucijų kūrimo užbaigimas				I ketv.	2026	Statybos darbų užbaigimas ir įrangos instaliavimas, užtikrinant tinkamas technologines ir saugumo sąlygas trijų kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo institucijų pastatui.
19.11	TD-C19-i04	T	Saugi viešojo sektoriaus darbuotojų judriojo ryšio sistema		%	0	95	II ketv.	2022	Valdžios sektoriaus darbuotojų, turinčių prieigą prie saugios balso, pranešimų ir vaizdo ryšio sistemos, procentinė dalis.
19.12	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės	Nacionalinio vidaus saugumo				IV ketv.	2023	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas:

			infrastruktūros modernizavimo užbaigimas	tinklo ir valstybinio ekstremaliųjų ryšių tinklo modernizavimo užbaigimas						i) 60 proc. papildomų nacionalinio vidaus saugumo tinklo pajėgumų, įskaitant didelius duomenų tvarkymo pajėgumus, atsparumą ir saugumą, įgyvendinimo; iii) 55 % valstybinio ekstremaliųjų situacijų tinklo teritorinės aprėpties, pajėgumų ir atleidimų įgyvendinimo.
19.13	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas	Nacionalinio vidaus saugumo tinklo ir valstybinio ekstremaliųjų ryšių tinklo modernizavimo užbaigimas				IV ketv.	2025	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas: i) Nacionalinio vidaus saugumo tinklo papildomų pajėgumų, įskaitant didelius duomenų tvarkymo pajėgumus, atsparumą ir saugumą, veikimo pradžia; ii) įgyvendinti naujas technologines struktūras, sistemas ir priemones, galinčias užtikrinti pažangų automatizavimą ir sudėtingumą; Valstybinis ekstremaliųjų ryšių tinklas: visa teritorinė aprėptis, jos pajėgumų didinimas ir darbuotojų atleidimas
19.14	TD-C19-i04	M	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemos modernizavimas	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemų modernizavimas				IV ketv.	2024	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemų modernizavimas: a) Atnaujintų SEF IT sistemų (sienų valdymas ir kontrolė, policijos ir teisminis bendradarbiavimas ir bendra Europos prieglobsčio sistema) veikimo pradžia b) bendros IT paslaugos saugumo pajėgose ir paslaugose
19.15	TD-C19-i04	M	Stiprinti Vyriausybės IT tinklo valdymo centrą (RING)	Stiprinti Vyriausybės IT tinklo valdymo centrą (RING)				I ketv.	2026	Tikslas – sustiprinti RING, modernizuojant penkias ypatingos svarbos technologines RING infrastruktūras (užkardos apsauga; duomenų apdorojimas, saugojimas ir atsarginės kopijos; VoIP telefonija; videokonferencijos, ir taikomųjų programų ekosistema) ir debesija) ir pagrindinių informacinių sistemų raidos tobulinimas
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Viešosios paslaugos PPTS piliečiams, lankytojams ir įmonėms		Skaičius	0	5	II ketv.	2025	Piliečiams ir įmonėms teikiamų naujų supaprastintų viešųjų paslaugų skaičius
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	PPĮ ypatingos svarbos infrastruktūros ir viešųjų paslaugų	PPĮ ypatingos svarbos infrastruktūros ir				II ketv.	2025	Perėjimo prie skaitmeninių technologijų ARM viešajame administravime užbaigimas, kurį sudaro:

			kompiuterinės architektūros modernizavimas	viešųjų paslaugų kompiuterinės architektūros modernizavimas						<ul style="list-style-type: none"> - 5G ir optinių skaidulų diegimas PATM - Mobilusis miškų gaisrų kontrolės priežiūros centras - Regioninių viešojo administravimo esamų duomenų centrų centralizavimas ir atnaujinimas - Kibernetinio saugumo architektūros įgyvendinimas (žr. 34 punktą) - Susisiekimas regioninio viešojo administravimo pastatuose - Viešojo sektoriaus darbuotojams skirtos skaitmeninės judumo priemonės - Viešojo sektoriaus darbuotojų skaitmeninis mokymas - Viešųjų finansų valdymo IT sistemos sukūrimas - Viešojo turto valdymo sistemos sukūrimas - ARM teisingumo sistemos sąveikumas su nacionalinėmis IT sistemomis - Išmaniojo prieigos taško sujungimo projektas
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	ARA regioninio viešojo administravimo skaitmeninimas	ARA regioninio viešojo administravimo skaitmeninimas				IV ketv.	2025	<p>Penkių projektų užbaigimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - APR+ prieinamas, įtraukus ir atviras viešasis administravimas - APR + lankstesnės viešosios paslaugos - APR+ Proactiva - Regiono viešojo administravimo mobiliojo ryšio portalas - APR+ tinka ateičiai
19.19	TD-C19-i07	T	Absolventų stažuočių programa		Skaičius	0	1 500	IV ketv.	2023	Absolventų, kurie lankėsi viešojo administravimo stažuočių programoje, sukurtoje pagal <i>Resolução do Conselho de Ministros n.º 11/2021</i> , skaičius
19.20	TD-C19-i07	T	Valstybės tarnautojai, dirbantys nuotoliniu būdu		%	0	25	IV ketv.	2023	Nuotolinį darbą veiksmingai dirbančių darbuotojų, turinčių su nuotoliniu darbu suderinamas funkcijas, procentinė dalis
19.21	TD-C19-i07	T	Viešojo administravimo darbuotojų mokymas		Skaičius	0	114 000	I ketv.	2026	<p>Mokymo dalyvių skaičius šiose gebėjimų stiprinimo programose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Programa de capacitação digital</i>

										<ul style="list-style-type: none"> - Aukštasis ir aukštasis vadybos srities išsilavinimas - <i>Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão</i> mokymas - <i>Qualifica AP</i> programme - PlanAPP – planavimo ir prognozavimo įgūdžių projektas
19.22	TD-C19–r34	M	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas				III ketv.	2021	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas: i) Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos strategija ir universalūs veiksmų planas ir ii) Teisėkūros dokumentų rinkinys (įskaitant CNCS reglamentą) dėl nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos, grindžiamas Įstatymu Nr. 46/2018
19.23	TD-C19–r35	M	Viešojo administravimo reorganizavimo teisės aktų rinkinio įsigaliojimas	Viešojo administravimo reorganizavimo teisės aktų rinkinio įsigaliojimas				IV ketv.	2023	Teisės aktų, būtinų centrinei viešojo administravimo sistemos funkciniams ir organizaciniams pokyčiams įgyvendinti, remiantis Ministrų Tarybos rezoliucija sukurtu <i>Estrutura de missão</i> ataskaita, įsigaliojimas
19.24	TD-C19–r36	M	Nacionalinio administravimo instituto įsteigimas	Nacionalinio administravimo instituto įsteigimas teisės aktu				II ketv.	2021	„Instituto Nacional de Administração“, IP, įsteigimas teisės aktu, sudarantis sąlygas viešojo administravimo įstaigų mokymo veiklai

T. 20 KOMPONENTAS. Skaitmeninė mokykla

2019 m. Portugalijos kasdienio naudojimosi internetu (65 proc.), naudojimosi internetinėmis viešosiomis paslaugomis (41 proc.) ir IRT specialistų darbo rinkoje (2,4 proc.) (Eurostato duomenys/Skaitmeninių įgūdžių observatorija) vertė buvo mažesnė už Europos vidurkį ir iki 2025 m. šiems rodikliams buvo nustatyti plataus užmojo tikslai (atitinkamai 80 proc., 75 proc. ir 5 proc.). Tarp IRT specialistų darbo rinkoje moterys sudarė 18,3 proc., o vyrai – 81,7 proc. (Eurostato duomenys).

Komponento tikslai – sudaryti sąlygas Portugalijos pradinio ir vidurinio ugdymo sistemos švietimo, pedagoginėms ir valdymo inovacijoms. To siekiama plėtojant mokytojų, mokinių ir mokyklų darbuotojų skaitmeninius įgūdžius, integruojant skaitmenines technologijas į įvairias mokymo programų sritis ir suteikiant tinkamą įrangą. Savo ruožtu tikimasi, kad tai prisidės prie skaitmeninės pertvarkos ir integracinio bei tvaraus ekonomikos augimo.

Komponentas padeda įgyvendinti konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją kelti gyventojų kvalifikacijos, visų pirma jų skaitmeninio raštingumo, lygį (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2) ir remti skaitmeninių technologijų naudojimą siekiant užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2).

Numatoma, kad nė viena šio komponento priemonė nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, atsižvelgiant į plane pagal RŽNP technines gaires (2021/C58/01) nustatytų priemonių aprašymą ir poveikio mažinimo veiksmus.

T.1. Su negražintina finansine parama susijusių reformų ir investicijų aprašymas

Reforma TD-r37: Skaitmeninio švietimo reforma

Priemonės tikslai – sukurti naują skaitmeninį požiūrį į švietimą, pasinaudojant esama viešojo švietimo politika, visų pirma mokymo programų autonomijos ir lankstumo sistema. Šia reforma siekiama kokybinio šuolio skaitmeninių technologijų pedagoginio naudojimo srityje ir kaip jos turi būti integruojamos į žinių įgijimo procesą. Šia reforma taip pat siekiama sumažinti atskirties ir nepalankios padėties mokymosi procesuose riziką mažinant socialinę ir švietimo nelygybę prieigos prie skaitmeninių technologijų srityje. Skaitmeninio švietimo reforma skirta švietimo bendruomenei (mokiniam, pedagogams ir kitiems darbuotojams).

Reformą sudarys priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad 95 proc. viešojo švietimo tinklo mokytojų būtų mokomi pagrindinių arba aukštesnių skaitmeninių įgūdžių, be kita ko, skaitmeninių technologijų integravimo į mokymo programą.

Reforma turi būti įgyvendinta iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C20-i01: Perėjimas prie skaitmeninių technologijų švietimo srityje

Šių investicijų tikslai yra šie: i) pašalinti kliūtis, trukdančias naudotis kokybišku internetu mokyklos aplinkoje; ii) panaikinti integruoto technologinės ir skaitmeninės įrangos naudojimo apribojimus ir panaikinti specializuotos įrangos, skirtos skaitmeniniams įgūdžiams ugdyti, stygių ir skatinti tęsti STEAM karjerą, skatinti vienodą mergaičių ir berniukų dalyvavimą; iii) įveikti nepakankamą skaitmeninių švietimo išteklių naudojimą mokymosi procese ir vertinimo procese; iv) panaikinti švietimo sistemos valdymo ir informacinių sistemų išskaidymą ir neveiksmingumą peržiūrint ir atnaujinant mokyklų valdymo ir administravimo metodiką ir procesus.

Šias investicijas sudaro:

- Mokyklų junglumo plėtimas plečiant išplėstinio švietimo tinklo interneto ryšį nuo 40 iki 300 Gbps, susiejant pradžines ir vidurines mokyklas su išplėstiniu švietimo tinklu, suteikiant joms bent 1 Gbps ryšį ir išplečiant vietos tinklą, kiekvienai mokyklai skiriant vidutiniškai 40 naujų prieigos taškų.
- Moksleivių ir mokytojų aprūpinimas 600 000 kompiuterių, klasių planavimo įrangos atnaujinimas (40 000 projektorių) ir skaitmeninio švietimo laboratorijų, kuriose būtų įdiegtos pažangios mokomosios skaitmeninės technologijos, pvz., 3D spausdintuvai ir mokomieji robotai (1 300), suteikimas mokykloms.
- Naujų skaitmeninių švietimo išteklių kūrimas ir naudojimas (95 proc. pradinio ir vidurinio ugdymo programų dalykų, įskaitant fizinį lavinimą ir sportą), įskaitant vertinimo testų skaitmeninimą.
- Siekiant užtikrinti veiksmingesnį ir skaidresnį švietimo sistemos veikimą, įskaitant mokyklų išlaidų racionalizavimą, bendros tapatybės sistemos suteikimas mokykloms, kad būtų galima valdyti mokyklų bendruomenę, sujungti ir integruoti švietimo valdymo informacines sistemas ir užtikrinti tinkamus IT sprendimus, 15 000 įvairios įrangos (tarp kompiuterių, skaitytuvų ir spausdintuvų), kad švietimo sistema veiktų efektyviau ir skaidriau.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C20-i02-RAA: Skaitmeninis švietimas (Azorų salos)

Priemonės tikslai – užtikrinti galimybę naudotis skaitmeninėmis technologijomis, skatinti lygias galimybes ir gerokai patobulinti mokymosi priemones, kaip numatyta Europos Sąjungos skaitmeninio švietimo veiksmų plane.

Šios investicijos apima švietimo bendruomenės skaitmeninių įgūdžių ugdymo skatinimą, skirtą tiek studentams, tiek mokytojams, ir apima tikslinius veiksmus šiose srityse:

- Įranga: 24 900 naujos mobiliosios IT įrangos ikimokykliniam, pradiniam ir viduriniam ugdymui, įskaitant tolesnius patobulinimus ir programinę įrangą, ir aprūpinimas įranga mokyklos lygmeniu su ne mažiau kaip 330 naujų interaktyvių ekranų, 100 naujos specializuotos laboratorijos įrangos, 100 naujų 3D spausdintuvų, 150 naujų vaizdo projektorių ir 150 naujų mokomųjų robotų;
- Skaitmeniniai švietimo išteklių: švietimo išteklių skaitmeninimas siekiant pasiekti 100 proc. Azorų autonominio regiono moksleivių naudojant skaitmeninius vadovus;
- Skaitmeninis raštingumas 24 mokymo moduliai, skirti mokytojams ir mokyklų darbuotojams
- Junglumas: veiksmai, kuriais siekiama pagerinti Azorų salų autonominio regiono mokyklų sujungiamumą bent 1 Gbps.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Investicijos TD-C20-i03-RAM. ARM švietimo skaitmeninimo spartinimas

Priemonės tikslas – sukurti aktyvesnę, novatoriškesnę, įtraukesnę, autonominę, teisingą ir atvirą švietimo sistemą Madeiros autonominiame regione.

Investicijas sudaro kokybiško mokymosi ir mokymo bei kvalifikacijos užtikrinimas, vaikų ir mokinių rengimas XXI amžiaus iššūkiams, įskaitant perėjimą prie skaitmeninių technologijų, spręsti, imantis konkrečių veiksmų šiose srityse:

- Skaitmeniniai švietimo išteklių ir įranga: Įgyvendinant „Skaitmeninių vadovų“ projektą siekiama teikti įvairius skaitmeninius švietimo išteklius įvairiais formatais ir įvairiomis tipologijomis (animacija, imitacijomis, trimačiais vaizdo įrašais ar kt.),

teikti įrangą (planšetinius kompiuterius) ir prieigą prie skaitmeninių vadovėlių. Kiekvienam moksleiviui per metus (15 410) mokinių pateikiama: 1 tabletė, 1 virtualioji mokyklos prieigos licencija, galiojanti kiekvienais mokslo metais; 1 kiekvieno mokyklos vadovo skaitmeninės versijos asmeninė ir neperduodama licencija.

- Ryšys ir įranga mokykloms: siekiant mokykloms suteikti novatorišką mokymosi aplinką (25 novatoriškos aplinkosauginės pameistrystės erdvės; 22 „Makerspace“ laboratorijos; 15 vaikų priežiūros mokymosi erdvių; 20 novatoriškų erdvių – remiantis *Snoezelen* salės koncepcija⁵⁵ — skatinti įtrauktį ir skaitmeninį raštingumą, pasitelkiant „Švietimo inovacijų centrus programavimui ir robotikai“, po vieną kiekvienai mokyklai, ir gerinti mokyklų junglumą (bent 1 Gbps).
- Skaitmeninis raštingumas mokytojams ir pedagogams siūloma mokymo veikla.

Investicijos turi būti įgyvendintos iki 2025 m. gruodžio 31 d.

---

⁵⁵ Patalpos, įrengtos taip, kad paveiktų juslinę sistemą sužadinant arba nuraminant.

T.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis

Eilės numeris	Priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (jei tai tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (jei tai siektinos reikšmės)			Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiškus apibrėžimas
					Matavimo vienetas	Bazinis lygis	Tikslas	Ketvirtis	Metai	
20.1	TD-C20-r37	T	Mokytojų ir nepedagoginių darbuotojų skaitmeninių įgūdžių mokymas viešajame švietimo tinkle		%	0	95	IV ketv.	2025	Viešajame švietimo tinkle dirbančių mokytojų, dalyvavusių mokymuose, susijusiuose su pagrindiniais arba aukštesnio lygio skaitmeniniais įgūdžiais, įskaitant (mokytojams) apie skaitmeninių technologijų integravimą į mokymo programą, procentinė dalis
20.2	TD-C20-i01	M	Individualių kompiuterių pirkimo sutarčių pasirašymas mokiniams ir mokytojams	Pasirašyta sutartis				IV ketv.	2021	Sutarčių dėl 600 000 naujų nešiojamųjų kompiuterių, kurie bus skolinami mokytojams ir mokiniams, pirkimo pasirašymas
20.3	TD-C20-i01	T	Individualiam mokinių ir mokytojų naudojimui skirti kompiuteriai		Skaičius	450 000	1 050 000	IV ketv.	2022	Pradinių ir vidurinių mokyklų mokytojams ir moksleiviams skirtų nešiojamųjų kompiuterių skaičius
20.4	TD-C20-i01	T	Pradinių ir vidurinių mokyklų junglumo gerinimas		%	0	95	IV ketv.	2023	Portugalijos žemyninės dalies pradinių ir vidurinių mokyklų, kurios 1) yra prijungtos prie 300 Gbps išplėstinio švietimo tinklo, turinčio bent 1 Gbps ryšį, procentinė dalis; ir 2) turi vietos mokyklų tinklus, kuriuose yra bent 40 belaidžio ryšio priegigos taškų.
20.5	TD-C20-i01	T	Įdiegtos skaitmeninio švietimo laboratorijos		Skaičius	0	1 300	IV ketv.	2023	Naujų skaitmeninio švietimo laboratorijų, įdiegtų žemyninės Portugalijos pradinėse ir vidurinėse valstybinėse mokyklose su specializuota projektų įranga, kaip antai robotikos rinkiniais, 3D spausdintuvais, matavimo ir tikrinimo įranga, įvairiais įrankiais, kūrimo ir imitavimo moduliais, elektroniniais komponentais, lazerinių įrašymo ir pjaustymo mašinomis ar kt., skaičius, skirtas eksperimentinio skaičiavimo, programavimo ir robotikos klubams kurti ir daugini.

20.6	TD-C20-i01	T	Auditorijos su nauja projekcijų įranga		Skaičius	0	40 000	IV ketv.	2023	Klasių skaičius pradinėse ir vidurinėse valstybinėse mokyklose su nauja prognozavimo įranga
20.7	TD-C20-i01	T	Mokyklų valdymo įgalėjimas		%	30	95	IV ketv.	2024	Žemyninės Portugalijos pradinė ir vidurinių mokyklų, kurios 1) patvirtino bendrą tapatybės sistemą, procentinė dalis; 2) prijungta prie Švietimo ministerijos švietimo valdymo informacinių sistemų ir 3) patvirtino <i>School 360</i> sistemą, įskaitant 15 000 kompiuterių, skirtų naudoti mokyklų valdymo veikloje, tiekimą.
20.8	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai švietimo ištekliai		%	0	95	IV ketv.	2025	Pradinio ir vidurinio ugdymo mokymo programose, įskaitant fizinį lavinimą ir sportą, dėl kurių baigti kurti skaitmeniniai švietimo ištekliai, įtrauktų dalykų procentinė dalis.
20.9	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai testai ir egzaminai mokyklose		%	0	95	IV ketv.	2025	Suskaitmenintų baigiamųjų mokyklos balų testų ir egzaminų procentinė dalis.
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Atviri masinio nuotolinio mokymo kursai ARA mokytojams ir tėvams		Skaičius	0	4	IV ketv.	2022	Atvirų masinių internetinių kursų (MOOC), sukurtų siekiant skatinti ugdyti skaitmeninius įgūdžius klasėje ir nuotoliniam mokymuisi, skaičius, įskaitant mokymo kursų ir skaitmeninių gebėjimų viešųjų pirkimų portalo teikimą. Masinio nuotolinio mokymo kursai yra prieinami internetu ir nemokamai prieinami mokytojams ir tėvams
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nauji nešiojamieji ir planšetiniai kompiuteriai ARA mokyklose		Skaičius	0	24 900	IV ketv.	2025	Naujų nešiojamųjų kompiuterių ir planšetinių kompiuterių, skirtų ikimokykliniam, 1-ajam ir 2-ajam mokymo ciklams ir viduriniam ugdymui, įskaitant RAM atmintinės atnaujinimą ir programinę įrangą, skaičius
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	ARA mokyklų skaitmeninė įranga ir skaitmeniniai švietimo ištekliai	Skaitmeninės įrangos ir skaitmeninių švietimo išteklių tiekimas ARA mokykloms				IV ketv.	2025	Užbaigti šios skaitmeninės įrangos platinimą Azorų autonominio regiono mokykloms: bent 1Gbps interneto ryšys 95 proc. mokyklų, 330 naujų interaktyvių ekranų, 100 naujos specializuotos laboratorinės įrangos, 100 naujų 3D spausdintuvų, 150 naujų vaizdo projektorių, 150 naujų mokomųjų robotų. Be to, visos mokyklos visiems mokiniams turi pateikti skaitmeninius vadovus.

20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Atviri masinio nuotolinio mokymo kursai ARA mokytojams ir tėvams		Skaičius	4	24	IV ketv.	2025	Atvirų masinių internetinių kursų (MOOC), sukurtų siekiant skatinti ugdyti skaitmeninius įgūdžius klasėje ir nuotoliniam mokymuisi, skaičius, įskaitant mokymo kursų ir skaitmeninių gebėjimų viešųjų pirkimų portalo teikimą. Masinio nuotolinio mokymo kursai yra prieinami internetu ir nemokamai prieinami mokytojams ir tėvams
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Skaitmeniniai vadovai 2-ojo ir 3-iojo ciklo moksleiviams ir vidurinių mokyklų moksleiviams		Skaičius	0	5 120	IV ketv.	2022	2 ir 3 pradinio ir vidurinio ugdymo pakopų mokinių, kurie per mokslo metus turėjo prieigą prie ARM skaitmeninio rankinio rinkinio ir juo naudojami, skaičius.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Mokyklų ryšys su PPŠ		%	0	95	IV ketv.	2024	Pradinių ir vidurinių mokyklų, prisijungusių prie ARM struktūrinio belaidžio ryšio tinklo su bent 1 Gbps interneto ryšiu, procentinė dalis kiekvienai mokyklai
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Skaitmeniniai vadovai 2 ir 3 pakopos mokiniams ir PPTS vidurinių mokyklų moksleiviams		Skaičius	5 120	15 410	IV ketv.	2025	2 ir 3 pradinio ir vidurinio ugdymo pakopų mokinių, kurie per mokslo metus turėjo prieigą prie ARM skaitmeninio rankinio rinkinio ir juo naudojami, skaičius.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Mokytojų mokymas ARM skaitmeninių gebėjimų srityje		Skaičius	0	6 500	IV ketv.	2025	Visų švietimo lygmenų (nuo ikimokyklinio ugdymo iki vidurinio ugdymo) pedagogų ir mokytojų, dalyvavusių ARM mokymuose apie skaitmeninius ir technologinius įgūdžius, skaičius
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Mokslinės ir technologinės įrangos tiekimas ARM mokykloms	Mokslinės ir technologinės įrangos tiekimas ARM mokykloms				IV ketv.	2025	RAM mokyklos gauna naudos iš šios mokslinės ir technologinės įrangos platinimo: Robotikos eksperimentų rinkiniai (129 mokykloms ir 100 ikimokyklinio ugdymo įstaigų); Eksperimentiniai mokslo rinkiniai (129 mokykloms); Garo rinkiniai (129 mokykloms); Biologijos, fizikos ir chemijos rinkiniai (35 mokykloms); Polivizualiniai/daugialypės terpės rinkiniai (40 mokyklų), 100 naujos kompiuterinės įrangos (94 mokykloms per 1-ąjį ciklą). Be to, turi būti sukurtos 82 novatoriškos mokymosi aplinkos, kad mokymo ir mokymosi procese būtų galima taikyti naujus metodinius metodus.

2. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos

Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos yra 16 643 679 377 EUR.

2 SKIRSNIS. FINANSINĖ PARAMA

1. Finansinis įnašas

2 straipsnio 2 dalyje nurodytų paramos dalių struktūra turi būti tokia:

1.1. Pirmasis mokėjimo prašymas (negrąžintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
6.13	RE-C06-r15	M	Įstatymo, kuriuo sukuriama specialūs konkursai dėl priėmimo į aukštąsias mokyklas, įsigaliojimas
5.4	RE-C05-r12	M	Žemės ūkio inovacijų darbotvarkės patvirtinimas
5.2	RE-C05-r11	T	Pripažintų bendradarbiavimo laboratorijų tinklo išplėtimas
2.19	RE-C02-r04	M	Įstatymo galių turinčio dekreto, kuriuo patvirtinama Nacionalinio skubaus ir laikino būsto plano teisinė sistema, įsigaliojimas
6.14	RE-C06-r15	M	Naujos teisinės sistemos, kuria reglamentuojamas aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimas su viešojo administravimo institucijomis ir įmonėmis, įsigaliojimas
7.4	RE-C07-i01	M	Verslo priėmimo teritorijų atranka intervencijoms, kuriomis siekiama gerinti aplinkos tvarumą ir skaitmeninimą
19.24	TD-C19-r36	M	Nacionalinio administravimo instituto įsteigimas
3.20	RE-C03-r08	M	Nacionalinės kovos su skurdu strategijos priėmimas
5.11	RE-C05-i03	M	Konkursas dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų
5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Reglamento dėl Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės priėmimas
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Azorų salų įmonių rekapitalizavimo priemonės investicijų politikos patvirtinimas
8.17	RE-C08-r19	M	Teisinė sistema, reglamentuojanti privalomą kaimo žemės valdymą miškininkystės vietovėse
8.19	RE-C08-r21	M	Įstatymas dėl integruotos gaisrų kaimo vietovėse valdymo sistemos (SGIFR) sukūrimo
12.1	TC-C12-i01	M	Programos „Resineiros Vigilantes“ 2021 m. protokolo pasirašymas
12.5	TC-C12-r25	M	Naujo bendrojo atliekų tvarkymo režimo įsigaliojimas
14.1	TC-C14-r29	M	Nacionalinio dujų perdavimo tinklo reglamento ir Nacionalinio dujų paskirstymo tinklo reglamento įsigaliojimas
14.2	TC-C14-i01	M	Pirmasis kvietimas dalyvauti atsinaujinančiųjų išteklių dujų gavybos projektų konkurse
19.22	TD-C19-r34	M	Viešojo administravimo skaitmeninės transformacijos teisinės sistemos įsigaliojimas
1.4	RE-C01-r02	M	Naujo įstatyminio potvarkio dėl psichikos sveikatos, kuriame nustatomi psichikos sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo principai, įsigaliojimas

1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Madeiras regioniniam integruotos nuolatinės priežiūros paslaugų modeliui skirtos klasifikavimo sistemos, funkcinų profilių ir naudotojų nukreipimo sistemos diegimas
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Renovacija
3.17	RE-C03-i05	M	Konkurso „Skaitmeninės prieigos infrastruktūros kūrimas 360“ paskelbimas
3.21	Re-C03-r06	M	2021-2025 m. Nacionalinės neįgalųjų įtraukties strategijos priėmimas
3.22	RE-C03-r05	M	Supaprastintos socialinės įrangos įrengimo režimo įsigaliojimas
3.23	RE-C03-r07	M	Veiksmų planų, skirtų nepalankioje padėtyje esančioms bendruomenėms Lisabonos ir Porto municipalinėse teritorijose, patvirtinimas
5.1	Re-C05-r09	M	Portugalijos 2030 m. technologinių ir verslo inovacijų strategijos gairių atnaujinimas
5.3	RE-C05-r11	M	Naujos teisinės tvarkos technologijų ir inovacijų centrams įsigaliojimas
7.6	RE-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl 1 kelio projekto
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl 2 kelių projektų
10.1	TC-C10-r23	M	Jūrų ministerijos aktų, susijusių su jūrų ekonomikos ir inovacijų finansavimo pajėgumų stiprinimu per mėlynąjį fondą, peržiūros įsigaliojimas
11.1	TC-C11-i01	M	Pirmasis kvietimas dalyvauti pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektų konkurse
16.13	TD-C16-i03	T	Skaitmeninių inovacijų centrai
17.6	TD-C17-r32	M	Naujojo valdymo sutarties modelio pagal naują valstybės valdomų įmonių valdymo paskatų ir nuobaudų sistemą įsigaliojimas
20.2	TD-C20-i01	M	Individualių kompiuterių pirkimo sutarčių pasirašymas mokiniams ir mokytojams
		Paramos dalies suma	<i>636 139 080 EUR</i>

1.2. Antrasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.13	RE-C01-i01	M	Sąlygų, kuriomis nurodomi baltos, mėlynos arba žalios spalvos ekstremaliosios situacijos atvejai ligoninėse teikiant kitų rūšių sveikatos priežiūros paslaugas, įskaitant pirminės sveikatos priežiūros paslaugas, įsigaliojimas
1.20	RE-C01-i02	M	Reglamento dėl regioninių sveikatos priežiūros institucijų skiriamos finansinės paramos įsigaliojimas
3.24	RE-C03-i06	M	Lisabonos/Porto savivaldybių ir vietos techninių padalinių susitarimų, kuriuose apibrėžiama remtinų priemonių taikymo sritis, pasirašymas.
8.4	RE-C08-i02	M	Perėjimas prie platformos „BUPI 2.0“
8.7	RE-C08-i03	M	Pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) sutarties paskelbimas
9.9	Re-C09-i02	M	Priemonės planavimo dokumentacijos paskelbimas, visapusiškai įtraukiant visus PAV rezultatus ir sąlygas

15.10	TC-C15-i04	M	Bus greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho statybos Porte sutarties pasirašymas
16.1	TD-C16-r31	M	I nacionalinį kvalifikacijų katalogą įtraukto mokymo turinio, susijusio su skaitmeninių įgūdžių srities moduliais ir skaitmeninių parašų ir spaudų kūrimo teisės aktais ar reglamentu, peržiūros įsigaliojimas
16.2	TD-C16-i01	M	Portugalijos skaitmeninės akademijos, užimtumo ir skaitmeninių programų pradžia
1.6	RE-C01-r03	M	Naujos valdymo sutarties formos įsigaliojimas
3.3	RE-C03-i01	M	Sutarčių dėl paramos organizacijoms, skatinančioms kurti ir plėsti socialinių įstaigų ir (arba) socialinio atsako tinklą, sudarymas.
4.1	RE-C04-i01	M	Kultūros objektų tinklo technologinės specifikacijos
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Azorų salų žemės ūkio inovacijų ir skaitmeninio programos paskelbimas
8.14	RE-C08-i05	T	Nacionalinės nepaprastosios padėties ir civilinės saugos institucijos (ANEPC) regioninių ir subregioninių struktūrų kūrimas
8.15	RE-C08-i05	M	Pradinės Gamtos apsaugos ir miškų instituto (IP) ataskaitos paskelbimas
12.2	TC-C12-i01	M	Konsorciūmų pateiktų projektų, skirtų naujiems bioekonomikos produktams, technologijoms ir procesams tekstilės ir drabužių, avalynės ir gamtinių dervų sektoriuose kurti, patvirtinimas
17.15	TD-C17-i02	M	Užbaigti iš anksto užpildyti savivaldybės nekilnojamojo turto mokesčio (IMI) 1 pavyzdinę deklaraciją, remiantis mokesčių ir muitinės administracijos turimais duomenimis
19.11	TD-C19-i04	T	Saugi viešojo sektoriaus darbuotojų judriojo ryšio sistema
		Paramos dalies suma	1 967 365 517 EUR

1.3. Trečiasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.1	RE-C02-i01	T	Paramos programa, skirta galimybėms gauti būstą. Pasirašyti bendradarbiavimo arba finansavimo susitarimai
2.4	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Finansavimo susitarimų dėl skubaus ir laikino apgyvendinimo pasirašymas
7.7	RE-C07-i02	M	Pasirašyta sutartis dėl 2 kelių projektų
7.9	RE-C07-i03	M	Pirmasis poveikio aplinkai vertinimas baigtas
10.5	TC-C10-i03	M	Sutarties „Daugiafunkcė jūrų laivyno platforma“ ir „Veiklos centras“ pasirašymas
12.6	TC-C12-r25	M	Peržiūrėtos nacionalinės žaliųjų viešųjų pirkimų strategijos įsigaliojimas
15.1	TC-C15-i01	M	Lisabonos metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas
15.12	TC-C15-i05	M	Pagal viešojo transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo programą pasirašyta netaršių autobusų pirkimo sutartis
16.7	TD-C16-i02	T	Nacionaliniam bandymų laboratorijų tinklui parinktos bandymų laboratorijos
19.4	TD-C19-i02	T	Viešosios paslaugos saugiai prieinamos naudojant elektroninę tapatybę ir laikantis principo „tik vieną kartą“
1.3	Re-C01-r01	T	Savivaldybių atsakomybės sveikatos srityje decentralizavimo proceso užbaigimas

1.8	RE-C01-r03	T	Naujų integruotos atsakomybės centrų steigimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligojinėse
1.24	RE-C01-i03	M	Informuotumo didinimo ir mokymo veiklos plėtojimas siekiant „sukurti pacientų kelius“ demencijos atmainų kontekste
1.32	RE-C01-i06	T	Vietos informacinių technologijų tinklų modernizavimas
1.33	RE-C01-i06	T	Nuotolinės sveikatos priežiūros ir nuotolinės stebėsenos funkcijų įgyvendinimas.
2.9	Re-C02-i03-RAM	T	Remiamas būstas Madeiros autonominiame regione
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Užbaigti benamių integracijos projektai.
4.6	RE-C04-i02	M	Tinklo „Saber Fazer“ sukūrimas
5.5	RE-C05-i01.01	T	Sutarčių dėl naujų prekių ir paslaugų kūrimo atitinkamose strateginėse srityse sudarymas (inovacijų darbotvarkės).
5.7	RE-C05-i01.02	T	Sutarčių, skirtų naujoms prekėms ir paslaugoms kurti strateginėse srityse, susijusiose su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos, sudarymas.
5.9	RE-C05-i02	T	Sutartys su susijusiais subjektais, įskaitant bendradarbiavimo laboratorijas (COLAB), sudarytos
6.15	RE-C06-r16	M	Reglamentuojamųjų profesijų įstatymo įsigaliojimas
7.1	Re-C07-i00	T	Papildomos viešai prieinamos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotys
8.18	Re-C08-r20	M	Žemės dangos stebėsenos sistema (SMOS)
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Techninio centro MARTEC viešųjų darbų sutarties pradžia
16.14	TD-C16-i03	M	Skaitmeninių sąskaitų faktūrų ir kibernetinio saugumo, privatumo, tinkamumo naudoti ir tvarumo sertifikavimo platformų sukūrimas
17.1	TD-C17-r32	T	Baigti kurti ir įgyvendinti naujus nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos viešųjų pirkimų modelius, kaip numatyta viešojo administravimo bendrų paslaugų subjekto 2020-2023 m. strateginiame plane.
17.2	TD-C17-r32	M	Teisės aktų, kuriais grindžiamas valstybinis apskaitos subjektas, įsigaliojimas
17.3	TD-C17-r32	M	Valdžios sektoriaus biudžeto ir finansinio vykdymo stebėsenos modelio užbaigimas ir patvirtinimas
17.7	TD-C17-r32	M	Naujo valstybės valdomų įmonių finansinės padėties ir veiklos rezultatų analizės ir atskleidimo modelio įsigaliojimas
19.1	TD-C19-i01	T	Supaprastintu ir nuosekliu būdu įvairiais kanalais teikiamos viešosios paslaugos
20.3	TD-C20-i01	T	Individualiam mokinių ir mokytojų naudojimui skirti kompiuteriai
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Atviri masinio nuotolinio mokymo kursai ARA mokytojams ir tėvams
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Skaitmeniniai vadovai 2-ojo ir 3-iojo ciklo moksleiviams ir vidurinių mokyklų moksleiviams
		Paramos dalies suma	2 404 557 471 EUR

1.4.Ketvirtasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.5	RE-C01-r02	M	Įsigaliojo naujas Psichikos sveikatos įstatymas, kuriame nustatomi principai, susiję su psichikos ligomis sergančių asmenų teisėmis, ir reglamentuojamas privalomas hospitalizavimas ar gydymas.
1.12	RE-C01-r03	M	Naujosios išimtinės darbo tvarkos nacionalinėje sveikatos tarnyboje įsigaliojimas
6.16	RE-C06-r17	M	Teisės akto, kuriuo reglamentuojamas darbas platformose, įsigaliojimas
8.10	RE-C08-i04	T	Transporto priemonių, mašinų ir įrangos pristatymas
15.7	TC-C15-i03	M	Sutarties dėl lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures statybos pasirašymas
18.1	TD-C18-r33	M	Specializuotų administracinių ir aukštesniųjų mokesčių teismų kolegijų steigimas
18.2	TD-C18-r33	M	Teisinės tvarkos, kuria skatinamas teisminis ir neteisminis ginčų sprendimas, įsigaliojimas
1.1	Re-C01-r01	M	Pirminės sveikatos priežiūros srities teisės aktų įsigaliojimas
3.6	RE-C03-i02	T	Būstai, kuriais lengviau pasiekiami riboto judumo asmenys
7.11	RE-C07-i04	M	Pasirašyta sutartis dėl 10 kelių projektų
7.14	Re-C07-i05-RAA	M	Pasirašyta sutartis dėl 8 kelių projektų
8.12	RE-C08-i04	T	Dvigubų poliarizacijos radarų įrengimas
15.2	TC-C15-i01	M	Lisabonos metro tinklo plėtros pažangos ataskaita
15.4	TC-C15-i02	M	Porto Metro tinklo plėtros sutarties pasirašymas
		Paramos dalies suma	1 253 016 092 EUR

1.5.Penktasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.2	RE-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa – perkami, statomi (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba rekonstruoti (geresnio energinio naudingumo) būstai namų ūkiams
2.6	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Pastatyti pastatai, kuriuose vykdomi statybos darbai, skirti skubaus ir laikino apgyvendinimo patalpoms (kurios turi būti pastatytos pagal energijos vartojimo efektyvumo standartą arba rekonstruojamos užtikrinant geresnį energinį naudingumą)
4.7	RE-C04-i02	T	Pasirašytos sutartys dėl kultūros paveldo pastatų ir nacionalinių teatrų atnaujinimo ir išsaugojimo
16.5	TD-C16-i02	T	MVJ, remiamos skaitmeninės prekybos spartinimo priemonių
16.6	TD-C16-i02	T	Sukurti nacionalinio testų laboratorijų tinklo bandomieji produktai
1.2	Re-C01-r01	T	Prieigos prie rizikos stratifikacijos priemonės suteikimas siekiant remti klinikinį valdymą sveikatos centrų grupių funkcinuose vienetuose

1.14	RE-C01-i01	T	Naujų sveikatos priežiūros skyrių statyba
1.22	RE-C01-i02	T	Nacionalinių integruotų nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos namuose paslaugų tinklų reagavimo pajėgumų stiprinimas
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Pastato statyba
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Renovacija
6.3	RE-C06-i01	T	Modernizuotos mokymo stotys
6.5	RE-C06-i02	T	Finansinė parama nuolatinėms sutartims
8.5	RE-C08-i02	T	Mokymas apie BUPİ
10.6	TC-C10-i03	M	Alfeite Arsenal akademijos užbaigimas
11.2	TC-C11-i01	M	Sutarčių dėl finansinės paramos skyrimo pasirašymas
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Naujo sinchroninio kompensatoriaus įrengimas
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi įrengti hidroenergijos gamybos pajėgumai
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Papildoma atsinaujinančiosios elektros energijos gamyba Korvo
15.11	TC-C15-i04	T	Bus greitojo tranzito linijos tarp Praça do Império ir Praça Albuquerque Mouzinho tiesimas Porte baigtas
15.13	TC-C15-i05	T	Naujų netauršių (elektrinių arba vandenilinių) autobusų, naudojamų viešajam transportui, pirkimas
15.14	TC-C15-r30	T	Pasirašytos viešojo keleivinio transporto paslaugų miesto zonose ir savivaldybių bendruomenėse sutartys
17.9	TD-C17-i01	M	Valstybinio apskaitos subjekto veiklos įgyvendinimo užbaigimas
18.5	TD-C18-i01	M	Modernizuota nusikaltimų tyrimo IT sistema
19.12	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas
19.19	TD-C19-i07	T	Absolventų stažuotų programa
19.20	TD-C19-i07	T	Valstybės tarnautojai, dirbantys nuotoliniu būdu
19.23	TD-C19-r35	M	Viešojo administravimo reorganizavimo teisės aktų rinkinio įsigaliojimas
20.4	TD-C20-i01	T	Pradinių ir vidurinių mokyklų junglumo gerinimas
20.5	TD-C20-i01	T	Įdiegtos skaitmeninio švietimo laboratorijos
20.6	TD-C20-i01	T	Auditorijos su nauja projekcijų įranga
		Paramos dalies suma	1 879 522 989 EUR

1.6.Šeštasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.7	RE-C01-r03	M	Naujojo nacionalinės sveikatos tarnybos valdymo apskaitos plano įsigaliojimas
9.1	Re-C09-i01	T	Įrengti papildomi požeminio vandens išteklių monitoringo taškai (SM3)
18.6	TD-C18-i01	M	„Įmonė 2.0“ informacinė sistema
1.11	RE-C01-r03	M	Veiksmų plano, skirto centralizuoto vaistų pirkimo mechanizmams stiprinti, įsigaliojimas
3.25	RE-C03-i06	M	Porto ir Lisabonos metropolinių zonų stebėsenos ataskaitos dėl priemonių, kurių imtasi kiekvienoje iš 12 intervencijos sričių, paskelbimas.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Naujos (pakeisti pasenusias struktūras) arba perkvalifikuotos struktūros, atsakingos už gyvūnų skerdimą ir pieno kokybės bei maisto saugos sertifikavimą
9.5	Re-C09-i01	M	Gvadanoje vykdomos vandens gavybos priemonės atnaujinto dizaino (jei reikia) priėmimas, visapusiškai įtraukiant visus poveikio aplinkai vertinimo (SM5) rezultatus ir sąlygas.
9.7	Re-C09-i01	M	Atnaujinto gėlinimo priemonės dizaino (jei reikia) priėmimas, visapusiškai įtraukiant visus poveikio aplinkai vertinimo (SM6) rezultatus ir sąlygas.
9.12	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomi atnaujintų arba rekonstruotų vamzdžių km
13.1	TC-C13-i01	T	Privačių gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija
15.5	TC-C15-i02	M	„Porto Metro“ tinklo plėtros pažangos ataskaita
15.8	TC-C15-i03	M	Lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures tiesimo pažangos ataskaita
18.3	TD-C18-r33	M	Peržiūrėtos nemokumo ir išieškojimo teisinės sistemos įsigaliojimas
		Paramos dalies suma	1 111 064 368 EUR

1.7.Septintasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.37	Re-C01-i08-RAA	T	Nuotolinės medicinos paskyrimai Azorų regiono sveikatos priežiūros tarnyboje
2.5	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Finansavimo susitarimų dėl skubaus ir laikino apgyvendinimo pasirašymas
1.10	RE-C01-r03	T	Hospitalizavimo namuose galimybių stiprinimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse
1.34	RE-C01-i06	T	Informacinių technologijų administracinių modulių, pagrindinių klinikinių modulių ir ekstremaliosios situacijos klinikinių modulių įgyvendinimas
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Nauja kompiuterinė įranga, skirta Madeiros regioninei sveikatos priežiūros tarnybai.
2.10	Re-C02-i03-RAM	T	Remiamas būstas Madeiros autonominiame regione
3.2	RE-C03-i01	T	Socialinės intervencijos grupių (<i>Radar Social</i>) sukūrimas
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Naujos neįgaliesiems skirtos vietos profesinės veiklos centruose

3.18	RE-C03-i05	M	Neįgaliesiems skirta skaitmeninė informacinė platforma
4.4	RE-C04-i01	M	Modernizuotos technologinės infrastruktūros, skirtos kultūros infrastruktūros tinklui, teikimas
6.17	RE-C06-r18	M	Nustatyti Portugalijos vienodo darbo užmokesčio valdymo sistemos normą
6.18	RE-C06-r18	M	Pranešimas apie įmones, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų ir kuriose yra didelių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumų
7.2	Re-C07-i00	T	Papildomos viešai prieinamos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotys
8.13	RE-C08-i05	T	Vidaus reikalų ministerijos (VRM) padalinių stiprinimas transporto priemonėmis ir operatyvine įranga
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Atnaujinti hidroenergijos gamybos pajėgumai
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Papildoma įrengtoji baterijos kaupimo sistemos galia
17.5	TD-C17-r32	M	Priemonių, skirtų išlaidų peržiūrai integruoti į įprastą biudžeto procedūrą, įskaitant veiksmingumo didinimo <i>ex post</i> vertinimą, įgyvendinimas
17.10	TD-C17-i01	M	Informacinės sistemos, skirtos biudžeto sudarymo procesui pertvarkyti ir įgyvendinti, įdiegimas įtraukiant programos biudžeto sudarymą
17.12	TD-C17-i01	T	Užbaigti nacionalinės centrinės viešųjų pirkimų sistemos informacinių sistemų modernizavimą ir supaprastinimą
19.14	TD-C19-i04	M	Saugumo pajėgų ir paslaugų IT sistemos modernizavimas
20.7	TD-C20-i01	T	Mokyklų valdymo įgalėjimas
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Mokyklų ryšys su PPŠ
		Paramos dalies suma	1 357 966 667 EUR

1.8. Aštuntasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
6.1	RE-C06-i01	T	Atnaujinti arba pastatyti specializuoti technologijų centrai
6.8	RE-C06-i04	T	Papildomas studentų, baigusiu aukštojo mokslo studijas STEAM srityse, skaičius
8.6	RE-C08-i02	M	Žemės danga ir naudojimo žemėlapiai (COS) 2023 m.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Mokslinių tyrimų laivo pristatymas
13.5	TC-C13-i02	T	Centrinės valdžios subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija
13.8	TC-C13-i03	T	Privačių paslaugų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija
13.2	TC-C13-i01	T	Privačių gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo renovacija
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Papildomi pajėgumai integruoti naują įrengtąją galią į elektros energijos sistemą
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Viešosios paslaugos PPTS piliečiams, lankytojams ir įmonėms
19.17	TD-C19-i05-RAM	T	PPĮ ypatingos svarbos infrastruktūros ir viešųjų paslaugų kompiuterinės architektūros modernizavimas
		Paramos dalies suma	862 209 195 EUR

1.9.Devintasis mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.36	Re-C01-i08-RAA	T	Geresnė prieiga prie Azorų regioninės sveikatos priežiūros tarnybos naudotojų portalo
1.38	RE-C01-i09	T	Programų „School Sports Community“ ir „School Sports on Wheels“ įgyvendinimo užbaigimas mokyklose
1.39	RE-C01-i09	M	Nacionalinės kampanijos, skirtos Visuotinei aktyvaus gyvenimo paramos sistemai ir susijusiai technologinei platformai, pradžia
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Naujos gyvenamosios vietos globos namuose
5.12	RE-C05-i03	T	Inovacijų ir mokslinių tyrimų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. žaliesiems aspektams, užbaigimas
5.13	RE-C05-i03	T	Inovacijų ir mokslinių tyrimų projektų, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama žemės ūkio inovacijų darbotvarkės iki 2030 m. skaitmeniniams aspektams, užbaigimas
6.7	RE-C06-i04	T	Papildomi <i>Ciência Viva</i> klubai
8.1	RE-C08-i01	T	Kraštovaizdžio planavimo ir valdymo programų rengimas pažeidžiamose teritorijose.
8.2	RE-C08-i01	T	Integruotų kraštovaizdžio valdymo operacijų (OIGP) skelbimas <i>Diário da Republica</i>
8.3	RE-C08-i01	T	Kaimuose, kuriuose įgyvendinami kuro valdymo projektai
8.8	RE-C08-i03	T	Nustatyta servituto teritorija
9.10	Re-C09-i02	M	Su sąlyga, kad bus atliktas teigiamas poveikio aplinkai vertinimas, kuris visiškai ir iš esmės atitiko teisinius kriterijus, patvirtintas atnaujintas užtvankos, hidroenergijos ir saulės energijos gamybos ir drėkinimo planas, visapusiškai įtraukiant visus PAV rezultatus ir sąlygas.
13.3	TC-C13-i01	T	Energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams paskirstyti „efektyvumo kuponai“, siekiant pakeisti seną įrangą ir priimti efektyvaus energijos vartojimo sprendimus
16.3	TD-C16-i01	T	Užimtumas ir skaitmeninio mokymo dalyviai
16.4	TD-C16-i01	T	Portugalijos skaitmeninės akademijos mokymo dalyviai
16.8	TD-C16-i02	T	Sukurti nacionalinio testų laboratorijų tinklo bandomieji produktai
16.9	TD-C16-i02	T	Skaitmeninės prekybos kaimyninės šalys
16.10	TD-C16-i02	T	MVJ, remiamos skaitmeninės prekybos spartinimo priemonių
16.11	TD-C16-i02	T	MVJ ir startuolių inkubatoriai, tiesiogiai remiami skaitmeninio programomis
16.12	TD-C16-i02	T	Startuolių žemėlapis Portugalijos pradedančiosios įmonės platformoje
16.15	TD-C16-i03	T	Skaitmeninių inovacijų centrų konsultavimo paslaugų gavėjai
18.4	TD-C18-r33	M	Teisės aktų rinkinio dėl licencijavimo kliūčių pašalinimo įsigaliojimas
1.9	RE-C01-r03	T	Naujų integruotos atsakomybės centrų steigimas nacionalinės sveikatos tarnybos ligoninėse
1.21	RE-C01-i02	T	Nacionalinių integruotos nuolatinės priežiūros ir palaikomosios slaugos paslaugų tinklų pajėgumų stiprinimas stacionarinės ir ambulatorinės priežiūros srityje
1.23	RE-C01-i03	T	Teismo medicinos psichiatrijos įrenginių ir įrangos atnaujinimas

1.25	RE-C01-i03	M	Psichikos sveikatos priežiūros tinklo stiprinimo užbaigimas
1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Vietų, kuriose teikiamos integruotos nuolatinės priežiūros paslaugos, skaičiaus padidėjimas Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnyboje
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Pastato statyba
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Veiksmai, susiję su Azorų salų autonominio regiono viešųjų būstų fondu – Renovacija
3.7	RE-C03-i02	T	Būstai, kuriais lengviau pasiekiami riboto judumo asmenys
3.8	RE-C03-i02	T	Viešoji erdvė, užtikrinanti geresnę prieigą riboto judumo asmenims
3.9	RE-C03-i02	T	Viešosios paslaugos, kuriomis lengviau naudotis riboto judumo asmenims
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Šeimų, gaunančių socialinės įtraukties pajamas, mokymas
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Transporto priemonės, įsigytos <i>Instituições Particulares de Solidariedade Social</i>
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Senėjimo projektas
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Priemonės, skirtos kovoti su vaikų ir jaunimo ankstyvu pasitraukimu iš švietimo sistemos.
3.19	RE-C03-i05	M	Portugalų gestų kalbos skambučių centras
3.26	RE-C03-i06	T	Visiškas bent 90 % priemonių įgyvendinimas
4.2	RE-C04-i01	T	Finansinė parama knygynų skaitmeninei pertvarkai
4.3	RE-C04-i01	M	Viešųjų kolekcijų skaitmeninimas ir virtualizavimas
4.5	RE-C04-i01	T	Finansinė parama literatūros kūrinių vertimui ir leidimui
4.8	RE-C04-i02	T	Užbaigti kultūros paveldo pastatų ir nacionalinių teatrų atnaujinimo ir išsaugojimo darbai
5.6	RE-C05-i01.01	T	6 sutarčių įgyvendinimo užbaigimas (inovacijų paketai arba projektų telkimas)
5.8	RE-C05-i01.02	T	Užbaigti produktai, procesai arba paslaugos (PGS), susiję su mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, atsparumu ir prisitaikymu prie klimato kaitos
5.10	RE-C05-i02	T	Bendrovės, kurios naudojami sąveikaujančių subjektų, įskaitant bendradarbiavimo laboratorijas (<i>Colabs</i>), teikiamomis paslaugomis
5.14	RE-C05-i03	T	Žemės ūkio inovacijų centrų atnaujinimas ir (arba) modernizavimas
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Pagal priemonės investicijų politiką regiono nefinansinėms korporacijoms iš viso suteikta 125 000 000 EUR nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo parama. Preliminariai numatoma, kad įgyvendinus planą bus remiama bent 300 įmonių.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmonių restruktūrizavimo paramos schemas
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Projektai, remiami pagal ūkių restruktūrizavimo paramos schemas
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Ūkiai, gaunantys specializuotą techninę paramą pagal ūkininkų įgalėjimo programą
6.2	RE-C06-i01	T	Atnaujinti arba pastatyti specializuoti technologijų centrai
6.4	RE-C06-i01	T	Modernizuotos mokymo stotys
6.9	RE-C06-i04	T	Papildomas STEAM aukštojo mokslo studijas baigusiu studentų skaičius
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Papildomas Azorų autonominio regiono aukštojo mokslo ir aukštojo mokslo įstaigose besimokančių suaugusiųjų skaičius
6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Modernizuotos Azorų salų autonominio regiono profesinės mokyklos

6.12	RE-C06-r14	M	Laisvų mokymo vietų atidarymas
6.6	RE-C06-i03	T	Papildomi suaugusiųjų kvalifikacijos kėlimo rėmimo priemonių dalyviai
7.3	Re-C07-i00	T	Papildomos viešai prieinamos elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotys
7.5	RE-C07-i01	T	Intervencijų pasirinktose verslo priėmimo vietose užbaigimas
7.8	RE-C07-i02	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
7.10	RE-C07-i03	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
7.12	RE-C07-i04	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Nutiesti arba rekonstruoti keliai
8.9	RE-C08-i03	T	Pirminio kuro valdymo pertrūkių struktūrizavimo tinklo (RPFGC) įgyvendinimas
8.11	RE-C08-i04	T	Lengvųjų ir vidutinio dydžio gaisrininkų sraigtasparnių pristatymas
8.16	RE-C08-i05	T	Nacionalinės mokymo programos įgyvendinimas
9.6	Re-C09-i01	M	Vandens ėmimo pradžia Gvadanoje, visapusiškai atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinime (SM5) nustatytus rezultatus ir sąlygas
9.11	Re-C09-i02	M	Užtvankų, hidroenergijos ir saulės energijos gamybos ir drėkinimo pradėjimas, visapusiškai atsižvelgiant į PAV nustatytus rezultatus ir sąlygas ir siekiant geros atitinkamų vandens telkinių būklės
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Papildomas vandens kiekis pietinėje Madeiros salos dalyje, skirtas viešajam tiekimui ir drėkinimui
10.2	TC-C10-i01	T	Mėlynojo centro mokyklų modernizavimas ir pasiūlos bei įrangos stiprinimas
10.3	TC-C10-i01	T	Mėlynojo centro centrų įrengimo ir (arba) modernizavimo užbaigimas
10.4	TC-C10-i02	T	70 projektų, kuriais remiamos inovacijos, energetikos pertvarka ir poveikio aplinkai mažinimas žuvininkystės sektoriaus subjektams, galutinių ataskaitų tvirtinimas
10.7	TC-C10-i03	M	„Daugiafunkcės jūrų laivyno platformos“ ir „Operacijų centro“ priėmimas ir priėmimas
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Bandomojo mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos centro, susijusio su jūra Azorų salose, užbaigimas (centre MARTEC)
11.3	TC-C11-i01	T	Finansinė parama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektams
12.3	TC-C12-i01	T	Nauji produktai, technologijos ir bandomieji procesai, apimantys biologinius išteklius
12.4	TC-C12-i01	T	Jūrinių pušų, turinčių dervų gamybos potencialą, plėtra
13.4	TC-C13-i01	T	Papildomi atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai, skirti vartoti savo reikmėms ir naudoti atsinaujinančių išteklių energijos bendruomenėse privačiame gyvenamųjų namų sektoriuje
13.6	TC-C13-i02	T	Centrinės valdžios subjektų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija
13.7	TC-C13-i02	T	Papildomi atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumai, skirti vartoti savo reikmėms ir naudoti atsinaujinančių išteklių energijos bendruomenėse centrinės valdžios pastatuose
13.9	TC-C13-i03	T	Privačių paslaugų pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirta renovacija
13.10	TC-C13-i03	T	Papildomi atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumai, skirti vartoti savo reikmėms ir naudoti atsinaujinančių išteklių energijos bendruomenėse privačių paslaugų sektoriuje
14.3	TC-C14-i01	T	Papildomi atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio ir dujų gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumai
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Pažangiųjų skaitiklių įrengimas

14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Gatvių apšvietimo punktų pakeitimas
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Papildomi ir atnaujinti geoterminiai gamybos pajėgumai
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Naujos baterijų energijos kaupimo sistemos ir energijos valdymo sistemos ARA
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Mažo įrenginio fotovoltinių įrenginių įrengimas vietiniam elektros energijos gamybai ir vartojimui
15.3	TC-C15-i01	T	Užbaigtas Lisabonos metro tinklo išplėtimas
15.6	TC-C15-i02	T	Užbaigtas Porto metro tinklo išplėtimas
15.9	TC-C15-i03	T	Užbaigtas lengvosios geležinkelio linijos tarp Odivelas ir Loures tiesimas
17.4	TD-C17-r32	M	Programos biudžeto sudarymo sąnaudų apskaičiavimo modelio patvirtinimas
17.8	TD-C17-r32	T	Valstybės valdomų įmonių biudžeto ir veiklos planų, kuriuos nuolat tvirtina finansų ministras ir atitinkamas (-i) ministras (-ai), skaičius
17.11	TD-C17-i01	M	Paramos informacinės sistemos, skirtos naujam biudžeto ir finansų kontrolės modeliui, veikimo pradžia
17.14	TD-C17-i01	M	Užbaigti saugumo operacijos centro įdiegimą
17.16	TD-C17-i02	M	Galutinės informacinės sistemos, kuria grindžiamas supaprastintas kaimo vietovių savybių vertinimas, pateikimas ir taikymas
17.17	TD-C17-i02	T	Užbaigti kaimo vietovių savybių ekonominio potencialo apibūdinimą ir vertinimą edafo-klimato-morfologiniu (dirvožemiu ir klimatu)
17.18	TD-C17-i03	T	„Segurança Social Direta“ svetainės funkcijų išplėtimas įtraukiant penkias naujas internetines paslaugas
17.19	TD-C17-i03	T	80 % sumažinti vidutinį dienų, per kurias skiriamos įmokinio pobūdžio socialinės išmokos, skaičių tiems asmenims, kurių vidutinis išmokų skyrimo laikotarpis yra ilgesnis nei 10 dienų.
17.20	TD-C17-i03	T	Pažangių sekimo modelių įgyvendinimas siekiant remti sukčiavimo prevenciją, remiantis mašinių mokymosi procesais
18.7	TD-C18-i01	M	Nauja teismų ir prokuratūros skaitmeninės transformacijos informacinė sistema
18.8	TD-C18-i01	M	Naujojo technologijų plano įgyvendinimas
18.9	TD-C18-i01	M	Teisingumo srities žinių valdymo platformos
RAM	TD-C19-i04	M	Ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros modernizavimo užbaigimas
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	ARA regioninio viešojo administravimo skaitmeninimas
20.1	TD-C20-r37	T	Mokytojų ir nepedagoginių darbuotojų skaitmeninių įgūdžių mokymas viešajame švietimo tinkle
20.8	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai švietimo ištekčiai
20.9	TD-C20-i01	T	Skaitmeniniai testai ir egzaminai mokyklose
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Nauji nešiojamieji ir planšetiniai kompiuteriai ARA mokyklose
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	ARA mokyklų skaitmeninė įranga ir skaitmeniniai švietimo ištekčiai
20.13	TD-C20-i02-RAA	M	Atviri masinio nuotolinio mokymo kursai ARA mokytojams ir tėvams
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Skaitmeniniai vadovai 2 ir 3 pakopos mokiniams ir PPTS vidurinių mokyklų moksleiviams
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Mokytojų mokymas ARM skaitmeninių gebėjimų srityje
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Mokslinės ir technologinės įrangos tiekimas ARM mokykloms

		Paramos dalies suma	2 011 821 839 EUR
--	--	---------------------	-------------------

1.10. Dešimtas mokėjimo prašymas (negražintina parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
1.16	RE-C01-i01	M	Užbaigti nacionalinę pirminės sveikatos priežiūros atrankinės patikros ir ankstyvosios diagnostikos programų aprėptį
3.1	RE-C03-i01	T	Elektra varomų transporto priemonių pristatymas
3.4	RE-C03-i01	T	Naujų vietų kūrimas ir esamų vietų socialiniuose objektuose atnaujinimas
3.5	RE-C03-i01	T	Paramos namuose paslaugų naudotojai ir darbuotojai, gaunantys planšetinius kompiuterius, techninės pagalbos įrangą arba galintys dalyvauti mokymuose.
9.2	Re-C09-i01	T	Tinklo intervencijų vandens nuostoliams mažinti užbaigimas
9.3	Re-C09-i01	T	Bendro hidrožemės ūkio paskirties žemės ploto modernizavimas ir individualus drėkinimas (SM2)
9.4	Re-C09-i01	T	Valymo įrenginių, užtikrinančių išvalytų nuotekų gamybą ir rafinavimą, skaičius (SM4)
9.8	Re-C09-i01	M	Vandens gėlinimo priemonės veikimo pradžia, visapusiškai atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinime (SM6) nustatytus rezultatus ir sąlygas
19.2	TD-C19-i01	T	Supaprastintu ir nuosekliu būdu įvairiais kanalais teikiamos viešosios paslaugos
19.3	TD-C19-i01	M	Įdiegtas naujas konsulinio valdymo modelis
19.5	TD-C19-i02	T	Viešosios paslaugos saugiai prieinamos naudojant elektroninę tapatybę ir laikantis principo „tik vieną kartą“
19.6	TD-C19-i02	M	Teritorinė informacinė infrastruktūra
19.7	TD-C19-i03	T	IT specialistų mokymas siekiant stiprinti kibernetinį saugumą ir informacijos saugumą
19.8	TD-C19-i03	T	Portugalijos kriptografinio sprendimo priėmimas valdžios institucijose
19.9	TD-C19-i03	T	Nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos įgyvendinimas
19.10	TD-C19-i03	M	Kibernetinio saugumo ir informacijos saugumo institucijų kūrimo užbaigimas
19.15	TD-C19-i04	M	Stiprinti Vyriausybės IT tinklo valdymo centrą (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Viešojo administravimo darbuotojų mokymas
1.15	RE-C01-i01	T	Naujų sveikatos priežiūros skyrių statyba
1.17	RE-C01-i01	M	Didinti pirminės sveikatos priežiūros centrų reagavimo pajėgumus ir plėsti jų veiklos sritis
1.18	RE-C01-i01	M	Sveikatos priežiūros įstaigų ir įrangos atnaujinimas siekiant užtikrinti prieinamumą, kokybę ir saugos sąlygas pirminės sveikatos priežiūros centruose
1.19	RE-C01-i01	M	Bendruomeninės priežiūros, namuose ir bendruomenėje vykdomų intervencijų stiprinimas
1.26	RE-C01-i04	M	Įrangos Rytų Lisabonos, Seišalio ir Sintros ligoninėms įsigijimas
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Daugiau vietų Madeiros regioninės sveikatos priežiūros tarnybos stacionarinio gydymo namuose sistemoje
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Bendruomenių psichikos sveikatos grupių sudarymas Madeiros regiono sveikatos priežiūros tarnyboje

1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Pirminės sveikatos priežiūros paslaugų atnaujinimas Madeiros regiono sveikatos priežiūros tarnyboje
2.3	RE-C02-i01	T	Būsto prieinamumo rėmimo programa – perkami, statomi (didelis energijos vartojimo efektyvumas) arba rekonstruoti (geresnio energinio naudingumo) būstai namų ūkiams
2.7	RE-C02-i02	T	Nacionalinė skubaus ir laikino apgyvendinimo dotacija. Skubaus ir laikino apgyvendinimo patalpos, sukurtos (kurios pastatytos pagal energijos vartojimo efektyvumo standartą arba rekonstruotos užtikrinant didesnę energinį naudingumą) ir teikiamos užsakovams
2.8	RE-C02-i02	T	Saugumo pajėgų kūrėjams suteiktas būstas
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Remiamas būstas Madeiros autonominiame regione
2.12	Re-C02-i03-RAM	T	Renovuotų privačių savininkų būstų, be kita ko, pagerinus energijos vartojimo efektyvumą, skaičius
17.13	TD-C17-i01	T	Užbaigti valstybinių transporto priemonių informacinių sistemų modernizavimą
		Paramos dalies suma	423 631 066 EUR

2. Paskola

3 straipsnio 2 dalyje nurodytų paramos dalių struktūra turi būti tokia:

2.1. Pirmojo mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.23	RE-C05-r10	M	Reglamento, nustatančio „Banco Português de Fomento“ (BPF) veiklą ir įstatus, įsigaliojimas
5.27	RE-C05-i06	M	Įstatymo, kuriuo reglamentuojama BPF kapitalizavimo priemonė, įsigaliojimas
5.28	RE-C05-i06	M	Investicijų politikos rengimas (kapitalizacija) ir transporto priemonių valdytojo patvirtinimas
		Paramos dalies suma	700 000 000 EUR

2.2. Antrasis mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.30	RE-C05-i06	M	Pranešimas Europos Komisijai apie sėkmingai atliktą BPF ramsčių vertinimą
5.31	RE-C05-i06	M	250 000 000 eurų kapitalo pervedimas iš Portugalijos vyriausybės į BPF ir BPF investicijų politikos patvirtinimas
		Paramos dalies suma	125 000 000 EUR

2.3. Trečiasis mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
5.24	RE-C05-r13	M	Kolektyvinio investavimo subjektams taikomos teisinės sistemos peržiūros įsigaliojimas
2.20	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)
2.25	RE-C02-i06	M	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis – konkurso paskelbimas
5.25	RE-C05-r13	M	Vertybinių popierių kodekso įstatymo peržiūros įsigaliojimas
		Paramos dalies suma	275 000 000 EUR

2.4. Ketvirtasis mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.26	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis
5.26	RE-C05-r13	M	Kapitalo rinkos plėtra. Teisės aktų įsigaliojimas
5.29	RE-C05-i06	T	Kapitalizavimo priemonės iš viso 1 300 000 000 EUR teikimas Portugalijos nefinansinėms korporacijoms nuosavo kapitalo ir kvazinuosavam kapitalui remti pagal jos investicijų politiką
		Paramos dalies suma	685 000 000 EUR

2.5. Penktasis mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.21	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)
2.22	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)
2.27	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis
		Paramos dalies suma	585 000 000 EUR

2.6.Šeštasis mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.23	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)
5.32	RE-C05-i06	T	Pasirašyta 100 % garantijų, suteiktų padidinus kapitalą.
		Paramos dalies suma	<i>180 000 000 EUR</i>

2.7.Septintasis mokėjimo prašymas (paskolos parama):

Eilės numeris	Susijusi priemonė (reforma arba investicija)	Tarpinė reikšmė / Siektina reikšmė	Pavadinimas
2.28	RE-C02-i06	T	Studentų apgyvendinimas prieinamomis kainomis
2.24	RE-C02-i05	T	Įperkamas viešasis būstas. Asignuotosios gyvenamosios patalpos (kurių energijos vartojimo efektyvumas didelis arba kurių energinis naudingumas pagerintas)
		Paramos dalies suma	<i>149 000 000 EUR</i>

3 SKIRSNIS. PAPILDOMA TVARKA

1. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka

Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą vykdomi taikant šią tvarką:

Dekretu Nr. 29-B/2021 nustatytas keturių lygių valdymo modelis:

- a) Ministro pirmininko pirmininkaujama tarpžinybinė komisija, atsakinga už strateginį ir politikos koordinavimą ir bendrą politinį valdymą;
- b) Nacionalinė stebėsenos komisija, kurią sudaro įvairių socialinių ir ekonominių partnerių atstovai ir pagrindiniai pilietinės visuomenės veikėjai ir kurie pirmininkauja nepriklausomas asmuo, kuri stebėtų, kaip įgyvendinamas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas ir jo rezultatai, skatintų tinkamą jo sklaidą piliečiams, įmonėms ir kitoms organizacijoms, išnagrinėtų visus su jo veiklos rezultatais susijusius klausimus ir teiktų rekomendacijas;
- c) Administracinė struktūra *Estrutura de Missao Recuperar Portugal* (toliau – darbo grupė), įsteigta Ministrų Tarybos rezoliucija Nr. 46-B/2021, yra atsakinga už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, kartu su Vystymosi ir sanglaudos agentūra (ES fondų derinio naudojimo priežiūra, dvigubo finansavimo rizikos ir suderinamumo su kitomis iniciatyvomis kontrolė) ir Finansų ministerija;
- d) Audito ir kontrolės komitetas (CAC), kuriam pirmininkauja Finansų generalinė inspekcija (IGF), yra atsakingas už audito ir kontrolės veiklą.

Portugalija įsteigė institucinius subjektus, atsakingus už atskirų reformų ir investicijų įgyvendinimą komponentų lygmeniu. Atsakingos ministerijos ar subjektai, dalyvaujantys vykdamas kiekvieną reformą ir investicijas, reguliariai palaiko ryšius su darbo grupe, kuri yra atsakinga už darbą, susijusio su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, koordinavimą, sutarčių su tiesioginiais ir tarpiniais paramos gavėjais pasirašymą, tarpinių ir siektinų reikšmių įgyvendinimo tikrinimą ir mokėjimo prašymų siuntimą Europos Komisijai.

2. Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių duomenų tvarka

- Už bendrą plano koordinavimą ir stebėseną atsakinga darbo grupė „Estrutura de missao Recuperar Portugal“, kartu su Vystymosi ir sanglaudos agentūra ir Finansų ministerija, kuri yra centrinė Portugalijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano ir jo įgyvendinimo koordinavimo įstaiga. Visų pirma ji veikia kaip koordinuojanti institucija, kuri stebi tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimo pažangą, stebi ir, kai tinkama, įgyvendina kontrolės ir audito veiklą, teikia ataskaitas ir prašymus atlikti mokėjimus. Ji koordinuoja tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, atitinkamų rodiklių, taip pat kokybinės finansinės informacijos ir kitų duomenų, pavyzdžiui, apie galutinius naudos gavėjus, teikimą. Duomenys koduojami centralizuotoje IT sistemoje.
- Pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 2 dalį, pasiekusi atitinkamas sutartas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, nurodytas šio priedo 2.1 skirsnyje, Portugalija pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti finansinį įnašą ir, kai tinkama, paskolą. Portugalija užtikrina, kad gavusi prašymą Komisija turėtų visapusišką prieigą prie pagrindinių atitinkamų duomenų, kuriais grindžiamas tinkamas mokėjimo

prašymo pagrindimas, tiek vertinant mokėjimo prašymą pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 3 dalį, tiek audito ir kontrolės tikslais.